Τό σπίτι τοῦ Παιδιοῦ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1951
ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 39 (15)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι..	Δρχ.	100.00
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται	»	50.00
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα	»	25.00
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται	»	10.00
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2		

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθ[ῆναι]
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθ[ῆναι]

Ὁ κόπος δίνει ζωὴ

Ο ΠΙΤΤΑΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΥΛΟΣ ΤΟΥ

Διηγοῦνται πὼς ὁ Πιττακὸς ὁ σοφὸς ἡγεμόνας τῆς Μυτιλήνης, διὰ νὰ γυμνάζῃ τακτικὰ τὶς σωματικές του δυνάμεις, συνήθιζε κάθε μέρα νὰ γυρίζῃ μὲ τὸ χέρι του τὸ μύλο καὶ ν' ἀλέθῃ τὸ στάρι ποὺ τοῦ χρειαζόταν γιὰ τὴν διατροφή του.

Μὴν ἀμφιβάλλετε, μᾶς εἶπε ὁ Γεροστάθης, ὅτι ὁ Πιττακὸς ἀλέθοντας τὸ στάρι μόνος του, εὕρισκε τὸ ψωμί του πολὺ γλυκύτερο καὶ νοστιμώτερο ἀπὸ ὅσο τόβρισκαν ἐκεῖνοι ποὺ τὄτρωγαν χωρὶς προηγουμένως νὰ κοπιάσουν.

Τόσο δὲ ἀπαραίτητη θεωροῦσε ὁ σοφὸς αὐτὸς Ἕλληνας τὴν ἐργασία, ὥστε συμβούλευε καὶ αὐτοὺς τοὺς πλουσίους νὰ μὴ μένουν χωρὶς ἐργασία· τὸ «Ἀργὸς μὴ ἴσθι, μηδ' ἂν πλουτῇς», δηλαδὴ «Νὰ μὴν κάθεσαι χωρὶς νὰ δουλεύῃς καὶ ὅταν ἀκόμα εἶσαι πλούσιος», ἦταν λόγια τοῦ σοφοῦ Πιττακοῦ.

●

Ο ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΑΥΡΟΣ ΖΩΜΟΣ

Λένε πὼς ὁ Διονύσιος, ὁ περίφημος Τύραννος τῶν Συρακουσῶν γευμάτιζε κάποτε σὲ Σπαρτιατικὸ τραπέζι καὶ δὲν δίστασε νὰ πῇ πὼς τὸ μαῦρο ζουμὶ τῶν Σπαρτιατῶν, τὸν «μέλανα ζωμόν», τὸν ὁποῖον συνήθιζαν οἱ Σπαρτιᾶται, τὸν εὕρισκε ἄνοστο.

—Θὰ εὕρισκες πολὺ πιὸ νόστιμο τὸ μαῦρο ζουμί μας, τοῦ εἶπαν τότε οἱ Σπαρτιᾶτες, ἂν φρόντιζες, προτοῦ καθήσῃς νὰ φᾷς νὰ ἐκοπίαζες ἢ νὰ γυμνάζοσουν κι' ἐσὺ ὅπως κι' ἐμεῖς.

Ὁ κόπος πραγματικά, εἶπε ὁ Γεροστάθης, εἶναι τὸ νοστιμώτερο ἄρτυμα τοῦ φαγητοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ βασιλόπουλο τῆς Περσίας, ὁ Κῦρος, καθὼς λέγει ὁ Ξενοφῶν, οὔτε γευμάτιζε, οὔτε δειπνοῦσε ἂν προηγουμένως δὲν ἐκοπίαζε πάρα πολύ.

Ἐὰν δὲ — κατέληξε ὁ Γεροστάθης — ὁ κόπος κάνει νόστιμο γιὰ τοὺς Σπαρτιᾶτες καὶ αὐτὸ τὸ «μαῦρο ζουμί», φαντασθῆτε πόσο νόστιμα μοῦ φαίνονται τὰ φροῦτα ποὺ μοῦ δίνουν τὰ δέντρα τοῦ κήπου μου γιὰ τὰ ὁποῖα τόσο κοπιάζω.

(Ἀπὸ τὸ Γεροστάθη)

Τριανταφυλλιὰ καὶ λιθάρι

Μέσα στοῦ κήπου τὴ γιορτὴ
στῆς ἄνοιξης τὴ χάρη
Σὲ ὁλάνθιστη τριανταφυλλιὰ
ποιὸς ἔρριξε λιθάρι; —

Χέρι ἄστοχο, σκληρὴ καρδιὰ
ποὺ δίχως ψυχοπόνια
μάδησε τὰ ροδόφυλλα
καὶ σύντριψε τὰ κλώνια! —

Καὶ τὸ λιθάρι ἀπόμεινεν
ἐκεῖ. Τὸν ἄλλο χρόνο
ξέχασεν ἡ τριανταφυλλιὰ
τὸν περασμένο πόνο.

Καὶ βλάστησε καὶ ἀνθομανὰ
μὲ δόξα καὶ μὲ χάρη
μὲ ρόδα κατακόκκινα
σκεπάζει τὸ λιθάρι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

— Πήγαινε νὰ δῇς Πίπη, ἂν ἔχῃ ὁ χασάπης βωδινὰ πόδια.

Σὲ λίγο ὁ Πίπης γυρίζοντας:

— Μαμά, δὲν μπορῶ νὰ δῶ τί πόδια ἔχει. Φοροῦσε τὰ παπούτσια του.

●

ΣΥΜΒΟΥΛΗ

— Μπαμπά χτὲς τὸ βράδυ στὸ ὄνειρό μου εἶδα πὼς ἤμουν ξυπόλυτος καὶ πάτησα ἕνα καρφί.

— Ἔ! Λοιπόν, αὔριο ὅταν κοιμηθῇς νὰ βάλῃς τὰ παπούτσια σου.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΜΠΕΜΠΗΣ, Μυτιλήνη

Ἐξυπηρετοῦμε τὸ Ἑλληνικὸ χωριὸ

Τὸ «ΤΜΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ» εἶναι πάντοτε στὴ διάθεση τῶν ἀναγνωστῶν μας. Εἶναι πρόθυμο νὰ σᾶς δώσῃ κάθε πληροφορία. Νὰ ἀπαντήσῃ σὲ ὁποιαδήποτε ἐρώτησή σας γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σᾶς ἀφορᾷ προσωπικῶς ἢ ποὺ ἐνδιαφέρει τὸ χωριό σας, τὴν Κοινότητά σας, τὴν Ἐκκλησία σας, τὸ Σχολεῖο σας, τὶς καλλιέργειές σας κλπ.

Χιλιομετρικαὶ ἀποστάσεις ἀπὸ ἐπαρχιακὰς πόλεις

Ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη ἀπέχ[ουν]:
Ἅγιος Νικόλαος 105, Ἀρδέα 95,
ναία 96, Ἀσβεστοχῶρι 12, Βάλτα
Βασιλικὰ 27, Βέρροια 75, Βερτσίσκο[ν]
Γαλάτιστα 41, Γιαννιτσὰ 50, Γιδᾶ
Γουμένιτσα 65, Γρεβενὰ 200, Ἔδεσσα
Ἐπανωμὴ 27, Ἐράτυρα 180, Ἱερισ[σὸς]
145, Κασσάνδρα 125, Καρυώτισσα Ν.
Κιλκὶς 57, Κοζάνη 145, Κουφαλιὰ
Κριθιὰ 29, Λαγκαδᾶ 20, Λαχανᾶ 51,
βάδι 41, Λευκοχῶρι 37, Λουτρὰ Σέδες
Μουδανιὰ 50, Μπέροβα 48, Νάουσσα
Νιγρίτα 90, Ξυλόπολη 46, Παλαιόφυτο
Παλιοῦρι 140, Πανόραμα 11, Πολύγ[υρος]
68, Πτολεμαΐδα 171, Ράβδος 58, Σ
15, Σέρβια 160, Σέρραι 96, Σιάτι[στα]
168, Σκύδρα 72, Σωχὸς 56, Τοψὶν
Τσοτύλι 200, Φλώρινα 155, Φούστανη
Ν. Χαλκηδόνα 31, Χορτιάτης 20, Ὡρ[αιό]-
καστρο 13 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὰς Θήβας ἀπέχουν: Οἰνό[η]
Πλαταιαὶ 20, Σχηματάρι 34, Ταν[άγρα]
29, Χαλκὶς 35.

Ἀπὸ τὴν Ἰθάκη ἀπέχουν: Ἀν[ωγὴ]
17, Ἐξοχὴ 22, Κιόνιον 25.

Ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα ἀπέχουν: Ἄ
τα 78, Ζίτσα 25, Ἡγουμενίτσα 107, Κ
πάκι 36, Κόνιτσα 71, Μέτσοβο 58, Π
βεζα 106, Φιλιππιάδα 63 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Καβάλλα ἀπέχουν: Δ
μα 36, Ἐλευθερούπολη 16, Ξάνθη 42, Χ
σούπολη 35 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ Καλάβρυτα ἀπέχουν: Μ
ζέϊκα 29, Μάνεσι 16, Πάτραι 86 χιλ[ιόμετρα].

Ἀπὸ τὰς Καλάμας ἀπέχουν: Ἀ
γιας 15, Ἀνδρού[σα]
Φλῶρος 20, Ἄμμος 25, Ἀρ
22, Ἀριοχῶρι 15, Ἀρτεμησία 30,
ρα 18, Βαλυρὰ 23, Γαργαλιάνοι 52, Μεθώνη
μπος Ἀβίας 20, Κορώνη 46, Μεσσήνη
Μελιγαλᾶ 30, Μέλπεια 54, Φιλια 35,
Μικρομάνη 11, Πύλος 54 χιλιόμετρα.
λιατρὰ 15, Χώρα 42 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Καρδίτσα ἀπέχουν: Κ
νέλια 14, Λουτρὰ Σμοκόβου 35, Παλα[μᾶς]
20 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Καστοριὰ ἀπέχουν: Ἀ
μύνταιον 68, Ἄργος Ὀρεστικὸν 12,
ροπηγὴ 26, Νεστόριο 12 χιλιόμετρα.

Ἐπειδὴ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς φίλους μας πεννομάχους δὲν κάνουν σωστὴ καταμέτρηση τῶν λέξεων στὶς πεννομαχίες καὶ μᾶς στέλνουν πάντα λιγότερα λεπτὰ ἀπὸ ὅσα πρέπει κανονικὰ νὰ στείλουν, κάνομε τὴ δήλωση πὼς ἀρχίσαμε ἤδη ἀπὸ μηνὸς νὰ περιορίζωμε τὸν ἀριθμὸ τῶν λέξεων μέσα στὰ πλαίσια τῶν ἀποστελλομένων χρημάτων.

ἡ ΑΧΤΙΔΑ τοῦ ΗΛΙΟΥ

Ἕνα ὡραῖο παραμῦθι

Μιὰ φορὰ — θὰ πᾶνε τώρα πολλὰ χρόνια— ἦτανε τὸν καιρὸ ποὺ οἱ ξανθὲς νεράϊδες συλλογιόντουσαν πῶς θὰ γυρίσουν σὲ καλὸ τὶς κακὲς σκέψεις ποὺ εἶχαν οἱ τρεῖς μάγισσες. Φαντάζεσθε πόσα χρόνια πέρασαν — μιὰ φορά, λοιπόν, ζοῦσε ἕνας γέρος βασιλιᾶς, ποὖχε γιὰ καμάρι καὶ γιὰ ἐλπίδα τὸν μοναχογυιό του. Θάλεγα καὶ γιὰ στήριγμα, ἂν ὁ γυιός του αὐτὸς ἦτανε μεγάλος. Μὰ ἦτανε παιδὶ πρᾶμα, μωρὸ σχεδὸν καὶ ζοῦσε μόνος του μὲ τὸ γέρο βασιλιᾶ πατέρα του, γιατὶ — ξέχασα αὐτὸ νὰ σᾶς τὸ πῶ — ἡ μητέρα του ἡ ὄμορφη βασίλισσα εἶχε πεθάνει καθὼς τὸν ἔφερνε στὸν κόσμο...

Μιὰ νύχτα, λοιπόν, ποὺ ὁ καλός μας βασιλιᾶς ξαγρυπνοῦσε ἀπὸ τὴν εὐτυχία του κι' ἀπ' τὴ συλλογὴ πῶς θὰ παράδινε στὸ μοναχογυιό του τὸ λαμπρότερο βασίλειο τῆς οἰκουμένης, νάσου ξάφνου, καὶ μιὰ τόση δὰ νεραϊδίτσα μὰ τόση δά, σὰ μιὰ πεταλοῦδα, νὰ ποῦμε, ἦρθε καὶ κάθισε στὴν ἄκρη τοῦ κρεββατιοῦ του, κεῖ ἀκριβῶς ποὔπεφτε μιὰν ἀχτίδα τοῦ φεγγαριοῦ.

Ὁ βασιλιᾶς κοίταξε μὲ ἀπορία τὸ τόσο λεπτοκαμωμένο καὶ μικροσκοπικὸ πραματάκι, γιατὶ πρώτη φορὰ ἔβλεπε μιὰ νεράϊδα τόσο μικρή, ἀραχνοΰφαντη, μὰ καὶ ὡστόσο, μ' ὅλες τὶς λεπτομέρειες ποὺ σχηματίζουν μιὰ γυναῖκα — ξάφνου ἄκουσε δίπλα του ἕνα γέλιο. Ὁ βασιλιᾶς κοίταξε γύρω του παντοῦ, μὰ εἶδε πὼς δὲν ἦταν κανένας ἄλλος μέσ' στὸ δωμάτιο ἐξὸν αὐτὸς κι' ἡ νεράϊδα. Τὴν πρόσεξε τότε καλύτερα, κι' εἶδε πὼς ὁλοένα μεγάλωνε, μεγάλωνε, ἔτσι ποὺ σὲ λίγη ὥρα ἀπόχτησε τὸ ἀνάστημα μιᾶς σωστῆς γυναίκας. Κι' ἦταν αὐτὴ ποὺ γελοῦσε...

—Ξέρεις γιατὶ γελῶ; τοῦ εἶπε χαχανίζοντας ἀκόμα. Γιατὶ εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ μ' ἐρωτήσης πῶς μπῆκα ἐδῶ μέσα...

Ὁ βασιλιᾶς εἶχε κατακοκκινίσει ἀπ' τὸ κακό του μπρὸς στὴν τόση της αὐθάδεια, μὰ μὲ μιᾶς ὁ θυμός του ἔπεσε γιατὶ τὴν παρατήρησε καλύτερα κι' εἶδε πὼς ἡ κάθε τρίχα τῶν μαλλιῶν της ἦταν σγουρὴ κλωστὴ ἀπὸ μετάξι, καὶ θυμήθηκε αὐτὸ ποὺ λὲν πὼς οἱ ξανθὲς νεράϊδες εἶναι οἱ καλές, αὐτὲς ποὺ ὁδηγᾶνε τὴ μοῖρα τῶν ἀνθρώπων.

Τοὔπεσε ὁ θυμός, λοιπόν, διὰ μιᾶς καὶ ἀνασηκωμένος καθὼς ἦταν πάνω στὸ κρεββάτι του τὴν ρώτησε :

—Μιὰ συμβουλὴ θὰ σοῦ ζητήσω κι' ἐγὼ θᾶμαι δοῦλος πιστὸς στὶς προσταγές σου. Γιὰ πές μου, χρυσῆ μου νεράϊδα, τί νὰ κάνω γιὰ τὸ γυιό μου, γιὰ τὴν εὐτυχία του;

Κι' ἦτανε ζωγραφισμένη μιὰ τέτοια ἀγωνία στὸ πρόσωπο τοῦ καλοῦ βασιλιᾶ.

Ἡ νεράϊδα τὸν κοίταξε καλὰ καὶ σοβαρεύτηκε ἀμέσως. Τίναξε γιὰ λίγο τὰ σγουρόχρυσα μαλλιά της, σὰ γιὰ νὰ σκεφτῆ, κι' ὕστερα τοὖπε :

—Ὁ γυιός σου θ' ἀποχτήση τὴν εὐτυχία ποὺ ζητᾶς καὶ ἴσως κι' ἀκόμα περισσότερη, μὰ πρόσεξε καλὰ τί θὰ σοῦ πῶ: Νὰ κλείσης μέσα σ' ἕνα κουτὶ μιὰν ἀχτίδα τοῦ ἥλιου. Κι' ὅσο τὴ φοράει σὰ φυλαχτὸ ἀπάνω του αὐτὴ τὴν ἀχτίδα ὁ γυιός σου θὰ εὐτυχῆ. Μ' ἀλλοίμονό του ἂν τὴ χάσει! Θὰ χάση μαζὶ καὶ τὴν εὐτυχία του...

Κι' ὕστερα ἡ νεράϊδα ἄρχισε νὰ μικραίνη πάλι πίσω σιγὰ - σιγά, ὥσπου ἀπόχτησε τὸ πάχος μιᾶς χρυσόμυγας καὶ πέταξε καὶ χάθηκε — πρὶν ὁ καλός μας βασιλιᾶς σκεφτεῖ ἀκόμα καλὰ - καλὰ τὰ λόγια της. Μὰ ὕστερα τὰ συλλογίστηκε πολύ, κι' ἀποφάσισε τὴν ἄλλη μέρα νὰ κλέψη μιὰν ἀχτίδα ἀπὸ τὸν ἥλιο.

Κι' ἔτσι γίνηκε· τὴν ἄλλη μέρα ὁ βασιλιᾶς πῆρε ἕνα κουτάκι παλιὸ — κειμήλιο ἀπὸ τὸν προπαπποῦ του — πῆγε κάτω στὸν κῆπο καὶ σὰν τὄδε πλημμυρισμένο ἀπὸ ἥλιο τὸ ἔκλεισε μ' ἕνα χρυσὸ κλειδάκι, καὶ γιὰ μεγαλύτερη ἀσφάλεια πέταξε τὸ κλειδὶ βαθειὰ μέσα σ' ἕνα πηγάδι. Κι' ὕστερα, τρελλὸς ἀπ' τὴ χαρά του ποὺ εἶχε πιὰ ἀσφαλίσει τὴν εὐτυχία τοῦ γυιοῦ του, πῆγε καὶ τοῦ τὸ κρέμασε στὸ λαιμό του περασμένο ἀπὸ μιὰ χρυσῆ ἁλυσιδίτσα.

Τὰ χρόνια διαβατάρικα περνοῦσαν, καὶ τὸ βασιλόπουλο μεγάλωνε. Ἔτυχε νὰ ρωτήση καμμιὰ φορὰ τὸν πατέρα του γιὰ τὸ μικροσκοπικὸ κουτάκι ποὖχε πάντα πάνω του, μὰ δὲν τοῦ ἀπαντοῦσε αὐτός. Τοὔλεγε μονάχα πὼς ἦταν ἕνα πολύτιμο φυλαχτό. Περνοῦσαν ἔτσι τὰ χρόνια τὰ διαβατάρικα καὶ τὸ βασιλόπουλο μεγάλωνε, κι' ὁ βασιλιᾶς γερνοῦσε.

Σὰν ἔνιωσε ὁ γέρο βασιλιᾶς πὼς τὸ τέλος του πλησίαζε, φώναξε κοντά του τὸ γυιό του καὶ τοῦ ἐξήγησε τὸ μυστικὸ τοῦ φυλαχτοῦ του. Τοῦ εἶπε πὼς ἦρθε μιὰ νυχτιὰ ἡ νεράϊδα ἡ χρυσομαλλοῦσα, πὼς τὸν συμβούλεψε γιὰ τὴν εὐτυχία τοῦ γυιοῦ του, καὶ πὼς αὐτὸς κατόρθωσε νὰ σκλαβώση τὴν ἀχτίδα τοῦ ἥλιου.

— Πρόσεξε τοῦ εἶπε στὸ τέλος, μὴν τύχει καὶ σοὔρθει καμμιὰ μέρα ἡ σκέψη ν' ἀνοίξης τὸ κουτάκι. Εἶναι φόβος ἡ ἀχτίδα νὰ ξεγλυστρήση, καὶ τὴν εὐτυχία σου θὰ τὴν χάσης γιὰ πάντα.

Τὸ βασιλόπουλο βεβαίωσε τὸν πατέρα του πὼς θ' ἀκολουθήση πιστὰ τὰ λόγια του, κι' ἔτσι ὁ γέρο βασιλιᾶς πέθανε ἥσυχος.

⁂

Τὸ βασιλόπουλο σὰ μοναχογυιὸς ποὺ ἦτανε ἔγινε διάδοχος τοῦ θρόνου καὶ ρήγας τοῦ τόπου. Ἀνάλαβε πολέμους στοὺς ἐχθρούς του καὶ μεγάλωσε ἀρκετὰ τὰ σύνορα τοῦ κράτους κι' ὕστερα μὲ μιὰ μακρὰν εἰρήνη, ξάπλωσε παντοῦ τὴν εὐτυχία στὸν τόπο κι' ὅλοι τὸν εὐλογοῦσαν — κι' ἔτσι ἦταν κι' ὁ ἴδιος πολὺ εὐτυχισμένος. Τὸ κουτάκι μὲ τὴν ἀχτίδα τοῦ ἥλιου τὸ εἶχε πάντοτε πάνω του κι' εὐχαριστοῦσε ἕνα τόσο θαυματουργὸ φυλαχτὸ γιὰ τὴν εὐτυχία του.

Μὰ μιὰ μέρα τοῦ ἦρθε στὸ μυαλὸ ἡ ἰδέα ν' ἀνοίξη τὸ κουτὶ νὰ ἰδῆ μέσα τὴν ἀχτίδα, πόσο μεγάλη ἦταν.

— Μὰ ὄχι, ὄχι — ἔλεγε ὕστερα. Ὡρκίστηκα στὸν πατέρα μου· μοῦ τὄπε αὐτὸ — ξανασκεφτόταν — γιὰ νὰ μὴν τύχη καὶ ξεφύγει ἡ ἀχτίδα. Ἂν τὸ ἀνοίξω ὅμως μόλις τὸ κουτί, τόσο, ὥστε ἀπὸ μιὰ χαραμάδα νὰ ρίξω μιὰ ματιὰ μονάχα, τί πειράζει;...

Κι' ἀμέσως ἔσπασε τὴν κλειδαριὰ κι' ἄνοιξε — ἐλάχιστα — τὸ κουτί. Μὰ δὲν εἶδε τίποτα μέσα. Τὸ ἀνοίγει πιὸ πολύ. Τίποτα πάλι.

— Δὲν μπορεῖ, σκέφτηκε, κάπου θὰ κρύφτηκε ἡ ἀχτίδα.

Τὸ ἄνοιξε διάπλατα, μὰ καὶ πάλι τίποτε δὲν εἶδε — ἐξὸν σὲ μιὰ γωνιὰ λίγη σκουριὰ ἀπ' τὴν πολυκαιρία.

Τότε κάθισε καὶ συλλογίστηκε τὸν πατέρα του μὲ τὴ γλυκειά του πλάνη. Καὶ νόμισε πὼς ἄκουγε μιὰ γλυκειὰ φωνὴ ποὺ τοῦ ψιθύριζε στ' αὐτί:

— Τὰ λόγια ποὺ εἶπα στὸν πατέρα σου δὲν ἦταν ψέματα. Αὐτό σου τὸ φυλαχτὸ σ' ἔκανε ν' ἀναλάβης πολέμους καὶ ἔργα τέτοια, ποὺ ἔγινες ὁ πιὸ τρανὸς κι' εὐτυχισμένος ρήγας τοῦ κόσμου. Δὲν πειράζει ποὔσπασες τὸ φυλαχτό σου. Ἐγὼ ἄλλως τε σοῦ ἔβαλα αὐτὴ τὴν ἰδέα. Ἦταν καιρὸς ν' ἀποχτήσης πίστη γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό σου...

Τὸ βασιλόπουλο πετάχτηκε γιὰ νὰ βρῆ τὴ νεράϊδα — κι' ὁρκιζόταν θαρρῶ πάνω στὴν ταραχή του νὰ τὴν κάνη βασίλισσα τῆς χώρας του. Μὰ δὲν εἶδε κανέναν — ἐξὸν μιὰ χρυσόμυγα, ποὺ πλησίαζαν τὰ φτερά της ἀκόμα περισσότερο καθὼς μιὰ ἀχτίδα τοῦ ἥλιου, καὶ τὰ χτύπαγε ἔξω ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο.

Ι. Α.

— Πρόσεξε μὴν ἀνοίξης τὸ κουτάκι...

●

ΚΟΙΜΑΤΑΙ

Κοιμᾶται, ἡ κούκλα μου, κοιμᾶται,
κανένας σας μιλιὰ μὴ βγάλει·
γιὰ τὸ Θεὸ μὴ τὴν ξυπνᾶτε
νὰ μὴ μ' ἀρχίσει κλάψες πάλι.

⁂

Τὴ μάλωσα κι' ἀποκοιμήθη,
καὶ κλαίει στὸν ὕπνο της ἀκόμα,
'τὶ δὲν τῆς εἶπα παραμύθι,
μηδὲ τὴ φίλησα στὸ στόμα.

⁂

Μὰ ἐγὼ εἶμαι ἡ μάνα κι' ὑποφέρω
— Μὴν κλαῖς, γλυκειά μου, στὄνειρό σου!
εἶσαι παιδί μου, ἐγὼ τὸ ξέρω·
ἄγρυπνη στέκω στὸ πλευρό σου.

⁂

Κοιμήσου! κι' αὔριο σὰν ξυπνήσεις
κι' ἀκούσω πάλι τὴ λαλιά σου,
ὅταν θάρθῆς νὰ μὲ φιλήσης
ἐγὼ θᾶμαι ἡ καλὴ μαμά σου!

ΦΟΙΒΟΣ ΛΑΡΑΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΔΥΟ ΜΙΚΡΟΙ ΦΙΛΑΘΛΟΙ

ΡΑΚΗΣ : Τελείωσε τὸ μὰτς Λάκη;
ΛΑΚΗΣ : Τελείωσε Ράκη.
ΡΑΚΗΣ : Πόσα, πόσα βγῆκαν;
ΛΑΚΗΣ : Δύο, δύο (2 - 2).
ΡΑΚΗΣ : Ὑπέρ;

ΗΡΩΑΣ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ (Σ.Φ.)

τὰ παιχνίδια ποὺ παίζουν τὰ Ἑλληνόπουλα

ΨΗΘΗΚΕ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ — τὸ «ψήθηκε» — παίζεται σὲ αὐλή, σὲ γήπεδο ἢ σὲ ὕπαιθρο καὶ μπορεῖ νὰ λάβουν μέρος σ' αὐτὸ 8 - 16 παιδιά. Χρειάζεται ἕνα σχοινὶ μήκους 2 - 3 μέτρων.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς παῖκτες, ποὺ θὰ ὁριστῆ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ παιγνιδιοῦ, παίζει τὸ ρόλο τῆς «χύτρας». Κάθεται κάτω σταυροπόδι καὶ κρατάει ἀπὸ τὴ μιὰν ἄκρη τὸ σχοινὶ μήκους 2 - 3 μέτρων. Τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ σχοινιοῦ κρατάει ἕνας ἄλλος παίκτης : Ὁ «Μάγερας». Αὐτὸς κρατώντας πάντα τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὴν ἄκρη, τρέχει γύρω ἀπὸ τὴ «Χύτρα».

Οἱ ἄλλοι παῖκτες — κυνηγοὶ — προσπαθοῦν νὰ πλησιάσουν τὸν παίκτη ποὺ κάνει τὴ «Χύτρα» καὶ νὰ τὸν κτυπήσουν ἐλαφρὰ μὲ τὴν παλάμη τους στὴν πλάτη φωνάζοντας «ψήθηκε». Ὁ Μάγειρας ὅμως δὲν τοὺς ἀφήνει : Προσπαθεῖ εἴτε μὲ τὸ χέρι του, εἴτε μὲ τὸ πόδι του νὰ χτυπήση ἐλαφρὰ ἕναν ἀπὸ ὅλους τοὺς κυνηγούς. Δηλαδή: Ὅλοι οἱ παῖκτες — οἱ κυνηγοὶ — προσπαθοῦν νὰ χτυπήσουν τὴ Χύτρα καὶ ὁ Μάγειρας νὰ μὴ τοὺς ἀφήση κτυπώντας τους ἐλαφρὰ μὲ τὸ χέρι ἢ τὸ πόδι.

Ἐκεῖνος ἀπὸ τοὺς «κυνηγοὺς» ποὺ θὰ κτυπηθῆ ἀπὸ τὸ «μάγερα» γίνεται «χύτρα»! Ἡ «χύτρα» γίνεται «μάγερας» καὶ ὁ μάγερας γίνεται «κυνηγός». Καὶ τὸ παιγνίδι συνεχίζεται. Ἐὰν καθὼς παίζεται τὸ παιγνίδι ξεφύγη ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ μαγείρου τὸ σχοινί, τότε ὅλοι οἱ κυνηγοὶ τρέχουν πρὸς τὴ χύτρα καὶ τὴν κτυποῦν ἐλαφρὰ στὴν πλάτη. Ἂν ὅμως προτοῦ τὸ καταφέρουν ὁ «Μάγερας» ξαναπιάση τὸ σχοινὶ τότε τὸ παιγνίδι συνεχίζεται κανονικὰ καὶ ὁ μάγερας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς χτυπήση καὶ μὲ τὸ χέρι καὶ μὲ τὸ πόδι.

Στὴν περίπτωση αὐτὴ ἡ χύτρα γίνεται μάγειρας καὶ ὁ μάγειρας χύτρα.

Στὴν περίπτωση ποὺ ἕνας κυνηγὸς καταφέρει νὰ κτυπήση τὴ χύτρα τότε ὁ κυνηγὸς γίνεται μάγερας, ὁ μάγερας χύτρα, καὶ ἡ χύτρα κυνηγός.

Κερδίζει ἐκεῖνος ποὺ σὰν κυνηγὸς κατάφερε περισσότερες φορὲς νὰ κτυπήση στὴν πλάτη τὴ χύτρα. Γιὰ κάθε χτύπημα σημειώνεται στὸ ὄνομα κάθε κυνηγοῦ ἕνας βαθμός. Στὸ τέλος γίνεται ἄθροιση καὶ κερδισμένος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ θὰ συγκεντρώση τὶς περισσότερες ἐπιτυχίες.

Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ ΚΑΙ Η ΓΑΤΑ

Τὸ παιγνίδι αὐτό, «ὁ ποντικὸς καὶ ἡ γάτα», παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο καὶ παίρνουν μέρος 24 - 36 παῖκτες. Οἱ παῖκτες — ἐκτὸς ἀπὸ δύο — πιάνονται ἀπὸ τὰ χέρια καὶ σχηματίζουν κύκλο μὲ μέτωπο πρὸς τὸ κέντρο. Οἱ ἄλλοι δύο — ὁρίζονται ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ παιγνιδιοῦ — παριστάνουν ὁ ἕνας τὸν ποντικὸ καὶ ὁ ἄλλος τὴ γάτα. Ἡ γάτα μένει ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο καὶ ὁ ποντικὸς μέσα. Ἡ γάτα τότε ἀρχίζει νὰ κυνηγάη τὸν ποντικὸ μπαίνοντας στὸν κύκλο καὶ ὁ ποντικὸς γιὰ νὰ σωθῆ βγαίνει ἀπὸ τὸν κύκλο. Ὅταν ἡ γάτα βγῆ ἀπὸ τὸν κύκλο ὁ ποντικὸς μπαίνει μέσα. Οἱ παῖκτες ὅμως ποὺ σχηματίζουν τὸν κύκλο, ἐνῶ ἐμποδίζουν τὴ γάτα νὰ μπαινοβγαίνη στὸν κύκλο, παρέχουν κάθε εὐκολία στὸν ποντικό! νὰ μπαίνη καὶ νὰ βγαίνη. Ἡ γάτα ὅμως δὲν πρέπει νὰ μεταχειρίζεται βία γιὰ νὰ μπῆ ἢ νὰ βγῆ ἀπὸ τὸν κύκλο. Πρέπει ἁπλῶς νὰ μεταχειρίζεται κάθε πονηράδα γιὰ νὰ μπαινοβγαίνη. Ὅταν ὁ ποντικὸς πιαστῆ, τότε ὁρίζονται δυὸ ἄλλοι παῖκτες ὡς «γάτα» καὶ «ποντικοὶ» καὶ τὸ παιγνίδι συνεχίζεται.

Η ΚΟΥΤΣΗ ΑΛΕΠΟΥ

Τὸ παιγνίδι αὐτό, ἡ κουτσὴ ἀλεποῦ παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σε γήπεδο· παίρνουν μέρος 15 - 20 παιδιά. Χαράσσουμε στὸ χῶμα ἕνα κύκλο μὲ διάμετρο 3 μέτρα — τὸ «σπίτι τῆς ἀλεποῦς» κι' ἐκεῖ μπαίνει ἕνας ἀπὸ τοὺς παῖκτες ποὺ κάνει τὴν ἀλεποῦ. Οἱ ἄλλοι παῖκτες παριστάνουν τὰ κοτόπουλα. Οἱ παῖκτες πλησιάζουν τὴν ἀλεποῦ μπαίνοντας καὶ μέσα στὸν κύκλο της καὶ τῆς φωνάζουν περιπαικτικά:

'Αλεποῦ κουτσῆ
Δὲν τὸ πιάνεις τὸ παιδί...

Τότε ὁ παίκτης ποὺ κάνει τὴν ἀλεποῦ τρέχει καὶ μὲ τὰ δυό του πόδια νὰ πιάση τὰ «κοτόπουλα». Αὐτὰ ὅμως τρέχουν νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς ἀλεποῦς. Ἡ ἀλεποῦ ὅμως δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ κυνηγήση τὰ κοτόπουλα ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι της, τρέχοντας καὶ μὲ τὰ δυὸ πόδια. Μόλις βγῆ ἀπὸ τὸν κύκλο ἔχει δικαίωμα νὰ κυνηγήση μὲ τὸ «κουτσὸ βῆμα». Δηλαδὴ βαδίζοντας πηδηχτὰ μόνο μὲ τὸ ἕνα πόδι. Καθὼς τρέχει ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀλλάξη πόδι φωνάζοντας: «Ἀλλάζω πόδι».

Ἂν ὅμως ἡ ἀλεποῦ πατήση καὶ τὰ δυό της πόδια τότε τὰ κοτόπουλα τὴν κυνηγοῦν σπρώχνοντάς την πρὸς τὴν φωληά της. Τὸ παιγνίδι ἐξακολουθεῖ ὥσπου ἡ ἀλεποῦ νὰ πιάση ὅλα τὰ κοτόπουλα. Ἂν δὲν τὰ καταφέρη μέσα σὲ 20 λεπτά, χάνει καὶ τὴ θέση της παίρνει ἄλλος παίκτης.

ΤΑ ΑΛΟΓΑΚΙΑ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο. Παίρνουν μέρος 2 - 4 ἰσάριθμες ὁμάδες ἀπὸ 8 - 16 παῖκτες ἡ κάθε μιά.

Χαράσσουμε στὸ ἔδαφος δυὸ εὐθεῖες γραμμὲς παράλληλες ποὺ νὰ ἀπέχουν ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη 20 βήματα. Πίσω ἀπὸ τὴ μιὰ γραμμὴ μπαίνουν οἱ παῖκτες κάθε ὁμάδας σὲ φάλαγγα κατὰ παίκτη. Μόλις δοθῆ τὸ σύνθημα ὁ πρῶτος κάθε ὁμάδας παίρνει στοὺς ὤμους του τὸ δεύτερο καὶ τρέχει πρὸς τὸ τέρμα. Ὁ καβαλλάρης μόλις φθάσει ἐκεῖ κατεβαίνει καὶ τρέχει στὴν ὁμάδα του, καὶ παίρνει τὸν τρίτο στὴ σειρὰ τῆς ὁμάδας τους. Τὸ παιγνίδι ἐξακολουθεῖ ὥσπου μεταφερθοῦν ὅλοι στὴν ἄλλη γραμμή. Κερδίζει ἡ ὁμάδα ποὺ φτάνει πρώτη στὸ τέρμα.

Καὶ λίγη ἱστορία

Ἡ περιπέτεια τοῦ Ἀριστοκλῆ

Ἡ Ἀκρισιόνη ἦταν μιὰ νοικοκυρὰ σ
Αἴγινα. Πολὺ ούστροπη, κυβερνοῦσε
στιβαρὸ χέρι καὶ αὐστηρότητα τοὺς δ
λους της καὶ τὸν ἄντρα της, τὸν Κτησ
πο ποὺ ἦταν κουρέας στὸ νησί.
Μιὰ μέρα εἶδε μὲ πολλὴ δυσφορία
ἄντρα της νὰ ξαναγυρίζη στὸ σπίτι
τὸ λιμάνι σὰν μεθυσμένος. Τὸν συνώδ
κάποιος ἄγνωστος. Ἡ Ἀκρισιόνη στά
κε στὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ της ἀνασκ
πωσε τὰ μανίκια της, ἔφερε καὶ στ
τὰ χέρια στὴ μέση καὶ ρώτησε:
— Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ προκομένος
σέρνεις μαζί σου; Βάζω δυὸ δραχμὲς στ
χημα, πὼς ἀγόρασες καινούργιο δοῦλο
— Μὴ χαλᾶς τὴν καρδιά σου Ἀκρι
νοῦλα μου, εἶπε ὁ Κτήσιππος. Ξέρεις
μοῦ χρειάζονται τρεῖς τεχνῖτες γιὰ νὰ
φθαίνω τὴν πελατεία τοῦ κουρείου
Ὁ Καλλίας, γέρασε πιά. Χθὲς ἔσχισε
τὸ ψαλίδι τὸ αὐτὶ τοῦ Ἀρχύτα, καὶ λ
ἔλλειψε νὰ μὲ κάμη νὰ χάσω τέτοιο κ
πελάτη. Ἔπρεπε νὰ φροντίσω νὰ ἀγο
σω ἕνα... βοηθό του. Αὐτὸ ἔκαμα. Ν
σοῦ ὁρκίζομαι τὸν ἀγόρασα πολὺ φθην
— Καὶ πῆγες χωρὶς ἄλλο καὶ μεθ
ποῦσες μ' αὐτὸν ποὺ στὸν πούλησε, τί λ
μ' αὐτὸν ποὺ στὸν φόρτωσε. Σὰν νὰ μὴν
φτανε ποὺ σὲ ξεγέλασε στὸ πούλημα!
— Δὲν σοῦ λέω, Ἀκρισιόνη μου, κ
κουτσόπιαμε, μὰ ὁ ἄνθρωπος δὲν μὲ
λασε στὴν τιμή. Αὐτὸς ποὺ μοῦ τὸν π
λησε εἶναι ἕνας Σπαρτιάτης, Πόλλις... Ν
Πόλλις... Καὶ εἶναι, Ἀκρισιονίτσα
πρώτης τάξεως ἄνθρωπος. Μὴν τὸν π
γιὰ κανένα πρόστυχο!... Ἔρχεται ἀπὸ
Συρακοῦσες γιὰ κάτι δουλειὲς τοῦ
ράννου τοῦ Διονυσίου. Αὐτὸς τοῦ τὸν
ρισε τὸ δοῦλο.
— Σὰν ἦταν κι' αὐτὸς κουτὸς νὰ
πάρη δῶρο. Μὰ ἐσύ, προκομμένε μου φ
κες πιὸ κουτὸς νὰ τὸν ἀγοράσης. Μιὰ
τιὰ φτάνει νὰ ρίξης ἀπάνω του γιὰ νὰ
πὼς δὲν ἀξίζει τίποτε!...
— Θὰ τὸν ἔχη πειράξει ἡ θάλασσα,
αὐτὸ φαίνεται ὁ δοῦλος μας σὰν ἀρ
στος. Μὰ γιὰ κύτταξέ τον καλά. Δὲς
πρόσωπό του καὶ τοὺς ὤμους του. Εἶ
γερὸ κόκκαλο. Ἂς ξεκουραστῆ λίγο,
φάη καλά, νὰ πιάση ἡ ψυχή του...
— Νὰ φάη, βέβαια! Γιὰ δική σου κ
κοκεφαλιὰ θὰ ἔχουμε τώρα τέσσερις
μασμένους νὰ χορταίνουμε! Καὶ νὰ κ
ταβροχθίζουνε πιὸ πολλὰ ἀπὸ ὅσα β
ζουν στὸ ξουράφι τους ὅλη τὴ βδομάδα.
Καὶ τότε ἡ Ἀκρισιόνη ἄρχισε νὰ ἐξετ
ζη τὸ δοῦλο ἀπὸ τὸ κεφάλι μέχρι τὰ π
δια καὶ μὲ θυμωμένο βλέμμα, καταδέχτ
κε νὰ τὸν ρωτήση :
— Τί ἔχεις ἐσὺ καὶ μὲ κυττάζεις ἔτ
ἀδιάντροπα;
Ὁ δοῦλος ἀποκρίθηκε μ' εὐγένεια :
— Θὰ πληρώσω τὰ λύτρα, κυρία, εἶμ
ἀπὸ καλὴ γενιά. Ἔχω δυνατοὺς φίλους!
— Ὦ Ἀθηνᾶ, φώναξε ἡ Ἀκρισιόνη.
εὐγενικὸ γένος σου καὶ οἱ δυνατοὶ φίλ
σου δὲν περνοῦν σὲ μένα. Ἀλλοῦ νὰ
πουλᾶς αὐτά. Κάθε καινούργιος δοῦλος
ἴδια καὶ χειρότερα μᾶς κοπανάει. Καὶ ἄ
λο δὲν λογαριάζει, παρὰ πῶς θὰ φάη κ
θὰ κοιμηθῆ χωρὶς νὰ πληρώνη καὶ χωρ
νὰ δουλεύη. Πῶς σὲ λένε, ἀλήθεια;
— Εἶμαι γιὸς τοῦ Ἀρίστωνα ἀπὸ τ
Ἀθήνα. Τὸ ὄνομά μου εἶναι Ἀριστοκλ
μὰ μὲ λένε καὶ Πλάτωνα. Ἴσως ἔφτα
στ' αὐτιά σου αὐτὸ τὸ ὄνομα!
— Πλάτωνα; Ὄχι, ποτέ. Ξέρεις του
χιστο νὰ ξυρίζης καὶ νὰ κουρεύης;
— Ὄχι, κυρία!
— Δὲν στά λεγα ἐγὼ πὼς δὲν ἀξί
τίποτε, εἶπε τότε ἡ κυρία Ἀκρισιόνη.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΣΙΕΓΚΕΒΙΤ

(1) Ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τοῦ διηγήματος αὐτοῦ τ
μεγάλου Πολωνοῦ συγγραφέα εἶναι ὅτι ὁ Πλάτ
νας, ὁ μεγάλος σοφὸς καὶ μαθητὴς τοῦ Σωκράτ
εἶχε πουληθῆ σὰν δοῦλος στὴν Αἴγινα. Μὰ τ
ἀπελευθέρωσε ὁ Ἀννίκερις ὁ Κυρηναῖος ἢ ὁ Δι
ἀπὸ τὰς Συρακούσας.

Ἡ φιλοσοφία τῶν προγόνων μας

Ἡ Σπαρτιάτικη σοφία

ΠΟΙΟΣ ΕΙΠΕ ΤΗ ΦΡΑΣΗ;

1) Τούτων χρήζω μαθητὴς εἶναι, ὧν εἶμι καὶ υἱός.

2) Οὐδὲ σκυτοτόμον εἶναι σπουδαῖον, ὃς μικρῷ ποδὶ ὑποδήματα μεγάλα περιτίθησι.

3) Οὐ μᾶλλον ἢ τοὺς προσιόντας τοῖς βασιλεῦσιν αἰτεῖσθαι δεῖ τὰ δίκαια λέγειν στοχαζομένους τε τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ ἁρμόζοντος τοῖς βασιλεῦσιν.

4) Ὅταν τὸ ἐλάχιστον ζῶον οὕτως ἀμύνηται τοὺς ἀδικοῦντας, τί τοὺς ἄνδρας ποιεῖν λογίζεσθε;

5) Ἄπολλον, ἢ δοκεῖ σοι ὃ καὶ τῷ πατρί;

6) Ἐπισπευσάμην μὲν ἀδικεῖν ἀσεβές, τοὺς δὲ πολεμίους παραλογίζεσθαι οὐ μόνον δίκαιον καὶ ἐπίδοξον, ἀλλὰ καὶ ἡδὺ καὶ κερδαλέον.

7) Καὶ γὰρ ἐκεῖνον θήλειαν ἵππον ἀγαθὴν λαβόντα κακὸν ἄνδρα καὶ πλούσιον τῆς στρατιᾶς ἀπολῦσαι.

8) Ταῦτ' οἷς καὶ ἄνδρες γενόμενοι χρήσονται.

9) Οἱ λόγοι σου πολλῆς δυνάμεως δέονται.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1) Τούτων χρήζω μαθητὴς εἶναι, ὧν εἶμι καὶ υἱός.

Δηλαδή: «Γιατὶ ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι μαθητὴς ἐκείνων ποὺ εἶμαι καὶ γιός.

Εἶναι λόγια τοῦ Ἀγασικλέους βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης ποὺ ἔζησε στὸν 6ον πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα. Κάποτε στὴ Σπάρτη εἶχε πάη ὁ σοφιστὴς Φιλοφάνης ἕνας «περιοδεύων» δάσκαλος τῆς ἐποχῆς, ποὺ γύριζε ἀπὸ πόλη σὲ πόλη καὶ δίδασκε παίρνοντας χρήματα. Ὅταν ὁ Φιλοφάνης ἔφτασε στὴ Σπάρτη ζήτησε νὰ δῆ καὶ τὸν Ἀγασικλέα. Μ' αὐτὸς δὲν τὸν δέχτηκε. Ὅταν δὲ κάποιος ἄλλος Σπαρτιάτης ἐξέφρασε τὴν ἀπορία του γιατὶ αὐτός, ποὺ ἀγαποῦσε πολὺ νὰ ἀκούη καὶ νὰ μαθαίνη, δὲν τὸν δέχτηκε, εἶπε:

«Γιατὶ ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι μαθητὴς ἐκείνων ποὺ εἶμαι καὶ γιός».

2) Οὐδὲ σκυτοτόμον εἶναι σπουδαῖον, ὃς μικρῷ ποδὶ ὑποδήματα μεγάλα περιτίθησι.

Δηλαδή: Δὲν θὰ λογαριάζατε γιὰ σπουδαῖο, ἕνα παπουτσῆ ποὺ θὰ ἔφτιανε μεγάλα παπούτσια γιὰ μικρὸ πόδι.

Λόγια τοῦ μεγάλου βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης, τοῦ Ἀνησιλάου (442—358 π. Χ.). Ἦταν φιλάσθενος καὶ κουτσός. Ἀλλὰ στρατηγὸς μυαλωμένος καὶ μὲ μεγάλη πεῖρα.

Κάποτε ἕνας Σπαρτιάτης ἐπαινοῦσε κάποιο ρήτορα γιατὶ κατάφερνε νὰ μεγαλοποιῆ καὶ τὰ πιὸ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα πράγματα.

— Καὶ θὰ εἴχετε, τοὺς εἶπε, ἐκτίμηση σὲ ἕνα παπουτσῆ ποὺ θὰ ἔφτιανε μεγάλα παπούτσια γιὰ μικρὸ ποδάρι.

3) Οὐ μᾶλλον ἢ τοὺς προσιόντας τοῖς βασιλεῦσιν αἰτεῖσθαι δεῖ τὰ δίκαια λέγειν στοχαζομένους τε τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ ἁρμόζοντος τοῖς βασιλεῦσιν.

Δηλαδή: Καὶ μάλιστα πολὺ περισσότερο οἱ παρουσιαζόμενοι στοὺς βασιλεῖς πρέπει νὰ ζητοῦν δίκαια πράμματα καὶ νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψη τους καὶ τὶς περιστάσεις ἀλλὰ καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια τῶν βασιλιάδων.

Καὶ αὐτὰ εἶναι λόγια τοῦ Ἀγησιλάου:

Ἕνας Σπαρτιάτης παρεπονεῖτο κάποτε στὸν Ἀγησίλαο πὼς δὲν ἐτηροῦσε σὰν βασιλιὰς τὴν ὑπόσχεση ποὺ τοῦ ἔδωσε.

Ἐπειδὴ δὲ τοῦ τὸ εἶπε πολλὲς φορὲς ὁ βασιλιὰς τοῦ ἀπάντησε:

— Ναὶ δῆτα, εἴ γ' ἐστὶ δίκαιον, εἰ δὲ μή, ἔλεξα μέν, ὡμολόγησα δὲ οὔ.

Δηλαδή: Βέβαια ὑποσχέθηκα. Ἀλλὰ ἐὰν αὐτὸ ποὺ θὰ μοῦ ζητοῦσες θὰ εἶναι δίκαιον. Γιατὶ ἀλλιῶς σοῦ μίλησα γιὰ ὑπόσχεση μὰ δὲν σοῦ ὑποσχέθηκα.

Μὰ ὁ Σπαρτιάτης δὲν τὰ ἔχασε. Καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἀλλὰ μὴν δεῖ τοὺς βασιλεῖς ἐπιτελεῖν ὅτε κεν κεφαλῆ κατανεύσωσιν.

Δηλαδή: Πρέπει οἱ βασιλιάδες νὰ κάνουν ἐκεῖνο ποὺ καὶ μὲ κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ τους ὑποσχέθηκαν.

Καὶ τότε ἀναγκάσθηκε ὁ Ἀγησίλαος νὰ τοῦ πῆ τὴν ἱστορικὴ φράση πὼς καὶ οἱ παρουσιαζόμενοι στοὺς βασιλιάδες πρέπει νὰ ζητοῦν πράγματα δίκαια.

4) Ὅταν τὸ ἐλάχιστον ζῶον οὕτως ἀμύνηται τοὺς ἀδικοῦντας, τί τοὺς ἄνδρας ποιεῖν λογίζεσθε;

Δηλαδή: Ὅταν τὸ μικρὸ αὐτὸ ζῶο μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὑπερασπίζει τὸν ἑαυτό του κατὰ τῆς ἀδικίας, τότε τί νομίζετε πὼς πρέπει νὰ κάνουν οἱ ἄνθρωποι;

Λόγια καὶ αὐτὰ τοῦ Ἀγησίλαου.

Κάποτε ἕνα Σπαρτιατόπουλο τράβηξε ἕνα ποντίκι ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς παγίδας. Τὸ ποντίκι, καθὼς τὸ κρατοῦσε τὸ παιδί, γύρισε καὶ μὲ λύσσα τοῦ δάγκασε τὸ χέρι. Τὸ παιδὶ τρόμαξε καὶ ἄφησε νὰ τοῦ φύγη τὸ ποντίκι.

Ὁ Ἀγησίλαος ποὺ παρακολουθοῦσε τὴ σκηνὴ εἶπε τὴν παραπάνω φράση.

5) Ἄπολλον, ἢ δοκεῖ σοι ὃ καὶ τῷ πατρί;

Δηλαδή: Ἀπόλλωνα, δὲν νομίζεις καὶ σὺ ὅτι καὶ ὁ πατέρας σου;

Ὁ Ἀγησίλαος ἐπιθυμοῦσε νὰ ἐκστρατεύση ἐναντίον τῶν Περσῶν γιὰ νὰ ἐλευθερώση τοὺς Ἕλληνες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Καθὼς ξέρετε, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι, δὲν ἔκαναν τίποτε, ἐὰν δὲν ἐζητοῦσαν καὶ τὸν χρησμὸν τῶν Μαντείων. Ἔτσι ὁ Ἀγησίλαος ζήτησε καὶ πῆρε εὐνοϊκὸ τὸν χρησμὸ τοῦ Δία ἀπὸ τὸ Μαντεῖον τῆς Δωδώνης.

Τὸ εἶπε στοὺς Ἐφόρους, ἀλλ' αὐτοὶ γιὰ νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν, τὴν ἐκστρατεία ζήτησαν ἀπὸ τὸν Ἀγησίλαον νὰ πάρη καὶ τὸν χρησμὸν τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν ποὺ ἦταν περισσότερο τῆς μόδας καὶ φυσικὰ πιὸ πιστευτό.

Πῆγε καὶ ὁ Ἀγησίλαος στοὺς Δελφούς. Καὶ ρώτησε τὴν Πυθεία:

— Δὲν νομίζεις καὶ σὺ ὅ,τι καὶ ὁ πατέρας σου ὁ Δίας Ἀπόλλωνα;

Μποροῦσε τώρα ὁ Ἀπόλλων νὰ τὰ βάλη μὲ τὸν βασιλέα τῶν Θεῶν; Ἀπάντησε διὰ τῆς Πυθείας πὼς συμφωνεῖ μὲ τὸν πατέρα του καὶ τότε ὁ Ἀγησίλαος ἔκαμε τὴν ἐκστρατεία του ἐναντίον τῶν Περσῶν.

6) Ἐπισπευσάμην μὲν ἀδικεῖν ἀσεβές, τοὺς δὲ πολεμίους παραλογίζεσθαι οὐ μόνον δίκαιον καὶ ἐπίδοξον, ἀλλὰ καὶ ἡδὺ καὶ κερδαλέον.

Δηλαδή: Τὸ νὰ παρασπονδίση κανεὶς ἄδικα εἶναι ἀσεβὲς (εἶναι ἁμαρτία ὅπως θὰ ἐλέγαμε σήμερα). Ἀλλὰ τὸ νὰ ξεγελάη κανεὶς τοὺς ἐχθρούς του εἶναι ὄχι μόνον δίκαιον καὶ ἔνδοξο, ἀλλὰ καὶ εὐχάριστο καὶ ἐπικερδές.

Καὶ αὐτὰ εἶναι λόγια τοῦ Ἀγησίλαου.

Ὅταν ἐξεστράτευσε ὁ Ἀγησίλαος στὴν Μικρὰν Ἀσίαν ὁ Τισσαφέρνης, Σατράπης τοῦ βασιλέα τῶν Περσῶν, φοβήθηκε καὶ ὑπόγραψε μαζί του συνθῆκες φιλίας. Καὶ ὑποσχέθηκε πὼς ὁ βασιλιᾶς του θὰ ἀφήση ἐλεύθερες τὶς ἑλληνικὲς πόλεις. Κατόπιν ὅμως ὁ Τισσαφέρνης παρασπόνδισε. Ζήτησε ἀπὸ τὴν Περσία καὶ πῆρε χιλιάδες στρατοῦ καὶ τότε ἀπείλησε τὸν Ἀγησίλαο μὲ πόλεμο, ἐὰν δὲν ἔφευγε ἀμέσως ἀπὸ τὴν Ἀσίαν. Ὁ Σπαρτιάτης βασιλιᾶς δέχτηκε μὲ χαρὰ τὴν παραβίαση αὐτὴ τῆς συνθήκης ἀπὸ μέρους τῶν Περσῶν. Προσποιήθηκε τότε πὼς ξεκίνησε γιὰ ἐπίθεση κατὰ τῆς Καρίας. Ἐκεῖ δὲ ὁ Τισσαφέρνης συμμάζεψε τὶς μεγαλύτερες δυνάμεις του. Ἀντὶ ὅμως γιὰ τὴν Καρία ὁ Ἀγησίλαος μπῆκε ὁρμητικὸς στὴν Φρυγία. Κυρίεψε πολλὲς πόλεις καὶ μάζεψε πολλὰ λάφυρα. Καὶ τότε εἶπε στοὺς φίλους του πὼς εἶναι ἄτιμο νὰ ἀθετῆ κανεὶς ὑποσχέσεις καὶ συμφωνίες. Ἀλλὰ εἶναι τίμιο νὰ παραπλανᾶ τὸν ἐχθρό σου.

7) Καὶ γὰρ ἐκεῖνον θήλειαν ἵππον ἀγαθὴν λαβόντα κακὸν ἄνδρα καὶ πλούσιον τῆς στρατιᾶς ἀπολῦσαι.

Δηλαδή: Διότι ἐκεῖνος ὁ Ἀγαμέμνων) γιὰ νὰ πάρη μιὰ καλὴ φοράδα ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴ στράτευση ἕνα ἄνδρα δειλὸ καὶ πλούσιο!

Ἐπειδὴ ὁ Ἀγησίλαος δὲν εἶχε ἱππικὸ ξαναγύρισε στὴν Ἔφεσσο καὶ ὑποχρέωσε ὅλους τοὺς εὐπόρους νὰ τοῦ δώσουν ἕνα ἄλογο καὶ ἕνα ἱππέα, σὰν ἀντισήκωμα, πὼς θὰ λέγαμε σήμερα, τῆς ἀπαλλαγῆς τους ἀπὸ τὴ στράτευση. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὁ Ἀγησίλαος μάζεψε καὶ πολλὰ ἄλογα καὶ πολλοὺς καλοὺς στρατιῶτες, ἀντὶ τῶν δειλῶν καὶ ἀπροθύμων Ἐφεσσίων. Καὶ τότε εἶπε: Μιμήθηκα τὸν Ἀγαμέμνωνα ποὺ προτίμησε μιὰ γερὴ φοράδα στὴ θέση ἑνὸς ἄνδρα καὶ δειλοῦ καὶ πλουσίου.

8) Ταῦτ' οἷς καὶ ἄνδρες γενόμενοι χρήσονται.

Δηλαδή: Ἐκεῖνα ποὺ θὰ τοὺς χρησιμεύουν ὅταν θὰ γίνουν ἄντρες. Φράση καὶ αὐτὴ τοῦ Ἀγησιλάου· τὴν εἶπε ὅταν τὸν ρώτησε κάποιος πῶς πρέπει νὰ ἀνατρέφουν τὰ παιδιά τους οἱ Σπαρτιάτες καὶ τί ἀκριβῶς πρέπει νὰ τὰ μαθαίνουν:

9) Οἱ λόγοι σου πολλῆς δυνάμεως δέονται.

Δηλαδή: Τὰ λόγια σου χρειάζονται πολλὴ δύναμη. Λόγια κι' αὐτὰ τοῦ Ἀγησιλάου σ' ἕνα νέο ἀπὸ τὰ Μέγαρα ποὺ ἔλεγε πολλὰ καὶ σπουδαῖα γιὰ τὴν πατρίδα του.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος καὶ οἱ ἐκλογὲς

— Θάνο μου, εἶπε ἐκεῖνο τὸ πρωϊνὸ ὁ παπποὺς στὸν ἐγγονό του, ξέρεις πὼς δὲν μ' ἀρέσει διόλου νὰ ἀνακατεύονται τὰ παιδιὰ στὰ πολιτικά. Γι' αὐτὸ σοῦ ἔχω πῆ πὼς δὲ θὰ μοῦ ἄρεσε νὰ σὲ δῶ ν' ἀνοίξης ἐφημερίδα καὶ νὰ τὴν διαβάσης.

— Παποῦ ὅταν μοῦ λὲς πὼς δὲ θάθελες νὰ μὲ δῆς νὰ κάνω κάτι, ποτέ μου δὲν τὸ κάνω! εἶπε ὁ Θάνος. Γιὰ μένα ἡ σωστή σου πάντα γνώμη, εἶναι προσταγή!

Δάκρυσαν τὰ μάτια τοῦ παποῦ ἀπὸ συγκίνηση.

— Νὰ μοῦ ζήσης παιδί μου, καὶ νάχης τὴν εὐχή μου! Ἔτσι σὲ θέλω, Θάνο μου, νὰ μὴ χρειάζεται ποτὲ αὐτὸς ποὺ σὲ ὁδηγῆ στὰ πρῶτα βήματά σου στὴ ζωὴ — εἴτε δάσκαλός σου εἶν' αὐτός, εἴτε γονιός σου, εἴτε ἐγὼ ὁ παποῦς σου — νὰ μὴ χρειάζεται, λέω, ποτὲ νὰ σοῦ λέμε «μὴ» κι' «ἀπαγορεύεται». Μόνο νὰ σοῦ δείχνομε ποιὸ εἶναι τὸ σωστό, καὶ σὺ μόνος σου, μὲ τὴ θέλησή σου νὰ κάνης ὅτι πρέπει. Ἔτσι γίνεται κανεὶς καλὸς πολίτης, ἔτσι γίνεται καλὸς καὶ τίμιος ἄνθρωπος. Μόνο τὰ καματερὰ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὴ βέργα, γιατὶ βλέπεις αὐτὰ δὲν ἔχουν τὰ δύστυχα μυαλὸ γιὰ νὰ ξεχωρίζουν τὸ σωστὸ ἀπὸ τὸ στραβό. Λέγαμε λοιπὸν γιὰ τὶς ἐφημερίδες καὶ γιὰ τὰ πολιτικά. Καὶ ξέρεις γιατὶ δὲν μ' ἀρέσει νὰ σὲ βλέπω ν' ἀνακατεύεσαι σ' αὐτά;

— Μὰ ναὶ παποῦ, γιατὶ εἶμαι μικρὸς ἀκόμα!

— Ναὶ Θάνο μου, γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἀκριβῶς! Γιατὶ εἶσαι μικρός. Κι' ὅπως τὰ μπράτσα σου δὲν βαστᾶνε νὰ σηκώσουν τὸ φόρτωμα ποὺ τόσο εὔκολα σηκώνει ὁ πατέρας σου, ἔτσι καὶ τὸ μυαλό σου δὲν μπορεῖ ἀκόμη νὰ καταλάβη σωστὰ ὡρισμένα ζητήματα ποὺ εἶναι γιὰ τοὺς μεγάλους, κι' ὄχι γιὰ τὰ μικρὰ παιδιά. Σιγὰ σιγὰ μὲ τὸν καιρό, θὰ ὡριμάση τὸ μυαλό σου, καὶ τότε θ' ἀρχίσης νὰ καταλαβαίνης κι' ἐκεῖνα ποὺ τώρα εἶναι δύσκολα γιὰ σένα, κι' οὔτε πρέπει κὰν νὰ σ' ἐνδιαφέρουν, γιατὶ εἶναι δουλειὰ τῶν μεγάλων, καὶ τὰ παιδιὰ δὲν εἶναι σωστὸ ν' ἀνακατεύωνται στὶς δουλειὲς τῶν μεγάλων. Σήμερα ὡστόσο θὰ κάνω μιὰ ἐξαίρεση, γιὰ νὰ σοῦ μιλήσω ἐγὼ ὁ ἴδιος γιὰ τὶς ἐκλογὲς ποὺ πρόκειται νὰ γίνουν τὸν ἄλλο μῆνα!...

— Καὶ βέβαια παποῦ ξέρω! ἔκανε μὲ καμάρι ὁ Θάνος. Δὲν εἶμαι δὰ καὶ τόσο μικρός! Ξέρω πὼς θὰ ψηφίσουν σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα οἱ ἄντρες ποὺ ἔκλεισαν τὰ εἰκοσιένα, γιὰ νὰ βγάλουν τοὺς βουλευτές!

Ὁ παποῦς χαμογέλασε.

— Ναί. Πάνω κάτω αὐτὸ εἶναι. Μὰ θὰ στὸ πῶ ἐγὼ καλύτερα. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ποὺ ὥρισε ἡ κυβέρνησή μας πὼς εἶναι νὰ γίνουν ἐκλογές, θὰ γίνη μὲς στὸν τόπο μας κάτι πάρα πολὺ σοβαρὸ καὶ σπουδαῖο. Οἱ Ἕλληνες πολίτες, ὁ ἑλληνικὸς λαός, θὰ διαλέξη τοὺς ἄνδρες ποὺ γιὰ μιὰ τετραετία θὰ τὸν διευθύνουν. Θὰ τὸν διοικοῦν, θὰ τὸν κυβερνᾶνε. Διακόσιους πενῆντα ἐκλεκτοὺς θὰ διαλέξη μὲ τὴν ψῆφο του. Διακόσιους πενῆντα βουλευτές. Ἐκεῖνος μέσα σὲ ὅλους αὐτοὺς ποὺ θὰ πάρη τοὺς περισσότερους ψήφους, ἐκεῖνος δηλαδὴ ποὺ οἱ περισσότεροι Ἕλληνες πολίτες τὸν θεώρησαν πιὸ ἄξιο ἀπὸ τοὺς ἄλλους, θὰ γίνη πρωθυπουργός. Σ' αὐτὸν ὁ βασιλιᾶς θ' ἀναθέση τὸ ἔργο νὰ σχηματίση κυβέρνηση. Ξέρεις τί παναπῆ αὐτό;

— Ὄχι παποῦ, δὲν ξέρω!

— Σημαίνει πὼς θὰ διαλέξη τοὺς ὑπουργοὺς ποὺ ὁ καθένας τους θὰ διευθύνη ἀπὸ ἕνα ὑπουργεῖο. Αὐτοὶ κοντὰ στὸ βασιλιᾶ, θὰ κυβερνοῦν τὸν τόπο. Γι' αὐτὸ λένονται κυβέρνηση. Κι' οἱ ἄλλοι ἀπὸ τοὺς διακόσιους πενῆντα βουλευτὲς ποὺ δὲν θὰ γίνουν ὑπουργοί, ἔχουν κι' αὐτοὶ βαρὺ ἔργο νὰ κάνουν. Θὰ προσέχουν ἂν κυβερνοῦν καλὰ ὁ πρωθυπουργὸς κι' οἱ ὑπουργοί. Καὶ θὰ φτιάνουν τοὺς νόμους. Γιατὶ εἶναι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους, εἶναι αὐτοὶ ποὺ οἱ Ἕλληνες πολίτες τοὺς διάλεξαν γιὰ νὰ βοηθοῦν τὴν κυβέρνηση στὸ ἔργο της, καὶ νὰ κοιτάζουν ἂν γίνεται αὐτὸ τὸ ἔργο ὅπως πρέπει. Κι' ἂν νομίζουν ὅτι δὲν κυβερνοῦν καλὰ οἱ ὑπουργοὶ μὲ τὸν πρωθυπουργό, ἢ ὅτι θὰ μποροῦσαν νὰ κυβερνήσουν καὶ καλύτερα, θὰ ποῦνε στὴν κυβέρνηση: «Δὲν σοῦ ἔχομε πιὰ ἐμπιστοσύνη, νομίζομε πὼς γιὰ τὸ καλὸ τοῦ Ἔθνους, χρειάζεται ἄλλος πρωθυπουργὸς κι' ἄλλοι ὑπουργοί». Κι' ὁ βασιλιᾶς τότε, θὰ ἀναθέση σὲ ἄλλον τὸ βαρὺ ἔργο τοῦ πρωθυπουργοῦ, γιατὶ πάντα τὸν πιὸ ἄξιο κάνει πρωθυπουργὸ ὁ βασιλιᾶς. Κι' ἂν ὁλόκληρη ἡ βουλὴ δὲν κάνει ἢ δὲν μπορεῖ νὰ κάνει τὴ δουλειά της ὅπως πρέπει, ἢ γιατὶ ἔχει πέσει στὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ, ποὺ ἐξέλεξε τοὺς βουλευτές, ὁ βασιλιᾶς διαλύει τὴ βουλή, καὶ λέει στὸν ἑλληνικὸ λαό: «Πρέπει νὰ ξανακάνουμε ἐκλογές, νὰ διαλέξετε ἄλλους, βουλευτές, ἐκείνους ποὺ σεῖς νομίζετε καλλίτερους».

Ὅπως καὶ νᾶναι ὅμως, οἱ ἐκλογὲς πρέπει νὰ γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια. Ἔτσι ὁρίζει τὸ Σύνταγμά μας. Κι' ἂς ξαναβγοῦν οἱ ἴδιοι, οἱ παλιοὶ βουλευτές. Οἱ πολίτες ποὺ τοὺς ψηφίζουν καὶ τοὺς κάνουν βουλευτές, πάλι εἶναι σὰν νὰ τοὺς λένε: «Φανήκατε ἄξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης μας». Κι' ἂν δὲν θέλουν κανέναν ἀπὸ τοὺς παλιούς, δὲν τὸν ψηφίζουν πιά, βγάζουν ἄλλους. Ἕνα ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα τὰ πιὸ σπουδαῖα δικαιώματα καὶ χρέη τοῦ πολίτη, εἶναι νὰ πάη νὰ ψηφίση στὶς ἐκλογές. Εἶναι δικαίωμα ἡ ψῆφος, γιατὶ μ' αὐτὴ οἱ πολίτες διαλέγουν ἐλεύθερα ἐκείνους ποὺ θεωροῦν πιὸ ἄξιους γιὰ νὰ τοὺς κυβερνήσουν.

Εἶναι ὅμως καὶ χρέος βαρύ, γιατὶ ὁ κάθε πολίτης πρέπει νὰ συλλογιστῆ πολὺ σοβαρὰ σὲ ποιοὺς θὰ δώση τὴν προτίμησή του... Πρέπει, ἔχει χρέος, ὄχι μονάχα νὰ πάη νὰ ψηφίση, ἀλλὰ νὰ ψηφίση ἀληθινὰ τοὺς καλύτερους, τοὺς πιὸ ἠθικοὺς ἀνθρώπους, τοὺς πιὸ τίμιους, τοὺς πιὸ ἔξυπνους, τοὺς πιὸ καλούς... Γιατὶ αὐτοὶ θὰ τὸν κυβερνήσουν. Αὐτοὶ θὰ γίνουν συνεργάτες τοῦ βασιλιᾶ. Σ' αὐτοὺς θὰ ἐμπιστευθῆ ὄχι μονάχα τὴ διοίκηση τοῦ κράτους ὅπου ζῆ, ἀλλὰ κι' αὐτὴν ἀκόμη τὴν τιμὴ τῆς πατρίδας, τὴν ὑπόληψή της, τὸ μεγαλεῖο της. Κι' ὅταν ψηφίζει, ὅταν διαλέει κάποιον γιὰ νὰ γίνη βουλευτής, πρέπει νὰ μὴν ξεχνάη πὼς ἐκείνη τὴ στιγμὴ παραδίνει λιγάκι τὴν πατρίδα στὰ χέρια του. Παραδίνει τὴν ἱστορία της, καὶ τὸ μέλλον της. Ἐδῶ κανεὶς συλλογίζεται πῶς καὶ πῶς ὅταν εἶναι νὰ ἐμπιστευθῆ σὲ κάποιον τὸ βιό του, τὸ σπίτι του ἢ τὸ παι[δί] του. Σκέψου πόσο πρέπει ν[ὰ] συλλογιστῆ, ἀφοῦ ἐμπιστεύετ[αι] στὸ βουλευτὴ ποὺ ψηφίζει, τ[ὴν] Πατρίδα! Καὶ κοντὰ στὴν Πα[τ]ρίδα, καὶ τὸ βιός του, τὸ σπ[ί]τι του, τὸ παιδί του... Ὅτι ἔχ[ει] σὰν Ἕλληνας πολίτης! Για[τὶ] καὶ τὸ βιός του θὰ αὐξήση κ[αὶ] τὸ σπίτι του θὰ πάη καλά, κα[ὶ] τὸ παιδί του θὰ προκόψη.

Σ' ἕνα κράτος σύγχρονο Θά[νο] μου, ἡ καλὴ κυβέρνηση εἶν[αι] ὅτι εἶναι ὁ ἄξιος νοικοκύρ[ης] γιὰ τὸ σπίτι. Ὁ ἄξιος νοικο[κύρης], κυβερνάει μὲ γνώση [μὲ] τιμὴ καὶ μὲ δικαιοσύνη· κι' [ἡ] καλὴ κυβέρνηση κυβερνάει τ[ὸν] τόπο τὸ ἴδιο... Ἀλλοίμονο [ὅ]μως Θάνο μου ἂν νομίση [ὁ] καθένας πὼς ἀπὸ τὸν βουλευτ[ή], τὸν ὑπουργό, τὸν κυβερνήτη, [ἐ]πειδὴ μὲ τὴν ψῆφο του τὸν ἀ[νέ]βασε σ' αὐτὸ τὸ ἀξίωμα, ἔχ[ει] δικαίωμα νὰ τοῦ ζητάη ρουσφ[έ]τια! Ἀλλοίμονο ἂν οἱ πολίτε[ς] ξεχνοῦν τὸ καλὸ τοῦ συνόλ[ου] καὶ βάζουν τὸν ἑαυτό τους π[ιὸ] πάνω ἀπὸ αὐτὸ τὸ σύνολο. Ἐσ[ὺ] ποὺ σέβεσαι τόσο τὸν πατέρ[α] σου ποὺ τώρα κυβερνάη μα[ς] μου τὸ σπίτι σὰν καλὸς καὶ τ[ί]μιος νοικοκύρης ὅπως ἦταν [ὅ]λοι τῆς φαμίλιας μας, δὲ συ[λ]λογίστηκες ποτὲ νὰ τοῦ ζητ[ή]σης ὅτι ξέρεις πὼς δὲν μπορ[εῖ] νὰ σοῦ τὸ δώση γιατὶ δὲν ἔχ[ει] περισευούμενα χρήματα. Εἶ[]ναι τίμια ἡ οἰκογένειά μας, μ[ὰ] φτωχή. Ἔτσι εἶναι καὶ τὸ ἑλ[]ληνικὸ κράτος. Κι' ὅπως δὲ[ν] βαρυγγομᾶς γιατὶ δὲν περισ[]σεύουν χρήματα στὸ σπίτι γιὰ νὰ σοῦ πάρωμε ποδήλατο, [ὁ] καλὸς κι' ὁ γνωστικὸς πολί[]της, δὲν ζητάει ἀπὸ κείνου[ς] ποὺ κυβερνοῦν τὸ κράτος, πρ[ο]σωπικὰ ρουσφέτια, καὶ πράμα[]τα ποὺ τὸ φτωχὸ τὸ κράτος μα[ς] δὲν μπορεῖ νὰ τὰ δώση...

Στὶς ἐννιὰ τοῦ Σεπτέμβρ[η] Θάνο μου, θὰ γίνη ὅπως σ[οῦ] εἶπα κάτι πολὺ σοβαρὸ κα[ὶ] πολὺ σπουδαῖο. Ἐμεῖς οἱ Ἑλ[]ληνες πολίτες, θὰ πᾶμε νὰ δια[]λέξουμε ἐκείνους ποὺ θὰ τοὺ[ς] ἐμπιστευθοῦμε τὴν Πατρίδα κα[ὶ] τὸ Κράτος... Κι' ἄμποτε ν[ὰ] φωτίση ὁ Θεὸς τοὺς πολίτε[ς] νὰ διαλέξουν γιὰ βουλευτὲ[ς] γιὰ ἐθνικοὺς ἀν[]τιπροσώπους, ἐκείνους ποὺ θὰ κρατήσουν ψη[]λὰ τὴν τιμὴ τῆς Πατρίδας, κα[ὶ] θὰ κυβερνήσουν τὸ κράτος σ[ὰν] καλοὶ καὶ γνωστικοὶ νοικοκ[ύ]ρηδες... Τί ὡραῖο ποὺ θὰ εἶνα[ι] Θάνο μου νὰ συλλογίζεται κα[]νεὶς πὼς κι' ὁ πιὸ ταπεινὸ[ς] κι' ὁ πιὸ ἁπλὸς πολίτης, μπο[]ρεῖ νὰ συντελέση μὲ τὴν ψῆφ[ο] του — ἂν τὴν δώση γνωστικ[ὰ] καὶ σοβαρὰ ἐκεῖ ποὺ πρέπει — στὸ νὰ προκόψη ὁ τόπος καὶ ν[ὰ] δῆ μέρες καλλίτερες!

ΜΑΡΙΝΑ Κ

ΑΠΟ ΤΑ ΑΞΕΧΑΣΤΑ

Ο ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ἀρχαῖο πνεῦμ' ἀθάνατον, ἁγνὲ πατέρα
τοῦ ὡραίου, τοῦ μεγάλου καὶ τ' ἀληθινοῦ,
κατέβα φανερώσου, κι' ἄστραψ' ἐδῶ πέρα
Στὴ δόξα τῆς δικῆς σου γῆς καὶ τ' οὐρανοῦ
Στὸ δρόμο καὶ στὸ πάλεμα καὶ στὸ λιθάρι
στῶν εὐγενῶν ἀγώνων λάμψε τὴν ὁρμή,
καὶ μὲ τ' ἀμάραντο στεφάνωσε κλωνάρι
καὶ σιδερένιο πλάσε κι' ἄξιο τὸ κορμί.
Κάμποι βουνὰ καὶ πέλαγα φέγγουν μαζί σου.
Σὰν ἕνας λευκοπόρφυρος μέγας ναός,
καὶ τρέχει στὸ ναὸ ἐδῶ προσκυνητής σου,
ἀρχαῖο πνεῦμ' ἀθάνατο, κάθε λαός.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

1895

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ ΧΟΤΖΑ

Ο ΦΟΥΡΝΟΣ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ

Ὁ Ναστραδὶν μιὰ φορὰ ἔπιασε νὰ χτίση ἕνα φοῦρνο.

Ἄρχισε νὰ τὸν χτίζη ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του, ὅπου πέρασε ἕνας γείτονας καὶ τὸν ρωτάει:

— Φοῦρνο χτίζεις Χότζα; Καταποῦ ἄνοιξες τὴν πόρτα;

— Κατὰ τὴν Ἀνατολή! εἶπε ὁ Χότζας.

— Γιατί κατὰ τὴν Ἀνατολή;

— Ξέρω γώ; Ἔτσι! Χωρὶς λόγο!

— Τὸ κάθε τί, πρέπει νἄχη τὸ λόγο του εἶπε ὁ γείτονας. Γι' αὐτὸ ν' ἀνοίξης τὴν πόρτα τοῦ φούρνου στὴ Δύση, νὰ μὴ τὴν τρελλαίνει τὴν Χότζαινα ὁ ἥλιος ὅταν θὰ φουρνίζει τὴν αὐγή!

— Καλὰ λὲς γείτονα! Σ' εὐχαριστῶ πολύ! εἶπε ὁ Χότζας. Σοφὴ ἡ συμβουλή σου καὶ θὰ τὴν ἀκολουθήσω!

Ἔχτισε ὁ Χότζας τὴν πόρτα πρὸς τὴν Ἀνατολή. Βάλθηκε ν' ἀνοίγη ἄλλη, στὴ Δύση.

Ὅπου τὸν πλησιάζει ἄλλος γείτονας καὶ τὸν ρωτάει τὶ κάνει.

Ἐξηγάει ὁ Χότζας, δὲν συμφωνεῖ ὁ γείτονας.

— Στὸ Βορηὰ ἀνοίγουν τὴν πόρτα τοῦ φούρνου Χότζα μου! Νὰ σὲ χτυπάη τὸ δροσερὸ ἀγέρι καὶ νὰ μὴ σκᾶς ὅταν ξεφουρνίζεις!

— Δίκηο ἔχεις γείτονα! θὰ κάνω ὅπως λές! Ὅπου ἔρχεται καὶ τρίτος γείτονας.

— Τί πολεμᾶς νὰ φτιάσης Χότζα;

— Ἕναν φοῦρνο γείτονα! Τὸ καὶ τό!

— Κι' ἀνοίγης τὴν πόρτα στὸ Βορηά; Τρελλὸς εἶσαι; Ὅταν φυσάη θὰ σοῦ καίγονται τὰ ξύλα στὸ λεπτό. Ἄνοιξε τὴν πόρτα στὸ Νοτιά, τὸ καλὸ ποὺ σοῦ θέλω! Εἶναι μαλακὸς ὁ Νοτιᾶς, φυσάει λίγο, ἐλαφρά, ὅτι χρειάζεται!

— Εὐχαριστῶ γείτονα. Σωστὸ μοῦ φαίνεται αὐτὸ ποὺ λές.

Πιάνει ὁ καλός σου ὁ Χότζας, χτίζει τὸν φοῦρνο πάνω σ' ἕνα παλιὸ κάρο.

Ἔρχεται ὁ πρῶτος γείτονας:

— Ποῦ ἄνοιξες τὴν πόρτα τοῦ φούρνου Χότζα;

— Ποῦ εἶπες τοῦ λόγου σου; Στὴ Δύση; Νάτην τὴν πόρτα στὴ Δύση!

Στρίβει τὸ κάρο, γυρίζει τὴν πόρτα ὅπου ἤθελε.

Φτάνουν κι' οἱ ἄλλοι γείτονες.

— Ἐν τάξει, τοὺς εἶπε. Σᾶς ἄκουσα ὅλους! Ἔκανα ὁλονῶν σας τὸ χατήρι! Ὅπου θέλω στρίβω τὸ φοῦρνο, κι' ὅπου θέλετε εἶναι ἡ πόρτα του. Μόνο ποὺ δὲν μπορῶ νὰ ψήσω σ' αὐτὸν τίποτε! Δὲν εἶχα ὅμως ἄλλο τρόπο ν' ἀκολουθήσω ὁλονῶν τὶς συμβουλὲς καὶ νὰ μὴν δυσαρεστήσω κανέναν!

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

Η ΜΑΪΜΟΥ ΚΑΙ Η ΚΑΜΗΛΑ

Μιὰ φορὰ σὲ μιὰ συγκέντρωση τῶν ζώων, σηκώθηκε ἡ μαϊμοῦ καὶ χόρεψε.

Ἦταν σβέλτη καὶ λυγερή, κι' ὁ χορός της ἄρεσε σὲ ὅλους καὶ ὅλοι τὴν παίνεψαν.

Ἡ καμῆλα ὅμως ποὺ τὴν εἶδε, ζήλεψε.

— Σταθῆτε νὰ χορέψω κι' ἐγώ! εἶπε. Νὰ δῆτε σεῖς χορὸ ποὺ θὰ τὰ χάσετε.

Σηκώθηκε λοιπὸν κι' ἔκανε κάτι τόσο ἄνοστα πηδήματα καὶ τόσο ἄγαρμπες κινήσεις, ποὺ τὰ ζῶα ἀγανάχτησαν, καὶ τὴν ἔδιωξαν μὲ τὰ γιοῦχα.

Ὅλοι δὲν ἔχουν τὴν ἴδια χάρη οὔτε τὶς ἴδιες χάρες, κι' εἶναι μεγάλη ἀνοησία νὰ θέλη κανεὶς νὰ κάνη ἐπίδειξη ἀπὸ χαρίσματα ποὺ δὲν ἔχει...

Ο ΜΕΡΜΗΓΚΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

Μιὰ φορὰ ἕνας μεγάλος μέρμηγκας, ζύγωσε σὲ μιὰ πηγὴ νὰ πιῆ νερό. Ἐκεῖ ὅμως παραπάτησε κι' ἔπεσε μέσα.

Σίγουρα θὰ πνιγόταν, γιατὶ πῶς νἄβγη τὸ κακόμοιρο τὸ ζῶο ποὺ στὸ νερὸ δὲν κολυμπάει κι' εἶναι τόσο ἀδύναμο;

Ἕνα περιστέρι ὅμως ποὺ τὸν εἶδε, τὸν ψυχοπονέθηκε. Ἔκοψε μὲ τὴ μυτίτσα του ἕνα φυλλαράκι, τὸ πέταξε στὸ νερό, ἀνέβηκε ὁ μέρμηγκας καὶ τὸ ρέμα τὸν ἔφερε στὴν ὄχθη.

— Ἄμποτε νὰ μοῦ δοθῆ εὐκαιρία νὰ σοῦ ξεπληρώσω τὸ καλὸ ποὺ μοὔκανες! εἶπε μ' εὐγνωμοσύνη στὸ περιστέρι.

— Τί νὰ μοῦ κάνης ἐσὺ κακόμοιρο μικρὸ ζῶο; εἶπε τὸ περιστέρι. Ἐγὼ σ' ἔσωσα γιατὶ σὲ λυπήθηκα...

— Ἔ... Ποῦ ξέρεις! Μπορεῖ νὰ μὲ χρειαστῆς καμμιὰ φορά.

Πέρασε καιρός.

Ἕνας πουλολόγος ἔστησε ξόβεργες, κι' ἔπιασε τὸ περιστέρι. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ τὸ λεφτέρωνε ἀπὸ τὶς ξόβεργες καὶ τὸ κράταγε στὸ χέρι ἕτοιμο νὰ τὸ σκοτώση ὁ μέρμηγκας τοῦ πάτησε μιὰ τόσο δυνατὴ δαγκωματιὰ στὸ πόδι, ποὺ ὁ ἄνθρωπος μπήγοντας μιὰ φωνή, ἄνοιξε τὸ χέρι του κι' ἄφησε τὸ περιστέρι νὰ τοῦ φύγη...

— Πῶς νὰ σ' εὐχαριστήσω φίλε μέρμηγκα; ἔλεγε ὕστερα τὸ καϋμένο τὸ περιστέρι. Μοῦ ἔσωσες τὴ ζωή!

— Σοῦ ξεπλήρωσα τὸ καλὸ ποὺ μοὔχες κάνει, εἶπε ὁ μέρμηγκας. Βλέπεις, καμμιὰ φορὰ περιστεράκι μου, ἔχει κανεὶς ἀνάγκη καὶ τὸν πιὸ μικρό...

Πολλὲς φορὲς στὴ ζωή μας ὁ μικρὸς κι' ἀδύνατος μᾶς δείχνεται πιὸ σπουδαῖος φίλος ἀπὸ τὸν τρανὸ καὶ τὸν μεγάλο...

ΟΙ ΔΥΟ ΚΟΚΟΡΟΙ ΚΙ Ο ΑΗΤΟΣ

Σ' ἕνα κοτέτσι μιὰ φορὰ ἔγινε μεγάλη κοκορομαχία. Δυὸ κοκόροι πεισματάρηδες εἶχαν ἁρπαχτῆ γιὰ καλά, καὶ χτυπιόταν ὥρα πολλὴ μὲ νύχια καὶ μὲ ράμφος, ὅπου στὸ τέλος ὁ ἕνας νίκησε τὸν ἄλλον, καὶ τὸν ἔκανε νὰ φύγη ντροπιασμένος, ἐνῶ ὅλες οἱ κότες τὸν περιγελοῦσαν.

Ὁ νικημένος γιὰ νὰ γλυτώση ἀπὸ τὶς κοροϊδίες πῆγε καὶ κρύφτηκε κάτω ἀπὸ ἕνα κάρο.

Ὁ νικητὴς ὅμως περήφανος ἀνέβηκε στὸ πιὸ ψηλὸ μέρος τῆς αὐλῆς, καὶ κοκορολαλοῦσε τὴ νίκη του.

— Κικιρίκου! φώναζε. Εἴδατε πουλὶ πιὸ δυνατὸ ἀπὸ μένα; Κανέναν δὲν φοβοῦμαι ἐγώ.

Ὅπου τὸν ἄκουσε ἕνας ἀητός, τοῦ ρίχτηκε, καὶ τὸν πῆγε στὴ φωλιά του νὰ τὸν φάη.

Ἔτσι τὴν παθαίνουν καμμιὰ φορὰ κι' οἱ ἀλαζῶνες.

Μεθυσμένοι ἀπὸ μιὰ πρόσκαιρη νίκη, δὲν βλέπουν τὸν κίνδυνο ποὺ ἔρχεται...

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟ

Μιὰ φορὰ στὰ μέσα τοῦ καλοκαιριοῦ τότε ποὺ ἡ κάψα εἶναι μεγάλη καὶ ἄνθρωποι καὶ ζῶα διψᾶνε πολύ, ἕνα λιοντάρι κι' ἕνα ἀγριογούρουνο ἀνταμώθηκαν σὲ μιὰ μικρὴ πηγή.

Ἦταν πεθαμένα τῆς δίψας καὶ τὰ δυό, καὶ βιαζόνταν νὰ πιοῦν τὸ δροσερὸ νερὸ τῆς πηγῆς νὰ ξεδιψάσουν.

Ἀντὶ ὅμως νὰ περιμένουν ἥσυχα νὰ πιῆ μὲ τὴ σειρά του τὸ καθένα (γιατὶ ἡ πηγὴ ἦταν μικρή, καὶ δὲν τὰ χωροῦσε ὁ τόπος καὶ τὰ δυὸ) αὐτὰ ρίχτηκαν νὰ ξεσκίση τὸ ἕνα τὸ ἄλλο, γιατὶ τὸ καθένα ἔλπιζε νὰ νικήση καὶ νὰ πιῆ πρῶτο.

Κάτι ὄρνια τὰ εἶδαν, καὶ πέταξαν χαμηλὰ ἀναγαλιάζοντας, γιατὶ λογάριαζαν νὰ κάνουν τσιμποῦσι μὲ τὸ κουφάρι τοῦ νικημένου. Ὅταν ὅμως τὸ λιοντάρι καὶ τὸ ἀγριογούρουνο εἶδαν τὴ χαρὰ ποὺ εἶχαν τὰ ὄρνια, ἔβαλαν μυαλό, κι' ἀντὶ νὰ μαλώνουν ἀγάπησαν.

Οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ κάνουν τὸ ἴδιο. Πρέπει νὰ βρίσκουν τρόπο νὰ λύνουν τὶς διαφορές τους ἥμερα, γιατὶ ὅταν μαλώνουν δύο, κάποιος τρίτος βγαίνει πάντα κερδισμένος.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΑΓΟΡΑΣΕ ΓΑΪΔΑΡΟ

Μιὰ φορὰ κάποιος ποὺ ἤθελε ν' ἀγοράση ἕναν γάϊδαρο, τὸν πῆρε ἀπὸ τὸν κύριό του μὲ τὴν συμφωνία νὰ τὸν δοκιμάση κι' ἂν δὲν τοῦ κάνει νὰ τὸν δώση πίσω.

Τὸν πῆρε λοιπὸν καὶ τὸν πῆγε στὸ παχνὶ κοντὰ στοὺς ἄλλους γαϊδάρους ποὺ εἶχε.

Ὁ καινούργιος γάϊδαρος τοὺς κοίταξε γιὰ λίγο ὅλους, κι' ἔπειτα πῆγε καὶ κάθησε πλάϊ στὸν πιὸ τεμπέλη καὶ τὸν πιὸ φαγᾶ.

Τὸ εἶδε αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος, τὸν πῆρε καὶ τὸν πῆγε πίσω στὸν κύριό του.

— Πάρε πίσω τὸν γάϊδαρό σου. Δὲν μοῦ κάνει!

— Μὰ τὸν δοκίμασες; Τοῦ ἔβαλες σαμάρι;

— Δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ τὸν δοκιμάσω ἄλλο! εἶπε ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἦταν πολὺ γνωστικός. Εἶδα τὴν παρέα ποὺ διάλεξε ὁ κὺρ Μέντιος. Στρώθηκε στὸ φαΐ πλάϊ στὸν πιὸ φαγᾶ καὶ τεμπέλη.

Τά παιδιά γράφουν

Ο ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Ἔφθασε ὁ Ἰούνιος, ὁ μήνας τοῦ θερισμοῦ. Στοὺς κάμπους σωστες χρυσοθάλασσες κυματίζουν τα καταμεστα σταχυα. Βλεπεις τις γυναικες με τα μαντηλια τους ριγμενα χαμηλὰ για νὰ μην τις καιει ἡ φλογεραοα του καλοκαιρινοῦ ηλιου, να κρατουν στα χερια τους τα δρεπανια και νὰ κοβουν συνεχως σιτάρια και να σχηματιζουν σωρους.

Κατα τὸ μεσημερι αφήνουν γιὰ λίγο τὴν κοπιαστικὴ εργασια τους και ξεκουραζονται κατω ἀπὸ τον παχυ ἴσκιο ενος γερικου πλατανιοῦ.

Πίνουν δροσερο νερὸ απὸ τα παγουρια τους ποὺ ἔχουν κρεμασμενα στὰ κλαδια των δεντρων.

Τὰ χέρια τῶν κοριτσιῶν εἶναι γεμάτα πληγές, ἀλλα τὸν πόνο τους γλυκαίνουν τα στοργικα λογια τοῦ πατερα που στο προσωπο του είναι ζωγραφισμενη η χαρα γιατι τωρα ἀπολαβαίνει τους καρπους των κοπων του.

Εὐλογημένη ἐργασία!

Ποσο θεαματικη ειναι ἡ ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ! Τὰ σιταρια που μοιαζουν με ὁλοξανθες πλεξοῦδες πεφτουν κατω σαν ἥρωες του πολεμου.

Ποσες φορες δεν ἔδωσαν θαυμαστες ἐμπνευσεις οι ολοκαρπες θυμωνιες και οι ἀστροφώτιστες νύχτες τοῦ καλοκαιριοῦ στοὺς ποιητες καὶ στοὺς ζωγραφους!

Τὰ πορφυρὰ ἡλιοβασιλέμματα, ὅταν ὁ ἥλιος σκορπᾶ τὰ τελευταια φλογερά του ἑκατόμφυλλα, οἱ θερισταὶ παίρνουν το δρόμο τοῦ γυρισμοῦ καὶ τὰ πρόσωπά των ἀκτινοβολοῦν ἀπὸ χαρὰ καὶ εὐχαριστοῦν τὸν Θεὸ γιατι τοὺς ἀξίωσε καὶ παλι ἐφέτος νὰ μαζεψουν ἄφθονο σιτάρι.

ΒΑΝΑ ΧΡ. ΓΚΙΖΑ, Ἄρτα

Ο ΠΑΠΟΥΣ ΜΟΥ

Ἀπὸ τότε ποὺ ἤμουν παιδὶ μικρό, θυμᾶμαι τὴ σεβάσμια μορφὴ τοῦ παποῦ μου.

Ἦταν ἕνας γέρος 70-75 χρονῶν. Τὸ κορμί του ἔγερνε πρὸς τὰ ἐμπρὸς λὲς καὶ σήκωνε ἐπάνω τὸ βάρος τῶν χρόνων του. Τὸ πρόσωπό του κι' ὅλο τὸ σῶμα του αὐλακωμένο, ζαρωμένο μαρτυροῦσε τὶς θλίψεις καὶ τὴ κακοπέρασή του. Τὰ μαλλιά του ὁλόασπρα. Νόμιζες ὅτι ὁ χειμώνας τὰ χρωμάτισε μὲ τὸ ἄσπρο του πινέλο. Μὲ τὶς μικροκινήσεις του τὰ κόκκαλά του ἔτριζαν σὰν καμμιὰ σκουριασμένη μηχανὴ καὶ τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια του ἀδιάκριτα ἔτρεμαν.

Ὅταν ὁ ἀέρας σφύριζε καὶ σάρωνε τὰ πάντα ἔξω κι' οἱ νυφοῦλες τοῦ χιονιοῦ σιγανὲς ἀπαλὲς στόλιζαν τὰ δέντρα θὰ τὸν ἔβλεπες πάντα στὴ γωνιὰ τοῦ τζακιοῦ νὰ ψήνη στραγάλια ἢ νὰ καθαρίζη καλαμπόκι.

Ἡ παντοτεινὴ παρέα του στὴ θέση αὐτὴ ἦταν ἡ γατούλα μας, ποὺ ξαπλωμένη στὰ πόδια του ροχάλιζε ἀδιάκοπα. Τὰ ξύλα τοῦ τζακιοῦ τρίζαν. Πολλὲς φορὲς σὰν ἀφηρημένος κοιτοῦσε ἔξω καὶ πότε πότε γελοῦσε, ἐδάκρυζε, κατσούφιαζε, κουνοῦσε τὸ κεφάλι του.

Μόλις βράδυαζε ἐμεῖς τὰ τέσσερα ἐγγονάκια του Σωτήρης, Θανάσης, Τάκης καὶ Χρῆστος καθόμασταν γύρω του γιὰ ν' ἀκούσουμε τὶς ἱστορίες του.

Ὁ παπούς μου δὲν ἤξερε παραμύθια. Αὐτὸ μᾶς τὸ τόνιζε ὁ ἴδιος ὅταν διηγόταν κάτι.

Ἀκόμη νομίζω ὅτι ἀκούω τὰ λόγια του:

— Παιδιά μου, αὐτὰ ποὺ σᾶς εἶπα δὲν ἦταν παραμύθι. ἀλλὰ εἶναι οἱ περιπέτειές μου ποὺ τὶς πέρασα ὅταν ἤμουν παιδὶ πιὸ μεγαλύτερο ἀπὸ σᾶς ποὺ ἔβοσκα τὰ πρόβατα.

Θαλασσινὲς ἱστορίες δὲν ἤξερε. Καλὰ-καλὰ δὲν γνώριζε τὴ θάλασσα.

Ἦταν ὅμως ἕνας πολὺ καλὸς κυνηγὸς καὶ τὰ κυνήγια του ἦταν ὅλο περιπέτειες. Τόσο ζωντανὰ μᾶς διηγόταν γιὰ τὰ ἀγριογούρουνα, τοὺς λύκους, τὶς ἀλεποῦδες καὶ τοὺς λαγούς, ποὺ ἂν τὸν ἀκούγατε νὰ σᾶς τὶς διηγῆται ὁ ἴδιος, θὰ τὶς νομίζατε γιὰ τὶς ψευτιὲς τοῦ Μυνχάουζεν!

ΣΩΤΗΡΗΣ Β. ΦΑΣΟΥΛΗΣ
Παιδ)λη Ἀγριᾶς - Βόλου

ΧΑΡΑΥΓΗ

Τί θαυμασία εἶναι η Πλάση!

Πως τα κανονισε ετσι σοφα ο Πανσοφος Δημιουργος! Καθενα εχει και τη δικη του ομορφια, τη δικη του χαρη...

Καλοκαιρινη χαραυγη. Κλαρακι δεν κουνιεται. Τ' αστρα τρεμοσβυνουν στον ουρανο προδινοντας τον ερχομο του φωτεινοῦ ημερινου αστρου, που ερχεται να φωτιση τον κοσμο με το υπερλαμπρο φως του.

Ο κορυδαλος τραγουδα στα αιθερια υψη του αφήνοντας τη φωνη του να φτανη στην γη σαν απομακρη μαγευτικη μουσικη.

Οι μελισσες ζουζουνιζουν σὰ νὰ θελουν κι αὐτες να ευχαριστησουν τον Πλαστη με το σιγανο τους μουρμουρισμα για το ατελειωτο μεγαλειο...

Κι' ἐγὼ καθισμένος σ' ἕνα ὕψωμα κάτω ἀπ' ἕνα πυκνοφυλλο δεντρο κοιτῶ μακρυὰ και δεν χορταινω τη φύση.

Πως ἁπλώνονται μπροστά μου οἱ λαγκαδιες και οι καλλιγραμμοι λοφισκοι καταφυτοι απο πανύψηλα δεντρα, ετσι ωστε να νομιση κανεις πως ειναι στρωμενοι με ολοπρασινο χαλί; Και πως σκορποῦν τα πουλάκια την μελωδικη τους φωνη χαρούμενα μέσα σ' αὐτον τον παραδεισο της γης;

Πραγματικὰ εἶναι κάτι τὸ ἀπαράμιλλο, τὸ ἀσύλληπτο. Τὰ χωριὰ κτισμένα στις κορφες των λοφων δίνουν μεσα σ' αὐτὴν την πρασινάδα τοσο ἐξαίσια θέα ὥστε μπορεῖ κανεις να κάτση ὥρες ὁλόκληρες καὶ νὰ θαυμάζη τὸ πανώριο αὐτὸ θέαμα.

Ἂν κοιτάξης καὶ στὴν ανατολὴ ἄλλο θᾶμα. Ὁ ἥλιος βγαίνοντας νομίζεις ἀπὸ τὰ βαθη τῆς θάλασσας ρίχνει τὶς πρωτες χρυσές του ἀκτῖνες σὰ φωτεινὸ μετέωρο κάνοντας τη θάλασσα νὰ χρυσίζη κι' αὐτὴ λαβαίνοντας χρῶμα τυφλωτικό.

Ἡ φαντασία ζωηρεμένη καὶ ξαναμμένη ἀπ' τὸ ὑπέροχο θέαμα ταξιδεύει σὲ τόπους ἐξωτικούς, μαγευτικούς.

Λίγο λίγο μεγαλώνει κι' ἡμέρα καὶ χάνει ἡ λατρευτὴ αὐτὴ γωνιὰ τοῦ παραδείσου τὸ τρελλὸ μεγαλειο της.

Τὴν ὥρα ἀκριβῶς αὐτὴ μὲ τρομαξε ἡ ξαφνικὴ παρουσία ἑνὸς φίλου μου, που μοῦ ἔκοψε τὴν ὀνειροπόληση αὐτὴ ποὺ θὰ μοῦ μένη ἀλησμόνητη ὅπως πολλὲς ἄλλες.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ λοιπὸν μὴ μπορώντας νὰ εὐχαριστήσωμε τὸ Θεὸ μὲ ἄλλο τί γιὰ τὰ τόσα πολύτιμα ἀγαθὰ ποὺ μᾶς ἔδωσε ἂς τοῦ ἀπευθύνουμε μιὰ θερμὴ προσευχή.

ΝΙΚΟΣ Γ. ΒΑΝΔΩΡΟΣ
Ἀντυπᾶτα - Κεφαλληνίας

ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ ΞΑΝΑΡΧΟΝΤΑΙ

Περάσανε τρία χρόνια ἀπο τότε, τρία χρόνια βασανισμένα γιὰ τὶς μάνες ἐκεῖνες, ποὺ οἱ ἄτιμοι κι' ἐγκληματίες συμμορίτες ἁρπάξανε τὰ παιδιά τους ἀπ' τὴ γλυκειά τους μητρικὴ ἀγκαλιὰ καὶ τὰ πήγανε στὸ βουνό, σὲ ξένους ἀνθρώπους, σὲ ξένα κράτη!...

Ἀλήθεια πόσο δύσκολο εἶναι γιὰ μιὰ μητέρα... Πόσο βαθειὰ πονάει γιὰ τὸ παιδί της, ποὺ τὸ γέννησε, τὸ μεγάλωσε, τὸ ἀνάθρεψε... Καὶ κάποια νυχτιὰ οἱ πουλημένοι ἄνθρωποι τὸ ἁρπάξανε σὰν λύκοι καὶ σὰν ὄρνια ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά της καὶ τὸ πήγανε μακρυά της, σὲ ἄλλους ξένους τόπους, μακρυὰ ἀπὸ τὴν γλυκειά μας Ἑλλάδα. Τί μεγάλη δοκιμασία, τί ἀπέραντος πόνος γιὰ μιὰ Ἑλληνίδα μάνα! Εὐτυχῶς ὅμως. ὕστερ' ἀπὸ χρόνια, τὰ παιδιά, τἀδελφάκια μας, ἄρχισαν λίγο-λίγα νὰ μᾶς ἔρχουνται ἀπὸ τὴ Σερβία πρῶτα. Τί ἀνείπωτη χαρὰ τῶν παιδιῶν αὐτῶν, ποὺ κατόπιν ἀπὸ τόσο καιρὸ ξαναβλέπουνε τὰ σπίτια τους, τὰ χωριά τους, τοὺς γονιούς τους, τὴ δοξασμένη Πατρίδα τους!

Γιὰ σκεφθῆτε λιγάκι τὴν π ε λ ώ ρ ι α χ α ρ ὰ καὶ τὴν ἀπερίγραπτη εὐτυχία τῆς μάνας, ποὺ ξανασφίγγει στὴ μητρική της ἀγκαλιὰ τὸ ἀγαπημένο της παιδάκι μὲ στοργὴ κι' ἀναφυλλητά...

Αὐτὴ τὸ μεγάλωσε, τὸ ἀνάθρεψε! Αὐτὴ τὸ ξαγρύπνησε στὴν ἀρρώστειά του, στὸν πόνο του. Ὅταν ἔκλαιγε τὸ παιδί της, ἡ ψυχή της ρ α γ ι ζ ό ν τ α ν ε, ὅταν αὐτὸ γ ε λ ο ῦ σ ε, χ α μ ο γ ε λ ο ῦ σ ε κι' αὐτὴ γλυκά.

Ὅλες ὅμως οἱ δοκιμασίες τοῦ χωρισμοῦ σὰν ἄσχημα ὄνειρα, πέρασαν. Μὲ κλάματα στὰ μάτια το ἀγκαλιάζει ἀχόρταγα. Δεν πιστεύει στὰ ματια της. Στην αρχη αμφέβαλλε ἂν εἶναι δικό της, γιατι εν τω μεταξυ μεγαλωσε. Ποσο ἀτελειωτα φανηκαν τα 3 αὐτα μαῦρα χρόνια τοῦ χωρισμοῦ... Τρια χρονια στὰ ἐχθρικὰ κράτη του Σλαβισμου... Τα πήρανε γιὰ νὰ τὰ φανατισουν και ν' ἀλλάξουνε την πίστη τους, να γινουνε Γ ε ν ί τ σ α ρ ο ι κ ό κ κ ι ν ο ι. Νὰ ομως τώρα ξαναγύρισαν στὴν Πατρίδα μας Ἑλλαδα. Τι καλα και τι εὐτυχία μεγαλη γιὰ τη μανα καὶ την Πατρίδα μας!

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
Ταξη Στ' Δημοτικοῦ Ἀρδαίας

ΟΙ ΑΠΟΚΛΗΡΟΙ

Τὸ χιόνι — ὥρα τώρα — μὲ μανία κτυπᾶ τὸ ρυτιδωμένο προσωπο του. Μ' αὐτὸς μένει ἐκεῖ καταχαμα, στὸ πέρασμα τοῦ δρόμου χαϊδεύοντας το μουσούδι ἑνὸς γερασμένου σκύλου.. Εἶναι κι' οἱ δυὸ ἀπόκληροι τῆς ζωῆς...

Διωγμένοι ἀπὸ τὴ μαύρη τους μοίρα, στὸ δρόμο ηταν μοιραίο νὰ γνωριστοῦν... Τὸ καταλευκο κεφάλι τοῦ γέρου γέρνει βαρὺ καὶ κυλᾶ, στὴν κοκκαλιάρικη κοιλιὰ τοῦ πεινασμένου ζώου.

Γιὰ νὰ ἀφήση μ' ἕνα στερνὸ φιλὶ τὴν τελευταία του πνοή!...

Περνοῦν οἱ διαβάτες ἀδιάφοροι. Κανεὶς δὲν θὰ βρεθῆ νὰ κλαψη τὸν ἄμοιρο αὐτὸ φτωχό;

Μα να!... Μιὰ θρηνώδης φωνὴ ξεσχίζει γιὰ λίγο τὸν παγερὸ ἀερα.... Εἶναι τὸ φτωχὸ ζῶο ποὺ γιὰ τελευταία φορὰ θρηνεῖ τὸ μοναδικό του φίλο...

Δὲν φεύγει μακρυὰ ἀπὸ τὸ παγωμένο λείψανο. Μενει ἐκεῖ κοντὰ γλείφοντας καθε τόσο μὲ τὴ ζεστή του γλῶσσα τὸ ρυτιδωμένο πρόσωπο τοῦ ζητιάνου ἴσως γιὰ νὰ τοῦ δώση ζωή. Τὸ σκοτάδι ἀρχίζει ἀπαλὰ νὰ πέφτη στὴν γῆ ἐνῶ τὸ χιόνι, πιὸ γρήγορα τώρα κυλᾶ, γιὰ νὰ σκεπάση κατω ἀπὸ τὸ λευκό του σεντόνι — δυὸ πονεμένες ὑπάρξεις...

ΑΝΔΡΕΑΣ Σ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ
Μαθητ. Ε' Τ. ν. τ. Γυμνασίου
Ξάγναντον Παρανεστίου

Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Μόνο αὐτοὶ ποὺ ἔχουν ζήσει στὴ θάλασσα, αὐτοὶ ποὺ γεννήθηκαν καὶ ζυμωθήκανε μὲ τὴν ἁρμύρα της, θὰ μποροῦσανε νὰ μᾶς ποῦν γιὰ τὶς χαρὲς καὶ τὶς λύπες ποὺ φέρνει σ' ὅσους μὲ πάθος τὴν ἔχουν ἀγαπήσει. Γιὰ μᾶς τοὺς ἄλλους ποὺ τὴν ἀγνατεύουμε ἀπὸ μακρυά, εἶναι κάτι ποὺ μᾶς προκαλεῖ ἄλλοτε τὸ δέος κι' ἄλλοτε τὴ χαρά. Τὶς περισσότερες φορὲς τὴ φοβόμαστε γιατὶ δὲν τὴν γνωρίζουμε. Μὰ σὰν πλησιάσουμε κοντά της τότε ἀνακαλύπτουμε τοὺς θησαυρούς της καὶ τὴν ἀγαποῦμε. Γιατὶ ἡ θάλασσα εἶναι πολὺ παράξενη. Κρύβει μὲ ζηλοτυπία τὴν ὀμορφιὰ καὶ τοὺς θησαυρούς της σ' αὐτοὺς ποὺ βρίσκονται μακρυά της. Ἀλλὰ καὶ σ' ὅσους τὴν πλησιάζουν δὲν δείχνει παρὰ μόνο μερικὰ ἀπὸ τὰ κάλλη της. Καὶ νὰ φαντασθῆ κανεὶς ὅτι στοὺς κόλπους της ὑπάρχει μιὰ ὁλόκληρη ζωή. Κάτω ἀπὸ τὰ διάφανα νερά της διακρίνουμε λογιῶν λογιῶν σχήματα μὲ χίλια μύρια χρώματα. Πράσινα καὶ κίτρινα καὶ ἄσπρα καὶ μενεξελιὰ καὶ ὅλα τοῦτα συνδυάζονται μεταξύ των σὲ μιὰ ὑπέροχη ἁρμονία. Στὰ ἀνήλιαγα βάθη της, ζοῦν χίλιων εἰδῶν ζῶα. Ζῶα μικρὰ καὶ μεγάλα μὲ τόσο ἀπίθανα σχήματα κι' ἄλλο τόσο ἀπίθανους χρωματισμούς. Τοῦτο ἐδῶ πετάει φωτίτσες ἀπὸ τὰ μάτια του, τ' ἄλλο παρέκει ἔχει κάτι κεραῖες ποὺ φωτίζουν τὰ γύρω. Κι' ὅλα τοῦτα ἀγωνίζονται ποιὸ θὰ περάση τὸ ἄλλο στὴν ὀμορφιά, ποιὸ θὰ φανῆ δυνατώτερο. Εἶναι εἴπαμε παράξενη ἡ θάλασσα. Ἄλλοτε σὲ παρασύρει κοντά της μὲ τὰ τόσα της θέλγητρα καὶ ἄλλοτε ἄγρια καὶ μανιασμένη σοῦ ρίχνεται, λὲς καὶ θέλει νὰ σὲ καταπιῆ, νὰ σὲ σύρη στοὺς ὑγροὺς κόλπους της. Εἶναι καὶ περήφανη ὅσο κανεὶς ἄλλος. Ἀλλοίμονο σ' αὐτὸν ποὺ θὰ θελήση νὰ τὴν δαμάση. Ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ τὸν ἐκδικηθῆ.

ΕΥΡΙΠΟΣ

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

KOYBENTOYΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Χωρὶς τ' ὄνομά της

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Τώρα τὸ καλοκαῖρι ποὺ δὲν ἔχετε σχολεῖο ἔχω προσέξει πὼς ἀδυνατίζετε περισσότερο. Μὰ οἱ μητέρες σας — ξέρω βέβαια πάρα πολλὲς μητέρες ποὺ παραπονοῦνται γι' αὐτό.

Προχτὲς εἶδα τὸ Θαλάκι, ἕνα κοριτσάκι, ποὺ πῆρε μὲ ἄριστα τὸ ἐνδεικτικὸ τῆς πρώτης. Μένει τώρα σὲ μιὰ ἐξοχὴ κοντὰ στὴν Ἀθήνα μὰ ἔρχεται καὶ μᾶς βλέπει.

— Γιατὶ ἀδυνάτισες ἔτσι, Θαλάκι; τὸ ρώτησα. Ἐγὼ ἔλεγα πὼς τώρα, ποὺ ξεκουράστηκες ἀπὸ τὰ μαθήματα, θὰ γινόσουνα στρουμπουλὸ στρουμπουλὸ σὰν τὸ Μιχαλάκη τὸν ἀδερφό σου.

— Ἀμ' πῶς νὰ παχύνη, γιαγιὰ Καντιανή, ἀποκρίθηκε ὁ Μιχαλάκης. Ὅλη τὴ μέρα γυρίζει στοὺς ἥλιους, τρέχει πηδᾶ, ξεθεώνεται καὶ ξελαρυγγίζεται ἡ μητέρα νὰ τῆς φωνάζη.

— Πόσες ὧρες κοιμᾶσαι τὸ μεσημέρι, Θαλάκι; ρώτησα τὴ μικρή.

Πάλι ὁ Μιχαλάκης ἀπάντησε:

— Ρωτῆστε καλλίτερα ἂν κοιμᾶται καθόλου κι' ἂν ἀφίνη καὶ κανέναν ἄλλο νὰ ἡσυχάση! Ὅλη ἡ γειτονιὰ ἔχει ἀγανακτήσει. Μαζεύει στὸν κῆπο ἕνα δυὸ φίλες, ποὺ ἔχουν τὰ μυαλά της, καὶ χαλοῦν τὸν κόσμο. Φωνές, θόρυβο, φασαρία, κακό.

Κοίταξα τὴ Θαλίτσα τὴν ὥρα ποὺ μιλοῦσε ὁ ἀδερφός της. Δὲν ἔλεγε λέξη μόνο μὲ κοίταζε λίγο τρομαγμένη.

— Λοιπὸν Θαλάκι;

— Μὰ δὲ νυστάζω, γιαγιὰ Καντιανή, εἶπε τέλος. Πέφτω στὸ κρεββάτι μου, γυρίζω ἀπὸ δῶ, γυρίζω ἀπὸ κεῖ, στὸ τέλος σηκώνομαι καὶ...

— Καὶ βρίσκει τὶς φίλες της στὸ περιβόλι, συμπλήρωσε ὁ ἀδερφός. Ποὺ θὰ πῆ πὼς τὶς ἔχει καλέσει, γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ τῆς ἔρθη ὕπνος...

— Ἄκου, Θαλάκι, τῆς εἶπα κι' ἐγώ. Ἡ μεσημεριανὴ ἡσυχία εἶναι ὑποχρεωτική. Τὴν ὁρίζουν οἱ νόμοι, τὸ κράτος. Ἀκοῦς ραδιόφωνο νὰ παίζη ἀπὸ τὶς 3 - 5; Ἀκοῦς γυρολόγο, νὰ διαλαλῆ τὸ ἐμπόρευμά του; Ἂν πάη ἕνας ἀπὸ τοὺς γείτονες καὶ σὲ καταγγείλει στὴν ἀστυνομία, θὰ μείνης φυλακὴ κι' ἐσὺ κι' ὁ πατέρας σου.

Ἡ μικρὴ φυσικὰ δὲν τὸ ἤθελε αὐτό.

— Καλά, γιαγιὰ Καντιανή, ἀπὸ αὔριο θὰ κοιμᾶμαι τὰ μεσημέρια, γιὰ νὰ παχύνω καὶ νὰ ἀφήνω καὶ τοὺς ἄλλους νὰ ἡσυχάζουν.. Μόνο σὲ παρακαλῶ μὴ μὲ γράψης στὶς «κουβεντοῦλες» καὶ μὲ κοροϊδεύουνε τὰ παιδιά.

Γέλασα μὲ τὴν καρδιά μου γιὰ τὸ φόβο τῆς μικρῆς.

— Σοῦ δίνω τὸ λόγο μου, τῆς εἶπα πὼς κι' ἂν σὲ βάλω θ' ἀλλάξω τὸ ὄνομά σου καὶ δὲ θὰ καταλάβη κανένα παιδάκι γιὰ ποιὰ μιλῶ. Γιατὶ σὰν καὶ σένα θἆναι κι' ἄλλα παιδάκια ποὺ πρέπει ν' ἀλλάξουνε συμπεριφορά, καὶ γιὰ τὸ δικό τους καλό, καὶ γιὰ τὴν ἡσυχία τῶν ἄλλων...

Ἔτσι, καλά μου παιδιά, ἄλλαξα τὸ ὄνομα... Γιατὶ δὲν τὴν λένε βέβαια Θάλεια τὴ μικρούλα... Ἐκείνη τὴ λένε... Μά, μπὰ — σὲ καλό μου — πῆγα νὰ σᾶς τὸ πῶ, κι' ἔχω δώσει καὶ τὸ λόγο μου.

Μὲ ἀγάπη

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τὸ χρυσὸ πιάτο

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸν ἦταν ἕνα πιάτο. Ἕνα ὡραῖο, ὁλόχρυσο πιάτο μὲ ντεντελένιες ζωγραφιές. Ἕνας ψηλὸς πύργος φάνταζε στὸ βάθος του καὶ γύρω - γύρω ἦταν πράσινα δέντρα, λουλούδια καὶ πουλιά.

Καὶ τὸ χρυσὸ πιάτο ἦταν τόσο ὡραῖο, ποὺ καμάρωνε γι' αὐτὴ τὴν ὀμορφιά του. Καὶ γεμᾶτο περηφάνεια γυρνοῦσε κι' ἔλεγε στὰ ἄλλα πιάτα ποὺ βρίσκονταν στὸ ἴδιο ἐργαστῆρι.

— Πόσο σᾶς λυπᾶμαι, δυστυχισμένα! Εἶστε τόσο ταπεινά, ποὺ δὲν θὰ γυρίση κανεὶς νὰ σᾶς κοιτάξη. Ἐνῶ ἐμένα θὰ μαλλώνουν ποιὸς νὰ μὲ πρωταγοράση.

Ἀλλὰ μιὰ μέρα ἕνα σκέτο πήλινο πιάτο, χωρὶς στολίδια καὶ χρώματα, σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ τοῦ εἶπε:

— Μὴν νομίζης πὼς στὰ πλούτη καὶ στὴν ὀμορφιὰ κρύβεται ἡ χαρά. Ἂν εἶσαι καλὸ θὰ σ' ἀγαποῦν. Ἀλλοιῶς θὰ σὲ παραπετάξουν...

Ἔπειτα ἦρθε ὁ τεχνίτης τους, τὰ πῆρε καὶ τὰ κατέβασε στὴν ἀγορὰ νὰ τὰ πουλήση.

Πολὺ γρήγορα πουλήθηκαν ὅλα τὰ πιάτα. Καὶ τὸ πήλινο σεμνὸ πιάτο τ' ἀγόρασε ἕνα μικρὸ κοριτσάκι καὶ χαρούμενο τὸ πῆρε μαζύ του.

Μόνο τὸ χρυσὸ πιάτο δὲν μποροῦσε νὰ πουληθῆ γιατὶ ὁ καθένας δὲν ἤξερε τί νὰ τὸ κάμη. Κι' ἔτσι ὁ τεχνίτης τὸ πῆρε πάλι τὸ βράδυ στὸ ἐργαστῆρι του. Καὶ κεῖ ἔμεινε καιρὸ καὶ καιρό. Ὥσπου μιὰ μέρα ἕνας γέρο - χρυσοχόος ἔφθασε στὸ ἐργαστῆρι, εἶδε τὸ πιάτο καὶ τ' ἀγόρασε. Καὶ σὰν γύρισε στὸ μαγαζί του τὄκλεισε στὸ θησαυροφυλάκιο.

Κλεισμένο στὸ σκοτάδι τὸ χρυσὸ πιάτο δὲν μποροῦσε ν' ἀναπνεύση, μὰ δὲν ἄφηνε καὶ τὴν περηφάνεια του.

— Πόσο εἶμαι ὡραῖο! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε.

— Ὅσο κι' ἂν εἶσαι ὡραῖο, εἶσαι ἕνα πιάτο, ἀκούστηκε ξαφνικὰ μιὰ φωνή. Κοίταξε γύρω σου, διαμάντια, μπριλλάντια καὶ τοῦ κόσμου τὰ χρυσαφικά. Τί ἀξίζεις ἐσὺ μπροστὰ σ' ὅλα αὐτά;

Τρομαγμένο τὸ πιάτο κοίταξε γύρω του κι' εἶδε χίλια - δυὸ στολίδια νὰ λάμπουν σὰν ἀστέρια. Γιὰ μιὰ στιγμὴ τάχασε. Μὰ τόση ἦταν ἡ περηφάνεια του, ποὺ γρήγορα συνῆλθε κι' εἶπε στὸν ἑαυτό του:

— Τίποτα δὲν ἀξίζει μπρὸς στὴ τέχνη ποὺ ἔχω ἐγώ. Σίγουρα θὰ μ' ἀγοράση κανένας βασιλιᾶς.

Ὅμως ὁ καιρὸς περνοῦσε κι' ὁ βασιλιᾶς δὲν ἐρχόταν νὰ τ' ἀγοράση. Κάπου - κάπου ἄνοιγε ἡ πόρτα τῆς φυλακῆς του κι' ἐρχόταν κανένα καινούργιο στολίδι νὰ φυλακιστῆ ἢ ἐλευθερωνόταν κανένας παλιὸς συγκάτοικος. Μὰ κι' αὐτοὶ ποὺ ἔρχονταν κι' αὐτοὶ ποὺ ἔφευγαν περιφρονοῦσαν τὸ χρυσὸ πιάτο. Κι' ἐνῶ ὅλοι εἶχαν μιὰ παρέα κι' ἔλεγαν κάθε μέρα τὰ δικά τους, τὸ χρυσὸ πιάτο ἔμενε βουβὸ σὲ μιὰ γωνιά. Ἔτσι πέρασαν χρόνια πολλὰ καὶ σιγὰ - σιγὰ ἀπ' τὸ τόσο κλείσιμο τὸ χρυσὸ πιάτο ἄρχισε νὰ χλωμιάζη καὶ νὰ χάνη τὴν ὀμορφιά του. Οἱ ζωγραφιές του ξεθώριασαν καὶ δὲν φάνταζαν πιὰ σὰν τὸν παλιὸ καιρό. Μὰ τὸ χρυσὸ πιάτο δὲν τἄνοιωθε ὅλα αὐτά, κι' ἦταν πάντα περήφανο.

Ὥσπου μιὰ μέρα ἡ πόρτα ἄνοιξε κι' ἕνα χέρι ἔπιασε τὸ πιάτο.

— Ἀντίο, συντρόφοι μου, φώναξε ἐκεῖνο, φεύγοντας. Πάω στὸ παλάτι.

— Ἄ! δὲν ἀξίζει πιὰ τίποτα αὐτὸ τὸ πιάτο, ἀκούστηκε τότε μιὰ νεανικὴ φωνή. Κι' ὁ πατέρας μου τὸ φύλαγε ἄδικα τόσα χρόνια. Τώρα ἔχει πιὰ ἐντελῶς ξεθωριάσει. Θὰ βάζω μέσα τὸ φαγητὸ τοῦ Ἀζώρ.

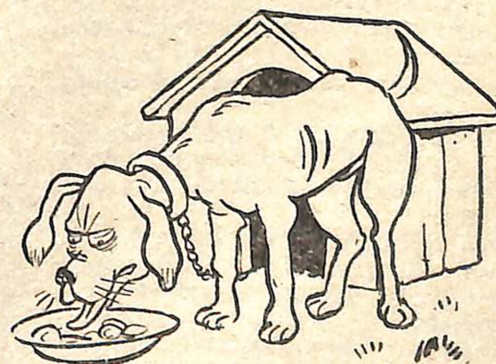
Καὶ τὸ χρυσὸ πιάτο κουβαλήθηκε σ' ἕνα ξύλινο μικρὸ σπιτάκι. Τ' ἀκούμπησαν σὲ μιὰ γωνιά, τὸ γέμισαν μὲ ψωνιὰ καὶ μὲ κόκκαλα καὶ σὲ λίγο ἕνας σκύλος τὸ ἔγλειφε.

— Μὴ μ' ἀγγίζεις, βρωμερὲ σκύλε, φώναξε τὸ περήφανο πιάτο. Ἐγὼ πρέπει νὰ πάω στὸ παλάτι γιατὶ εἶμαι ὁλόχρυσο.

— Εἶσαι ἕνα παλιόπιατο, ποὺ μοῦ ἀγκιλώνεις τὴν γλώσσα μὲ τὶς φωνές σου. Νά, λοιπὸν κι' ἐγὼ εἶπε ὁ σκύλος κι' ἔδωσε μιὰ κλωτσιὰ κι' ἔσπασε τὸ πιάτο...

Πεταμένα τώρα στὰ σκουπίδια τὰ κομμάτια τοῦ χρυσοῦ πιάτου κλαῖνε, μετανοιωμένα γιὰ τὴν τόση περηφάνεια τους.

Η ΑΝΕΜΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

15ον.

ΙΑ΄.

ΞΑΝΑΘΥΜΙΣΜΑΤΑ

Ἕνα φθινοπωριάτικο ἀπόγευμα, στὴν ἄκρη τοῦ δάσους, κάθουνταν ὁ πάτερ Γρηγόρης στὰ χόρτα, πλάγι τοῦ Κωνσταντίνου. Μέρες κι ἑβδομάδες εἶχαν περάσει ἀφότου σηκωτὸ τὸν εἶχαν φέρει στὸ μοναστήρι, καὶ ἦταν πρώτη φορὰ ποὺ στηριγμένος στὸν ὦμο τοῦ καλόγερου ἔκανε μερικὰ βήματα στ' ἀνοιχτά.

Ἦταν ἀκόμα ἀδύνατος ἀπὸ τὴ βαριά του ἀρρώστια. Μὰ ἡ θέρμη τὸν εἶχε ἀφήσει καὶ λίγο - λίγο ἔπαιρνε πάλι τ' ἀπάνω του.

— Σὲ δυὸ μέρες θὰ εἶμαι πάλι δυνατὸς ὅπως πρωτύτερα, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ τότε τί θὰ κάνομε, πάτερ Γρηγόρη;

— Μακάρι νὰ τὸ ἤξερα παιδί μου, εἶπε ὁ καλόγερος ἀναστενάζοντας. Μιὰ λέγω νὰ μείνω, μήπως γυρίσει πάλι ἐδῶ ὁ Νικήτας, κι ὕστερα πάλι λέγω πὼς χασομερῶ περιμένοντας. Γιατὶ ἐπιτέλους οὔτε ξέρω ἂν τὸν εἶδε ὁ Μιχαήλ. Ἀπὸ κεῖνο τὸ πρωί, ποὺ ἔφυγε τόσο βιαστικὰ νὰ κυνηγήσει τὸν Ἰβάτζη, τίποτα πιὰ δὲν μπόρεσα νὰ μάθω γι' αὐτόν.

— Μὰ ἂν γυρίσεις στὸ μοναστήρι σου στὴν Πρέσπα, δὲ νομίζεις πὼς εἶναι πιὸ βέβαιο νὰ σὲ ζητήσει ἐκεῖ ὁ Νικήτας παρὰ ἐδῶ;

— Ξέρω κι ἐγώ, παιδί μου, τί νὰ πῶ! Φοβοῦμαι πάλι μὴν τὸν χάσω, καὶ ὕστερα πιὰ τρέχα γύρευε! Ἄλλα δέκα χρόνια μποροῦν νὰ περάσουν, πρὶν τὸν ξαναπαντήσω! Καὶ τώρα βιάζομαι νὰ τὸν δῶ! Ε ἶ ν α ι ἀ ν ά γ κ η!

— Τί ἀνάγκη; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος.

—Ἄφησ' τα, παιδί μου! Εἶναι μακρινὴ ἱστορία καὶ λυπηρὴ πολύ. Πές μου ἐσὺ κάλλιο, ἂν ἔφευγα γιὰ τὸ μοναστήρι μου, θὰ ἤρχουσουν μαζί μου;

Τὰ μάτια τοῦ Κωνσταντίνου ἔλαμψαν.

—Ὄχι, πάτερ Γρηγόρη, ἀποκρίθηκε, ἐγὼ θὰ μείνω ἐδῶ.

— Στὴν Ἐλεούσα;

—Ὅπου τύχει, ὅπου μὲ πάγει ἡ δουλειά μου.

Ὁ καλόγερος τὸν κοίταξε μὲ συμπάθεια.

— Μ' ἀρέσει, εἶπε, ὁ τρόπος ποὺ μιλᾶς γιὰ τὴ δουλειά σου. Πές μου, ὁ Μιχαὴλ τὴν ἀγαπᾶ ὅσο καὶ σύ, τὴν ἀποστολή σας;

—Ὄχι, ἀποκρίθηκε πιὸ σιγὰ ὁ Κωνσταντῖνος, ἂν μποροῦσε, εἶναι χρόνια ποὺ θὰ τὴν εἶχε παρατήσει γιὰ νὰ πάγει στὸ Βασιλέα.

— Καὶ ποιὸς τὸν ἐμποδίζει;

Τὸ πρόσωπο τοῦ Κωνσταντίνου ἦταν ἀγέλαστο καὶ σοβαρό.

—Ἡ ἀγάπη του γιὰ μένα, εἶπε.

— Τόσο σ' ἀγαπᾶ;

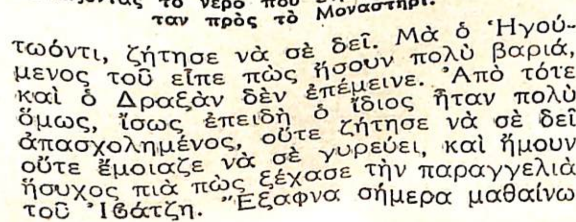
— Ναί, τόσο ἀγαπιούμαστε!...

Καὶ συγκινημένοι σώπασαν καὶ οἱ δυό.

—Ἂν θὲς καὶ καλὰ νὰ μείνεις ἐδῶ, εἶπε σὲ λίγο ὁ παπάς, ἔπρεπε κάτι νὰ σοῦ πῶ. Ξέρεις πὼς ἦταν ἐδῶ ὁ Δραξάν;

— Ναί, μοῦ τὸ εἶπες. Μὰ ὕστερα ἔφυγε.

—Ὄχι γιὰ πάντα. Κάπου - κάπου ξαναγύριζε. Τὴ νύχτα λοιπὸν ποὺ ἔφθασε, τὴ φοβερὴ ἐκείνη νυχτιὰ ποὺ στὰ παραμιλητά σου μάντευες τὰ βήματα τοῦ Ἰβάτζη ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα, ὁ Μιχαὴλ ἄκουσε τὸν Ἰβάτζη ποὺ ἔλεγε τοῦ Δραξὰν νὰ μάθει ποιὸς ἦταν ὁ πληγωμένος στρατιώτης. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα

Κοιτάζοντας τὸ νερὸ ποὺ ἔτρεχε διάφανο πορευόταν πρὸς τὸ Μοναστήρι.

τωόντι, ζήτησε νὰ σὲ δεῖ. Μὰ ὁ Ἡγούμενος τοῦ εἶπε πὼς ἤσουν πολὺ βαριά, καὶ ὁ Δραξὰν δὲν ἐπέμεινε. Ἀπὸ τότε ὅμως, ἴσως ἐπειδὴ ὁ ἴδιος ἦταν πολὺ ἀπασχολημένος, οὔτε ζήτησε νὰ σὲ δεῖ οὔτε ἔμοιαζε νὰ σὲ γυρεύει, καὶ ἤμουν ἥσυχος πιὰ πὼς ξέχασε τὴν παραγγελιὰ τοῦ Ἰβάτζη. Ἔξαφνα σήμερα μαθαίνω ἀπὸ τὸν Ἡγούμενο, ποὺ παραξενεύουνταν κάπως γι' αὐτό, πὼς ὁ Δραξὰν ἔστειλε τὸ πρωὶ ἕνα στρατιώτη μόνο καὶ μόνο νὰ ρωτήσει ἂν σηκώθηκες, ἂν βγαίνεις καὶ δὲν ξέρω τί ἄλλο. Ἤθελα νὰ τὸ ξέρεις αὐτὸ καὶ νὰ κάνεις τὸ λογαριασμό σου, ἂν δὲν εἶναι καλύτερο νὰ φύγεις καὶ σὺ ἀπὸ δῶ.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔμεινε συλλογισμένος ἕνα - δυὸ λεπτά.

—Ἔχεις δίκαιο, καὶ σ' εὐχαριστῶ ποὺ μοῦ τὸ εἶπες, ἀποκρίθηκε. Ἔτσι ξέρω κι ἐγὼ τί νὰ κάνω. Γιὰ νὰ ἔλθω στὸ μοναστήρι σου, δὲ θὰ ἔλθω. Μπορῶ ὅμως νὰ πάγω στὰ βουνά.

— Μόνος;

Ὁ Κωνσταντῖνος χαμογέλασε.

—Ἔλα μαζί μου, πάτερ Γρηγόρη!

—Ἂν μποροῦσα, δὲ θὰ ἔλεγα ὄχι, εἶπε ὁ καλόγερος, δὲ μοῦ κάνει πιὰ καρδιὰ νὰ σ' ἀφήσω. Μὰ ἡ δουλειὰ ποὺ μ' ἔφερε ὡς ἐδῶ δὲν μπορεῖ ν' ἀπομείνει πιά. Τὸν Νικήτα πρέπει νὰ τὸν βρῶ.

— Δὲ θὲς νὰ μοῦ τὴν πεῖς ἐμένα τὴ δουλειὰ αὐτή, πάτερ Γρηγόρη; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος. Ἴσως μπορῶ νὰ σὲ βοηθήσω. Ἢ μὴν εἶναι μυστικὴ καὶ δὲ θέλεις νὰ μοῦ τὴν πεῖς;

—Ὄχι, ὄχι! Δὲν εἶναι αὐτό! Μόνο δὲν ἤθελα νὰ σὲ σκοτίσω. Κι ἐπιτέλους, ἴσως ἀλήθεια μπορεῖς νὰ μὲ βοηθήσεις! Πές μου, ἔτυχε ποτὲ νὰ σοῦ πεῖ ὁ Νικήτας τίποτα γιὰ τὸν πατέρα μου;

— Τὸν πατέρα σου; Δὲ θυμοῦμαι. Γιατί; Τί τρέχει;

— Γιατὶ εἶναι δέκα χρόνια ποὺ τὸν ἔχασα τὸν πατέρα μου. Εἴχαμε μείνει μαζὶ σὲ μιὰ μονὴ κοντὰ στὰ Βοδενά, κι ἀπὸ κεῖ χωριστήκαμε. Πήγαινε κεῖνος στὴν Πόλη κι ἐγὼ στὸ μοναστήρι μου. Τὸν ἄλλο χρόνο πῆγα στὴ Σκάμπα ὅπου κάθουνταν οἱ γέροι, μὰ βρῆκα τὴ μάνα μου μονάχη καὶ στὰ τελευταῖα της. Ὁ πατέρας μου δὲν εἶχε γυρίσει ἀπὸ τὴν Πόλη. Σὰν ἔθαψα τὴ μάνα μου, τράβηξα γιὰ τὴ Βασιλεύουσα, ρώτησα, χάλασα τὸν κόσμο. Τίποτα δὲν ἔμαθα. Ἀπελπίστηκα. Ἀποφάσισα πὼς πρέπει νὰ πέθανε ὁ πατέρας μου ὁ δύστυχος, καὶ τότε θέλησα νὰ βρῶ τὸ παιδί.

— Ποιὸ παιδί;

—Ἀλήθεια, δὲ σοῦ εἶπα ὅλη τὴν ἱστορία. Ἡ αἰτία ποὺ τὸν ἔκανε ν' ἀφήσει τὴ γριά του καὶ νὰ τρέχει στὴν Πόλη, ἦταν νὰ παραδώσει στὴ Βασίλισσα Ἑλένη, τὴν κόρη μιᾶς κουμπάρας της, ποὺ εἶχε πεθάνει στὰ χέρια του, ὕστερα ἀπὸ πολὺ τραγικὰ περιστατικά. Ἀργότερα ἔμαθα πώς, τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν νὰ φθάσει ὁ πατέρας μου στὴν Πόλη, ἡ Βασίλισσα εἶχε πεθάνει. Ἄρα δὲν παρέδωσε τὸ κορίτσι. Ἀπὸ τὸ παλάτι, ὅπου τὸν ζήτησα, μ' ἔστειλαν στὴ Μικρὰν Ἀσία, καὶ χρόνια ἐξακολούθησα νὰ τὸν γυρεύω, πρῶτα ἐκεῖνον, ὕστερα πιὰ τὸ κοριτσάκι. Μὰ οὔτε τ' ὄνομά του δὲν ἤξε-

ρα. [...] μόνο πῶς τὸν πατέρα του τὸν ἔλεγαν Ἀργυρό. Μιὰ μέρα, κοντεύει χρόνος, ἀπήντησα ἕνα φίλο μου. καλόγερο ἀπὸ τὴ μονὴ τοῦ Ὁσίου Ναούμ, στὴ λίμνη τῆς Ἀχρίδας, καὶ μοῦ εἶπε πὼς μὲ γύρευε ἀπὸ καιρὸ γιὰ νὰ μοῦ πεῖ νέα τοῦ πατέρα μου. Ζοῦσε, λέγει, ὁ πατέρας μου, καὶ εἶχε μαζί του καὶ τὸ κορίτσι. Μὰ ἦταν δοῦλος σ' ἕνα χωριὸ βουλγάρικο, καὶ παρακαλοῦσε νὰ πάει ἕνας ἀπὸ μᾶς, εἴτε ὁ Νικήτας εἴτε ἐγώ, νὰ πάρομε τουλάχιστον τὴ μικρή. Ἀπὸ τὸν ἴδιο αὐτὸ τὸν καλόγερο ἔμαθα πὼς ὁ πατέρας μου ὁ δύστυχος ἔτυχε νὰ βρεθεῖ, Κύριος οἶδε πῶς, στὴν Ἀδριανούπολη, τὴ νύχτα τῆς σφαγῆς τοῦ Δεκαπενταύγουστου, καὶ πὼς ἐκεῖ ἕνας ἄρχοντας Βούλγαρος τὸν εἶχε ρίξει στὴ φυλακή, γιατὶ ἔκρυβε, λέγει, ἕναν Ἕλληνα κατάσκοπο...

Ὁ Κωνσταντῖνος ἅρπαξε τὸ χέρι τοῦ Γρηγόρη.

—Ἦταν ἀλήθεια! εἶπε μὲ πνιγμένη φωνή. Ὁ Ἕλληνας κατάσκοπος ἦταν ὁ Νικήτας.

— Τὸ ξέρεις καὶ σύ; Τί ξέρεις ἄλλο; Ἄχ, πές μου! ἀναφώνησε ὁ Γρηγόρης.

—Ὁ Νικήτας μᾶς εἶχε πεῖ πὼς ὁ γερο-Παγράτης ἦταν πατέρας ἑνὸς φίλου του, μὰ δὲν ἤξερα πὼς ἦταν δικός σου πατέρας, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος. Γιὰ νὰ μᾶς σώσει, ὁ Νικήτας κόντεψε κείνη τὴ μέρα νὰ πιαστεῖ. Τὸ θυμοῦμαι σὰν καὶ τώρα. Ἤμαστε στὴ σκηνὴ τοῦ Σαμουήλ, καὶ ὁ Νικήτας, γιὰ νὰ μᾶς πάρει ἀπὸ τὰ γέρια τοῦ Τσάρου, εἶπε πὼς ἤμαστε παιδιὰ ἐργάτη καὶ πὼς μᾶς εἶχε βρεῖ αὐτός. Μὰ ἄλλοι μαρτύρησαν πὼς ἤμαστε παιδιὰ τοῦ Κατεπάνω, πὼς ὁ Νικήτας γύρευε νὰ τοὺς γελάσει καὶ πὼς ἦταν κατάσκοπος, καὶ τὸν κατήγγειλαν γιὰ κάτι λόγια ποὺ εἶχε πεῖ στὸ γερο - Παγράτη. Ἔφεραν τὸ γέρο, ἔγινε ταραχὴ μεγάλη, κι ἐκεῖ ἀπάνω ξέφυγε ὁ Νικήτας. Καὶ ρώτησαν τότε τὸ παιδὶ ἑλληνικά, γιὰ νὰ τὸ κάνουν νὰ μαρτυρήσει. Μὰ αὐτὸ μᾶς κοίταζε ἀγριεμένο καὶ δὲ μιλοῦσε. Ἀπὸ τὴν τρομάρα ποὺ πῆρε ἔχασε τὴ μιλιά του, τὸ δύστυχο. Ὁ πατέρας σου ἀπέδειξε εὔκολα πὼς ἦταν δεσμοφύλακας στὴ Σκάυπα, μὰ τὸ ζήτημα τοῦ Νικήτα ἔμενε σκοτεινό, καὶ τὸν ἔριξαν τὸν πατέρα σου στὴ φυλακή, μὲ τὸ παιδί... Καὶ ξέρεις... ξέρεις ποιὸς τὸν ἔρριξε στὴ φυλακή; ἐξακολούθησε ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ τὸ πρόσωπό του ἄλλαξε, ἀγρίεψε μὲ τὴν ἐνθύμηση, σὰ νὰ ἦταν ἡ ὥρα ἐκείνη.

—Ἕνας Βούλγαρος ἀρχηγός, μοῦ εἶπαν, ἀποκρίθηκε ὁ Γρηγόρης.

— Ναί, ἕνας Βούλγαρος μὲ καρδιὰ θηρίου, ὁ ἴδιος ἐκεῖνος ποὺ ἐμπρὸς στὰ μάτια μας κάρφωσε τὸν πατέρα μου στὸ δέντρο! Ἄχ νὰ μποροῦσα νὰ τὸν σχίσω, νὰ τοῦ πάρω τὴν καρδιά!

—Ὁ Ἰβάτζης; ρώτησε ὁ καλόγερος.

— Ναί! ὁ Ἰβάτζης! ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος.

Καὶ τέτοιο μίσος τράνταξε τὴ φωνή του, ποὺ ὁ καλόγερος ἀνατρίχιασε.

—«Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν...» ἀργομουρμούρισε ὁ Γρηγόρης, περνώντας μὲ ἀγάπη τὸ χέρι του στὸ σκυμμένο καστανὸ κεφάλι.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀνατινάχτηκε.

—Ὄχι, μὴ μοῦ μιλᾶς γιὰ συγχώρεση, παπά! εἶπε μὲ πάθος. Τὴ μητέρα μου, τὴν εἶδα, τ ὴ ν ε ἶ δ α σφαγμένη! Τὸν πατέρα μου μπροστά μου τὸν κάρφωσαν στὸ δέντρο, καὶ οὔτε νὰ τοὺς φιλήσω δὲ μ' ἀφῆσαν! Ὄχι, παπά! Δὲν ἐξοφλήσαμε ἀκόμα, ὁ Ἰβάτζης κι ἐγώ! Σὰν τοῦ πάρω τὴν καρδιὰ ἀπὸ τὰ στήθια... τότε βλέπομε γιὰ συγχώρεση...

— Παιδί μου... μουρμούρισε ὁ καλόγερος, παιδί μου...

Μὲ τὸ πρόσωπο σκυμμένο στὶς χοῦφτες του, ὁ Κωνσταντῖνος ἐξακολούθησε βυθισμένος στὶς ἐνθυμήσεις του:

—Ἀπὸ βραδίς, ὁ Νικήτας εἶχε φέρει τὸ παιδὶ μὲ τὸ γέρο στὸ σπίτι μας καὶ παίξαμε μαζί. Ἦταν κοριτσάκι μικρό, καὶ μεῖς ἀγόρια μεγάλα. Μὰ γελοῦσε τόσο ὄμορφα! Θυμοῦμαι τὶς κουτρουβάλες ποὺ κάμναμε στὰ χαλιά, ὁ Μιχαὴλ κι ἐγώ, καὶ τὸ κυνηγητὸ στὰ τέσσερα, γύρω στὸ μικράκι, γιὰ νὰ τὸ δοῦμε νὰ γελᾶ... Καὶ γελοῦσε, γελοῦσε καὶ φαίνουνταν τὰ δοντάκια του, θἄλεγες μαργαριτάρια μπηγμένα σ' ἕνα κεράσι, καὶ δὲν τὸ χόρταινα τὸ δροσερὸ τὸ παιδικὸ γέλιο... Καὶ ἡ μητέρα μου πῆρε τὸ κοριτσάκι στὰ γόνατα, καὶ εἶπε τ' ὄνομά του... Πῶς τὸ λέγανε... νὰ δεῖς...

Σήκωσε τὸ κεφάλι κι ἔτριψε τὸ μέτωπό του, γυρεύοντας νὰ ξαναξυπνήσει τὶς παλιὲς ἐνθυμήσεις μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες.

— Πῶς τὸ λέγανε;... Καὶ εἶπε ἡ μητέρα μου: «Εἶναι περίεργο ὄνομα...».

— Τοὺς ξαναεῖδες ὕστερα πιά, τὸν πατέρα μου καὶ τὸ παιδί;

— Ναί! Καὶ νὰ δεῖς τί παράξενο. Ὁ Νικήτας εἶχε ξαναγυρίσει. Μιὰ καινούρια πληγή, ποὺ τοῦ εἶχε ἀνοίξει τὸ μισό του πρόσωπο, καὶ τὰ γένια ποὺ εἶχε ἀφήσει νὰ μεγαλώσουν καὶ ποὺ τὰ ἔβαψε μαῦρα, τὸν ἄλλαξαν τόσο πολύ, ποὺ κανένας δὲν τὸν ἀναγνώρισε. Ἔφερνε τάχα εἰδήσεις ἀπὸ τὴ Βιδύνη, καὶ ὁ Σαμουὴλ σὰν τὶς ἄκουσε, σηκώθηκε κι ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολη καὶ μᾶς πῆρε ὅλους μαζί. Ὁ Νικήτας κατάφερε μὲ μεγάλο κόπο νὰ ξαναβρεῖ καὶ ν' ἀγοράσει ἕνα ὄμορφο μικρὸ προσευχητάριο τῆς μητέρας μου καὶ τὸ δαχτυλίδι τοῦ γάμου της. Ἄλλο τίποτα ὅμως δικό μας δὲν μπόρεσε νὰ βρεῖ, ὅσο καὶ νὰ γύρεψε.

— Τὰ ἔχεις; ρώτησε ὁ Γρηγόρης.

— Ναί, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος,— κι ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο του ἕνα δεματάκι, τὸ ἄνοιξε καὶ τοῦ ἔδειξε ἕνα χρυσοδεμένο προσευχητάριο κι ἕνα δαχτυλίδι χρυσό. Στὴ σφενδόνη τοῦ δαχτυλιδιοῦ ἦταν ζωγραφισμένα μὲ σμάλτο δυὸ πρόσωπα ποὺ τὰ στεφάνωνε ἕνας ἄγγελος καὶ γύρω στὴ σφενδόνη ἦταν χαραγμένη ἡ ἐπιγραφή: «Κ ύ ρ ι ε, β ο ή θ ε ι τ ο ὺ ς δ ο ύ λ ο υ ς σ ο υ, Ἀ ν δ ρ ό ν ι κ ο ν κ α ὶ Ε ἰ ρ ή ν η ν». Καὶ ἀπὸ κάτω, ἡ λέξη: «Ὁ μ ό ν ο ι α».

— Βλέπεις, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ τοῦ πατέρα μου καὶ τῆς μητέρας μου τὸ ὄνομα εἶναι χαραγμένα στὸ δαχτυλίδι καὶ ἡ ἐνθύμηση εἶναι διπλή. Ὅσο γιὰ τὸ βιβλίο, τὸ βαστοῦσε ἡ μητέρα μου ὅταν τὴ σκότωσαν καὶ μερικὰ φύλλα εἶναι ματωμένα. Ἐκείνη λοιπὸν τὴν ἡμέρα ποὺ μοῦ τὰ χάρισε ὁ Νικήτας τὰ ἱερὰ αὐτὰ θυμήματα, μᾶς πῆγε παράμερα, τὸν Μιχαὴλ καὶ μένα, σ' ἕνα δάσος. Κι ἐνῶ φύλαγε κεῖνος παρακάτω, μὴ μᾶς δεῖ κανένας Βούλγαρος, ὁ Μιχαὴλ κι ἐγὼ διαβάζαμε τὸ προσευχητάριο. Ἔξαφνα εἴδαμε μπροστά μας τὸ γερο-Παγράτη καὶ τὴ μικρή. Ὁ Νικήτας τοὺς εἶχε δεῖ, μὰ φοβήθηκε νὰ παρουσιαστεῖ ἐμπρὸς στὸ παιδί, κι ἔμεινε κρυμμένος.

Μὲ σιγανὰ βήματα πῆραν τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ.

Ἕνα κλαδὶ ὅμως ἔτριξε καὶ ὁ Παγράτης τὸν ἀνακάλυψε ξαπλωμένο στὰ χόρτα, τάχα πὼς κοιμοῦνταν, καὶ μᾶς ρώτησε ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ Βούλγαρος. Δὲν τὸν εἶχε ἀναγνωρίσει, κι ἐγὼ δὲν τὸν ὀνόμασα, γιατὶ μᾶς εἶχε ἐξορκίσει ὁ Νικήτας ποτὲ σὲ κανένα νὰ μὴν ποῦμε ποιὸς ἦταν. Καὶ ἀποκρίθηκα τοῦ πατέρα σου πὼς ἦταν ἕνας Ἀσάν, γιατὶ ἔτσι τὸν ἤξεραν οἱ Βούλγαροι. Καὶ ἀπὸ τότε ποτὲ πιὰ δὲν εἶδα τὸν Παγράτη, οὔτε τὸ παιδί.

— Ξέρεις ἂν τοὺς ξαναεῖδε ὁ Νικήτας;

— Δὲν ξέρω, ἀλλὰ δὲν πιστεύω. Τὴν ἴδια ἐκείνη μέρα ὁ Νικήτας ἔφυγε γιὰ μιὰ ἀποστολή, καὶ δὲ μᾶς ξαναβρῆκε πιὰ παρὰ ἐμπρὸς στὰ Σκόπια, δηλαδὴ ἀφοῦ οἱ δοῦλοι ὅλοι εἶχαν σταλεῖ στὸ δουλοπάζαρο καὶ εἶχαν σκορπιστεῖ στὰ βουλγάρικα χωριά. Μὰ δὲ ρώτησες τὸ φίλο σου τὸν καλόγερο σὲ ποιὸ χωριὸ ἦταν ὁ πατέρας σου;

— Βέβαια τὸν ρώτησα. Ἦταν, λέγει, σ' ἕνα χωριουδάκι, κοντὰ στὸν Ὅσιο Ναούμ, κι ἔτσι μάλιστα ἔτυχε νὰ τὸν δεῖ. Μὰ σὰν ἔφθασα στὸ χωριό, ὁ ἀφέντης τοῦ πατέρα μου εἶχε πεθάνει καὶ τὰ παιδιά του εἶχαν πουλήσει τοὺς σκλάβους. Παιδὶ ὅμως, λέγει, εἴτε νέο κορίτσι, κανένα δὲν εἶχε ὁ Βούλγαρος αὐτός, ὥστε τίποτα δὲν κατάφερα. Τὸ μόνο καλὸ ἦταν ποὺ ἔμαθα πὼς κάποιος Ἀσὰν γύρευε κι αὐτὸς τὸ γερο - Παγράτη κι ἕνα κορίτσι, καὶ στὴ μονή μου ἔμαθα πὼς ὁ Ἀσὰν ἦταν ὁ Νικήτας. Ἀπὸ τότε τὸν γυρεύω...

— Πάτερ Γρηγόρη, διέκοψε ἔξαφνα ὁ Κωνσταντῖνος, ποιὰ εἶναι αὐτή;

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΜΕ ΛΙΓΟ ΨΙΛΟ ΧΟΡΤΟ...

Μ' ἕνα μάτσο χορτάρινο σκοινί, κοιτάξτε πόσα πράγματα μπορεῖτε νὰ φτιάσετε! Ἂν μάλιστα χρωματίσετε τὸ χόρτο μὲ λίγη νερομπογιά, θὰ γίνουν ἀκόμη πιὸ ὄμορφα αὐτὰ τὰ πράγματα ποὺ βλέπετε.

1. Ἕνα τετράγωνο κουτὶ ἀπὸ χαρτόνι, ποὺ μέσα του κρύβεται ἡ γλάστρα. Τὰ πλάγια ἔχουν ἐνισχυθῆ μὲ σῦρμα, ποὺ γύρω του τυλίξατε τὸ χόρτο.
2. Ἂν σ' αὐτὸ τὸ κυλινδρικὸ κουτὶ κρύψετε ἕνα ντενεκεδένιο βάζο ἄδειο μὲ νερὸ καὶ λουλούδια, ἔχετε ἕνα πρώτης τάξεως ἀνθοδοχεῖο.
3. Πετσετάκι γιὰ τὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ.
4. Μιὰ ἰδέα μπορντούρας γιὰ στόρ.
5. Πανεράκι πολὺ ὄμορφο γιὰ φροῦτα. Ὁ σκελετὸς εἶναι ξύλινος. Τὸ χέρι ἀπὸ λυγαριά.
6. Ἄλλη μπορντοῦρα γιὰ στόρ.
7. Τὸ μπουκάλι αὐτὸ γιὰ τὸ κρασί, γίνεται κατάλληλο γιὰ τὸ τραπέζι ἔτσι ντυμένο μὲ χόρτο.

Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ δέσετε τὸ χόρτο μὲ κόμπους, κι' αὐτὸ εἶναι ὅλο.

Φυσικὰ χρειάζεται κάποια ἐπιδεξιότητα. Ἀλλ' αὐτὴ φυσικὰ τὴν ἔχετε...

ΠΩΣ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΛΕΚΕΔΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ

Κρασί: α) Ἀπὸ τὸ λευκὸ βαμβακερὸ ἢ τὸ λινό: Ἀνᾶψτε λίγο θειάφι, κι' ἁπλῶστε τὸ ὕφασμα στοὺς ἀτμούς. Τὸ πλένετε κατόπιν μὲ μιὰ διάλυση βαρεκίνας (ὀξαλικὸ ὀξύ, ὕδωρ Ζαβέλ). Τὸ σαπουνίζετε καὶ τὸ ἀφήνετε στὸν ἥλιο νὰ στεγνώση.

β) Σὲ ὕφασμα μεταξωτό, ἢ χρωματιστό: Τὸ πλένετε πρῶτα μὲ χλιαρὴ σαπουνάδα, καὶ τὸ ξεπλένετε μὲ διάλυση ἀμμωνίας. Βουτᾶτε τὸ ὕφασμα σὲ καθαρὸ νερό, τὸ ξεπλένετε καὶ τὸ ἀφήνετε νὰ στεγνώση στὴ σκιά.

Ἂν τὸ ὕφασμα δὲν πλένετε, τρῖψτε δυνατὰ τὸ λεκὲ μὲ διάλυση ἀμμωνίας (1 μὲ 3).

Τὸ λεμόνι καὶ τὸ ἁλάτι ποὺ μεταχειρίζονται συνήθως, δὲν εἶναι ἀποτελεσματικά.

Λάδι: Φτιᾶστε λίγη λάσπη ἀπὸ ἄργιλλο, πηλὸ ἢ καλύτερα τάλκ. Ἁπλῶστε την πάνω στοὺς λεκέδες. Ἀφῆστε την 4-5 μέρες. Κατόπιν τὴν ξύνετε, καὶ βουρτσίζετε τὸ ὕφασμα δυνατά. Ἡ λαδιὰ θὰ ἔχη φύγει.

Στὰ μεταξωτὰ ὑφάσματα, βρέχετε τὸ λεκὲ κι' ἀπὸ τὶς δυὸ μεριὲς μὲ βενζίνα ἢ μὲ μαγνησία λυωμένη στὸ νερό. Ὅταν τὸ ὕφασμα στεγνώση, τὸ βουρτσίζετε.

Λαδομπογιά: (Δὲς καὶ βερνίκι): Οἱ λεκέδες ἀπὸ λαδομπογιὰ ὅταν εἶναι πρόσφατοι, καθαρίζουν ἀμέσως μὲ νέφτι. Ἂν εἶναι παλαιοί, πρέπει ν' ἀλειφθοῦν μὲ βούτυρο κι' ἀπὸ τὶς δυὸ πλευρὲς τοῦ ὑφάσματος, καὶ νὰ μείνουν ἔτσι ὁλόκληρη τὴ νύχτα χωρὶς ν' ἀγγίζη τὸ λερωμένο μέρος τὸ καθαρό. Τὴν ἄλλη μέρα, καθαρίζομε τὸ βούτυρο μὲ βενζίνα ἂν τὸ ὕφασμα εἶναι μάλλινο ἢ βαμβακερό, ἢ μὲ αἰθέρα ἂν εἶναι μεταξωτό.

Μαζὶ μὲ τὸ βούτυρο, φεύγει κι' ἡ λαδομπογιά. Ἂν ὅμως δὲν φύγει ἐντελῶς, κάνομε τὸ ἴδιο ὡς νὰ καθαρίση.

Λάσπη: Πρῶτα, ἕνα καλὸ βούρτσισμα ἀφοῦ στεγνώση ἡ λάσπη.

Ὕστερα, ἂν τὸ ὕφασμα πλένεται, ἀρκεῖ ἕνα καλὸ σαπούνισμα μὲ ζεστὸ νερό.

Ἐὰν δὲν πλένεται, ἀνακατεύετε σὲ ἴσα μέρη νέφτι, νερὸ καὶ ἀμμωνία. Προσθέτετε λίγο αἰθέρα καὶ μ' αὐτὸ τρίβετε τοὺς λεκέδες ποὺ ἔμειναν μ' ἕνα σφουγγαράκι ἢ μαλακὴ βοῦρτσα.

Ἂν τὸ ὕφασμα εἶναι μεταξωτό, μόνο μὲ αἰθέρα.

Λεκιασμένος γιακάς: Ὁ γιακὰς τῶν ἀνδρικῶν ρούχων, λερώνεται πιὸ γρήγορα ἐκεῖ ποὺ ἀκουμπάει στὸ λαιμό.

Ρίξετε σ' ἕνα ποτῆρι νερὸ ἕνα κουταλάκι ἀμμωνία. Βουτῆξτε ἕνα πανάκι στὸ διάλυμα, κι' ἀρχίσετε νὰ τρίβετε τὸ γιακᾶ. Θὰ δῆτε νὰ σχηματίζεται ἐκεῖ ποὺ τρίψατε ἕνας ἀφρὸς ποὺ τὸν καθαρίζετε πιέζοντας καὶ ξύνοντάς τον μὲ τὸ ἀνάποδο τῆς κοψης ἑνὸς μαχαιριοῦ. Συνεχίζετε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἀρκετὲς φορές, ὡς νὰ καθαρίση ὁ γιακᾶς ἐντελῶς.

Ἁπλῶστε τὸ ροῦχο στὴ σκιὰ κι' ὅταν στεγνώσει, σιδερῶστε τὸ γιακᾶ πρῶτα ἀπὸ τὴν ἀνάποδη ὁλόκληρον, κι' ὕστερα τὴν τσάκιση μ' ἕνα πανί.

Λίπη: Ὑπάρχουν πολλοὶ τρόποι νὰ φύγουν τὰ λίπη ἀπὸ τὰ ὑφάσματα.

Ὅταν τὸ ὕφασμα εἶναι λευκὸ (λινὸ ἢ μπαμπακερό). Πλύσιμο μὲ ζεστὴ σαπουνάδα, καὶ μὲ λίγη ποτάσα, ἢ βαρεκίνα.

Ὅταν τὸ ὕφασμα εἶναι μεταξωτὸ χρωματιστό. Πλύσιμο μὲ διάλυση ἀμμωνίας.

Ἀπὸ ροῦχα ἀνδρικά. Χύνετε σ' ἕνα μπουκάλι 75 δράμια νέφτι, 20 δράμια οἰνόπνευμα καθαρό, καὶ 10 δράμια αἰθέρα. Τοποθετῆτε τὸ ὕφασμα ποὺ θέλετε νὰ ξελεκιάσετε πάνω σ' ἕνα παχὺ στρῶμα πανιῶν. Νοτίζετε τὸ λεκιασμένο μέρος μὲ τὸ μῖγμα καὶ τὸ τρίβετε ἐλαφρά, μ' ἕνα κομμάτι πανὶ λεπτὸ καὶ στεγνὸ μέχρις ὅτου τὸ ὕφασμα στεγνώση ἐντελῶς.

Μαζὶ φεύγει κι' ὁ λεκές.

Προηγουμένως ὅμως, καλὸ εἶναι νὰ δοκιμάσετε τὸ τάλκ καὶ τὸ σιδέρωμα.

Ρῖξτε δηλαδὴ πάνω στὸ λεκὲ ἄφθονο τάλκ, πιέστε το δυνατὰ μὲ κάτι βαρὺ (σίδερο, μαρμάρινη πλάκα) κι' ἀφῆστε το ὅλη τὴ νύχτα. Τὴν ἄλλη μέρα βουρτσῖστε τὸ τάλκ, τοποθετῆστε τὸ ὕφασμα ἀνάμεσα σὲ δυὸ φύλλα στυπόχαρτο, καὶ σιδερῶστε μὲ καφτὸ σίδερο.

Συνήθως ὁ λεκὲς φεύγει κι' ἔτσι.

Ἂν τὸ ὕφασμα εἶναι εὐαίσθητο καὶ φοβόμαστε νὰ χρησιμοποιήσωμε νέφτι, τοποθετοῦμε τὸ λεκιασμένο μέρος πάνω σ' ἕνα προσόψι διπλωμένο πολλὲς φορές, καὶ τὸ τρίβομε μ' ἕνα καθαρὸ λευκὸ πανὶ χωρὶς χνοῦδι, μὲ χλιαρὴ σαπουνάδα ποὺ τὴν ἑτοιμάσαμε ἀπὸ πρὶν μὲ λευκὸ σαποῦνι τύπου Μασσαλίας ὅπου ρίξαμε λίγες σταγόνες ἀμμωνία.

Μελάνι: Σὲ χρωματιστὰ ὑφάσματα. Ἀνακατεύομε 70 δράμια ὀξείδιο τοῦ ψευδαργύρου (τουτιά, καλαμίνα) σὲ 100 δράμια νερὸ ὅπου ρίξαμε ὑδροχλωρικὸ ὀξὺ (σπίρτο τοῦ ἁλατιοῦ). Βρέχομε πολλὲς φορὲς τὸ λεκιασμένο μέρος μ' ἕνα κομμάτι φανέλλα. Ὅταν φύγη ἡ μελανιά, τὸ ξεπλένομε μὲ χλιαρὸ νερό. Ἐπίσης μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσουμε μιὰ διάλυση ἀπὸ τρυγικὸ ὀξὺ στὸ νερό, ἂν τὸ ἐπιτρέπει τὸ χρῶμα. (Γι' αὐτὸ χρησιμοποιοῦν συνήθως καὶ λεμόνι, ποὺ δὲν κάνει σπουδαῖα πράγματα ὅμως).

Μελάνι κόκκινο: Ἀπὸ λευκὰ ὑφάσματα ποὺ πλένονται. Ἁπλώνομε τὸ λεκιασμένο μέρος πάνω σὲ λίγο θειάφι ποὺ τὸ καῖμε. Οἱ ἀτμοὶ καθαρίζουν τὸ ὕφασμα. Τὸ πλένομε μὲ διάλυση ἀραιὴ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος, καὶ τὸ σαπουνίζομε ὕστερα καλά.

Ἀπὸ βαμπακερὰ χρωματιστά: μὲ χλιαρὴ σαπουνάδα ὅπου ρίχνομε λίγη ἀμμωνία.

Ἀπὸ μεταξωτά. Μὲ χλιαρὸ νερὸ ὅπου χύνομε λίγες σταγόνες ἀμμωνία.

Μελάνι τυπογραφικὸ ἢ γιὰ σφραγίδες: Πρέπει νὰ πλυθῆ ὁ λεκὲς μὲ ζεστὴ σαπουνάδα ὅπου ρίχνομε ἀμμωνία. Ἔπειτα τὸν ξαναπλένομε μὲ ἀραιὴ διάλυση σὲ νερό, ὀξαλικοῦ ὀξέος (βαρεκίνα).

Μπογιὰ (λαδομπογιά): Βουτῆξτε το καλὰ σὲ βενζίνα ἢ νέφτι, καὶ τρῖψτε το δυνατά. Ἀφοῦ μισοστεγνώση, τρῖψτε το μ' ἕνα σφουγγαράκι μὲ γλυκερίνη, καὶ πλῦντε το μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ σαποῦνι.

Ἔχομε πῆ πῶς φεύγουν οἱ λεκέδες ποὺ πιθανὸν ν' ἀφήση ἡ βενζίνα.

Νερό: Καὶ τὸ νερὸ λεκιάζει τὰ εὐαίσθητα καί λεπτὰ ὑφάσματα.

Μ' ἕνα σφουγγάρι βουτημένο στὸ νερὸ καὶ στημένο (ὄχι πολὺ) περᾶστε ὅλο τὸ ροῦχο. Καὶ σιδερῶστε το ἀμέσως μὲ πολὺ ζεστὸ σίδερο.

Πρασινάδα χόρτου: Ἂν καθήσετε στὰ χόρτα καὶ λερωθήκατε, τρῖψτε τὸ λεκιασμένο μέρος μὲ καθαρὸ οἰνόπνευμα.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΑ

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὴν Αἴγινα

Συνεχίζουμε τὸ ταξίδι μας στὰ νησιὰ τοῦ Σαρωνικοῦ. Ἀντικρύζουμε τώρα, ἀπ' τὴ γέφυρα τῆς «Νεράϊδας», τ' ἀκρογιάλια τῆς Αἴγινας. Θυμᾶμαι τὰ λόγια κάποιας φίλης μου ποὺ συνήθιζε νὰ γράφη τὰ βιβλία της στὴν Αἴγινα.

—Ἡ ὀμορφιὰ τοῦ Πόρου εἶναι τόσο γοητευτικὴ ποὺ δὲ σ' ἀφήνει νὰ δουλέψης. Σὲ ξεσηκώνει, σὲ ξεμυαλίζει. Ἐδῶ, ἀντίθετα, στὴν Αἴγινα, ξεκουράζεσαι, γαληνεύεις καὶ συγκεντρώνεσαι μιὰ χαρὰ στὸν ἑαυτό σου. Ἀλήθεια αὐτὴ τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς γαλήνης τὴ νοιώθεις καὶ μόνο κοιτάζοντας τ' ἁπαλὰ ἀκρογιάλια τῆς Αἴγινας, μὲ τὴν ταπεινὴ ὀμορφιὰ τὴ σεμνὴ καὶ ἁπλῆ τους χάρη.

Καθὼς πλησιάζει τὸ πλοῖο, οἱ γραμμὲς παίρνουν πιὸ γραφικότητα, τὰ σπιτάκια σὲ προσκαλοῦν, οἱ δαντέλλες ποὺ παιχνιδίζουν μὲ τοὺς ἀφρούς, σοῦ μιλοῦν γιὰ δροσιὰ καὶ γιὰ θρύλους.

— Ξέρεις, Φάνη γιατί ὀνομάστηκε Αἴγινα τὸ νησιί;

Τ' ἀγόρι σωπαίνει, στενοχωρημένο. Δὲν τὸ σκέφτηκε ἢ δὲν πρόφτασε νὰ κοιτάξη τὴν ἐγκυκλοπαίδεια.

Εὐτυχῶς, λέει ἡ Μυρτούλα, γιὰ νὰ πῆ τίποτε καὶ κανένας ἄλλος. Κι' ἁρπάζει τὴν εὐκαιρία.

— Αἴγινα ἦταν μιὰ νύμφη, μιὰ ποταμίσσια νεράϊδα, ἡ κόρη τοῦ Ἀσωποῦ. Ὁ Δίας ποὺ τὴν ἀγάπησε τὴν παντρεύτηκε καὶ τὴν ἔφερε στὸ νησάκι αὐτό, ποὺ τοῦ ἔδωσε τ' ὄνομά της. Ὁ γιός της, ὁ Αἰακός, εἶναι ὁ παποὺς τῶν μεγάλων ὁμηρικῶν ἡρώων, τοῦ Αἴαντα καὶ τοῦ Ἀχιλλέα. Ὁ Αἰακός, ποὺ ἦταν πολὺ δίκαιος ἄνθρωπος ὅταν ζοῦσε, ἔγινε ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατό του, ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς δικαστὲς τοῦ Πλούτωνα καί, μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους δυό, τὸ Ραδάμανθυ καὶ τὸ Μίνωα, ἔκρινε τὶς ψυχὲς κι' ἀνάλογα μὲ τὰ ἔργα τους, τὶς ἔστελνε στὰ Ἠλύσια, δηλαδὴ στὸν παράδεισο τῶν ἀρχαίων, ἢ στὰ Τάρταρα. Καλὰ τὰ θυμᾶμαι, θεία;

—Ἔξοχα. Τάπες Μυρτώ. Ἀπὸ τοῦτα τ' ἀκρογιάλια οἱ Αἰακίδες προστάτευαν, λέει πάντα τὴν Ἑλλάδα. Καὶ στὴ ναυμαχία τῆς Σαλαμίνας, εἶδαν καθαρὰ τὶς σκιὲς τοῦ Αἴαντα καὶ τοῦ Ἀχιλλέα νὰ ἔρχωνται γιὰ νὰ πάρουν μέρος στὴ μάχη.

— Πολὺ συγκινητικοὶ αὐτοὶ οἱ ἀρχαῖοι μῦθοι εἶπε ὁ Φάνης. Κανένα νησί, καμμιὰ πόλη, καμμιὰ ἀκτὴ δὲν ὑπάρχει ποὺ νὰ μὴν τὴν ἐξωραΐζει κι' ἕνας ἀθάνατος θρύλος. Ὅλη ἡ Ἑλλάδα μας εἶναι στοιχειωμένη ἀπὸ Θεούς, κι' ἡμίθεους, πνεύματα ὡραῖα, πιὸ ζωντανὰ κι' ἀπ' τοὺς ζωντανούς.

Βγαίνομε στὴ μικρὴ πολιτεία, καθόμαστε σ' ἕνα παραθαλάσσιο κέντρο κάτω ἀπὸ μιὰ δροσερὴ τέντα, παίρνομε καφὲ καὶ λουκούμι καὶ κουβεντιάζουμε μὲ τοὺς καλόκαρδους νησιῶτες.

Πολλοὶ παραθεριστὲς ἔχουν ἔρθει, σὰν κάθε χρόνο καὶ φέτος, μᾶς λένε. Κάπου 180 οἰκογένειες. Ὁ Τουρισμὸς μὲ τὶς ἐντόπιες ἀρχὲς εὐκολύνουν πολὺ τὴν ἐγκατάστασή τους. Κι' ἀλήθεια ἔχει πολλὰ προσόντα ἡ Αἴγινα. Βρίσκεται κοντὰ στὴν Ἀθήνα, δυὸ ὧρες ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, ἔχει κλῖμα ὡραῖο, νερὰ ἰαματικά, φροῦτα ἄφθονα — σῦκα, σταφύλια, φυστίκια — καὶ ψάρια ἄφθονα φρέσκα — φρέσκα.

Λίγη δυσκολία ὑπάρχει στὴν ὕδρευση, μὰ τώρα μὲ τὰ ἀρτεσιανὰ φρέατα, λύνεται κι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Παίρνομε δυὸ δωμάτια στὸ ὡραῖο ξενοδοχεῖο, τὴ «Διάνα» κι' ἀπὸ κεῖ ξεκινᾶμε πιὰ γιὰ τὶς ἐξοχές.

— Θεία, καθὼς ἐρχόμαστε ἀπὸ τὸ λιμάνι, εἶπε ὁ Φάνης, εἶδα παντοῦ κανάτια, μικρὰ καὶ μεγάλα, μὲ σχέδια, χωρὶς σχέδια, ἄσπρα καὶ κομψά. Θάναι ντόπια παραγωγή.

— Ναί, ἀγόρι μου, δὲν τὸ ξέρεις; Τὰ αἰγινίτικα κανάτια ἀντικαθιστοῦν μιὰ χαρὰ τὴν παγωνιέρα. Κάνουν κρύο - κρύο νεράκι. Τὸ χῶμα τῆς Αἴγινας εἶναι κατάλληλο γιὰ κεραμοποιΐα καὶ οἱ Αἰγινῆτες ἔχουν πολὺ ἀναπτύξει αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα.

— Σὲ τί ἄλλες δουλειὲς ἀσχολοῦνται;

— Τὸ βλέπεις, εἶναι ψαράδες. Ὀγδόντα λέει ψαράδικα βρίσκονται τοῦτες τὶς μέρες σὲ δράση. Μὰ ἔχουν καὶ σφουγγαράδικα ποὺ κάθε τόσο μισεύουν γιὰ νὰ βουτήξουν οἱ δῦτες τους στοὺς βυθοὺς καὶ νὰ βγάλουν σφουγγάρια. Οἱ Αἰγινῆτες εἶναι ἀτρόμητοι καὶ πολὺ τολμηροὶ σφουγγαράδες. Φυσικὰ δὲν παραμελοῦν καὶ τὴ γῆ τους. Χιλιάδες ὀκάδες φυστίκια καὶ λάδι καὶ σῦκα πουλιοῦνται κάθε χρονιά. Εἶναι ἐργατικοί, τίμιοι, καλοὶ κι' ὅπως καταλαβαίνει κανεὶς ἀπ' τὸ πλῆθος τὶς ἐκκλησιὲς ποὺ συναντᾶ γύρω του, πολὺ θρῆσκοι. Ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ποὺ βλέπετε τόσο μεγαλόπρεπο, ἔγινε ἀπὸ δωρεὲς τῶν ναυτικῶν νησιωτῶν.

— Πόσους πατοίκους ἔχει ἡ Αἴγινα, ρώτησε ἡ Μυρτώ.

— Κάπου δέκα χιλιάδες ὅλο τὸ νησὶ κι' ἡ πόλη τρισήμιση χιλιάδες.

—Ἂν δὲν κάνω λάθος εἶπε ὁ Φάνης, ἡ Αἴγινα ἦταν ἡ πρώτη πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδας μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσή της ἀπὸ τὸν Τούρκικο ζυγό.

— Πολὺ καλὰ τὸ θυμᾶσαι, Φάνη. Τὸ 1828 ἦρθε ἐδῶ ὁ πρῶτος κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδας, ὁ Καποδίστριας... Νά, αὐτὸ τὸ μεγάλο κτίριο, ποὺ τὸ λέει ὁ λαὸς «Παλάτι τοῦ Μπαρμπαγιάννη», ἦταν τὸ διοικητήριό του... Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας ἔχτισε τότε κι' ὀρφανοτροφεῖο, νὰ ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ φρούριο, ποὺ σήμερα εἶναι φυλακὲς γιὰ βαρυποινίτες.

— Καλὰ ὅλα, θεία, μὰ δὲ μᾶς ἔδειξες ἀκόμα τὸ ναὸ τῆς Ἀφαίας. Αὐτὴ τὴ φορὰ βλέπω πὼς σὲ τράβηξε ἡ μοντέρνα ζωὴ τοῦ νησιοῦ καὶ τὸ ξέχασες πὼς εἶσαι φιλόλογος. Μὰ ἐγὼ ἔχω μάθει πὼς ὁ ναὸς τῆς Ἀφαίας εἶναι σπουδαῖος καὶ δὲ φεύγω ἀπὸ τὴν Αἴγινα, χωρὶς νὰ τὸν δῶ.

— Μὴ φοβᾶσαι, μικρέ μου ἀρχαιολόγε. Θὰ πᾶμε καὶ στὴν Ἀφαία. Μά, αὔριο γιατὶ εἶναι ὁλόκληρη ἐκδρομή. Εἶναι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τῆς Αἴγινας. Πῶς θέλετε νὰ πᾶμε; Μὲ βάρκα ἢ μὲ αὐτοκίνητο ἀπ' τὴ στεριά;

— Μὲ αὐτοκίνητο, φώναξαν χαρούμενα καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ καὶ φυσικὰ δὲ μποροῦσα νὰ τοὺς χαλάσω τὸ χατῆρι.

Τ' ἄλλο πρωῒ κάνομε τὴν ἐκδρομή μας.

— Τί θαῦμα αὐτὸ τὸ τοπίο, εἶπε ἡ Μυρτούλα ὅταν ἀντίκρυσε μέσα ἀπὸ τὸ πράσινο τὶς λευκὲς κολῶνες κι' ἀνάμεσα ἀπ' αὐτὲς τὴ γαλάζια θάλασσα, κάτω στὸν κόλπο.

— Θαυμαστὸ γοῦστο εἶχαν αὐτοὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, εἶπε ὁ Φάνης. Ὅπου ὡραῖο τοπίο, ὅπου μαγευτικὴ θέα, τὴ σφράγιζαν μ' ἕνα καλλιτέχνημα. Πότε χτίστηκε αὐτὸς ὁ ναὸς καὶ σὲ ποιὰ θεότητα ἦταν χαρισμένος;

—Ὁ ναὸς τῆς Ἀφαίας, παιδιά μου, εἶναι προφειδιακὸς ὅπως λέμε στὴν τέχνη. Κτίστηκε στὶς ἀρχὲς τοῦ Πέμπτου Αἰῶνα, σὲ ρυθμὸ ὅπως βλέπετε, δωρικό. Ἂν προσέξετε ὅμως θὰ δῆτε πὼς ὁ ναὸς αὐτὸς ἔχει ἀρκετὲς διαφορὲς ἀπ' τὸν Παρθενῶνα. Τὰ κιονόκρανά του, σὰν παλαιότερα, ἔχουν καμπυλωτὲς γραμμὲς στὸν λαιμό τους κάτω ἀπὸ τὴν πλάκα, τὸν ἄβακα. Κι' ὅλος ὁ ναὸς εἶναι κοντόσωμος, πιὸ βαρὺς καὶ πιὸ αὐστηρός. Εἶχε κι' ὡραῖα γλυπτὰ ἀετώματα ἀρχαϊκῆς τέχνης ποὺ τώρα βρίσκονται στὴ Γερμανία, στὴ γλυπτοθήκη τοῦ Μονάχου, σὲ μιὰ ἰδιαίτερη αἴθουσα.

— Δὲ μᾶς εἶπες, ὅμως ποιὰ ἦταν ἡ Ἀφαία;

—Ἄς μᾶς τὸ πῆ ἡ Μυρτούλα. Ἂν διάβασε προτοῦ ξεκινήσουμε τὴν ἐγκυκλοπαίδεια θὰ τὸ ξέρη.

Κοκκίνησε ἡ κοπελλίτσα μὲ τὸ πείραγμά μου, μὰ πῆρε ἀμέσως τὸ λόγο.

—Ἦταν μιὰ Κρητικὴ θεά, ποὺ κάποτε μπῆκε σ' ἕνα καΐκι νὰ ταξιδέψη σὲ ξένα πελάγη. Οἱ ναυτικοὶ ποὺ θαμπώθηκαν ἀπ' τὴν ὀμορφιά της κατάλαβαν πὼς δὲν ἦταν ἐπίγειο πλάσμα. Ποῦ πήγαινε; Δὲν τοὺς ἔλεγε.

— Προχωρεῖτε ἐσεῖς καὶ μὴ νιάζεστε τοὺς δήλωνε κάθε φορὰ ποὺ τὴ ρωτοῦσαν.

Κι' αὐτοί, λάμνοντας πάντα ἔφτασαν σ' αὐτὸ ἐδῶ τ' ἀκρογιάλι. Τότε χωρὶς νὰ ἀράξη τὸ πλοῖο, χωρὶς κὰν νὰ σταματήσουν οἱ ναῦτες τὴν κωπηλασία, ἡ Νύμφη ἀπὸ τὴν Κρήτη σηκώθηκε, ἅπλωσε τὰ χέρια καὶ πήδηξε στὸν ἀέρα. Σὲ λίγο τὴν εἶδαν ν' ἀράζη σὲ τοῦτο τὸ μέρος. Τοῦ κάκου βγῆκαν κι' ἐκεῖνοι κι' ἔψαξαν ὁλόγυρα. Δὲ τὴ βρῆκαν. Ἡ ὀπτασία εἶχε ἐξαφανισθῆ. Γι' αὐτὸ λέει τὴν ἔβγαλε ὁ λαὸς Ἀφαία (ἀπὸ τὸ ἀφανίζομαι) καὶ τῆς ἔχτισε τοῦτο τὸ ναὸ γιατὶ τὸ κατάλαβε πὼς τὸ νησὶ ἀποκτοῦσε ἕναν καινούργιο προστάτη...

— Κι' ἀλήθεια ὡς τὰ σήμερα ἡ θεὰ Ἀφαία προστατεύει τὴν Αἴγινα, εἶπα κλείνοντας τὴν ὡραία ἀφήγηση τῆς Μυρτούλας. Χάρη στὸν ὡραῖο ναό της, πλῆθος περιηγητές, ντόπιοι καὶ ξένοι, ἔρχονται καὶ τὴν ἐπισκέπτονται κι' ἀφήνουν τὸ χρῆμα τους καὶ παίρνουν τὴ φήμη τῆς ὡραίας Αἴγινας καὶ τὴν πᾶνε στὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΝΕΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ

ΕΜΠΡΟΣ!

Χαρισμένο στὶς «ΔΑΔΕΣ»

I

Ἐμπρός! Δαδοφόροι ἐμπρός!
Τὴν τρανὴ ἂς ἀκούσει καθένας μας
(κλήση...
Δὲν θὰ εἶναι ὁ ἥλιος αἰώνια λαμπρός!
Ἐμπρός! Τῶν πυρσῶν μας τὸ φῶς τὰ
(σκοτάδια νὰ σκίση!
Ἐμπρός! Θὰ περάσουμε πόντους φρι-
(χτοὺς
καὶ συχνὰ θὰ ξαστράψη κακὸ ἀστροπε-
(λέκι!
Ἐμπρός! Ἂν τὸν τρόμο ἰδοῦμε μὲ τὸν
(πόνο σμιχτούς,
μὴ φοβᾶστε πιστοί! Ὁ Χριστὸς πα-
(ραστέκει!...

II

Ἐμπρός! Κι' ἂν τριγύρω χορεύουν οἱ
(μπόρες
καὶ λυσσᾶν τὰ θεριὰ ὢ Θεέ! μέσ' τὰ
(δάση.
Ἐμπρός! Πρὶν σαπίσουνε πιὰ οἱ ὀπῶ-
(ρες,
στὴν καινούργια νὰ φτάσουμε πλάση!...
Ἐμπρός! Δαδοφόροι ἐμπρὸς προχω-
(ρεῖτε!
Μεσ' στὰ στήθη φωλιάζει ἕνας πόθος
(κρυφός...
ΕΜΠΡΟΣ! Πουθενὰ μὴ σταθεῖτε,
ὡς ν' ἀνάψουν οἱ «ΔΑΔΕΣ» ἀπ' τ' Ἀ-
(νέσπερο Φῶς!...

Α. ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ ΓΙΟΦΥΡΙ τῆς ΑΡΤΑΣ

Δραματοποίηση ἀπὸ τὸ ὁμώνυμο δημοτικὸ τραγούδι, τῆς Κας ΚΛΕΙΩΣ ΝΟΤΑΡΑ

Τὸ δημοτικό μας τραγοῦδι ἔχει θησαυροὺς σὰν κι' αὐτὸν ποὺ φέρνει τὸν τίτλο τὸ «Γιοφύρι τῆς Ἄρτας». Εἶναι ἡ ἀποθέωση τῆς «θυσίας» τοῦ ἀτόμου γιὰ τὸ καλὸ τοῦ συνόλου καὶ ἡ ἔξαρση τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης.

ΕΙΚΟΝΑ ΜΟΝΗ

('Η σκηνὴ εἶναι κλεισμένη. Ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνὴ ὁ ποιητὴς ἀπαγγέλλει)

Σαρανταπέντε μάστοροι κι' ἑξήντα μαθη-
(τάδες.
Γιοφύρι ἐθεμέλιωναν στῆς Ἄρτας τὸ πο-
(τάμι.
Ὁλημερὶς τὸ χτίζανε, τὸ βράδυ γκρεμιζό-
(ταν.
Μοιρολογοῦν οἱ μάστοροι καὶ κλαῖν οἱ μα-
(θητάδες.
Ἀλλοίμονο στοὺς κόπους μας, κρῖμα στὴ
(δούλεψή μας,
ὁλημερὶς νὰ χτίζουμε τὸ βράδυ νὰ γκρε-
(μιέται.

. . . .

(Ἐκεῖ ἀκριβῶς σταματᾶ ὁ ποιητὴς κι' ἀπομακρύνεται. Ἡ σκηνὴ ἀνοίγει καὶ φαίνεται τὸ μισογκρεμισμένο γιοφύρι, ἀνάμεσα σὲ δέντρα. Μπροστὰ σκόρπιο οἰκοδομικὸ ὑλικό. Στὸ βάθος τὸ ποτάμι τῆς Ἄρτας).

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΗΝΗ: Μῆτσο, ἔ Μῆτσο, φέρε γρήγορα τὸν ἀσβέστη.

ΜΗΤΣΟΣ: Ἔφτασα! (Περνᾶ μ, ἕνα χειραμάξι τὴ σκηνή). Βάρδα!...

ΜΑΣΤΟΡΟΙ (ἀπέξω): Ἔϊ χόπο, ἔϊ χόπο!

(Μπαίνουν στὴ σκηνὴ 5 - 6 μαστόροι γυμνοὶ ἀπὸ τὴ μέση κι' ἀπάνω, ἱδρωμένοι καὶ κάθονται πάνω σὲ σκόρπια πελέκια, σκουπίζοντας τὸν ἱδρώτα τους).

Α΄ ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ χτίζουμε ὁλημερὶς καὶ τὸ βράδυ νὰ πέφτη συντρίμμια. Νὰ πῆς πῶς δὲν εἶναι καλὸς ὁ μάστορης; Ἀπὸ τοὺς καλλίτερους! Ὁ ἴδιος δὲν ἔχτισε καὶ τοῦ Σπερχειοῦ τὸ γιοφύρι;

Β΄ ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Μοῦ φαίνεται πὼς πολὺ παινευόταν τὸν τελευταῖο καιρὸ καὶ μᾶς τσάκιζε στὴ δουλειά. (Τὴ στιγμὴ αὐτὴ μπαίνει ὁ γέρος ποὺ ἐπιβλέπει σ' ὅλη τὴν ἐργασία. Στέκεται κι' ἀκούει). Τὸ ἔργο, μᾶς ἔλεγε, θέλει θυσίες γιὰ νὰ στεριώση. Θέλει τὸ μόχτο τ' ἀνθρώπου. Καὶ τὴν ψυχή του τὴν ἴδια.

Γ΄ ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Ὅσο γιὰ μόχτο δά, δίνουμε μὲ τὸ παραπάνω. Ὁ ἵδρωτας ποὔχουμε χύσει δῶ χάμου θάφτανε θαρρῶ καὶ χωρὶς στάλα νερό, νὰ ζυμώση τὴ λάσπη ποὺ χρειαζόμαστε στὴ δουλειά μας.

ΓΕΡΟΣ (Προχωρεῖ καὶ κάθεται λέγοντας): Τὸ ἔργο θέλει θυσίες γιὰ νὰ στεριώση. Νὰ ἕνας λόγος σωστός. Κι' εἶναι πολὺ εὐχάριστο ποὺ τὸν εἶπε ὁ ἴδιος ὁ πρωτομάστορας.

Δ΄ ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Τί θὲς νὰ πῆς, γέρο;

ΓΕΡΟΣ: Θέλω νὰ πῶ πὼς δὲν δένει κανεὶς τόσο εὔκολα τ' ὄνομά του μὲ τὴ δόξα. Τὸ γιοφύρι τῆς Ἄρτας εἶναι μεγάλη δουλειά, παιδιά μου, κι' ὅποιος θὰ τὸ χαρίση στὸν κόσμο, πρέπει θαρρῶ νὰ πλερώση.

Ε΄ ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Μίλα ξεκάθαρα, γέρο. Ἐσὺ θαρρῶ ξέρεις τὸ μυστικό. Μὴν τ' ἀναμασσᾶς.

(Αὐτὴ τὴ στιγμὴ μπαίνει κι' ὁ πρωτομάστορας καὶ κάθεται σὲ μιὰ πέτρα).

ΓΕΡΟΣ: Ὁ Χριστὸς μιλοῦσε μὲ παραβολές, ἀδέρφια. Μὴν τὸ ξεχνᾶτε. Ἀκοῦστε νὰ σᾶς πῶ μιὰ ἱστορία. Δούλευα μιὰ φορὰ σ' ἕνα μεγάλο γιοφύρι, πέρα στὸ Δούναβη. Τὸ ἴδιο καὶ ἐκεῖ. Ὁλημερὶς χτίζαμε. Κατὰ τὸ βραδάκι τὸ γιοφύρι ἦταν στημένο κορώνα τοῦ ποταμοῦ καὶ τὴ νύχτα ἀκούγαμε ἕνα δαιμονισμένο θόρυβο καὶ τὸ βρίσκαμε σωριασμένο μεσ' στὸ νερό. Μιὰ νύχτα παραφυλάξαμε μὲ τὸν πρωτομάστορα νὰ δοῦμε τί τρέχει. Κι' εἴδαμε κάτι παράξενο. Ἡ νύχτα ἦταν μαγεία. Πλουσαστεριὰ ἀπ' τὶς σπάνιες. Κι' ὅλο καὶ χυνόντουσαν τ' ἄστρα σὰ φωτεινὲς ρουκέτες. Ἄξαφνα, κεῖ στὸ ξάγναντο, πίσω ἀπ' τὸ γιοφύρι — τὴν εἶδα μὲ τὰ μάτια μου, σᾶς τ' ὁρκίζομαι — φάνηκε μιὰ πεντάμορφη νεράϊδα. Σήκωσε τὸ χέρι της, σὰν σὲ προσταγὴ καὶ τὸ γιοφύρι σωριάστηκε στὸ νερό. Καὶ τότε μίλησε κι' εἶπε: Πρέπει νὰ στοιχιώσετε τὸ γιοφύρι γιὰ νὰ στεριώση.

(Κείνη τὴ στιγμὴ ἀκούγεται ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνὴ μιὰ φωνὴ ἀπόμακρη κι' ἐπιτακτική).

Ἂ δὲ στοιχειώσετε ἄνθρωπο, γιοφύρι δὲ
(στεριώνει.
Καὶ μὴ στοιχειώσετε ὀρφανό, μὴν ξένο, μὴ
(διαβάτη.
Παρὰ τοῦ πρωτομάστορα τὴν ὄμορφη γυ
(ναίκα
ποὔρχεται ἀργὰ τ' ἀποταχὺ καὶ πάρωρ
(τὸ γιόμα

ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ (Σηκώνεται ἔξαλλος): Ποιὸς ἦταν ποὺ μίλησε; Δὲν ἦταν ἡ φωνή σου, γέρο.

ΓΕΡΟΣ: Ὄχι. Μὰ τὴ γνωρίζω αὐτὴ τὴ φωνή, πρωτομάστορα. Ἦταν ἡ ἴδια ποὺ μίλησε καὶ τότε στὸ Δούναβη. Ἄκουσες καλὰ τί ζητοῦσε;

ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ (ξανακάθεται): Κουταμάρες! Μᾶς εἶχες συνεπάρει μὲ τὴν ἱστορία σου καὶ δανείσαμε φωνὴ στὸν ἀγέρα. Ἐξ ἄλλου, δὲν τὴν ἄκουσε κανεὶς ἄλλος.

Α΄ ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Ἄκουσα κι' ἐγώ!

Β΄ ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Κι' ἐγώ!

Γ΄ ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Κι' ἐγώ!

Δ΄ ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Ἀκούσαμε ὅλοι!

ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ: Τότε θὰ πῆ πὼς γελαστήκαμε ὅλοι.

(Ξανακούγεται ἡ φωνὴ πιὸ ἔντονη).

Ἂ δὲ στοιχειώσετε ἄνθρωπο, γιοφύρι δὲ
(στεριώνει.
Καὶ μὴ στοιχειώσετε ὀρφανό, μὴν ξένο, μὴ
(διαβάτη.
παρὰ τοῦ πρωτομάστορα τὴν ὄμορφη γυ
(ναίκα

ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ (σηκώνεται ἔξαλλος): Ὄχι! ὄχι! (Σὲ λίγο ἀποφασιστικά). Δημητρό, ἔλα δῶ, Δημητρό. (Ἕνας μάστορης προχωρεῖ).

ΜΑΣΤΟΡΗΣ) Στὶς προσταγές του, ἀφέντη μου.

ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΗΣ (τὸν παίρνει λίγο παράμερα, τοῦ μιλᾶ σιγά, στὸ τέλος ἀκοῦμε τὶς λέξεις).

Ἀργὰ ντυθεῖ, ἀργὰ ἀλλαχτεῖ, ἀργὰ
νὰ πάη τὸ γιόμα
ἀργὰ νὰ πάη καὶ νὰ διαβῆ στῆς Ἄρ
(τας τὸ γιοφύρι.

ΜΑΣΤΟΡΟΙ (προχωροῦν καὶ λένε σ' ἀπάντηση ὅλοι μαζὺ ἐπιταχτικὰ στὸ Δημητρό):

Γοργὰ ντυθεῖ, γοργὰ ἀλλαχτεῖ, γορ
(γὰ νὰ πάη τὸ γιόμα
γοργὰ νὰ πάη νὰ διαβῆ στῆς Ἄρτας
(τὸ γιοφύρι.

(Ὁ Δημητρὸς φεύγει).

ΓΕΡΟΣ (στοὺς μαστόρους): Πηγαίνετε τώρα καὶ σεῖς νὰ δουλέψετε. Ἐγὼ κι' ὁ πρωτομάστορας ἔχουμε νὰ μιλήσουμε. Καὶ νάστε ἥσυχοι. Ἀπόψε δὲ θὰ γκρεμιστῆ τὸ γιοφύρι.

(Οἱ μαστόροι φεύγουν. Ὁ γέρος πηγαίνει κοντὰ στὸν πρωτομάστορα).

ΓΕΡΟΣ: Καταλαβαίνω τὸν πόνο σου, παιδί μου, μὰ ἄκουσέ με προσεχτικά, γιατὶ ἔχω στὴ ράχη μου τὰ διπλά σου χρόνια. Στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται κάποτε ἡ ὥρα αὐτὴ τῆς θυσίας. Καὶ τότε τὸ δείχνει ἂν εἶναι πραγματικὸς ἄντρας. Ἐσὺ βλέπεις, δὲν εἶσαι σὰν ὅλους ἐμᾶς. Ἐσὺ δίνεις ζωὴ στὰ χώματα καὶ στὶς πέτρες. Τί θἄταν ἡ δική μας δουλειὰ χωρίς, τὸ δικό σου μυαλό,

Τί ἔχει ὁ Πρωτομάστορας καὶ εἶναι βαρειὰ θλιμμένος;

τὶς δικές σου ἰδέες. Ἐσὺ εἶσαι ὁ καλλιτέχνης!

ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ: Αὐτὸ δὲ θὰ πῆ πὼς δὲν εἶμαι κι' ἄνθρωπος, γέρο. Ἔχω καὶ 'γὼ τὴ ζωή μου, τὴν εὐτυχία μου. Θέλετε νὰ στεριώσω αὐτὸ τὸ γιοφύρι, γκρεμίζοντας τὸ δικό μου τὸ σπιτικό;

ΓΕΡΟΣ: Τὸ ἔργο θέλει θυσίες γιὰ νὰ στεριώση! Μόνος σου τὄπες. Δὲ γίνεται μόνο μὲ τὶς ἰδέες καὶ τὸ μόχτο τ' ἀνθρώπου. Θέλει καὶ τὸ αἷμα του. Γιὰ σκέψου τί θἄναι ἡ ζωὴ σὲ τοῦτο τὸν τόπο ἂν δὲ στηθῆ τὸ γιοφύρι. Ἐνῶ σὰν τελειώση, τὸ ποτάμι θὰ πάψη νὰ χωρίζη τοὺς δρόμους, ἄνθρωποι κι' ἁμάξια θὰ τὸ περνᾶνε μὲ τοῦ Θεοῦ τὰ καλὰ κι' ὅλοι θὰ σ' εὐλογοῦνε. Καὶ θὰ στέκεται τ' ὄνομά σου ὅσο θὰ στέκεται κι' αὐτὸ τὸ γιοφύρι. Τί 'ναι παιδί μου μπροστὰ στὸ λαό, μπροστὰ στὴν πατρίδα, τὸ ἄτομο; Παραμέρισε ἀπὸ τὸ ποτάμι, ἀφεντικό. Σὰ θἄρθη ἡ Λυγερὴ θὰ κανονίσω ἐγὼ πῶς θὰ γίνη.

ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ: Κάμετε ὅ,τι πρέπει, γέρο. Ἐγὼ θαρρῶ ἔπαψα νάμαι ἄνθρωπος πιά.

ΓΕΡΟΣ: Ναὶ παιδί μου, γιατὶ ἔγινες ἥρωας.

(Ὁ πρωτομάστορας κάθεται σὲ μιὰν ἄκρη).

Β' ΜΑΣΤΟΡΗΣ (μπαίνει ἀναγγέλοντας): Νάτηνε καὶ ξανάφανεν ἀπὸ τὴν ἄσπρη στράτα!

(Μπαίνουν ὅλοι μὲ τὰ ἐργαλεῖα τῆς δουλειᾶς στὸ χέρι).

ΛΙΓΕΡΗ (μὲ καλάθι στὸ χέρι): Ὥρα καλή σας, μάστοροι κι' ἐσεῖς οἱ μαθητάδες. Μὰ τί ἔχει ὁ πρωτομάστορας κι' εἶναι βαρειὰ θλιμμένος;

ΓΕΡΟΣ: Τὸ δαχτυλίδι τὄπεσε στὴν
(πρώτη τὴν καμάρα
καὶ ποιὸς νὰ μπῆ, καὶ ποιὸς
(νὰ βγῆ τὸ δαχτυλίδι νἄβρη;

ΛΙΓΕΡΗ (πλησιάζει τὸν ἄντρα της):

Τὸ δαχτυλίδι τόπεσε στὴν πρώτη τὴν κά-
(μαρα
καὶ ποιὸς νὰ μπῆ καὶ ποιὸς νὰ βγῆ τὸ
(δαχτυλίδι νἄβρη;
Ἂς πάψη ὁ πρωτομάστορας νάναι βαρειὰ
(θλιμμένος.
Κι' ἐγὼ νὰ μπῶ, κι' ἐγὼ νὰ βγῶ τὸ δαχτυ-
(λίδι νἄβρω.

(Σηκώνει τὸν πρωτομάστορα καὶ βγαίνουν χεροπιασμένοι. Στὴ σκηνὴ μένει ὁ γέρος καὶ 3 μαστόροι ποὺ παρακολουθοῦν μὲ δέος).

Α' ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Κοιτᾶχτε, τὴν κρατεῖ ἀπ' τὸ χέρι! Ὁ ἴδιος τὴ δένει μὲ τὴν ἀλυσσίδα. Φαίνεται σὰν τρελλός.

Β' ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Τώρα τὴν κατεβάζουν μέσ' στὰ θεμέλια.

ΛΙΓΕΡΗ (ἀπ' ἔξω):

Σύρε καλὲ μ' τὸν ἄλυσσο, σύρε τὴν ἀλυσ-
(σίδα
τί ὅλο τὸν κόσμο ἀνάγειρα καὶ τίποτα δὲν
(ηὗρα.

Γ' ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Ἕνας πηχάει μὲ τὸ μυστρὶ κι' ἄλλος μὲ τὸν ἀσβέστη!

ΓΕΡΟΣ: Πιάνει κι' ὁ πρωτομάστορας καὶ ρίχνει μέγα λίθο.

(Ἀκούγεται ἀπὸ μέσα ὁ θρῆνος τῆς Λιγερῆς).

Ἀλλοίμονο στὰ νειάτα μας κρῖμα στὸ ρι-
(ζικό μας!
Τρεῖς ἀδερφάδες εἴμαστε κι' οἱ τρεῖς κα-
(κογραμμένες.
Ἡ μιὰ 'χτισε τὸ Δούναβη, ἡ ἄλλη τὸν Ε-
(φράτη
κι' ἐγὼ ἡ πιὸ στερνότερη τῆς Ἄρτας τὸ
(ποτάμι.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 413)

Ἀπὸ τὴ δράση τῶν «Σπιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ»

Ἀπὸ τὴν ἔκθεση λειτουργίας τοῦ μηνὸς Μαΐου τῶν «Σπιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ» μεταφέρουμε τὰ παρακάτω χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα ποὺ μαρτυροῦν τὴν ἐξαιρετικὴ δράση τῶν τροφίμων τους.

ΜΟΝΑΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

ΚΡΑΤΕΡΟ

Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» στὸ Κρατερὸ ἐργάσθηκαν μὲ προθυμία στὸν Ἀγρό τους. Στὸ ξυλουργεῖο τους κατασκεύασαν 4 θρανία γιὰ τὸ σχολεῖο τους, καθίσματα καὶ τραπέζια γιὰ τὸ «Σπίτι» καὶ ἐπισκεύασαν διάφορα γεωργικὰ ἐργαλεῖα. Οἱ ἀργαλειοί τους ὕφαναν 7 πῆχες ὕφασμα λευκὸ ποὺ χρησιμοποιήθηκε γιὰ τὶς κουρτίνες τοῦ «Σπιτιοῦ». Συνεργεῖο ἀπὸ μαθητὲς ἐπιδιόρθωσε τὸ δρόμο μεταξὺ Κρατεροῦ - Ἐθνικοῦ. Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα ἀντιμετώπισε τοὺς ποδοσφαιριστὲς τοῦ χωριοῦ Μπούρι.

ΑΝΩ ΚΛΕΙΝΑΙ

Στὶς Ἄνω Κλεινές, τὰ παιδιὰ ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ βοτάνισμα τῆς φράουλας καλλιέργησαν τὸ λαχανόκηπο καὶ τὸν ἀνθόκηπό τους, μπόλιασαν, ἐψέκασαν καὶ κλάδεψαν τὰ δένδρα τοῦ ἀγροῦ τους. Ἄλλη ὁμάδα ἔχτισε τὸ ὀρνιθοτροφεῖο τοῦ «Σπιτιοῦ» καὶ ἔβαλε σὲ λειτουργία τὴν κλωσσομηχανή. Τὸ τμῆμα ξυλουργικῆς κατασκεύασε στυλιάρια γιὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα, σκαμνιά, 1 ντουλάπι, καρέκλες κ.λ.π. Τὸ σιδηρουργεῖο ἐπισκεύασε διάφορα ἐργαλεῖα χωρικῶν. Οἱ ἀργαλειοὶ ὕφαναν πολλοὺς πήχεις λευκοῦ ὑφάσματος. Τὰ κορίτσια τοῦ τμήματος ραπτικῆς, ἔραψαν φουστάνια καὶ ἐπιδιόρθωσαν παλτά. Ἄλλη ὁμάδα περιποιήθηκε τὸ «Ἡρῷον» καὶ ἄνοιξε αὐλάκι στὸ δρόμο γιὰ τὰ νερά.

ΦΛΑΜΠΟΥΡΟ

Καὶ στὸ Φλάμπουρο τὰ παιδιὰ ἀσχολήθηκαν σὲ διάφορες γεωργικὲς ἐργασίες, ὅπως σὲ ψεκασμοὺς καὶ μπόλιασμα δένδρων κλπ. Τὸ ξυλουργεῖο καὶ τὸ σιδηρουργεῖο ἐπισκεύασε διάφορα ἐργαλεῖα, καὶ τὸ ὑφαντουργεῖο συνέχισε τὴν παραγωγὴ ὑφάσματος. Ἐπίσης συνεχίστηκαν μὲ ἐπιτυχία τὰ μαθήματα ραπτικῆς.

ΑΝΤΑΡΤΙΚΟ

Στὸ Ἀνταρτικό, τὰ παιδιὰ ἐκτὸς ἀπ' τὶς γεωργικὲς ἐργασίες ποὺ ἀσχολήθηκαν, κατασκεύασαν στὸ ξυλουργικὸ τμῆμα 10 κρεμάστρες γιὰ ροῦχα, σκαμνιά, ζυγούς, 10 παράθυρα καὶ τὸ σκελετὸ ἑνὸς κάρου. Στὸ ὑφαντουργεῖο συνεχίσθηκε ἡ ἐργασία καὶ ὀργανώθηκε μὲ ἐπιτυχία γιορτὴ γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τῶν ἐπαναπατρισθέντων ἀπ' τὴ Γιουγκοσλαβία παιδιῶν. Ὡραία γιορτὴ ἐπίσης ἔγινε, γιὰ τὸν ἀποχαιρετισμὸ τῶν παιδιῶν ποὺ μετανάστευσαν στὸν Καναδᾶ καὶ στὴν Αὐστραλία.

ΛΕΥΚΩΝΑ

Ἐκτὸς ἀπ' τὶς διάφορες γεωργικὲς ἐργασίες ποὺ ἀσχολήθηκαν τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Λευκώνας, κατασκεύασαν στὸ ξυλουργεῖο τους 5 θρανία, 2 πιατοθῆκες καὶ διάφορα ἄλλα χρήσιμα ἀντικείμενα. Τὸ ὑφαντουργεῖο συνέχισε τὴν ἐργασία του καὶ ράφτηκαν πολλὰ φορέματα καὶ ἀσπρόρουχα. Ἔγιναν μὲ ἐπιτυχία μαθήματα μαγειρικῆς καὶ ζαχαροπλαστικῆς. Ἡ σπουδαιότερη ἐκδήλωση τῶν παιδιῶν πάντως ἦταν, ἡ τοποθέτηση στοὺς τάφους τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν χωροφυλάκων, σταυρῶν ποὺ κατασκεύασαν στὸ ξυλουργεῖο τοῦ «Σπιτιοῦ». Στὴν Λευκώνα ἔγινε καὶ τὸ Συνέδριο τῶν ἀρχηγῶν τῆς Μονάδος μὲ ἐνδιαφέροντα καὶ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

ΜΟΝΑΣ ΠΕΛΛΗΣ

ΦΙΛΩΤΕΙΑ

Στὰ Φιλώτεια ἔγιναν 4 μαθήματα ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα ἀπὸ τὸν Διοικητή. Τὰ παιδιὰ ἔμαθαν πῶς γίνεται τὸ ὄργωμα τὸ τσάπισμα, τὸ σκάλισμα καὶ ἡ σπορὰ τῶν λαχανικῶν. Ἔγιναν ἐπίσης καὶ 7 μαθήματα ξυλουργικῆς. Κατὰ τὴ διάρκειά τους κατασκευάστηκαν διάφορα ἀντικείμενα καθὼς καὶ μιὰ Κυψέλη. Τὸ σιδηρουργεῖο ἐπιδιόρθωσε πολλὰ ἐργαλεῖα χωρικῶν καὶ τὸ συνεργεῖο ραπτικῆς, ἔραψε δυὸ ζεύγη κουρτίνες, ἕνα ντιβανοσκέπασμα καὶ τρία καλύματα κεντημένα μὲ γαλάζιο μετάξι ποὺ δωρήθηκαν στὴν ἐκκλησία. Τὰ παιδιὰ στὰ Φιλώτεια ὀργάνωσαν δυὸ ἐκδρομὲς καὶ πολλὲς ψυχαγωγικὲς συγκεντρώσεις, καθὼς καὶ ὁμιλίες ἠθοπλαστικὲς μὲ ὁμιλητὴ τὸν Ἀρχηγὸ ποὺ τὶς παρακολούθησαν καὶ πολλοὶ γονεῖς. Τὸ φαρμακεῖο τοῦ «Σπιτιοῦ», λειτουργεῖ κανονικὰ παρέχοντας στοὺς χωρικοὺς φαρμακευτικὴ περίθαλψη.

ΑΡΑΒΥΣΣΟΣ

Ὁ Ἀγρὸς τοῦ «Σπιτιοῦ» στὸν Ἀραβυσσό; παρήγαγε κολοκύθια, φασόλια, καὶ ἀγγούρια. Ἔγιναν 15 γεωργικὰ μαθήματα ἀπ' τὰ ὁποῖα τὰ 3 ἀπ' τὸν Διοικητή. Τὸ ξυλουργεῖο κατασκεύασε μιὰ κουνελοφωλιά, 1 τραπέζι καὶ ἄλλα χρήσιμα ἀντικείμενα καὶ τὸ σιδηρουργεῖο ἐπιδιόρθωσε πολλὰ ἐργαλεῖα χωρικῶν. Ὀργανώθηκαν 3 ἐκδρομὲς καὶ ποδοσφαιρικὴ συνάντηση μεταξὺ τῶν ὁμάδων Ἀραβυσσοῦ - Παναγίτσας. Ἔγιναν ἐπίσης ὁμιλίες ἠθοπλαστικὲς καὶ τὰ παιδιὰ ἐργάστηκαν μὲ προθυμία σὲ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 413)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΙΣ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΙΣ

ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ.

Στὸ γήπεδο τῆς Παιδοπόλεως κάθε Κυριακὴ ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῆς Καλῆς Παναγιᾶς ἀντιμετωπίζει διάφορες ἄλλες ὁμάδες.

Τὴν ὁμάδα ἀποτελοῦν οἱ ἑξῆς ποδοσφαιρισταί : Τζόκας Κ., Τροχίδης Θ., Μιχαηλίδης Σ., Συμεωνίδης Π., Λαβάσας Τ., Ἀνεστάκης Ε., Θεσσαλονικιός Δ., Παπαδόπουλος Ν., Γεωργιάδης Π., Τσολακίδης Θ., Πεταλίδης Α. (ἀρχηγός). Τὰ ἀποτελέσματα τῶν μέχρι σήμερα συναντήσεων τῆς ὁμάδος εἶναι : Παιδόπολη Κ. Παναγιά - Δημοτικὸ Σχολεῖο 7 - 0 καὶ 2-0. Παιδόπολη - Θύελλα 1 - 0, Παιδόπολη - Πρόσκοποι 2 - 0 1-2. Παιδόπ. - Δάφνη 4 - 1. Παιδόπολη - Μικτὴ Ἄρεως - Μεγ. Ἀλεξάνδρου 3 - 4. Παιδόπολη - Ἐξωτερικὴ ὁμὰς Βερροίας 5 - 0.

Γ. ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ

ΣΤΟ ΒΟΛΟ. Στὴν Παιδόπολη «Ἁγία Σοφία» χάρις στὸ ζῆλο καὶ τὴν ἀγάπη ποὺ δείχνουν τὰ παιδιὰ γιὰ τὰ σπὸρ ἔχουν συγκροτηθῆ ὁμάδες ποδοσφαίρου καὶ μπάσκετ - μπώλ. Ἡ ποδοσφαιρικὴ ἐνδεκάδα στὸν τελευταῖο της ἀγῶνα ἦρθε ἰσόπαλη μὲ τὴν Ἀστραπὴ Βόλου 2 - 2.

Οἱ παῖκτες τῆς Παιδοπόλεως ἀπεδείχθησαν ἀνώτεροι τῶν ἀντιπάλων των. Εἶναι οἱ ἑξῆς : Α. Γκίτσης, Δ. Λαγκούρας, Χ. Μαστοροδῆμος, Χ. Κορέντης, Ξ. Γκούμας, Γ. Κατσῆς. Ζάχος, Γ. Λάφας, Κ. Καραγιῶργος, Γ. Καλούσης, Β. Μαστοροδῆμος.

Ἐξ ἄλλου ἡ ὁμάδα μπάσκετ μπὼλ νίκησε ἔπειτα ἀπὸ θεαματικὸ ἀγῶνα μιὰ μικτὴ ὁμάδα τοῦ Βόλου μὲ 32 - 16 (16 - 8). Στὸν ἀγῶνα χρησιμοποίησε τοὺς Χ. Βενέτην, Σ. Φασουλῆν, Α. Γιώτην, Ε. Ζάχον, Ξ. Γκούμαν, Γ. Καλούσην, Χ. Καρλόν.

ΦΑΣΟΥΛΗΣ - ΠΑΛΙΟΥΡΗΣ

ΣΤΟ ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ. Πραγματικὸς ἀθλητικὸς ὀργασμὸς παρατηρεῖται στὸ ὄμορφο αὐτὸ χωριό. Ἔχουν δημιουργηθῆ ὁμάδες ποδοσφαίρου καθὼς ἐπίσης καὶ κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ. Τὰ παιδιὰ ἐπιδίδονται μὲ ἐνθουσιασμὸ στὸν ἀθλητισμὸ καὶ οἱ ὁμάδες τους εἶναι ἰσχυρότατες. Ὑπάρχουν δύο ποδοσφαιρικὰ συγκροτήματα, ἡ Α.Ε.Β. καὶ ἡ Π.Α.Ο.Β., ποὺ τὰ ἀποτελοῦν οἱ ἑξῆς : Π.Α.Ο.Β. : Σ. Γκαράνης, Α. Τσομίδης, Α. Ἐξαρχόπουλος, Γ. Πασχάλης. Ι. Κυράτσης, Ι. Βακάρος, Κ. Μπίρης. Α. Μπιδέρης. Κ. Μπιδέρης. Ν. Μίμνος. Ἀλ. Κυριάκος. Π.Α.Ο.Β. Ν. Τσομίδης, Ι. Γκαράχης. Δ. Νώτης, Ι. Καπράντσος, Ν. Κατσιαβέτης, Ν. Μπίρης. Σ. Πασχάλης, Γ. Ράπτης, Σ. Οἰκονόμου, Χ. Πρίρκας. Τελευταῖα ὁ Π.Α.Ο.Β. ἐπεβλήθη τῆς Α.Ε.Β. μὲ 4-2.

Ἐξ ἄλλου οἱ ἐπιδόσεις τῶν ἀθλητῶν στὰ ἀγωνίσματα στίβου εἶναι οἱ ἑξῆς : Ἁπλοῦν : Ν. Κατσατίτης 5 μ., Χ. Μπάρμπας 4.90 μ., Ν. Μέμνος 4.75. Τριπλοῦν : Σ. Γκοράνης 9.85 μ., Ν. Τσομίδης 9.70 μ., Γκαράνης 9.10. Σφαιροβολία: Πασχάλης 10.50 μ., Α. Τσομίδης 10.15 μ., Ι. Τακάρος 10 μ. Ἀκοντισμός : Α. Μπίδαρης 30 μ., Δ. Νότης 25 μ., Καπράντζος 24 μ. Δισκοβολία : Κατσιατίτης 30 μ., Πίρης 29 μ., Μπάρκας 29 μ. Δρόμος 100 μ.: Ἀγωνίζονται οἱ Τσομίδης, Πιπέρης, Πασχάλης.

Α. ΤΣΟΜΙΔΗΣ

ΣΤΑ ΑΝΔΡΟΝΙΑΝΙΝΑ : Ἡ Α.Ε. Ἀνδρονιάνινων ἀντιμετώπισε σὲ φιλικὸ ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα τὸν «Φοίνικα» Καρασαλιάνων τὸν ὁποῖο καὶ νίκησε μὲ 4 - 2 (2 - 0). Ἡ νικήτρια : Μυλωνᾶς, Βελισαρᾶκος, Γεωργούσης, Καλαμπολίκης, Γαβαθᾶς, Βελισαρᾶκος ΙΙ, Γεωργούσης ΙΙ, Καλαμπαλίκης ΙΙ, Βολιώτης, Τσάγκος, Νικολιᾶς. Τὰ τέρματα ἐσημείωσαν οἱ Βολιώτης (2) Γαβαθᾶς καὶ Γεωργούσης (2).

ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΣ

ΣΤΟ ΚΑΣΜΑΤΙ ΓΡΕΒΕΝΩΝ : Ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ ὁμάδα Κασματίου ἐπεβλήθη τῆς ὁμάδος τῶν Μαυραναίων μὲ 5 - 3. Ἡ νικήτρια : Ντέμπος, Τσιουκανάρας, Φουρλίγγος, Τολίκας, Λέτσιος, Χαντάβας, Παπαγεωργίου, Ζηκουντάλας. Ἐξ ἄλλου ἡ ὁμάδα τοῦ Ὀρφανοτροφείου Γρεβενῶν «Κεραυνὸς» νίκησε τὴν Α΄ Ὀρφανοτροφείου μὲ 3 - 1.

Ν. ΝΤΕΜΠΟΣ

ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ : Σὲ ἀγῶνα γουῶτερ - πόλο ὁ Ν. Ο. Χαλκίδος νίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Α΄ Γυμνασίου μὲ 2 - 1.

Κ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΙΤΣΙ - ΚΙΛΚΙΣ : Τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ τώρα ποὺ ξαναγύρισαν στὰ σπίτια τους, ὀργάνωσαν μιὰ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα, τὴν Α.Ε.Κ. Ἡ Α.Ε.Κ. σὲ διάφορους ἀγῶνες νίκησε μέχρι τώρα τὶς ὁμάδες τῶν χωριῶν «Εὔζωνοι» μὲ 4 - 1, «Πλατανιὰ» μὲ 2 - 0, καὶ «Μικροδάσος» μὲ 3 - 0.

Ἡ σύνθεση ὁμάδας : Γ. Καλαϊτσίδης, Σ. Εὐθυμιάδης, Δ. Σιωπίδης, Γ. Φρονιμόπουλος.

ΣΤΗ ΝΑΞΟ : Στὸν τελευταῖο ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα μεταξὺ τῶν ὁμάδων «Ἀριάδνης - Κεραυνοῦ» νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ 2 - 1.

Κ. ΜΑΓΝΗΣΙΑΛΗΣ

ΣΤΟΝ ΑΕΤΟ : Στὸ γήπεδο τοῦ Ἀτρομήτου ἡ γηπεδοῦχος ὁμάδα κέρδισε τὴν ὁμάδα τῶν Κατασκηνώσεων μὲ 4 - 3. Ἡ νικήτρια : Σάκκουλας, Δουγάνης, Κουτσογιάννης, Κάλφας, Στεργίου, Μαρίνης, Στεφανόπουλος, Κωτσεριάδης, Ἀγραφιώτης, Στυλιάδης.

Χ. Ρ.

ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία ἔγιναν στὴ Μυτιλήνη οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες τῶν Γυμνασίων τῆς Χίου καὶ τῆς Μυτιλήνης. Τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Ἀρρένων : 100 μ. : Κοκκινάκης (Γ. Χ.) 12.66 μ. Ἑλλ. Χατζημιχάλης (Α. Γ. Μ.) 58΄΄5. 1000 μ. : Παπουτσῆς (Α. Γ. Μ.) 2΄57΄΄4. 4 Χ 100 μ. : Α΄ Γυμν. Μυτιλ. Μῆκος : Ξενάκης (Γ. Χ.) 5.87 μ. Τριπλοῦν : Ξενάκης (Γ. Χ.) 12.65 μ. Ἑλλ. δισκοβολία : Λίναρης (Γ. Χ.) 34.70 μ. Ἐλευθ. δισκοβολία : Λίναρης (Γ. Χ.) 38 μ. Σφαιροβολία : Λίναρης (Γ. Χ.) 12 μ. Ἀκοντισμός : Ψαρρὸς (Ε. Σ. Μ.) 39.52 μ. Λιθοβολία : Σιγάλας (Γ. Χ.) 19 μ. Ὕψος : Λημναῖος (Β΄ Γ. Μ.) 1.55 μ. Θηλέων : 80 μ.: Σκλαβούνου (Ε. Σ. Χ.) 4 Χ 80.: Ἐμπορ. Σχ. Χίου 48΄΄8. Μῆκος : Σκλαβούνου (Ε. Σ. Χ.) 4.36 μ. Ὕψος : Σταμπολῆ (Γ. Θ. Μ.) 1.20 μ. Ἀκοντισμός : Μπρίνια (Γ. Θ. Μ.) 17.15 μ. Σφαιροβολία : Ἀθανασίου (Γ. Θ. Μ.) 8.79 μ. Δισκοβολία : Φραγγάκη (Ε. Σ. Χ.) 21.58 μ.

Θ. ΜΠΕΜΠΗΣ

ΧΑΛΚΙΔΑ. — Στὴν πόλη μας ἄρχισε τὴν 12-8-1951 τουρνουᾶ μπάσκετ - μπὼλ μεταξὺ τῶν ἐνταῦθα συλλόγων. Ἔκπληξη προξένησε ἡ ἧττα τοῦ πρωταθλητῆ «Τρίτωνα» ἀπὸ τὴν «Προποντίδα» μὲ σκὸρ 31 - 30.

Ὁ δεύτερος ἀγώνας ποὺ ἔγινε μεταξὺ Ὀλυμπιακοῦ - Ἑνώσεως ἔληξε ὑπὲρ τῆς δευτέρας μὲ σκὸρ 40 - 25.

Ν. ΔΤ.

Ο ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ

(Ἀπαντήσεις σὲ ἀναγνῶστες)

* Μικρὲ φίλε Μπάμπη Κάπο (Νεοχώριον - Ὀλυμπίας) : Ὁ Πανιώνιος πράγματι εἶναι μιὰ ἔνδοξη ὁμάδα. Ἱδρύθηκε πρὶν 60 χρόνια στὴν πρωτεύουσα τῆς Ἰωνίας, τὴ Σμύρνη. Τὸ 1922 μερικοὶ φίλαθλοι καὶ μέλη του, ποὺ γλύτωσαν ἀπὸ τὴ φοβερὴ καταστροφὴ τῆς ὡραίας αὐτῆς πόλης τῶν ἑλληνικῶν μικρασιατικῶν παραλίων, ἐπανασύστησαν τὸ σύλλογο στὴν Ἀθήνα, μὲ ἕδρα του τὴ Νέα Σμύρνη. Σήμερα τὸ ἱστορικότερο καὶ παλαιότερο αὐτὸ σωματεῖο τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔχει τμήματα στίβου, ποδοσφαίρου κι' ἀθλοπαιδιῶν καὶ διαθέτει καὶ σύγχρονο Στάδιο ποδοσφαίρου καὶ στίβου στὴ Νέα Σμύρνη. Μᾶς ρωτᾶς ἐπίσης ἐὰν οἱ νίκες τοῦ Πανιωνίου στὴν Αἰθιοπία, Αἴγυπτο καὶ Κύπρο, ὀφείλονται στὴ δυναμικότητά του. Σοῦ ἀπαντοῦμε : Ἀσφαλῶς ναί. Ἡ ὁμάδα αὐτὴ ἔχει τρεῖς παλαιούς, καὶ ἕνα καινούργιο, διεθνεῖς παῖκτες. Τοὺς Παντζαρόπουλο, Σκορδίλη, Τσολιᾶ καὶ Νεστορίδη. Τὸ πρωτάθλημα τῆς Ἀθήνας ὁ Πανιώνιος τὸ κατέκτησε μόνον ἐφέτος, ἐνῶ τρεῖς φορὲς προηγουμένως κατέλαβε τὴ δεύτερη θέση. Μέχρι σήμερα ἡ ὁμάδα αὐτὴ ἔχει γνωρίσει μόνο μιὰ ἧττα ἀπὸ ξένη ὁμάδα. Ἰδοὺ καὶ μερικὰ ἀποτελέσματα ἀγώνων της μὲ ξένες ὁμάδες: Αὐστριακές. Βάκερ 4 - 1 καὶ Νίκολσον 1 - 4 καὶ 4 - 3. Τουρκικές, Φενὲρ Μπαξὲ 1 - 1 καὶ Μπεϋκὸζ 1 - 1. Ἐπίσης ἔχει νικήσει καὶ τὶς τρεῖς τουρκικὲς ὁμάδες τῆς Σμύρνης.

Ο ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ

* «Μικρὲ Φίλαθλε» ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρούπολη. Ὁ «Παναθηναϊκὸς» Α.Ο. εἶναι, μαζὶ μὲ τὸν «Ὀλυμπιακό», οἱ πιὸ ἔνδοξες ὁμάδες τῆς χώρας μας. Ἱδρύθηκε τὸ 1908 στὴν Ἀθήνα. Ἔχει νικήσει πολλὲς ἰσχυρὲς ξένες ὁμάδες τῆς χώρας μας. Ἱδρύθηκε... ἑλληνικὸ ὄνομα. Ἡ θριαμβευτική του νίκη ἐπὶ τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» ἦταν τὸ 8 - 2! τῆς 1ης Ἰουνίου τοῦ 1930 καὶ οἱ πιὸ μεγάλες του ἧττες ἦταν τὸ 1 - 6 τοῦ 1932 καὶ τοῦ 1936. Ἡ μεγαλύτερή του ποδοσφαιρικὴ δόξα εἶναι ὁ κυνηγὸς Ἄγγελος Μεσσάρης, ποὺ ἐμεσουράνησε στὰ ποδοσφαιρικὰ γήπεδα γύρω ἀπὸ τὸ 1930.

Ο ΛΙΝΟΞΥΛΑΚΗΣ ΣΤΟΝ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟ

Οἱ μετεγγραφὲς τῶν ποδοσφαιριστῶν, ἀπὸ ὁμάδα σὲ ὁμάδα, συνεχίζονται. Μέχρι στιγμῆς τὴν πιὸ μεγάλη ἐπιτυχία ἐσημείωσε ἡ ὁμάδα τοῦ «Παναθηναϊκοῦ», ποὺ πῆρε ἀπὸ τὸν «Ἀστέρα» τὸν νεαρὸ διεθνῆ σέντερχὰφ Λινοξυλάκη. Ἐξ ἄλλου ἡ Α.Ε.Κ. πῆρε στὴ δύναμή της τὸν Σεραφείδη τοῦ «Ἀπόλλωνα» καὶ τὸν Μουρατίδη τοῦ Π.Α.Ο.Κ. Θεσσαλονίκης. Ὁ Ὀλυμπιακὸς δὲν κατώρθωσε νὰ προσελκύση ἀκόμη κανέναν δυναμικὸ παίκτη.

ΕΙΔΩΛΑ ΤΗΣ ΠΥΓΜΑΧΙΑΣ ΠΟΥ ΓΚΡΕΜΙΖΟΝΤΑΙ

Τὸ τελευταῖο δεκαπενθήμερο συνέβησαν δύο μεγάλα γεγονότα ποὺ συνετάραξαν τοὺς φίλους τῆς πυγμαχίας. Πρῶτα ὁ ἀήττητος παγκόσμιος πρωταθλητὴς τῶν μέσων βαρῶν πυγμάχος νεγροαμερικανὸς Ραὶη Ρόμπινσον ἔχασε τὸν τίτλο του ἀπὸ τὸν Βρεττανὸ μιγάδα Τοῦρπιν στὰ σημεῖα, καὶ δεύτερον ὁ νικητὴς τοῦ Τζόε Λούϊς νεγροαμερικανὸς ἐπίσης Ἔτγαρς Τσὰρλς ἔχασε τὸ παγκόσμιο πρωτάθλημα βαρέων βαρῶν, ἀπὸ τὸν ὁμόφυλό του Τζόε Γουώλκωτ. Ὁ τελευταῖος εἶναι ἡλικίας 38 χρονῶν καὶ πατέρας τεσσάρων παιδιῶν.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ο ΤΡΥΓΟΣ

«Αὔγουστέ μου καλὲ μῆνα, νάσουν δυὸ φορὲς τὸ χρόνο» λέει ὁ ἀγρότης.

Ἄφθονα τὰ ὀπωρικὰ αὐτὸν τὸ μῆνα, τὸ σιτάρι ἀλωνίστηκε καὶ κλείστηκε στὸ ἀμπάρι, στ' ἀμπέλια ἀρχινάει ὁ τρύγος.

Πῶς νὰ μὴν περιμένη τὸν Αὔγουστο μὲ λαχτάρα ὁ ἀγρότης καὶ προπαντὸς ὁ ἀμπελουργός;

Σᾶς ἔχω ξανὰ μιλήσει γιὰ τὸν τρύγο, μὰ δὲν πειράζει, θὰ τὰ ξαναποῦμε γιὰ τοὺς καινούριους μας φίλους, μόνο ποὺ θὰ τὰ ξαναποῦμε πιὸ σύντομα.

Τρύγος σταφυλιῶν γιὰ κρασί.

Ἀλλοιώτικα γίνεται ὁ τρύγος τῶν σταφυλιῶν ποὺ θὰ πατηθοῦν γιὰ νὰ γίνουν κρασί, κι' ἄλλες δουλειὲς χρειάζεται ἡ σταφίδα ποὺ θὰ στεγνώση στ' ἁλώνια γιὰ νὰ πουληθῆ ἔτσι.

Ὁ ἀμπελουργὸς ποὺ θέλει νὰ κάνη κρασί, πρέπει πρὶν ἀρχίσει ὁ τρύγος, νὰ ἔχη ἕτοιμα τὰ βαρέλια καὶ τὴν ἀποθήκη του.

Ἡ ἀποθήκη.

Ἡ ἀποθήκη πρέπει ν' ἀερίζεται καλά. Νὰ εἶναι στρωμένη μὲ πλάκες ἢ μὲ τσιμέντο, σὲ τρόπο ποὺ νὰ πλένεται εὔκολα, καὶ νὰ μὴ μένουν στάσιμα τὰ χυμένα κρασιὰ ποὺ εἶναι φόβος ἂν μείνουν νὰ βλάψουν καὶ τὸ καλὸ κρασὶ στὰ βαρέλια. Κι' ἂν δὲν εἶναι πλακοστρωμένη ἡ ἀποθήκη, πρέπει νὰ στιβάζεται τὸ χῶμα της καλά, καὶ νὰ πετᾶμε διαρκῶς λίγο ἄσβυστο ἀσβέστη χάμω. Πρὶν ἀπὸ τὸν τρύγο, θ' ἀσβεστωθοῦν καὶ οἱ τοῖχοι τῆς ἀποθήκης, καὶ θάβγουν τὰ βαρέλια ἔξω, νὰ πλυθοῦν καὶ νὰ διορθωθοῦν.

Τὰ βαρέλια.

Στὰ νέα βαρέλια ποὺ πρώτη φορὰ θὰ βάλουμε μοῦστο, νὰ τί κάνουμε. Ἀφοῦ τὰ ξεπλύνομε γιὰ νὰ φύγουν οἱ σκόνες, τὰ γεμίζομε μὲ θαλασσινὸ νερὸ ἂν εἶναι θάλασσα κοντά. Ἂν δὲν εἶναι τὰ γεμίζομε μὲ γλυκὸ νερὸ ὅπου ρίχνομε μιὰ ὀκᾶ ἀλάτι γιὰ 100 ὀκάδες νερό.

Ἀφήνομε τὸ ἀλατόνερο εἰκοσιτέσσερες ὧρες στὸ βαρέλι, ἔπειτα τὸ χύνομε, τὸ ξεπλένομε μὲ καθαρὸ νερό, τὸ στραγγίζομε καλὰ καὶ τὸ ξαναβάζομε στὴν ἀποθήκη.

Τὰ παλιὰ βαρέλια ἂν εἶναι σὲ καλὴ κατάσταση, ἀφοῦ τὰ ξεφουντώσουμε βγάζομε τὴ λάσπη καὶ ξύνομε τὶς δοῦγες μιὰ μιά, ὡς καὶ τὰ φούντια ἀκόμη, τὰ ξεπλένομε μὲ πολλὰ νερά, καὶ τ' ἀφήνομε στὸν ἥλιο ἀρκετὲς μέρες.

Ὕστερα τὰ φουντώνομε πάλι, τὰ πλένομε πρῶτα μὲ ζεματιστὸ νερὸ κι' ὕστερα μὲ κρύο, τὰ στραγγίζομε, καῖμε μέσα λίγο θειάφι, τὰ ταπώνομε καὶ τὰ βάζομε στὴν ἀποθήκη.

Τὸ καλὸ κρασὶ ἐξαρτᾶται πολὺ ἀπὸ τὸ καθαρὸ βαρέλι. Γι' αὐτὸ ἂν τὸ βαρέλι εἶχε ξυνὸ κρασὶ καὶ πῆρε μυρωδιά, ὕστερα ἀπὸ τὸ ξύσιμο καὶ πλύσιμο καὶ τὸ θειάφισμα, πρέπει νὰ μείνη στὸν ἥλιο 10 - 15 μέρες. Ὕστερα τὸ φουντώνομε, ρίχνομε μισὴ ὀκᾶ ἄσβυστο ἀσβέστη γιὰ βαρέλι 700 ὀκάδων, ρίχνομε νερό, τὸ κυλᾶμε ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, καὶ τ' ἀφήνομε 6 - 8 ὧρες. Ὕστερα ξέπλυμα μὲ πολλὰ νερά, στράγγισμα καὶ θειάφισμα.

Ἀντὶ γι' ἀσβέστη, μποροῦμε νὰ ρίξωμε καὶ ποτάσσα στὴν ἴδια ἀναλογία. Αὐτὴν ὅμως πρέπει νὰ τὴν λυώσουμε σὲ ζεστὸ νερό.

Στὸ μεταξὺ ὅμως, κάθε ποὺ θ' ἀδειάζη ἕνα βαρέλι, πρέπει νὰ καῖμε ἕνα θειαφοφτύλι μέσα καὶ νὰ τόχουμε καλὰ ταπωμένο γιὰ νὰ μὴ ξυνίση ἡ λάσπη ὡς τὴ νέα σοδειά.

Ὅταν γίνουν ὅλ' αὐτά, τότε θὰ συλλογιστῆς γιὰ τρύγο.

Πότε τρυγᾶμε.

Τὰ σταφύλια δὲν ὡριμάζουν σὲ ὅλα τὰ μέρη στὴν ἴδια ἐποχή. Γι' αὐτὸ ὁ τρύγος ἀρχινάει ἀπὸ τὸν δεκαπενταύγουστο καὶ τελειώνει ἀλλοῦ στὶς 10 Ὀκτωβρίου.

Πρακτικὰ θὰ καταλάβης ὅτι ὡρίμασε τὸ σταφύλι ἂν πιέσης τὴ ράγα μὲ τὰ δάχτυλα κι' αὐτὰ κολλήσουν.

Ἐπιστημονικά, τὸ βρίσκεις μὲ τὸ μουστόμετρο ἢ τὸ γράδο. Γεμίζεις ἕνα δοχεῖο μοῦστο, καὶ μέσα βουτᾶς ἕνα μουστόμετρο Βωμέ, ποὺ ἔχει βαθμούς ἀπὸ 0 - 20.

Ἂν θέλης νὰ κάνης κρασὶ ρετσινᾶτο ἢ μπροῦσκο, ὁ μοῦστος πρέπει νὰ δείξη 12½ ὡς 13 βαθμοὺς Βωμέ. Γιὰ τὸ γλυκό, τ' ἀφήνεις τὰ σταφύλια νὰ ὑπερωριμάσουν, καὶ τὸ βαρόμετρο νὰ δείχνη 14 βαθμούς.

Πῶς διορθώνεται ὁ μοῦστος.

Ἂν ὅμως δὲν ἔβρεξε ἀρκετά, τότε ὁ μοῦστος μπορεῖ νὰ εἶναι πάνω ἀπὸ 13 βαθμοὺς στὰ ὥριμα σταφύλια. Γιὰ τὸ μπροῦσκο κρασί, τὸν ἀραιώνομε τότε ρίχνοντας δέκα ὀκάδες νερὸ σὲ ἑκατὸ ὀκάδες μοῦστο.

Ἂν πάλι ὁ μοῦστος εἶναι ἀδύνατος (κάτω ἀπὸ 12½ βαθμοὺς στὰ ζεστὰ μέρη καὶ κάτω ἀπὸ 11 στὰ κρύα) τὸν δυναμώνουμε.

α) Εἴτε ρίχνοντας μιάμιση ὀκᾶ ζάχαρι σὲ 100 ὀκ. μοῦστο.

β) Εἴτε ρίχνοντας πετιμέζι.

γ) Εἴτε φουσκώνομε ξερὴ σταφίδα τρεῖς ὀκάδες γιὰ 100 ὀκάδες μοῦστο. Ἅμα φουσκώση ἡ σταφίδα τὴν στίβομε στὸ μοῦστο. Μόνο νὰ εἶναι ἡ σταφίδα καθαρή.

Ὅταν ρίχνομε νερὸ ἢ ζάχαρι, πρέπει νὰ προσθέσωμε καὶ λίγο τρυγικὸ ὀξύ, 20 - 25 δράμια γιὰ 100 ὀκ. μοῦστο. Αὐτὸ τὸ λυώνομε πρὶν σὲ λίγο ζεστὸ νερό. Ἂν εἶναι κάτω ἀπὸ 12 βαθμούς, δὲν χρειάζεται τρυγικό.

Πολὺ σπουδαῖο εἶναι κι' ἕνα φάρμακο, τὸ μεταδιθειῶδες κάλι, ποὺ εἶναι γνωστὸ μὲ τὸ γαλλικὸ ὄνομα μεταμπισουλφίτ. Αὐτὸ ὅταν πέσει στὸ μοῦστο μὲ τὶς ἄλλες οὐσίες, σκοτώνει τὰ μικρόβια καὶ κάνει καλύτερο κρασί. 4 - 5 δράμια σὲ 100 ὀκάδες μοῦστο φτάνει.

Συρμάτινο πλέγμα στερεωμένο πάνω σὲ κάδο.

Ὁ τρύγος καὶ τὸ πάτημα τῶν σταφυλιῶν.

Ὁ τρύγος γίνεται πάντα μὲ τὸ νέρι ἀπὸ τοὺς ἐργάτες ἢ τὶς ἐργάτριες ποὺ κόβουν τὰ τσαμπιὰ ἕνα ἕνα ἀπὸ τὸ ἀμπέλι, γεμίζουν τὸ καλαθάκι τους, κι' ἔρχονται καὶ τὸ ἀδειάζουν στὸ σωρό.

Τὰ σταφύλια, εἶναι πιὰ ἕτοιμα νιὰ πάτημα.

Τὸ πάτημα γίνεται στὸ ληνό, μιὰ είδικὴ μικρὴ στέρνα ἢ στὸ πατητήρι.

Τώρα σὲ πολλὰ μέρη τὸ πάτημα τῶν σταφυλιῶν δὲν γίνεται μὲ τὰ πόδια, παρὰ μὲ τὴ μηχανή. Ὅπως καὶ νὰ γίνη ὅμως, ὁ μοῦστος κουβαλιέται μὲ τὶς μασσίνες ἢ μὲ τ' ἀσκιὰ στὴν τραπεζονιά.

Ἡ τραπεζονιὰ εἶναι ἕνας τεράστιος ξύλινος κάδος στενὸς ἀπάνω καὶ πλατὺς κάτω ποὺ μέσα βράζει ὁ μοῦστος πρὶν χυθῆ στὰ βαρέλια.

Στὴ βάση της ἡ τραπεζονιὰ ἔχει μιὰ τρύπα κι' ἕναν πύρο, ἀπ' ὅπου τρέχει ὁ μοῦστος. Ἐκεῖ βάζουν σπαράγγια, ἕνα ἀγριόχορτο, ἢ κλαρὶ ἀπὸ ἔλατο, ἢ ὅτι ἀγκάθι, ποὺ συγκρατεῖ τὰ φλούδια καὶ τὰ κουκούτσια.

Τὸ κρασί.

Ἂν θέλομε κοινὸ μαῦρο κρασὶ (μπροῦσκο) παίρνομε μαῦρα σταφύλια ἢ ἀνάμιχτα. Ὅπως δὲ χρειάζονται καὶ τὰ τσίπουρα γιατὶ αὐτὰ δίνουν τὸ χρῶμα, καλὸ εἶναι ν' ἀφαιρεθῆ ἕνα μέρος ἀπὸ τὰ τσαμπιὰ πρὶν πατηθοῦν τὰ σταφύλια, γιατὶ ἂν μποῦν ὅλα τὰ τσαμπιά, τὸ κρασὶ θὰ γίνη στυφὸ κι' ἀδύνατο.

Κουνελοτροφεῖο.

Α. Κλούβα κλειστή. — Β. Δεύτερο πάτωμα ἐφοδιασμένο μὲ συρματόπλεγμα σ' ἕνα μέρος. — Γ. Πρῶτο πάτωμα ἀπὸ γαλβανισμένη λαμαρίνα. — Φάτνη γιὰ τὸ χόρτο καὶ δοχεῖα γιὰ τὸ νερὸ καὶ τὸν καρπό.

Ρίχνομε λοιπὸν τὰ σταφύλια σ' ἕνα πλέγμα συρμάτινο ὅπου ὅταν τὰ τρίψωμε μὲ τὸ χέρι, περνὰν οἱ ράγες καὶ μένουν τὰ τσαμπιά. (Ὡστόσο ἕνα μέρος ἀπὸ τὰ τσαμπιὰ πρέπει νὰ πατηθῆ μὲ τὰ σταφύλια. Χρειάζονται κι' αὐτά). Ἀφοῦ πατηθοῦν τὰ σταφύλια μὲ τὰ πόδια ἢ τὴ μηχανή, ρίχνομε τὸ μοῦστο μὲ τὰ τσίπουρα στὴν τραπεζονιὰ νὰ βράση. Ἐκεῖ θὰ διορθώσουμε καὶ τὸ μοῦστο μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἐξηγήσαμε πιὸ ἐπάνω.

Ὅσο βράζει ὁ μοῦστος, τὰ τσίπουρα ἀνεβαίνουν στὴν ἐπιφάνεια τοῦ μούστου, καὶ πρέπει νὰ τὰ κατεβάζομε μ' ἕνα ξύλο γιὰ νὰ μὴν ξυνίσουν. Μποροῦμε νὰ ἐφαρμώσουμε κι' ἕνα ξύλινο τελάρο ποὺ νὰ τὰ συγκρατῆ.

Στὴν ἀρχὴ τοῦ βρασίματος (τῆς ζύμωσης) ὁ μοῦστος θέλει ἀέρισμα, τραβᾶς δηλαδὴ λιγάκι μοῦστο ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς τραπεζονιᾶς, ἔτσι ὥστε ὁ μοῦστος νὰ μὴν ἔχη θερμοκρασία πάνω ἀπὸ 28 - 30 βαθμούς.

Ὕστερα ἀπὸ 8 - 10 μέρες, τραβᾶς τὸ κρασὶ ἀπὸ τὴν τραπεζονιὰ καὶ τὸ χύνεις στὰ βαρέλια. Τὰ τσίπουρα τὰ στίβουμε μὲ τὸ πιεστήριο, καὶ μοιράζομε τὸν τσιπουρίτη στὰ βαρέλια.

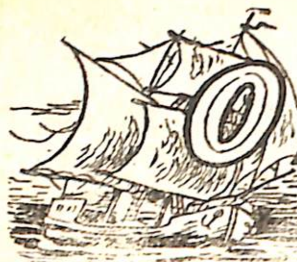
Ἂν θέλομε ἐλαφρὸ κόκκινο κρασί, ἀφήνομε τὸ μοῦστο νὰ βράση μὲ τὰ τσίπουρα 4 μέρες. Ἂν θέλομε βαθύτερο, 6 - 8, κι' ἂν θέλομε μαῦρο, 10.

Στὰ βαρέλια πρέπει νὰ διατηρηθῆ ἡ ἴδια θερμοκρασία : 28 - 30 βαθμούς.

Ὅταν βυθίσωμε στὸ βαρέλι τὸ μουστόμετρο κι' αὐτὸ δείξει 0, σημαίνει πῶς τὸ κρασὶ εἶναι ἕτοιμο. Ἀπογεμίζομε τὰ βαρέλια μὲ τὸ ἴδιο κρασί, καὶ τὰ ταπώνομε καλά.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ ἄλλα κρασιά.

ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Γειὰ χαρὰ Ντίκ, εἶπε στὸ δόκιμο. Ἂν χρειαστῆ νὰ σηκώσης τὰ πανιὰ γιὰ νὰ μᾶς φτάση τὸ καράβι, οἱ μαῦροι ποὺ κάτι ἔχουν μάθει ἀπὸ τὶς μανοῦβρες, θὰ σὲ βοηθήσουν.

— Μάλιστα καπετάνιε! εἶπε ὁ Τόμ. Εἴμαστε στὶς προσταγὲς τοῦ κυρίου Ντίκ.

— Μὴν ἀφήσης τὸ καράβι σὲ καμμιὰ περίπτωση! εἶπε ἀκόμη ὁ πλοίαρχος. Ἂν χρειαστῆ νὰ ἔρθης πρὸς ἐμᾶς, θὰ ὑψώσω μιὰ σημαία σ' ἕνα κοντάρι!

— Μάλιστα κύριε. Θὰ παρακολουθῶ τὴ βάρκα μὲ τὸ κυάλι, εἶπε ὁ Ντίκ.

— Νὰ ποὺ προβιβάστηκες σὲ ὑποπλοίαρχο! εἶπε καλόκαρδα ὁ καπετάνιος. Κοίταξε νὰ μὲ βγάλης ἀσπροπρόσωπο.

— Θὰ βάλω τὰ δυνατά μου κύριε!

Ὡστόσο ὁ καπετάνιος ἦταν φανερὸ πὼς δὲν ἄφηνε μ' ἐλαφριὰ καρδιὰ τὸ καράβι του. Ἀλλὰ τὸ ἔνστικτο τοῦ φαλαινοκυνηγοῦ νίκησε καὶ τοὺς τελευταίους δισταγμούς του.

Πήδησε στὴ βάρκα τελευταῖος, καὶ τοὺς ἔκανε ἀντίο μὲ τὸ χέρι.

— Καλὸ ψάρεμα! φώναξε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Εὐχαριστῶ κυρία Οὐέλντον.

— Κοιτάξτε καπετάνιε νὰ μὴν τὴν πονέσετε πολὺ τὴν καϋμένη τὴ φάλαινα! παρακάλεσε ὁ μικρὸς Τζάκ.

— Ἔννοια σου Τζάκ! Οὔτε θὰ καταλάβη τίποτε! Θὰ τὴν πιάσωμε... μὲ τὸ γάντι.

— Καμμιὰ φορὰ βρίσκονται πολὺ σπάνια ἔντομα στὴ ράχη αὐτονῶν τῶν θηλαστικῶν εἶπε ὁ Βενέδικτος.

— Θὰ σᾶς τὴν φέρομε νὰ τὴν ψειρίσετε κύριε! ὑποσχέθηκε ὁ λοστρόμος.

— Ντίκ, ἀνεβάστε τὰ βαρέλια στὸ κατάστρωμα! φώναξε ὁ καπετάνιος.

Γιὰ ὅσους δὲν τὸ ξέρουν, ἐξηγοῦμε πὼς ὅταν ἡ φάλαινα ψοφήση ἀπὸ τὰ χτυπήματα τοῦ καμακιοῦ, ἡ βάρκα τὴν σέρνει ὡς τὸ πλοῖο, ὅπου τὴ δένουν στὰ πλευρά του. Οἱ ναῦτες τότε ἀνεβαίνουν ἀπάνω της φορῶντας εἰδικὲς μπότες, καὶ μὲ μεγάλα μαχαίρια τὴν κόβουν σὲ μεγάλες παράλληλες λουρίδες, ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὴν οὐρά. Κατόπιν αὐτὲς τὶς λουρίδες, τὶς κόβουν σὲ κομμάτια σὰν παγοκολῶνες, καὶ τὶς ἀνεβάζουν στὸ κατάστρωμα. Ἄλλοι ναῦτες ἐκεῖ τὰ κόβουν φέτες καὶ τὰ ρίχνουν στὰ βαρέλια. Κάθε βαρέλι ποὺ γεμίζει, τὸ καρφώνουν καὶ τὸ κατεβάζουν στὸ ἀμπάρι.

Ὅταν τελειώση αὐτὴ ἡ δουλειά, τὸ καράβι πάει στὴν πιὸ κοντινὴ στεριά, ὅπου ἀνοίγουν τὰ βαρέλια καὶ βράζουν τὸ λίπος γιὰ νὰ λυώση καὶ ν' ἀπομείνη καθαρό.

Ὁ πλοίαρχος Χὰλ ὅμως λογάριαζε νὰ «λυώση» τὸ λίπος κατ' εὐθεῖαν στὸ Βαλπαραΐζο, γιατὶ ὡς ἐκεῖ δὲν θὰ ἔπιαναν σὲ κανένα λιμάνι.

Ἡ βάρκα πλησίαζε, μὰ ἡ φάλαινα δὲν φαινόταν νὰ τοὺς δίνη σημασία.

Καθόταν ἥσυχα ἥσυχα κι' ἔβοσκε.

— Θὰ τὴν ψαρέψουν πολὺ εὔκολα! εἶπε ὁ Ντίκ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ γιὰ νὰ τὸν διαψεύση, ὁ Δίγκος σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ ἄρχισε νὰ οὐρλιάζη ἀργὰ καὶ λυπητερά.

Ἡ κυρία Οὐέλντον καὶ ὅλοι ὅσοι εἶχαν μείνει στὸ πλοῖο ἀνατρίχιασαν.

— Ντροπὴ Δίγκο! φώναξε. Ἔτσι ἀποχαιρετᾶς τοὺς φίλους σου;

— Ποιὸς ξέρει τί θύμησε στὸ σκυλὶ αὐτὴ ἡ βάρκα ποὺ ἀπομακρύνεται! εἶπε ὁ Ντίκ. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε πὼς πέρασε πολλὰ τὸ δύστυχο, χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ τὰ διηγηθῆ γιὰ νὰ ξαλαφρώση.

— Θαρρῶ πὼς ἔχεις δίκηο Ντίκ, εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον.

Ὁ Δίγκος δὲν οὔρλιαζε πιά, μὰ ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὸ κατάστρωμα μὲ τὴν οὐρὰ κατεβασμένη, γρυλλίζοντας μόνο ὑπόκωφα καθὼς περνοῦσε ἀπὸ τὴ σκάλα ποὺ πήγαινε στὴν κρυζίνα τοῦ Νεγκόρο.

— Ἡρακλῆ, εἶπε ὁ Ντὶκ στὸν γιγάντιο μαῦρο. Τώρα ποὺ στὸ πλοῖο ἔχομε πιὰ μείνει μονάχοι μας, σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ μὴ χάνης ἀπὸ τὰ μάτια σου τὸν Νεγκόρο. Αὐτὴ τὴ δουλειὰ σοῦ ἀναθέτω!

— Νὰ μείνετε ἥσυχος κύριε Ντίκ! εἶπε ὁ Ἡρακλῆς. Θὰ τὸν παρακολουθῶ ἀδιάκοπα. Κι' ἂν θελήση νὰ μᾶς κάνη τὸν ἔξυπνο...

Ὁ ἀγαθὸς μαῦρος, ἔσμιξε τὶς γροθιές.

Στὸ μεταξὺ ἡ βάρκα ποὺ πετοῦσε στὴ θάλασσα μὲ τὰ δυὸ ζευγάρια τὰ κουπιά, δὲν ἦταν πιὰ παρὰ ἕνα μελανὸ σημάδι στὸν ὁρίζοντα.

ΑΓΩΝΑΣ ΜΕ ΤΗ ΦΑΛΑΙΝΑ

Ὁ καπετάνιος ἤξερε καλὰ τὴ δουλειά του.

Πρῶτα - πρῶτα προσπάθησε νὰ πλησιάση τὴ φάλαινα μὲ τρόπο ποὺ νὰ μὴν ἀκούση τὴ βάρκα νὰ πλησιάζη.

Στὸ τιμόνι καθόταν ὁ λοστρόμος ὁ Χόουκ, παλιὸς θαλασσόλυκος κι' αὐτός, ποὺ ἤξερε καλὰ ὅλες τὶς συνήθειες τῆς φάλαινας.

Μ' ἕνα χτύπημα τῆς οὐρᾶς της, ἡ φάλαινα ἔκοψε τὴ βάρκα στὰ δύο...

Μιὰ ὁλόκληρη ζωὴ τὶς κυνηγοῦσε!

Καὶ σεῖς παιδιά, — Χόουκ, προσοχή. Κάθε δυνατὰ τὰ κουπιά. Νὰ ὅσο μπορεῖτε πιὸ ἀθόρυβα. Νὰ μὴν ὑποψιαστῆ τίποτε! ψιθύρισε ὁ καπετάνιος.

— Ἐν τάξει καπετάνιε!

— Θαρρῶ εἶπε ὁ λοστρόμος πὼς ἡ φάλαινα κάτι ὑποψιάστηκε. Δὲν ρουφάει τὸ νερὸ ὅπως πρίν!

— Σιωπή! Σιωπή! ψιθύρισε ὁ πλοίαρχος. Ἀπαγορεύονται οἱ κουβέντες!

Ὕστερ' ἀπὸ πέντε λεπτά, ἡ βάρκα εἶχε πλευρίσει τὴ φάλαινα.

Ὁ καπετάνιος, ὄρθιος στὴν πλώρη κρατοῦσε τὸ μακρὺ καμάκι ποὺ μ' αὐτὸ θὰ ἔδινε τὸ πρῶτο χτύπημα.

— Ἕτοιμοι παιδιά; ρώτησε σιγά.

— Ἕτοιμοι καπετάνιο!

— Λοστρόμο ἀκοστάρισε!

Ἡ βάρκα τώρα σχεδὸν ἄγγιζε τὴ φάλαινα ποὺ στεκόταν ἀκίνητη κατὰ πολὺ περίεργο τρόπο σὰ νὰ κοιμόταν.

— Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω... μουρμούρισε ὁ καπετάνιος. Τί στὴν ὀργὴ ἔχει πάθει; Κάτι λάκκο ἔχει ἡ φάβα, σίγουρα!

Αὐτὴ ἦταν καὶ ἡ γνώμη τοῦ πληρώματος.

Ὁ καπετάνιος ποὺ κρατοῦσε τὸ καμάκι ἀπὸ τὴ μέση, τὸ ζύγισε λίγες στιγμὲς στὰ χέρια του, κι' ὕστερα τὸ τίναξε!

— Σία τὰ κουπιά! φώναξε.

Οἱ ναῦτες στὰ κουπιὰ «σιάρισαν» μὲ δύναμη (τράβηξαν δηλαδὴ κουπὶ ἀνάποδα) καὶ ἡ βάρκα ἔκανε πίσω.

Σὲ λίγο βρισκόταν ἀρκετὰ μακριὰ ὥστε νὰ μὴν κινδυνεύουν ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῆς οὐρᾶς τοῦ φοβεροῦ κήτους.

Τότε ὅμως καπετάνιος καὶ τσοῦρμο, κατάλαβαν γιὰ ποιὰ αἰτία ἡ φάλαινα στεκόταν ἀσάλευτη.

Μόλις τὴν χτύπησε τὸ καμάκι, ἐγύρ[...] στὸ ἕνα πλευρό, καὶ εἶδαν ἕνα μικρὸ φα[...]λαινάκι ποὺ ἦταν κρυμμένο κάτω ἀπὸ τὴ[ν] κοιλιά της.

— Θήλαζε τὸ μικρό της! εἶπε ὁ λοστρόμος.

Αὐτὸ δὲν ἄρεσε διόλου στὸν καπετάνιο. Ἤξερε πὼς ἡ φάλαινες παλεύουν μὲ ἀπε[...] πισμένη γενναιότητα ὅταν εἶναι νὰ ὑπερασπιστοῦν τὸ μικρό τους, καὶ τότε γίνονται ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνες.

Περιττὸ νὰ ποῦμε πὼς τὸ φαλαινάκι ἦταν μικρὸ κάπου ἔξη μέτρα, καὶ μόνο στὴ μά[...]να του θὰ φαινόταν μικρό.

Ἡ φάλαινα ὡστόσο ὅταν ἔνιωσε τὸ καμάκι νὰ μπήγε[...]ται στὸ κορμί της, ἀφοῦ πρ[...]τα ἔγειρε, ὅπως εἴπαμε, στὸ [...] πλευρό, ὕστερα ἔκανε ἕνα μα[...]κροβούτι καὶ βγῆκε ἀρκετὰ [...] μέτρα πιὸ πέρα, ὁπόταν ἄρ[...]χισε νὰ κολυμπάη μὲ μεγάλη ταχύτητα μὲ τὸ φαλαινάκι στὸ πλάϊ της.

— Ἀμόλα καρούλα! φώναξε ὁ καπετάνιος.

Τὸ καμάκι ἦταν δεμένο μὲ χοντρὸ σκοινί, ποὺ εἶχαν ἀπ' αὐτὸ πολλὲς κουλοῦρες στὴ βάρκα.

Κι' ἔτσι ἄρχισε τὸ κυνήγι. ἡ φάλαινα νὰ κολυμπάη μπρο[...]στά, καὶ νὰ σέρνη πίσω της τὴ βάρκα ποὖταν δεμένη μὲ τὸ σκοινὶ τοῦ καμακιοῦ.

Ἦταν μεγάλη ἡ φάλαινα, κι' ἀπὸ τὶς πιὸ μεγάλες, κι' ἔ[...]σερνε τὴ βάρκα σὰν καρυδότσουφλο.

Ὁ λοστρόμος κρατοῦσε πάντα τὸ τιμόνι, μὰ τὸ κῆτος τὴν πήγαινε ὅπου ἤθελε!

Τελείωσε ἡ πρώτη κουλούρα τοῦ σκοινιοῦ, κι' ἔδεσαν τὴν ἄκρη του στὴ δεύτερη. Σὲ λίγο ἔδεναν καὶ τὴν τρίτη, τόσο γρήγορα ἔτρεχε ἡ φάλαινα.

— Καλὸ σημάδι! φώναξε ξαφνικὰ ὁ κα[...]

πετάνιος. Ἀρχίζει νὰ κουράζεται, ἔκοψε κάπως τὸ δρόμο της.

Ὅπως ὅμως ὁ «Προσκυνητὴς» μόλις φαινόταν στὸν ὀρίζοντα, ὁ καπετάνιος ἔδεσε τὴ σημαία στὸ κοντάρι, κάνοντας ἔτσι σῆμα στὸν Ντὶκ νὰ πλησιάση. Ἡ φάλαινα εἶχε κοντοσταθῆ νὰ πάρη ἀνάσα.

Στὴν πλώρη ἐκτὸς ἀπὸ τὸν καπετάνιο μὲ τὸ δεύτερο καμάκι, στέκονταν δίπλα του δυὸ ναῦτες μὲ μακριὰ κοντάρια ἕτοιμοι νὰ χτυπήσουν κι' αὐτοί.

— Προσοχὴ παιδιά! φώναξε ὁ καπετάνιος. Σημαδέψτε καλά. Ἕτοιμος, λοστρόμε;

— Ἕτοιμος καπετάνιο!

— Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, εἶπε ἕνας ναύτης. Πρὶν λίγη ὥρα ἔτρεχε σὰ δαιμονισμένη. Τώρα στάθηκε πάλι καὶ περιμένει!

Πράγματι, ἡ φάλαινα στριφογύριζε ὁλο στὴν ἴδια θέση χωρὶς νὰ κάνη πίσω ἢ ἐμπρός.

Ἴσως νὰ μὴν ἤθελε νὰ κουράση τὸ φαλαινάκι...

Ξαφνικὰ προχώρησε τριάντα μέτρα, κι' ἔκανε μιὰ ἀπότομη στροφή.

— Προσοχή! φώναξε ὁ καπετάνιος. Ἑτοιμάζεται νὰ μᾶς ριχτῆ! Κυβέρνα λοστρόμε, κυβέρνα!

Ἡ φάλαινα χτυπώντας τὰ τεράστια πτερύγιά της, ρίχτηκε στὴ βάρκα.

Μὰ ὁ Χόουκ εἶχε προλάβει νὰ κάνη τὴ βάρκα πέρα, κι' ἔτσι ἡ φάλαινα πέρασε χωρὶς νὰ τὴ βρῆ στὸ δρόμο της.

Καθὼς ζύγωσε, ὁ καπετάνιος ἔμπηξε τὸ καμάκι του μὲ πολὺ τέχνη, ἐνῶ οἱ δυο ναῦτες, τὴν τρύπησαν καλὰ μὲ τὰ κοντάρια.

Ἡ φάλαινα ὅμως ἔκανε στροφὴ καὶ ξαναρίχτηκε στὴ βάρκα.

Καὶ πάλι ὁ λοστρόμος κατάφερε νὰ τὴν ἀποφύγη.

Μὰ ἡ βάρκα γέμισε νερὰ κι' ἔπρεπε νὰ τὴν ἀδειάσουν μὲ τὸν κουβᾶ!

Στὴν τρίτη της ἐπίθεση, κατάφερε νὰ χτυπήση τὴ βάρκα μὲ τὸ ἀριστερό της πτερύγιο. Ὁ λοστρόμος ἀναποδογυρίστηκε, στὴ θέση του.

— Ἔσπασε τὸ τιμόνι, καπετάνιο! φώναξε.

— Δέστε ἕνα κουπὶ καὶ κυβέρνα! εἶπε ὁ καπετάνιος.

Ἔδεσαν τὸ κουπὶ στὴ θέση τοῦ τιμονιοῦ, μὰ ἡ βάρκα τώρα ἔκανε νερά, κι' ἦταν δύσκολο νὰ κυβερνηθῆ.

Ὁ καπετάνιος ἀνέμισε τὸ κοντάρι μὲ τὴ σημαία, μὰ ὁ ἄνεμος εἶχε πέσει σχεδὸν ἐντελῶς, κι' ὁ «Προσκυνητὴς» δὲν προχωροῦσε καθόλου.

Στὴ θάλασσα σχηματίστηκε μιὰ μικρὴ δίνη, καὶ τὸ φαλαινάκι βγῆκε στὴν ἐπιφάνεια.

Ἡ φάλαινα τὸ εἶδε κι' ἔτρεξε κοντά του. Καταματωμένη, πληγωμένη, ἀγριεμένη, ἑτοιμαζόταν νὰ παλαίψη μὲ μανία ὄχι τόσο γι' αὐτὴν τὴν ἴδια, ἀλλὰ γιὰ τὸ παιδί της.

Τότε ὁ πλοίαρχος Χὰλ κατάλαβε τί μεγάλη ἀπερισκεψία εἶχε κάνει νὰ ριχτῆ σ' ἕνα ζῶο τόσο ἐπικίνδυνο μὲ μιὰ βάρκα μονάχα.

Μὰ τώρα δὲν ἦταν καιρὸς γιὰ μετάνοια. Ἔπρεπε μὲ κάθε θυσία νὰ σωθῆ καὶ νὰ σώση τὸ πλήρωμά του.

Γιατὶ ἂν πάθαιναν τίποτε, τί θὰ γινόταν τὸ καράβι, μ' ἕνα παιδὶ μονάχα καὶ λίγους νέγρους ποὺ δὲν ἦταν κὰν ναυτικοί;

Ὁ Ντὶκ ὡστόσο εἶχε κατεβάσει μιὰ βάρκα ποὺ τὴν ἔδεσε μὲ τὸ καράβι μ' ἕνα μακρὺ σκοινί, ἔτσι ὥστε οἱ κυνηγοὶ ν' ἁρπαχτοῦν καὶ ν' ἀνέβουν ἂν τυχὸν πάθαινε τίποτε ἡ δική τους βάρκα.

Ὁ καπετάνιος τὸ εἶδε καὶ χάρηκε.

— Αὐτὸ τὸ παιδὶ εἶναι σπουδαῖο! συλλογίστηκε.

Στὸ μεταξὺ ἡ φάλαινα καλύπτοντας τὸ μικρό της μὲ τὸ σῶμα της, ἑτοιμάστηκε γιὰ καινούργια ἐπίθεση.

Ὁ λοστρόμος δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ κυβερνήση καλὰ τὴ βάρκα, μὲ τὸ κοντὸ κουπί.

Κι' ἔτσι οἱ ναῦτες ὅταν εἶδαν τὸ ἐξαγριωμένο κῆτος νὰ ρίχνεται μὲ ἀσυνήθιστη μανία κατ' ἐπάνω τους, κατάλαβαν πὼς ἦταν χαμένοι κι' ἔμπηξαν μιὰ μεγάλη κραυγὴ ἀπελπισίας ποὺ ἴσως ν' ἀκούστηκε ἀπὸ τὸν «Προσκυνητή».

Τὸ τέλος πλησίαζε.

Ἡ φάλαινα μ' ἕνα χτύπημα τῆς φοβερῆς οὐρᾶς της ἔκοψε κυριολεκτικὰ τὴ βάρκα στὰ δύο, καὶ τὴν διέλυσε. Κι' ὕστερα βουτώντας ἀπὸ κάτω, πέταξε ὅλα τὰ κομμάτια στὸν ἀέρα, κι' ὅπου ἔβλεπε νὰ ξεχωρίζη κάτι στὴν ἐπιφάνεια, τὸ χτυποῦσε μὲ τὴν οὐρά της συνέχεια.

Μερικοὶ ναῦτες, ἂν καὶ σοβαρὰ πληγωμένοι, ἁρπάχτηκαν ἀπὸ ὅτι ξύλα ἔπλεαν.

Ἡ μανιασμένη ὅμως φάλαινα, ἐξακολουθοῦσε τὸ ἔργο της. Μὲ τὴν οὐρά της χτυποῦσε, χτυποῦσε ἀδιάκοπα, καὶ γιὰ λίγη ὥρα δὲν ἔβλεπες σὲ ἐκεῖνο τὸ μέρος παρὰ μιὰ δίνη, ἕναν φοβερὸ νεροστρόβιλο ποὺ ἀναστάτωνε τὰ νερά.

Κι' ὕστερα βούτηξε μὲ τὸ φαλαινάκι της καὶ χάθηκε.

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ ἕνα τέταρτο ὁ Ντὶκ μὲ δυὸ μαύρους ἔφτασε μὲ τὴ βάρκα στὸν τόπο τοῦ δυστυχήματος, δὲν βρῆκε παρὰ λίγες σανίδες νὰ πλέουν στὰ νερὰ ποὺ εἶχαν βαφῆ κόκκινα ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς φάλαινας.

Ἀπὸ τὸν πλοίαρχο Χὰλ καὶ τὸ πλήρωμά του, οὔτε ἴχνος!

Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ ΣΑΝΤ

Τὸ χτύπημα ἦταν τρομερό.

Ὅλ' αὐτὰ εἶχαν γίνει τόσο γρήγορα, ποὺ ὁ Ντὶκ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ πιστέψη...

Ἔμεινε στὸν τόπο τοῦ δυστυχήματος, ὁλόκληρη ὥρα, λὲς καὶ ἔλπιζε πὼς ὁ ὠκεανὸς θὰ ξέβραζε στὴν ἐπιφάνεια τὰ κορμιὰ ποὺ εἶχε καταπιῆ.

Ὅταν κατάλαβε πόσο μάταιη ἦταν ἡ ἀναμονή του, μὲ κατεβασμένο τὸ κεφάλι καὶ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα, πρόσταξε τοὺς μαύρους νὰ τραβήξουν κουπὶ γιὰ τὸ καράβι.

Ἡ κυρία Οὐέλντον εἶχε παρακολουθήσει τὴν τραγωδία ἀπὸ τὸν «Προσκυνητὴ» κι' ἔτσι ὁ Ντὶκ δὲν εἶχε νὰ πῆ τίποτε στοὺς ἐπιβάτες.

Ὅταν ἀνέβηκε στὸ κατάστρωμα τοῦ καραβιοῦ μὲ τοὺς μαύρους, ἡ κυρία Οὐέλντον δὲν μπόρεσε νὰ κρατήση τὰ δάκρυα.

— Χάθηκαν ὅλοι, Ντίκ; ψιθύρισε μὲς στοὺς λυγμούς της.

— Ὅλοι κυρία Οὐέλντον! ἀποκρίθηκε ὁ Ντὶκ Σὰντ μὲ φωνὴ πνιγμένη. Ὁ καλός μας ὁ καπετάνιος, ὁ προστάτης μου, ὁ πατέρας μου, ὁ λοστρόμος Χόουκ, ὁ Τζών, ὁ Μιχάλης, ὁ Τόμμυ κι' ὁ Ἔρικ... Πάνε ὅλοι! Κανένας δὲν γλύτωσε!

Ἀμίλητη ἡ κυρία Οὐέλντον, ἔδωσε τὴ Σύνοψή της στὸν Ντίκ...

Γονάτισαν στὸ κατάστρωμα ὅλοι, κι' ὁ Ντὶκ διάβασε ἀργὰ τὴν νεκρώσιμη ἀκολουθία...

Τὰ λόγια του τὰ συνόδευαν οἱ λυγμοὶ τῶν παρισταμένων.

Κι' ὅταν ἔφτασε στὰ τελευταῖα λόγια. «Γαῖαν ἂς ἔχετε ἐλαφρὰν» ὁ Ντὶκ ψιθύρισε: «Ἂς εἶναι καλὸ γιὰ σᾶς τὸ κῦμα τοῦ ὠκεανοῦ ποὺ σᾶς σκεπάζει»...

Ἡ κυρία Οὐέλντον σηκώθηκε πρώτη.

— Καὶ τώρα φίλοι μου, εἶπε σιγὰ ἡ γενναία γυναίκα, ἂς παρακαλέσωμε τὸ Θεὸ νὰ μᾶς εἶναι βοηθὸς καὶ προστάτης.

— Καὶ νὰ μᾶς δίνη κουράγιο κυρία Οὐέλντον, εἶπε μελαγχολικὰ ὁ γέρο Τόμ. Τὸ ἔχομε τόσο ἀνάγκη!

Ἡ κυρία Οὐέλντον ἔσφιξε τὸν μικρό της γιὸ στὴν ἀγκαλιά της.

— Δὲν θὰ μᾶς λείψη τὸ κουράγιο Τόμ! εἶπε. Πρέπει τώρα νὰ συλλογιστοῦμε πὼς θὰ φτάσωμε μὲ τὸ καράβι στὴ στεριά.

Καὶ γυρίζοντας στὸν Ντίκ, εἶπε:

— Ἐσὺ Ντὶκ θὰ μᾶς ὁδηγήσης!

Ὁ Ντὶκ Σὰντ στεκόταν ὄρθιος, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα καὶ κοίταζε τὴ θάλασσα.

Ἦταν ὁ μόνος ναυτικὸς στὸ πλοῖο. Ὁ μόνος ποὔξερε ἀπὸ τιμόνι, ἀπὸ πυξίδα κι' ἀπὸ τὶς μανοῦβρες τῶν πανιῶν.

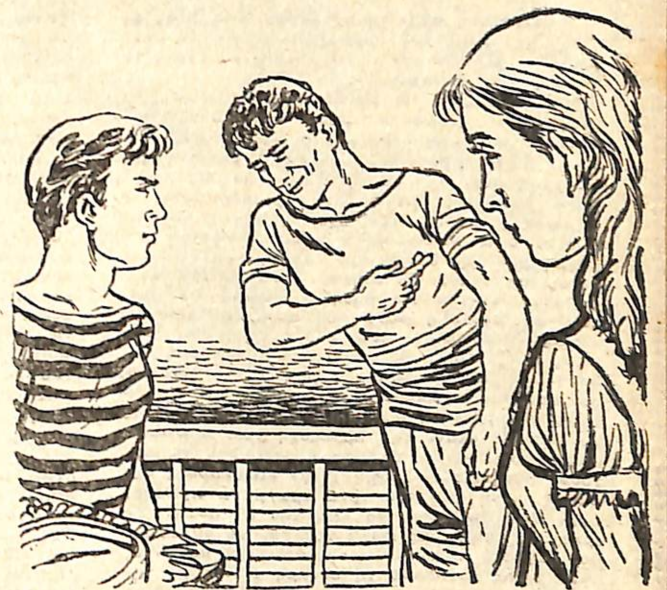
Αὐτός. Ἕνα παιδὶ δεκαπέντε χρόνων...

— Κυρία Οὐέλντον, εἶπε σοβαρά, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ θὰ κάνω ὅτι μπορῶ. Σᾶς τ' ὁρκίζομαι...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ πλησίασε ὁ Νεγκόρο. Ποῦ ἦταν ὅλη αὐτὴν τὴν ὥρα;

Κανεὶς δὲν θἄξερε νὰ πῆ.

Πάντως δὲν ἦταν μὲ τοὺς ἄλλους ὅταν ὁ Ντὶκ διάβαζε τὴ νεκρώσιμη ἀκολουθία.

Ἔκανε μιὰ κοροϊδευτικὴ ὑπόκλιση

Πλησίασε τὸν Ντίκ, καὶ στάθηκε λίγα βήματα μπροστά του.

— Ἔχεις νὰ μοῦ πῆς τίποτε, Νεγκόρο; ρώτησε τὸ παιδί.

— Θέλω νὰ μιλήσω στὸν πλοίαρχο Χὰλ ἢ στὸ λοστρόμο, εἶπε.

— Ξέρεις πολὺ καλὰ πὼς κι' οἱ δυὸ ἔχουν χαθῆ στὸ πέλαγος! ἀπάντησε θυμωμένα ὁ Ντίκ.

— Καὶ ποιὸς κυβερνάει τώρα τὸ καράβι; ρώτησε μὲ ἀναίδεια ὁ Νεγκόρο.

— Ἐγώ! εἶπε ὁ Ντίκ.

— Ἐσύ! Ἕνα νιάνιαρο δεκαπέντε χρόνων!

Γέλασε περιγελαστικὰ ὁ Ντίκ.

— Ἕνα παιδὶ δεκαπέντε χρόνων εἴτε σ' ἀρέσει εἴτε δὲν σ' ἀρέσει Νεγκόρο! ἔκανε ὁ Ντὶκ βαδίζοντας πρὸς αὐτὸν ἀπειλητικά.

Ὁ μάγερας ἔκανε πίσω.

— Νεγκόρο, ἀπὸ σήμερα ὁ Ντὶκ Σὰντ κυβερνάει τὸ καράβι, εἶπε ἥσυχα ἡ κυρία Οὐέλντον. Καὶ εἶναι κύριος τοῦ σκάφους ὕστερα ἀπὸ τὸ Θεό. Σὲ παρακαλῶ νὰ μὴν τὸ ξεχνᾶς.

Ὁ Νεγκόρο ἔκανε μιὰ κοροϊδευτικὴ ὑπόκλιση, κι' ἀπομακρύνθηκε γελώντας δυνατά...

— Σωθήκαμε! τὸν ἄκουσαν οἱ ἄλλοι νὰ ψιθυρίζη.

Ὡστόσο ἄρχισε νὰ σηκώνεται ἄνεμος.

Ὁ Ντὶκ ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὰ πανιά, κι' ὕστερα στοὺς ἐπιβάτες καὶ τοὺς μαύρους ποὺ ἦταν γύρω του καὶ τὸν κοίταζαν στὰ μάτια.

Ἡ εὐθύνη του ἦταν τρομαχτική. Ἤξερε πολλὰ ἀπὸ τὸ καράβι, ἀλλὰ ἦταν καὶ πάρα πολλὰ ποὺ δὲν τἄξερε.

Καὶ βρισκόνταν μόνοι, στὴ μέση τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ.

Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατά, καὶ χλώμιασε.

Ἡ κυρία Οὐέλντον κατάλαβε τί γινόταν μὲς στὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Τά παιδιά γράφουν

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Καθισμένος στὴν ἔρημη ἀκρογιαλιά μιας μα-
γευτικῆς ἀκτῆς του Θερμαϊκοῦ, ἀφήνω τὸ βλέμ-
μα μου νὰ πλανηθῆ στὶς ἀπέραντες ὑγρὲς ἐκ-
τάσεις του πελάγου.

Σκοτεινιάζει. Τα βουνά της Χαλκιδικῆς α-
χνοφέγγουν μπροστά μου. Ονειροπολώ. Η
σκέψη πετά νοσταλγική στα πρώτα μου παι-
δικά χρόνια, τότε που ζούσε ο μακαρίτης ο
πατέρας μου. Τον θυμάμαι καλά κι ας λέει η
μάνα μου πως ήμουνα πολύ μικρός τότε. Η
ξεχωριστή μορφή του έχει χαραχτή ζωντανή
βαθειά στα φυλλοκάρδια μου. Ξαναφέρνω στη
μνήμη μου την εποχή που ζούσαμε στο αγαπη-
μένο μας νησί, τη Σκιάθο. Ο πατέρας ήταν
ψαράς. Αν και του δόθηκαν πολλές ευκαιρίες
και τον πίεσε ἡ μάνα μου πολύ, ωστόσο δεν
άλλαξε επάγγελμα. Και έλεγε περήφανα: «Ο
Θεός έταξε τον κάθε άνθρωπο στη δουλειά του.
«Εγώ ψαράς γεννήθηκα ψαράς θε να πεθάνω».
Ο πατέρας αγαπούσε να βρίσκεται σε παντο-
τεινή πάλη με τη θάλασσα. Πριν ξεκινήση για
το ψάρεμα έκανε την προσευχή του. «Όποιος
κάνει το σταυρό του όπλο έχει στο πλευρό
του», συνήθιζε νά λεη. Ήταν καλόκαρδος και
απλός. Στη ζωή του τρία πράγματα αγάπησε
πολύ και αφιέρωσε τη ζωή του σ' αυτά: Τη
θρησκεία, την οικογένειά του και τὴ θάλασσα.
Η ζωή του ήταν στενά συνδεδεμένη με αυτά.
Ἀπ' αυτά ἀντλοῦσε τη δύναμη εκείνη με την
ὁποία αντιμετώπιζε γαλήνιος και θαρραλέος
τις δυσχέρειες της ζωής. Μα δε πρόφτασε να
χαρῆ τη ζωή. Ἡ αχάριστη μαύρη θάλασσα τον
έσυρε κάτω στὰ σκοτεινὰ βασίλειά της....

Μὰ ξαφνου ἀκούω μια φωνή ποὺ μὲ ξανα-
φέρνει στην πραγματικότητα.

Ο φίλος μου ὁ ψαράς ὁ Γιαννακὸς μὲ ρωτᾶ
παραξενεμένος:

— Γιατί κλαῖς;

Τώρα καταλαβαίνω ὅτι τὰ μάτια μου ἔχουν
πλημμυρίσει δάκρυα.

— Τίποτα, τίποτα, τοῦ λέω καὶ σηκώνου-
μαι ἀπότομα καὶ φεύγω.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΙΩΣΑΦΑΤ
(Μαθητὴς Α΄ τάξ. Γυμν. Πιερίας,
Κατερίνη)

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

Βρισιὲς καὶ βλαστήμιες ἀκούγονται κάθε τό-
σο ἀπὸ τὰ βλάστημα στόματα βαναύσων ἀν-
θρώπων. — Πιὸ γρήγορα! Πιὸ γρήγορα. Δια-
τάζει διαρκῶς ὁ ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ τὸ μαστί-
γιο διαγράφοντας κύκλο στὸν ἀέρα πέφτει ἀ-
λύπητα στὰ ἐξαντλημένα πιὰ κορμιά. Μα ἀλ-
λοίμονο! Τ' ἀδυνατισμένα κορμάκια δὲν ἀντέ-
χουν ἄλλο! Τὰ λεπτὰ ποδαράκια δὲ μποροῦν νὰ
κρατήσουν τὰ βασανισμένα κορμιά, τὰ ντυμένα
μὲ λίγα ἄθλια κουρέλια. Τὸ κτύπημα τοῦ μα-
στιγίου δὲν κάνει τίποτα πιά. Κάθε τόσο ἕνα
νέο κορμί, λουλούδι ποὺ δὲν πρόλαβε ν' ἀν-
θίση, πέφτει στὸ λασπωμένο κι' ἀπότομο μο-
νοπάτι γιὰ νὰ μὴ σηκωθῆ — ἀλλοίμονο —
ποτὲ πιά! 'Αποφασίζεται νὰ γίνη ἕνας μικρὸς
σταθμὸς ἐκεῖ ὅπου βρίσκονται. Τὰ κορμιὰ
στρώνονται τσακισμένα χάμω στὸ χῶμα. Καὶ
σὲ λίγο ὅλο τὸ στρατόπεδο κοιμᾶται βαθειά.
Μόνο τὰ βαρειὰ βήματα τοῦ νυσταγμένου φρου-
ροῦ ἀκούγονται... Ἡ νύχτα εἶναι σκοτεινή.
Δυὸ σκιὲς ξεχωρίζουν σὲ λίγο. Ἕνα ἀγοράκι
ὡς 12 χρονῶν καὶ ἕνα συνομήλικό του κορι-
τσάκι. Εἶναι δυὸ ἀδελφάκια, ἁγνὰ Ἑλληνό-
πουλα, ποὺ ἔχουν μέσα τους βαθειὰ ριζωμένη
τὴν παράδοση τῆς λατρευτῆς Πατρίδας. Κατά-
γονται ἀπὸ ἕνα ὄμορφο χωριὸ τῆς πολυβασα-
νισμένης μας Μακεδονίας. Μιὰ νύχτα σκοτεινὴ
τ' ἅρπαξαν τὰ βάρβαρα σλαβικὰ χέρια ἀπὸ
τὴ ζεστὴ μητρικὴ ἀγκαλιά. Ὁ πατέρας ἔλειπε
φαντάρος. Σὲ κάποια σκοπιὰ μέσα στὸ χιόνι,
μὲ τὸ χέρι στὸ ὅπλο ἄγρυπνος, ἀκοίμητος
φρουρὸς τῶν ἅγιων χωμάτων τῆς γαλάζιας καὶ
αἰώνιας Ἑλλάδας. Τὰ πῆραν οἱ ἄνανδροι ἀπὸ
τὰ χέρια μιᾶς γυναίκας, μιᾶς μάνας, ποὺ πά-
λεβε ἀπεγνωσμένα μὲ ὅλες της τὶς δυνάμεις
νὰ τὰ κρατήση. Μιὰ πιστολιὰ κι' ἡ ἄτυχη μα-
νούλα σωριάστηκε κάτω γιὰ νὰ μὴ ξανασηκωθῆ
ποτὲ πιά! Οἱ δυὸ σκιὲς προχωροῦν μὲ μύριες
προφυλάξεις. Ὁ φρουρὸς μισοκοιμᾶται κάτω
ἀπ' ἕνα δέντρο. Ἕνα κλαδὶ τρίζει κάτω ἀπὸ
τα πόδια του μικρού κοριτσιού κι ο φρουρός
ξυπνά... Μένουν καρφωμένα στις θέσεις τους
τα άτυχα παιδιά. Κλείνουν τα μάτια τους κι
αγκαλιασμένα, με γαλήνη, περιμέναν σα λυ-
τρωτή το θάνατο. Μια προσευχή βγαίνει από
μέσα απ' την καρδιά τους κι ανάλαφρα ανε-
βαίνει στὸν Πανάγαθο Θεό. Σιγά μα σταθερά
βγαίνουν τα λόγια από τα πεινασμένα τους
χειλάκια. Ο φρουρός πλησιάζει. Ήταν ένα
νέο παλληκάρι με αγριεμένα μάτια, μακρυά
μαλλιά και γένεια που έφθαναν μέχρι το στή-
θος. Καθώς είδε έτσι τα παιδάκια κατέβασε
το όπλο. Τα τελευταία λόγια της προσευχής
φθάνουν ψιθυριστά στ' αυτιά του. Μα γιατί δεν
έρχεται λοιπόν ο θάνατος; Γιατί αργεί; Τα
ματάκια ανοίγουν και κοιτάζουν γύρω τρομαγ-
μένα. Ένα δάκρυ κυλά στα χλωμά του αντάρ-
τη μάγουλα. Ένα δάκρυ πικρής μετάνοιας.
Θυμήθηκε τη μανούλα του, το μικρό τους κά-
τασπρο σπιτάκι, το καταπράσινο χωριό του.
Βλέπει τον εαυτό του όταν μικρό παιδάκι έ-
παιζε ξέγνοιαστο με τ' άλλα χωριατόπουλα
στ' αμπέλια του χωριού του, κι' ένας στεναγ-
μός γλυκειάς νοσταλγίας του ξεφεύγει. Τότε
ήταν ένα αγνό Ελληνόπουλο, ενώ τώρα....
παρασυρμένος άπο την ερυθρή καθοδήγηση που
τόσο ύπουλα με τις γλυκειές της υποσχέσεις
είχε εισχωρήσει μέσα του, έγινε ένας εχθρός
της Πατρίδας, ένας περιφρονημένος και κυνη-
γημένος απ' όλους. Μια πάλη συναισθημάτων
γίνεται μέσα του. Και αμέσως.... «Πάμε,
παιδιά», είπε, κι' ἅρπαξε τα τρομαγμένα κι
έκπληκτα παιδάκια από το χέρι κι' άρχισαν
να τρέχουν, παίρνοντας τὸ δρόμο της ἐπιστρο-
φής. Περπάτησαν όλη τη νύχτα. Τα πόδια
τους λες κι' είχαν φτερά. Και το πρωί έπεσαν
λιπόθυμοι, κοντά στο Ελληνικό φυλάκιο! Το
χέρι του Έλληνα φαντάρου τους περιποιήθηκε
στοργικά ὥσπου νά συνέλθουν. Ο παλιός άν-
θρωπος ξαναγύρισε. Από συμμορίτης έγινε
και πάλι ὁ αγνὸς πατριώτης. Έμαθε πιά ότι
όσα ἐδίδασκε ὁ... δημοκρατικὸς στρατός δεν
ήταν τίποτε ἄλλο ἀπό ένα τερατῶδες και κα-
λά καμουφλαρισμένο ψέμμα. Από τότε παν-
τοτε στη πρώτη γραμμή βρίσκεται ὁ ἄλλοτε
προδότης και με λύσσα πολεμᾶ τοὺς ἐχθρούς
της Ελλάδας καὶ τοῦ Χριστοῦ. Μια σλαβική
σφαίρα τὸν βρῆκε μιὰ μέρα. Πεθαίνοντας ψι-
θύρισε σβυσμένα, μ' ἕνα χαμόγελο εὐτυχίας
στὰ χείλη «Εὐχαριστῶ, Παναγιά μου, που μ'
αξίωσες νὰ πεθάνω γιὰ την Πατρίδα». Αὐτὰ
ήταν τα τελευταῖα λόγια του! Μετὰ ἡ ἐξαγνι-
σμένη πιὰ ψυχή του πέταξε ἀνάλαφρα στον οὐ-
ρανό, κοντὰ στὶς ψυχές τῶν μαρτύρων κι' ἡ-
ρώων. Ἡ Γαλανόλευκη σαν ἁπαλὸ χάδι τοῦ
τύλιξε τὸ σῶμα καὶ τὸν συντρόφεψε στὴ τε-
λευταία κατοικία. Ἕνα δάφνινο στεφάνι ἔπεσε
στὸν τάφο τοῦ ἥρωα, δεῖγμα τῆς εὐγνωμοσύνης
τῆς Πατρίδας στὸν ἥρωα. Τίποτε ἄλλο! Τὸ
αἱματοπότιστο χῶμα τῆς Ἑλληνκῆς γῆς σκέ-
πασε ἁπαλά, γιὰ πάντα, τὸ γενναῖο Ἑλληνό-
πουλο!...

ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ
(Πολυτ. Πολυχρονάκου, μαθήτ. Γυμν. Σπάρτης)

Ο ΕΠΙΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Ἦταν ἕνα φθινοπωρινὸ πρωΐ, ἡλιόλουστο,
χαρούμενο, ὅταν μᾶς ἦρθε ψηλός, σκυφτός,
κοκκαλιάρης, μὲ τ' ἀραιὰ ἄσπρα του μαλλιά,
ποὺ δὲν μᾶς ἔκανε καμμιὰ ἐντύπωση, ὁ και-
νούργιος ἐπιστάτης τοῦ σχολείου μας. Μπῆκε
στὴ ζωή μας ἐντελῶς ἀθόρυβα χωρὶς ἐνθου-
σιασμούς, μὲ τὸ γαλήνιο χαμόγελό του ἁπλω-
μένο στὸ γερασμένο του πρόσωπο.

Ἔτσι, ἀθόρυβα, γαλήνια, ἔζησε τὴ ζωή
του κοντά μας. Κι' ἐνῶ προχωροῦμε, ἀνεβαί-
νουμε, περνᾶμε τὶς τάξεις, ἔρχονται νέοι μα-
θηταὶ φεύγουν οἱ παλαιοί, αὐτὸς μένει πάντα
καθισμένος ἀνάμεσα στὶς κιμωλίες καὶ τὰ κου-
λούρια του. Τὸν ἀφήνουμε τὸ καλοκαῖρι γιὰ νὰ
ρθοῦμε τὸ φθινόπωρο νὰ τὸν βροῦμε στὴν ἴδια
θέση σὰ νὰ μὴ σάλεψε καθόλου σ' ὅλο τὸ διά-
στημα ποὺ λείπαμε, περιμένοντας τὸ γυρισμό
μας. Ἔτσι συνηθήσαμε νὰ τὸν βλέπουμε. Κι'
εἴχαμε πιστέψει πὼς ὁ ὁρμητικὸς χείμαρρος
τῆς ζωῆς, ποὺ τὸν πέταξε σ' αὐτὴν τὴν ἄκρη,
δὲν θέλησε νὰ τὸν σύρη στὸ διάβα του. Ὥ-
σπου ἕνα ἀνοιξιάτικο δειλινὸ ἐκεῖ κατὰ τὸ
τέλος τῆς χρονιάς, φεύγοντας κοιτάξαμε ὅπως
συνήθως τη γνώριμη γωνιά. Κι' ἔξαφνα μᾶς
φάνηκε πὼς τὸ χαμόγελο τὸ καλοκάγαθο πάνω
στὸ γεροντικό του πρόσωπο ἔλαμψε γιὰ μιὰ
στιγμή.

Για μιὰ στιγμὴ τὰ γελαστὰ μάτια του, σὰ
νὰ μας κοίταζαν θλιμμένα. Ὕστερα... τίπο-
τε! Ἡ ξεθωριασμένη καρέκλα του ἄδεια! Τὸ
παλιὸ ρολόι του, ὁ πιστός κι' ἀγαπητὸς σύν-
τροφος του χτυποῦσε πένθιμα κι' ἀπελπιστικὰ
τις ὥρες.

Ὅλοι μαζὶ κοιταχτήκαμε, κι' ἀμέσως κα-
τεβάσαμε τὰ μάτια. Εἴχαμε καταλάβει. Κάθε
ψίθυρος σταμάτησε μὲ μιᾶς! Κι' ἐκεῖ στὴν ἀ-
πόμερη ἄκρη τῆς αὐλῆς, πίσω ἀπὸ τὰ μισό-
ξερα λουλούδια, ἐνῶ τὸ σούρουπο ἅπλωνε τὰ
γκρίζα πέπλα του, δώσαμε τὸν τελευταῖο χαι-
ρετισμὸ σ' ἐκεῖνον, ποὺ καθὼς ἦρθε σιωπηλὰ
ἕνα χαρούμενο πρωϊνό, ἔφυγε πάλι ἀθόρυβα
ἕνα ἀνοιξιάτικο βραδάκι...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ Β. ΚΑΜΗΝΙΩΤΗΣ
(Μαθητὴς Στ΄ τάξεως ν. τ. Γυ-
μνασίου Ἀρρένων Καρδίτσης)

«ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΜΟΥ»

Ο ἥλιος ἐχρύσωνε τὰ μαῦρα μουντὰ σύννεφα
του ουρανού χύες το απόγευμα όταν ἀνοιγον-
τας τις άπειρες βρύσες τους — καταρράχτες
επλημμύριζαν τους δρόμους της πόλης. Τακ...
τακ. Οι χοντρές σταλες της βροχής πέφτανε
στα τζάμια του παραθύρου ενώ καθισμένος ἐ-
κει παρατηρούσα μελαγχολικός το ξέσπασμα
της βροχής που μόλις είχε αρχίσει. Κοιτών-
τας από το τζάμι στο δρόμο βλέπω συγκεν-
τρωμένους πολλούς κάτω απ' τὰ ὑπόστεγα τῶν
μαγαζιών δίπλα στο σπίτι μου, περιμένοντας
να κοπάση ἡ απροσδόκητη εκείνη μπόρα. Ἡ
κίνηση στο δρόμο έχει πια σταματήσει ἐνῶ ἡ
βροχή πέφτει, σχηματίζει αὐλάκια ποὺ ὅλο καὶ
γίνονται μεγαλύτερα. Καὶ ἡ βροχὴ ζωηρεύει
συνεχώς. Ἐξαφνα φωνὲς μὲ κάνανε νὰ στρέψω
ξανὰ τα βλέμματά μου πρὸς τὸ δρόμο. Βλέπω
μερικούς νὰ δείχνουν μὲ ζωηρὲς χειρονομίες ἕ-
ναν γέρο πιὸ μακρυὰ ἀπ' αὐτοὺς νὰ στέκεται
στὴ μέση τοῦ δρόμου κουνώντας τὸ μπαστούνι
που κρατεῖ στὸ χέρι γύρω - γύρω λὲς καὶ θέλει
νάβρη κάτι. Πότε - πότε ἀκουμπᾶ στοὺς τοί-
χους τῶν σπιτιῶν μὰ βλέποντας πὼς δὲν πετυ-
χαίνει τίποτα γυρίζει πάλι πίσω. Ἡ βροχὴ
πέφτει μὲ τὸ τουλούμι ἐπάνω του καὶ ὑποστε-
γα δὲν ὑπάρχουν ἐκεῖ ποὺ νὰ τὸν προφυλάξουν
ἀπὸ τὴν καταιγίδα ποὺ αὐτὸ ἀσφαλῶς πασχί-
ζει τόση ὥρα. Μὰ κοιτώντας τὸν γέρο ἀνα-
γνωρίζω στὸ πρόσωπό του τὸν γέρο Κώ-
στα τὸν τυφλό. Ἔχασε φαίνεται τὸ δρόμο του
καὶ δὲν ξέρει ποῦ νὰ κατευθυνθῆ γιὰ νὰ προ-
φυλαχτῆ ἀπ' τὴ βροχή. Τριάντα περίπου μέτρα
πιὸ μακρυὰ ἀπ' αὐτὸν οἱ εὑρισκόμενοι κάτω
ἀπ' τὰ ὑπόστεγα δίπλα στὸ παράθυρό μου ἔ-
χουν πάρει ὅλοι εἴδηση περὶ τίνος πρόκειται.
Κανένας ὅμως δὲν τολμᾶ νὰ ξεμυτίση ἀπὸ τὴν
θέση του καὶ οἱ φωνές τους ἐκείνη τὴν ὥρα
δὲν χρησιμεύουν σὲ τίποτα. Ἔξαφνα ἕνα κου-
ρελιασμένο παιδὶ ξυπόλυτο, χωρὶς σακκάκι,
καὶ μὲ σχισμένο πουκάμισο ποὺ ὡς τώρα
τουρτούριζε ἀπὸ τὸ κρύο παίρνει τὴ μεγάλη
ἀπόφαση. Βρίσκεται μὲ μιᾶς στὸ δρόμο τρέ-
χοντας μ' ὅλη τὴ δύναμή του πρὸς τὸ μέρος
τοῦ τυφλοῦ. Ἡ βροχὴ φυσικὰ τὸν δέρνει παν-
τοῦ. Μὰ νὰ σὲ λίγο, τὸν πλησιάζει, τὸν πιάνει
ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ὁδηγεῖ ὅσο πιὸ γρήγορα
μπορεῖ ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους. Φωνὲς χαρᾶς
ἀντηχοῦν ἀπὸ τὰ στόματα ὅλων κοιτώντας τὸ
φτωχὸ ἐκεῖνο μὲ ἕνα βλέμμα θαυμασμοῦ. Τὸ
νερὸ εἶχε εἰσχωρήσει μέσα στὸ κορμὶ τοῦ νέου
ἀπὸ τὶς τρύπες τοῦ πουκαμισοῦ του. Μὰ αὐτὸ
δὲν τὸν νοιάζει καὶ πολὺ βλέποντας πὼς ἔκανε
ἕνα μεγάλο καλὸ σ' ἕναν τυφλό. Ὅλοι ὅσοι
παρευρέθηκαν ἐκεῖ δὲν μπόρεσαν νὰ κρατήσουν
τὴ συγκίνησή τους μετὰ ἀπ' ὅλα αὐτὰ καὶ
βλέποντας κατόπιν τὸν γέρο νὰ ψιθυρίζη λό-
για εὐγνωμοσύνης καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν
εὐεργέτη του. Ὁ μικρὸς ἔδωσε χθὲς σὲ ὅλους
ἕνα σπουδαῖο μάθημα πρὸς μίμηση μὲ τὴν αὐ-
τοθυσία του, κερδίζοντας τὴ συμπάθεια ὅλων.

ΦΩΤΙΟΣ Ν. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Ἀρρένων Καρδίτσης)

Ἀπὸ τὴ δράση τῶν Σπιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 407)

μιὰ ἀκαλλιέργητη ἔκταση, 40 στρεμάτων, τοῦ χωριοῦ ὅπου κλάδεψαν καὶ μπόλιασαν 600 ἄγριες ἐλιές. Στὸν Ἀραβυσσό, ἔγινε τέλος μιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ χωρικοὺς γιὰ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» καθὼς καὶ δύο κοινοτικὰ συμβούλια.

ΠΑΝΑΓΙΤΣΑ

Στὴν Παναγίτσα ἔγιναν 12 ἀγροτικὰ μαθήματα, ἐκ τῶν ὁποίων 2 ἀπὸ τὸν Διοικητή. Καλλιεργήθηκε ὁ ἀνθόκηπος, μπολιάστηκαν καὶ κλαδεύτηκαν διάφορα ὀπωροφόρα δέντρα. Τὸ ὀρνιθοτροφεῖο τελείωσε. Τὸ ξυλουργεῖο κατεσκεύασε κουφώματα καὶ σκεύη ὀρνιθοτροφείου, ἐπιτραπέζια παιγνίδια, ξυλουργικὰ ἐργαλεῖα κλπ. καὶ τὸ τμῆμα ραπτικῆς 20 φορέματα ἐκ τῶν ὁποίων 5 δόθηκαν σὲ παιδιὰ φτωχῶν οἰκογενειῶν. Στὴν Παναγίτσα γίνονται μὲ ἐπιτυχία μαθήματα οἰκοκυρικῆς, Πρώτων βοηθειῶν καὶ βρεφοκομίας, ἐπίσης ἔγιναν καὶ 8 ὁμιλίες ἀπ' τὸν Ἀρχηγὸ μὲ περιεχόμενο ἱστορικό, ἐθνικὸ καὶ πρακτικό. Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» ἐπισκέφθηκαν γεωργοὶ γειτονικῶν χωριῶν καὶ ἐθαύμασαν ἰδιαιτέρως τὸ ὀρνιθοτροφεῖο, ποὺ τὴν περίφραξή του τὴν ἔκανε μιὰ ὁμάδα τοῦ «Σπιτιοῦ».

ΠΟΛΥΚΑΡΠΗ

Ἔγιναν διάφορες σπορὲς στὸν Ἀγρὸ τοῦ «Σπιτιοῦ». Τὸ ξυλουργεῖο κατασκεύασε μιὰ ντουλάπα κουζίνας, μιὰ γωνιὰ γιὰ τὴν αἴθουσα συγκεντρώσεως καὶ ἐπισκεύασε διάφορα ἀντικείμενα τοῦ «Σπιτιοῦ». Τὸ τμῆμα ραπτικῆς, ἔραψε διάφορα φορέματα. Ὀργανώθηκαν ψυχαγωγικὲς συγκεντρώσεις καὶ ἔγιναν μαθήματα Πρώτων Βοηθειῶν.

Τὸ Γιοφύρι τῆς Ἄρτας

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 407)

Α΄ ΜΑΣΤΟΡΗΣ: Θέ μου, μὴ μᾶς καταραστῇ τὴν ὕστερη ὥρα καὶ πᾶνε χαμένοι οἱ κόποι μας. Λένε πὼς ἡ κατάρα τοῦ ἑτοιμοθάνατου πιάνει.

ΛΙΓΕΡΗ (ἀπὸ μέσα):
Ὡς τρέμει τὸ καρυόφυλλο νὰ τρέμη τὸ γιο(φύρι
Κι' ὡς πέφτουν τὰ δεντρόφυλλα νὰ πέφτουν (οἱ διαβάτες.

ΓΕΡΟΣ (ἀπὸ τὴ σκηνή): ἄλλη κατάρα
Κόρη τὸ λόγον ἄλλαξε κι' ἄλλη κατάρα (δῶσε
ποὔχεις μονάκριβο ἀδερφὸ μὴ λάχει καὶ (περάσει.

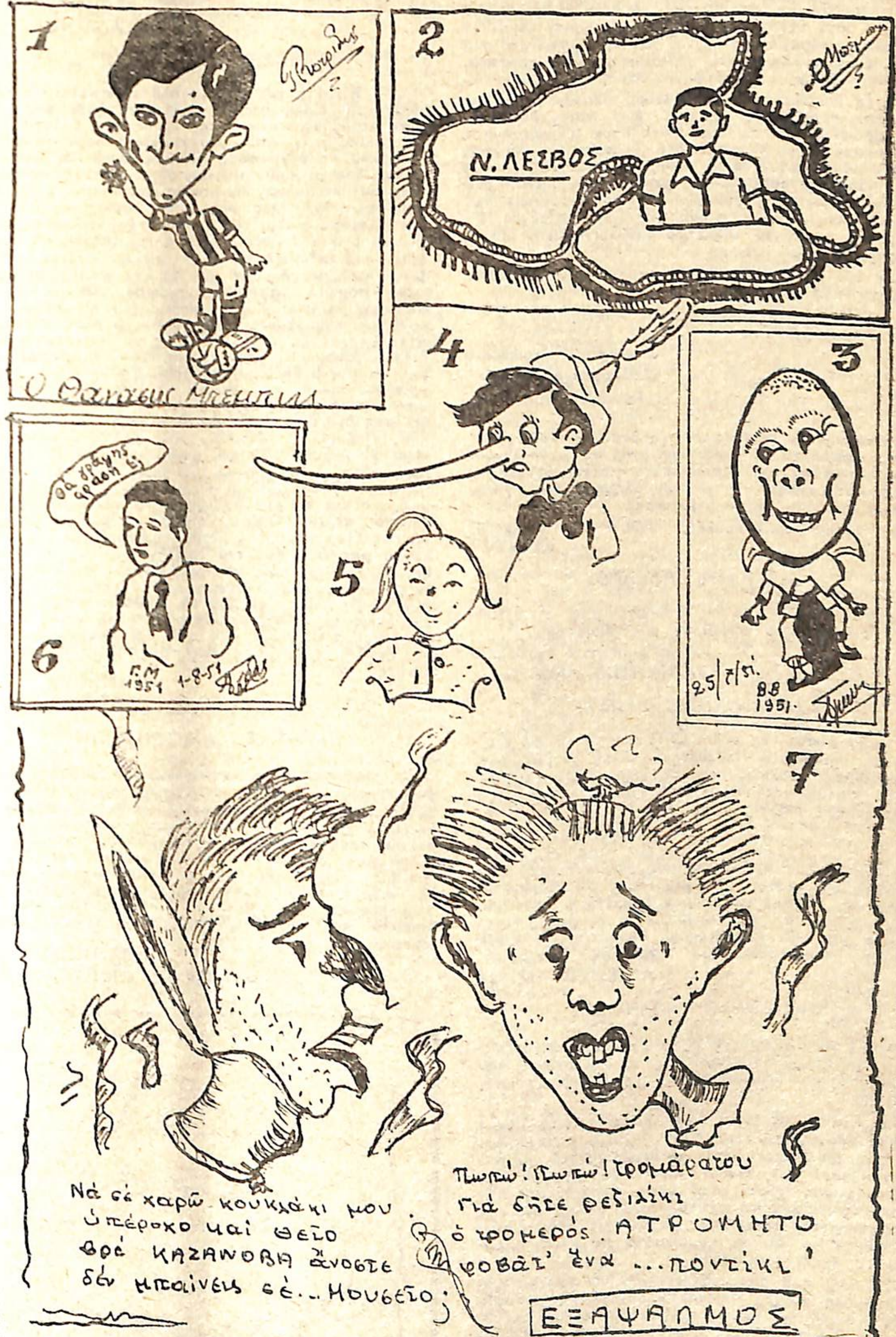
ΛΙΓΕΡΗ (ἀργὰ καὶ γαληνεμένα):
Ἂν τρέμουν τ' ἄγρια βουνὰ νὰ τρέμη τὸ (γιοφύρι.
Κι' ἂν πέφτουν τ' ἄγρια πουλιὰ νὰ πέφτουν (οἱ διαβάτες,
τί ἔχω ἀδερφὸ στὴν ξενιτειὰ μὴ λάχει καὶ (περάσει.

ΜΑΣΤΟΡΟΙ (σὲ χορὸ μέσα κι' ἔξω ἀπ' τὴ σκηνὴ ξαναλένε τὴν εὐχή):
Ἂν τρέμουν τ' ἄγρια βουνὰ νὰ τρέμη τὸ (γιοφύρι.
Κι' ἂν πέφτουν τ' ἄγρια πουλιὰ νὰ πέφτουν (οἱ διαβάτες.

Αὐλαία

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

ΣΚΙΤΣΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

1. Ὁ Θανάσης Μπέμπης (Πανύψ. Κοτρίδη). 2. Ὁ Γιὸς τῆς Λέσβου (Θανάση Μπέμπη). 3. Σκίτσο Γάτου τῆς Ἀγκύρας (ὁ Καπετὰν Μπλούντ). 4. Α. Ροδόπουλος (σκίτσο Διον. Χρυσουδάκη). 5. Βαρῶνος Πομερὺ (γελοιογραφία Ντολορές). 6. Τὰ φτερὰ τῆς δόξης (Τ. Ἄγρα). 7. Σκίτσα Ἐξάψαλμου.

ΣΗΜ. Πολλὰ σκίτσα ἐνῶ εἶναι πολὺ ἐπιτυχημένα δὲν μποροῦν δυστυχῶς νὰ δημοσιευθοῦν γιατὶ εἶναι φτιασμένα μὲ μολύβι ἢ πράσινο μελάνι ἢ καὶ μὲ χρωματιστὰ κραγιόνια. Ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνῶστες μας ἔχουν στείλει τέτοια σκίτσα τοὺς παρακαλοῦμε νὰ τὰ ξαναφτιάξουν περνῶντας τα μὲ σινικὴ μελάνη καὶ νὰ μᾶς τὰ στείλουν. Ἐπίσης νὰ προσέχουν ὅσοι θέλουν νὰ βλέπουν τὰ σκίτσα τους δημοσιευμένα νὰ τὰ φτιάχνουν σὲ μέγεθος μέτριο, οὔτε πολὺ μικρὰ οὔτε πολὺ μεγάλα.

Η Σελίδα τῶν Συλλόγων

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΑΔΩΝ

Σὲ μερικοὺς «πεννομάχους», ποὺ μᾶς ἀπεκάλεσαν εἰρωνικὰ «κατηχητικὸ σχολεῖο» καὶ «ἁγιόπαιδα», (εὐτυχῶς ὄχι... αγυιόπαιδα!) ἔχουμε νὰ ποῦμε δυὸ λόγια: Δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα οἱ κύριοι αὐτοὶ νὰ κάνουν «χιοῦμορ», μὲ λέξεις καὶ πράγματα ποὺ γιὰ τοὺς ἄλλους εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ σεβαστά, ὅσο κι' ἂν σ' αὐτοὺς φαίνονται γελοῖα (!!).

Αὐτὸ δείχνει παντελῆ ἔλλειψη εὐγενείας καὶ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἄλλους! Καὶ αὐτοσεβασμοῦ! Μὲ φράσεις σὰν τὸ «θὰ πᾶτε στὸν παράδεισο» ἢ θὰ «πᾶμε στὴν κόλαση» δὲν μποροῦν νὰ παίζουν, γιατὶ οὔτε ἀστεῖο εἶναι αὐτὸ (ἀπεναντίας!) οὔτε κέφι δημιουργοῦν! Εἶναι μερικὰ πράγματα, στὰ ὁποῖα ἄνθρωποι μεγάλοι — ὅπως ὁ Νεύτων ποὺ ἀπεκαλύπτετο ὅταν ἤκουε τὴν λέξη «Θεός»! — δείχνουν τεράστιο σεβασμὸ καὶ δὲν εἶναι πηγὲς φτηνῆς «εὐθυμίας»!...

Μὲ τὸν Χριστιανισμὸ δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ κανεὶς πνεῦμα τῆς κακῆς ὥρας!...

«Σκληρὸν τὸ πρὸς κέντρα λακτίζειν!...»
Συλλυπούμεθα...

Διοικητικὸ Συμβούλιο
Συλλόγου «ΔΑΔΕΣ»
Πρόεδρ. Ταπεινὸς

Ὑπόμνησις: Παρακαλοῦνται ὅσοι στέλνουν γράμματα ἀφορῶντα τὸν σύλλογό μας, νὰ τὰ στέλνουν ὄχι διὰ μέσου τοῦ περιοδικοῦ — διότι αργοῦν — ἀλλὰ κατ' εὐθεῖαν — μὲ τὴν πλήρη διεύθυνση τοῦ ἀποστολέως — στὴν διεύθυνση:

Νικ. Τριανταφυλλόπουλον, Βώκου 31, Χαλκίδα.
«ΔΑΔΕΣ»

ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Διαγράφεται ἀπὸ τὸ σύλλογό μας «ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΡΩΕΣ» ὁ πρόεδρός μας Σαίξπηρ.

Τὸ νέο διοικητικὸ συμβούλιο
«ΑΝΙΚΗΤΩΝ ΗΡΩΩΝ»

ΟΙ ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΡΩΕΣ

Ἀναγνῶσται-ες τοῦ «Σ. Τ. Π.» νὰ τὸ νέο διοικητικὸ συμβούλιο: Πρόεδρος: Τελλος Ἄγρας. Ἀντιπρόεδρος: Λοπωδύτης Φάντασμα. Γ. Γραμματεύς: Γάτος τῆς Ἀγκυρας. Ταμίας: Τσακιτςης. Σύμβουλος: Μυστηριώδης Σκιά.

ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΡΩΕΣ

Παρατείνεται ὁ διαγωνισμός μας ποὺ εἶχε προκηρυχθῆ στὸ τεῦχος 39 μέχρι τις 30 Αὐγούστου λόγῳ οτι λάβαμε μόνον μία συμμετοχή. Ἀναγνῶσται-ες τοῦ «Σ. Τ. Π.» βοηθῆστε τη μικρη προσπάθειά μας. Οἱ συμμετοχες: Βασίλειον Χ. Βασιλειάδην. Ἀμύνταιον. Δια Ἀνικήτους Ἥρωας.

ΑΝΙΚΗΤΟΙ ΗΡΩΕΣ

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Χωρὶς νὰ θέλουμε νὰ δημιουργήσουμε ἀτμόσφαιρα ἐχθρότητος, ἀπαντῶμεν εἰς τὸ δημοσίευμα τῶν «Πρωτοπόρων» (φύλλον 38ον), χωρὶς «φθόνο» κλπ. Λοιπόν:

1) Γιατί ὀφείλομεν τὴν ὕπαρξίν μας στοὺς «Πρωτοπόρους»; Τουτο εἶναι γελοιος κομπασμός. Ἐπειδὴ βρίσκονται στὴν Πρωτεύουσα, ἂς μὴ διαμφισβητοῦν τὸν τίτλον «τῶν πρωτεργατῶν τῶν πεννομαχιῶν», γιατὶ ὅταν ἐμεῖς ἀγκαλιάζαμε τὴν «Παιδόπολη» ἀπὸ τὸ πρῶτο φύλλο — ποὺ δὲν εἶχε «πεννομαχίες», τότε, δηλ. πόρτα γιὰ τοὺς «Πρωτοπόρους» — ἐκεῖνοι ἠσχολοῦντο μὲ ἄλλα περιοδικά... ἔχοντα πόρτες!

2) Ἀπὸ ποῦ συμπεραίνουν ὅτι θέλουμε νὰ πάρουμε μέλη τους; Ἂν καὶ μᾶς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία πρὸς τοῦτο — μὲ τὴ συγκατάθεση τῶν μελῶν των — δὲν τὸ κάναμε διότι τὸ θεωροῦμε ἄθλιον καὶ ὑποτιμητικόν. Ἁπλῶς ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν διότι πολλὰ στραβὰ εἴδαμε καὶ ΞΕΡΟΥΜΕ.

3) Θὰ εἴχαμε ὅλη τὴν καλὴ διάθεση νὰ συνεργασθοῦμε γιὰ τὸ κοινὸ καλό. Μὲ ποιές ὅμως βάσεις ἐμπιστοσύνης; Κάνουν φιλολογικὰ μὲ τὴν «εὐγενῶς προσφεθρεῖσαν» «Ἀναγέννηση» (τὴν καϋμένη!) καὶ τὴν Φ.Ε.Ν., δημοσιεύουν κοινὲς ἀνακοινώσεις καὶ ὕστερα ἀρχίζουν μὲ διαβολὲς καὶ συκοφαντίες τὸν καυγᾶ!...

4) Ὅσο γιὰ τὸν τίτλο τοῦ Χριστιανοῦ ποὺ δὲν τὸν διεκδικοῦμε μόνο ἐμεῖς (!), γιὰ «φθόνους» κλπ., ἂς ρωτηθοῦν οἱ «πεννομάχοι» ποὺ ἐκτιμοῦν τὰ ἔργα καὶ ὄχι τὰ παχειὰ λόγια. (Ὁ νοῶν νοείτω!...)

Ἐκφράζουμε τὴν βαθειά μας λύπη γιὰ τὸ δημοσίευμά τους. Πιστεύουμε ὅτι θὰ τὸ ἀνακαλέσουν!

Ὅσο γιὰ τοὺς ΑΠΑΧΗΔΕΣ, εὐχόμαστε παρ' ὅλη μας τὴν ὀδύνη νὰ μὴ ἱκανοποιηθοῦν ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα τοῦ ἀσώτου. Οἱ ΔΑΔΕΣ εἶναι γι' αὐτούς!

Δ. Σ. Συλλόγου ΔΑΔΕΣ
Ὁ Πρόεδρος
ΤΑΠΕΙΝΟΣ

ΓΑΛΑΖΙΟ ΚΑΙ ΑΣΠΡΟ...

... Εἶναι ἡ νέα μας μεγάλη προσπάθεια νὰ κάνωμε στὰ Ἑλληνόπουλα γνωστη τη χώρα τους. Σὲ λίγο καιρὸ θὰ κάνωμε τὴν πρώτη μας ἔκθεση, ποὺ θὰ ἀποτελῆται ἀπὸ φωτογραφίες, καρτ-ποστάλ, ἀρθράκια, περιγραφές, σύντομη ἱστορικη ἀνασκόπηση, λαογραφικά, βιβλία, λίγα γιὰ τὴν πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικη κίνηση καὶ λοιπὰ μιᾶς πόλεως τῆς Ἑλλάδος μας... Στη συνεχεια, θὰ παρουσιάσουμε ὅλες τὶς πόλεις τῆς Ἑλλάδος μας χ ω ρ ι σ τ ά τὴν καθεμια, μὲ παρόμοιες ἐκθέσεις. Τὶς ἐκθέσεις θὰ συμπληρώνουν ειδικὲς διαλέξεις. Καθένας λοιπὸν ποὺ θὰ ἔχῃ φωτογραφίες ἢ καρτ-ποστὰλ τοπείων, ἀσχολιων τῶν κατοίκων, ἀπόψεων πόλεων κ.λ.π., καθὼς ἐπίσης μπορεῖ νὰ κάνῃ τὴν περιγραφὴ μιᾶς πόλεως ἢ μιᾶς περιοχῆς στὴν ὁποίαν ζῇ ἢ ἔχει πάει, η νὰ ἀντιγράψη ἀπὸ βιβλία διάφορα χρήσιμα στοιχεία ἢ μπορεῖ νὰ μᾶς στείλῃ βιβλία λαογραφικά, γεωγραφικά, περιγραφικὰ κ.λ.π. καὶ γενικὰ νὰ μᾶς βοηθήσῃ στὴν προσπάθειά μας, ἂς μᾶς στείλη ὅ,τι στοιχεῖα ἔχει στὴ διεύθυνση: Π. Α. Παπαδάκη, Π. Τσαλδάρη 29β, Περιστέρι - Ἀθηνῶν, μαζὶ μὲ τὸ ὀνοματεπώνυμό του, διεύθυνση καὶ ψευδώνυμο (ἂν ἔχῃ). Περισσότερες πληροφορίες ζητῆστε ἀπὸ τὴν παραπάνω διεύθυνση. Ὅλοι οἱ φίλοι μας καὶ τὰ μέλη μας, πρέπει νὰ μὴν ἀμελήσουν νὰ στείλουν ὅσο τὸ δυνατὸ περισσότερα στοιχεία μποροῦν, ἐξυπηρετῶντας ἔτσι τόσο τὴν μεγάλη προσπάθεια τοῦ συλλόγου μας ὅσο καὶ τὸν τόπο τους. Ἂς σημειωθῆ ὅτι οἱ ἐκθέσεις θὰ μεταφερθοῦν καὶ σ' ὅσες πόλεις ἔχουμε παραρτήματα καὶ ἀντιπροσωπεῖες ἢ ποὺ θὰ βρεθοῦν νέοι ποὺ θὰ ἀναλάβουν τὴν εὐθύνη τῆς ἐκθέσεως. Κανένας δὲν πρέπει νὰ ἀμελήσῃ. Οἱ σύλλογοι τοῦ περιοδικοῦ μας θὰ πρέπει νὰ μᾶς βοηθήσουν. Ἡ μεγάλη μας προσπάθεια πρέπει νὰ πετύχη.

ΝΕΑΝΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Οἱ διαγωνισμοί μας, Φιλολογικὸ Τρίαθλο, Διαφημιστικὸς (28 τεῦχος), Ἀλληλογραφίας (30 τεῦχος), Σκίτσου Πεννομάχου (35 τεῦχος), παρατείνονται μέχρι τὶς 15 Σεπτεμβρίου — παρὰ τὴν ποσοτική τους ἐπιτυχία — ὕστερα ἀπὸ παράκληση φίλων μας, ποὺ λόγῳ τῶν διαγωνισμῶν καὶ ἄλλων ἐμποδίων δὲν μπόρεσαν νὰ συμμετάσχουν. Μετὰ τὴν παράταση οἱ διαγωνισμοὶ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ προκηρυχθοῦν τὸ καλοκαίρι ἀναβάλλονται καὶ τὰ βραβεῖα τῶν παραταθέντων διαγωνισμῶν αὐξάνονται.

ΝΕΑΝΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩ[Ν]

Τὸ Δ. Σ. τοῦ συλλόγου μας ἀποφάσισε νὰ ... πονειμη πολυτελῆ διπλώματα στὰ παραρτήμ... Ἡρακλείου (Κρήτης) καὶ Γιαννιτσῶν, γιὰ τὴν ... λυπλευρη δημιουργικὴ τους δράση. Τοὺς διευ... τες τῶν παραρτημάτων Γιάννη Ἁγιάννη (Γ... Γιαννόπουλο) καὶ Ἄγνωστο Ἥρωα (Χρῆστο ... ραγκουργούδη), ὀνομάζει τιμητικὰ «ἐπίτιμα ... τικα μελη» καὶ τοὺς συγχαίρει καθὼς καὶ τὰ ... τῶν παραρτημάτων τους, εὐχόμενο συνέχιση ... πολύπλευρης δημιουργικῆς δράσης των.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο
Του Νεανικοῦ συλλόγου «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΕ ΑΡΙΣΤΕΥΣΑΝΤΕ[Σ]

Τὸ Δ. Σ. τῶν «Πρωτοπόρων» ἀποφάσισε νὰ ... ρηση σ' ὅλα τα μελη του ποὺ ἀρίστευσαν ... σχολεῖο τους στὴν περίοδο 1950-51 ἀπὸ ἕνα ... βλιο (με ἀφιερωση τοῦ προέδρου) καὶ τιμητικὸ ... πλωμα. Παρακαλει λοιπὸν τοὺς διευθυντὲς τῶν ... ραρτηματων να τοῦ στείλουν τὸ ταχύτερο τὰ ... ματα τῶν ἀριστευσάντων.

ΤΟ Δ. Σ. «ΠΡΩΤΟΠΟΡ[ΟΙ]»

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ»

Ἀγαπητοὶ μας φίλοι, ὁ νέος μας Σύλλογος ... ζει πολλὰ σ' ὅσους θὰ τὸν ἀκολουθήσουν μὲ ... πεποίθηση ὅτι θὰ τὰ πραγματοποιήση.

Σκοπὸς τοῦ Συλλόγου εἶναι ἡ πνευματικὴ ... σωματικὴ ἀνάπτυξη τῶν νέων.

Ὁ Σύλλογός μας θ' ἀρχίση νὰ σχηματίζῃ ... ραρτήματα σὲ κάθε χωριὸ ἢ πόλη. Πρόεδρος ... παραρτήματος θὰ μπαίνῃ τὸ πρῶτο παιδὶ ποὺ ... γραφτῆ μέλος. Ἐμπρὸς λοιπόν, ἀγαπητοί μας ... λοι, προσχωρῆστε καὶ θὰ κερδίσετε πολλά.

Γιὰ κάθε ἐγγραφή σας στὸν Σύλλογο θὰ ... τείνεσθε ὁδὸς Τζαβέλλα 20, Πειραιᾶ.

1ος ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ[Α]»

Ἀπὸ σήμερα προκηρύσσομεν Καλλιτεχνικὸν ... γωνισμὸν σκίτσου τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου, μὲ ... μα ἐλεύθερον.

Τὰ ἀποτελέσματα θὰ βγοῦν ἀπὸ εἰδικὸν καλλιτ... χνην τοῦ Συλλόγου μας.

Προθεσμία 3 μῆνες.
Βραβεῖα ἐξαιρετικά.

«ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ[Α]»
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟ[Σ]

2ος ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ[Α]»

Προκηρύσσομεν Φιλοτελικὸν διαγωνισμόν. Κ... ἕνας ποὺ θὰ λάβῃ μέρος θὰ ἀναπτύξῃ ἕνα θέμ... γύρω ἀπὸ τὸν Φιλοτελισμό.

Τὸ καλλίτερο θέμα θὰ βραβευθῆ μὲ 50 γραμμ... τόσημα ἀξίας. Τὰ ἀποτελέσματα θὰ τὰ βγάλῃ ... δικὸς φιλοτελιστὴς τοῦ Συλλόγου μας.

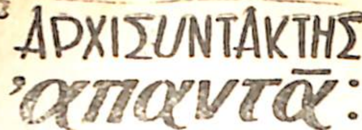
Προθεσμία 2 μῆνες.

«ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ[Α]»
ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ

Τζιπάκι τῆς Ἐρήμου (σκίτσο τοῦ Ἱππότη)

Σφραγὶς ΔΑΔΩΝ (Α΄. Βραβεῖον Β΄. Διαγωνισμοῦ ΔΑΔΩΝ) τοῦ Εὐαγγέλου Χρυσικοπούλου

∴ Πήραμε ΤΑΜ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ τὶς 10.000 δρχ. Οἱ ἀλλαγὲς ἔγιναν.

∴ Πῆρα τὸ συμπλήρωμα ΣΩΤΗΡΗ ΙΩΑΝ. ΡΕΚΟΥΜΗ. Εὐχαριστῶ.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Ἥρωα τῆς Πίνδου, Σωτηρίου Φασούλη, Βασιλείου Σιάντη, Ἀποστόλου Χατζοπούλου, Χρυσόστομου Σμαροπούλου, Μάρκο Πόλο, Ἀντώνη Πατέλη, Πασχάλη Γκουντιάκα καὶ Ἀλ. Μακρουλάκη, Ἰωάννη Σούκη, Νίκου Ταμπούρη, Δημ. Κουρού.

∴ Ἀλλάξαμε τὴ διεύθυνση τοῦ μαθητοῦ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΝ. ΓΑΚΙΔΗ (τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς εὐεργειές του).

∴ Πῆρα ΚΩΣΤΑ ΧΑΛΜΟΥΚΗ τὸ σκίτσο σου ἀρκετὰ καλό. Ἔδωσα ἐντολὴ γιὰ τὶς παραγγελίες σου. Ἡ διεκπεραίωση θὰ σὲ πληροφορήση περὶ τῆς ὀφειλῆς σου.

∴ Ἐν τάξει ΣΩΤΗΡΗ Π. ΤΟΥΦΙΔΗ. Ἔδωσα σχετικῶς ἐντολή. Βλέπεις λοιπὸν σὲ τί φασαρίες μᾶς βάζετε ὅταν ξεχνᾶτε νὰ γράφετε τὰ ὀνόματά σας στὰ γράμματά σας;

∴ Μὲ πολλὴ χαρὰ διάβασα τὸ γράμμα σας ἀγαπητοί μου φίλοι τῶν παιδοπόλεων ΣΤΕΦΑΝΕ ΜΠΙΜΠΑ καὶ ΠΛΑΤΩΝΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΥ. Δὲν ἔλαβα ὑπ' ὄψιν τὶς σπαζοκεφαλιὲς τοῦ ΣΤΕΦΑΝΟΥ γιατὶ ἦταν γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὴν ἐπιστολή. Ἡ ἀθλητικὴ κίνηση δόθηκε στὸν ἁρμόδιο συνεργάτη μας.

∴ Πῆρα ὅ,τι μοῦ ἔστειλες (σπαζοκεφαλιές, ἀθλητικὴ κίνηση κλπ.) ἀγαπητέ μου ΖΑΧΑΡΙΑ ΜΑΝΤΕ. Ἡ καθυστέρηση, τὸ εἴπαμε τόσες φορές, ὀφείλεται στὴν ἔλλειψη τοῦ χαρτιοῦ.

∴ Παραλείψαμε ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τὸ διαγωνισμὸ γιὰ λόγους καθαρῶς τεχνικοὺς ἀγαπητὲ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΕ. Ἀλλὰ θὰ ρυθμισθῆ γρήγορα καὶ τὸ ζήτημα αὐτό. Οἱ τεννουανίες σου στοιχίζουν 1000 δραχμὲς πάρα πάνω ἀπὸ τὰ λεπτὰ ποὺ μοῦ ἔστειλες. Κάθε λέξη μικρὴ καὶ μεγάλη περιλαμβάνεται. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ ἀθλητικὰ νέα.

∴ Εὐχαριστῶ τὸν καλό σου μπαμπᾶ ἀγαπητὲ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΚΟΥΡΟΥΝΗ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν τριῶν συνδρομητῶν· τὸ σκίτσο σου θὰ ἦταν δημοσιεύσιμο ἐὰν ἦταν φτιασμένο μὲ σινικὴ μελάνη.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ Γ. ΤΣΙΟΥΚΑΝΑΡΑ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημά σου. Εὐχαριστῶ δι' ὅλα.

∴ Πολὺ καλὰ ΓΙΩΡΓΟ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΖΙΑΚΗ.

∴ Θὰ σοῦ γράψη ἰδιαιτέρως φίλε ΠΑΥΛΟ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΕ ὁ προϊστάμενος τῆς διεκπεραιώσεως.

∴ Ἔχεις πολὺ δίκηο ΣΤΡΑΤΟ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις. Ἀλλὰ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ παρακολουθήσω καὶ τοὺς νέους αὐτοὺς τοὺς «εἰκοσάχρονους» ποὺ περνοῦν τώρα τὴν πιὸ ἐπικίνδυνη ἡλικία.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ ἀγαπητέ μου φίλε ΑΝΙΚΗΤΕ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου.

∴ Πολὺ καλά. ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΜΠΑΛΟΔΗΜΑ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Ἐγκρίθη ΑΘΗΝΑ ΛΙΤΡΑ: Σὲ χρεώσαμε μὲ 2.000 δραχμές.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ γίνη ὅτι εἶναι δυνατὸν ἀγαπητὴ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΟΥΝΑΛΑΚΗ.

∴ Θὰ φροντίσουμε νὰ μάθουμε καὶ θὰ σοῦ γράψουμε ΧΡΙΣΤΟ ΚΙΡΚΙΝΤΑΝΟ.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΝΙΚ. ΑΡΓΥΡΙΑΔΗ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ ΙΩΑΝΝΗ ΔΗΜ. ΚΙΣΣΟΥΔΗ.

∴ Νὰ διαβιβάσω ΜΙΧΑΛΗ ΚΟΥΡΝΙΑΝΕ τὴν ἐπιστολή σου στὴν «ἄγνωστη», ἀλλὰ δὲν μοῦ λὲς βρὲ παιδί μου τί τὶς ἤθελες ὅλες αὐτὲς τὶς μαντινάδες;

∴ Ἀπαντῶ στοὺς φίλους μου ποὺ μοῦ γράφουν — χωρὶς νὰ ὑπογράψουν — νὰ βάλουμε διάφορα μυθιστορήματα, ὅπως: «Αἱ τύχαι τριῶν Ρώσσων καὶ τριῶν Ἄγγλων ἐν Νοτίῳ Ἀφρικῇ», «Γιὰ τὴν πατρίδα» καὶ «Εἴκοσι λεῦγες ὑπὸ τὴν θάλασσα». Μοῦ ζητοῦν νὰ βάλω τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ καὶ μὲ βεβαιώνουν ὅτι θὰ μοῦ στείλουν καὶ 20.000 καὶ θὰ μοῦ γράψουν συνδρομητές. Πρέπει νὰ πῶ στοὺς ἄγνωστους αὐτοὺς φίλους μου πὼς ἡ ἐκλογὴ τῶν μυθιστορημάτων, ποὺ δημοσιεύουμε, γίνεται ἔπειτα ἀπὸ συζήτηση μακρὰ καὶ ἀφοῦ ἐξετάσουμε χίλια δυὸ πράγματα. Συνεπῶς κάθε σύσταση εἶναι εὐπρόσδεκτη ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅτι τὰ μυθιστορήματα ποὺ μοῦ ὑποδεικνύουν θὰ ἐκπληρώνουν ὡρισμένες προϋποθέσεις σχετικὲς μὲ τὴν ἀποστολὴ τοῦ περιοδικοῦ. Μὰ τὸ νὰ γίνουνται οἱ συστάσεις αὐτὲς μὲ ὑποσχέσεις συνδρομητῶν καὶ ἀποστολὲς χρημάτων, εἶναι καὶ ἄτοπο καὶ κωμικό.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΑΦΡΟΛΟΥΣΜΕΝΕ ΘΕΡΜΑ·Ι·ΚΕ.

∴ Πῆρα τὴ συνδρομή σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΜΠΟΔΑΚΗ καὶ σ' εὐχαριστῶ. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα θὰ φροντίσω καὶ θὰ σοῦ γράψω.

∴ Πρῶτα - πρῶτα ἀγαπητέ μου ΗΛΙΑ Γ. ΖΕΡΒΟΥΛΗ (Μαρώνεια Κομοτινῆς) σὲ παρακαλῶ γράφε μου μὲ μελάνη πιὸ ἔντονη. Αὐτὴ ἦταν ξεπλυμένη καὶ μὲ κούρασε νὰ διαβάσω ὅλα αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔγραφες. Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορὰ τῶν 5.000 δραχμῶν.

∴ Πολὺ καλὸ τὸ σκίτσο σου ἀγαπητέ μου ΜΙΧΑΗΛ ΜΕΛΑΚΗ. Ἀλλὰ πολὺ φοβοῦμαι πὼς δὲν θὰ δημοσιευθῆ καὶ τοῦτο γιατὶ εἶναι φτιασμένο μὲ κοινὸ μολύβι. Γιὰ τὰ φύλλα ποὺ μοῦ γράφεις καθὼς καὶ γιὰ τὸ ΓΙΩΡΓΟ ΧΕΙΛΑΔΑΚΗ ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση.

∴ Καὶ ὅμως ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΧΑΝΙΩΤΑΚΗ σοῦ ἀπάντησα γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου καὶ εἰς μάτην περίμενα τόσο καιρὸ τὶς πληροφορίες ποὺ σοῦ ζήτησα. Ἂν ψάξης τὴ στήλη «ὁ ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ» τῶν 4 - 5 τελευταίων φύλλων θὰ δῆς ὅτι σοῦ ἔχω ἀπαντήσει. Γιὰ τὰ ἄλλα ἐν τάξει.

∴ Ἐνῶ τὰ σκίτσα σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΣΑΗ εἶναι ἀρκετὰ καλά, σχεδιασμένα μὲ κοινὸ μολύβι ἢ μὲ στυλὸ διαρκείας δὲν εἶναι δημοσιεύσιμα. Ἡ συνεργασία σου δόθηκε στὴν ἐπιτροπὴ κρίσεως.

∴ Ἀφοῦ τὸ «ἀπαιτεῖς» ΒΑΣΙΛΕΙΕ ΝΑΠ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΕ σὲ πληροφορῶ ὅτι πῆρα τὶς 10.000 δραχμὲς ποὺ μοῦ ἔστειλες.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα — τὰ καλά σου λόγια καὶ τὴν ἐγγραφὴ τοῦ συνδρομητοῦ, ἀγαπητέ μου ΕΜΜ. ΛΕΚΑΚΗ.

∴ Πῆρα τὶς 21.000 ἀγαπητὲ ΚΩΝ. ΧΑΛΑΥΤΡΗ· καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμά. Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ φύλλα ποὺ δὲν σοῦ ἐστάλησαν.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΧΡ. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΑΚΗ. Πῆρα ἐπιστολὴ καὶ ἀγγελίες.

∴ Ἐν τάξει ΡΕΖΕΝΤΑ. Θὰ σταλῆ.

∴ Εἶναι ἁπλούστατο ΜΕΝΕΛΑΕ ΝΙΚΕΛΗ. Παίρνω 3.000 σπαζοκεφαλιές. Ἐγκρίνω τὶς μισὲς 1.500. Καὶ μοῦ χρειάζονται οἱ 100 - 150. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ἀγαπητέ μου ΝΙΚΟΛ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιές σου.

∴ Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση τὶς ὑποδείξεις σου ἀγαπητέ μου ΓΕΩΡΓΙΕ ΛΑΖΟΥΜΙΔΗ. Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα.

∴ Θὰ γίνη διόρθωση ἀγαπητὲ ΙΩΑΝΝΗ ΛΑΜ. ΤΣΑΜΩΡΑ· εὐχαριστῶ γιὰ τὸ καλό σου γράμμα.

∴ Διαβιβάστηκε ΧΑΡ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΠΟ τὸ γράμμα σου στὸν ἀθλητικό μας συντάκτη.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ ΒΑΣΙΛΗ ΕΜΜ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗ.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅλα ὅσα μοῦ γράφεις ἀγαπητὲ ΕΥΑΓΓΕΛΕ Κ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ.

∴ Καλὸ τὸ σκίτσο σου ΣΕΡΑΦΕΙΜ Β. ΧΑΝΤΖΙΑΡΑ ἀλλὰ ὅπως εἶναι σχεδιασμένο μὲ πράσινη μελάνη δὲν γίνεται κλισέ· τὰ χρήματα μπορεῖς νὰ τὰ στείλης μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή. Ἡ συνδρομὴ γιὰ σένα εἶναι 10.000 δραχμές. Μπορεῖς ὅμως νὰ στείλης καὶ σὲ γραμματόσημα σὲ συστημένο γράμμα καὶ στὴ διεύθυνση: Περιοδικὸ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9. Ἀθήνας.

∴ Θὰ φροντίσουμε ἀγαπητοί μας φίλοι ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΚΑΡΚΑΤΣΑ καὶ ΓΙΑΝΝΗ ΛΑΖΙΔΗ.

∴ Εὐχαριστῶ ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ. Μὴ ξεχνᾶς ὅμως στὸ ἑξῆς νὰ μοῦ ὑπογράφης ὅτι μοῦ στέλνεις.

∴ Μᾶς γράφεις ΝΙΚΟ Λ. ΠΑΠΑΛΟΠΟΥΛΕ (Παγγίτσα) «ὦ. ἡ χαρά μας προχθὲς ποὺ ἐπισκέφθηκε τὸ χωριό μας ἡ μητέρα μας Βασίλισσα, καὶ μίλησε μὲ μᾶς τὰ παιδιὰ καὶ μᾶς εἶπε πὼς διαβάζουν τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος καὶ ἡ πριγκήπισσα Εἰρήνη. Εὐφυχωμένοι ἀπὸ τὰ ἁγνά της λόγια ἀγαπᾶμε τὸ περιοδικό μας περισσότερο. Εἴσθε οἱ πνευματικοί μας εὐεργέται». Πήραμε τὴ συνεργασία σου.

∴ Γράψαμε ΧΑΡΑΛ. ΚΑΡΚΑΤΣΑ συνδρομητὴ τὸν ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΠΑΡΙΣΙΔΗ. Πῆρα καὶ τὴν συνδρομή σας.

∴ Εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ ἀποκτᾶμε ἕνα τόσο καλὸ φίλο ἀγαπητὲ ΑΘ. Κ. ΓΚΑΜΕΡΑ. Θερμὲς εὐχαριστίες γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΡΑΙΚΟΥ.

∴ Δυστυχῶς ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΡΑΠΤΗ δὲν μπορῶ νὰ λάβω ὑπ' ὄψη καὶ τὴ συνεργασία καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές, μιὰ καὶ τὶς ἔχεις γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτί. Γιὰ τὴν ἀποστολὴ τοῦ τεύχους ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση.

∴ Διαβίβασα τὸ γράμμα σου ΙΩΑΝΝΗ ΑΝΤ. ΖΕΥΓΑΔΑΚΗ στὴ διεκπεραίωση.

∴ Γιατί, βρὲ παιδιὰ τῶν Ἀνίκητων Ἡρώων μαλλώνετε; Δὲν μοῦ ἐξηγεῖτε γιατὶ διαγράψατε τὸν πρόεδρό σας; Δὲν κατάλαβα τίποτε.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΣΤΕΡΓΙΟΥ. Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση γιὰ ὅ,τι μοῦ ζητᾶς.

Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου Παναγιώτη Θ. Κολοκοτρώνη (πῆρα καὶ τὸ σκίτσο του), Εὐαγ. Κ. Κολοκοτρώνη, Γεωργίου Γκανάτσα, Γιώργου Χαραλαμπίδη, Σωτήρη Φασούλη.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση νὰ ἐξετάση τὸ ζήτημα ἀγαπητὲ ΚΩΝ. Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ.

∴ Διωρθώθηκε ἡ διεύθυνση ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΚΑΡΜΟΥΤΣΟ.

∴ Εὐχαριστῶ ΑΥΓΕΡΙΝΕ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου. Ναί. Ὁ «Μικρὸς πλοίαρχος» εἶναι ἀκριβῶς τὸ «15ετὴς πλοίαρχος». Ὄχι ὅμως διασκευὴ ἀλλὰ λογοτεχνικὴ μετάφραση τοῦ ἰδίου τοῦ ἔργου.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση ΘΕΟΔΩΡΕ ΣΙΟΥΤΗ.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Παναγιώτη Θ. Μουντζούρη, Ἀνίκητου, Ἰωάννη Ταϊντζῆ, Χαρ. Παπαδημητρίου, Κωστάκη Μ., Εὐαγγελίας Καραλῆ, Ἀθανασίας Μιχοπούλου, Γεωργίου Χαραλαμπίδη, Θεοδ. Σκούτη.

∴ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ: Σὲ χρέωσα γιὰ τὶς ἀγγελίες ἐπιεικῶς μὲ 1000 δραχμὲς ἀκόμη.

∴ ΑΓΩΝΙΣΤΡΙΑ: Σὲ χρέωσα μὲ 2000 δραχμὲς γιὰ τὴν ἀναγνώριση τοῦ ψευδωνύμου σου.

∴ Δυστυχῶς Ν. ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ καὶ τὸ ψευδώνυμο Ἀτρόμητο Ἑλληνόπουλο τὸ ἔχει ἄλλος.

∴ Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ καὶ ΘΕΟΔΩΡΕ ΜΗΤΡΟΛΙΟ. Παρεκάλεσα τὸν προϊστάμενο τῆς διεκπεραιώσεως νὰ σᾶς γράφη ἰδιαιτέρως. Εὐχαριστῶ τὸ ΛΕΥΤΕΡΗ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά του.

∴ Πῆρα ΗΛΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΟΥΛΙΑΡΑ καὶ ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΒΑΣ. ΧΟΥΛΙΑΡΑ τὸ γράμμα σας καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ τόσο εὐγενικὰ λόγια σας. Ἀπὸ τὸ ποσὸ ποὺ μοῦ στείλατε περισσεύει ἕνα χιλιάρικο. Τὸ περνῶ στὴν προαιρετικὴ εἰσφορά.

∴ Λυπήθηκα πολὺ ΓΙΩΡΓΟ ΓΚΑΝΑΤΣΑ γιὰ τὸ ἀτύχημά σου ἐλπίζω ὅμως ὅτι ἔχει πλέον περάσει καὶ ὁ τραυματισμός σου θὰ ξεχαστῆ ἐντελῶς. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ὑποσχέσεις σου.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ φίλε ΜΙΧΑΗΛ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗ. Εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Πῆρα τὴ συνδρομή σου, ἀγαπητέ μου ΠΑΝΑΓΗ ΚΑΡΣΙΩΤΗ, καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμά.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΚΑΤΣΑΝΑ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ φίλου σου ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΚΑΡΑΝΤΖΑ. Γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια θερμὰ εὐχαριστῶ.

∴ Χάρηκα πολὺ γιὰ τὸ γράμμα σου, ἀγαπητὲ ΑΛΚΗ ΡΟΔΟΠΟΥΛΕ. Δὲν γράφω ποτὲ ὑπερβολές. Ἀπὸ χαρακτῆρος, καίτοι εἶμαι παθολογικὰ αἰσιόδοξος, εἶμαι στὶς κρίσεις μου γιὰ τοὺς ἀνθρώπους πολὺ συγκρατημένος. Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ πᾶς μπροστά. Μὴν ἀφήσης νὰ σὲ κυριέψουν τρία μεγάλα καὶ θανάσιμα ἐλαττώματα: Ἡ περηφάνεια, ἡ οἴηση καὶ ὁ ἐγωκεντρισμός. Ἔχε ὡς πρότυπο τὸ Χριστό. Καὶ τότε εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν θὰ μὲ διαψεύσης στὶς προσδοκίες μου γιὰ σένα. Θὰ ἤμουν πολὺ εὐτυχὴς ἐὰν ὁ καλός σου πατέρας, φρόντιζε, ἐρχόμενος στὴν Ἀθήνα, νὰ μὲ δῆ. Στὴν ἀπογευματινὴ ἐφημερίδα ποὺ ἐργάζομαι βρίσκομαι ἀπὸ 8 - 12 καὶ στὴν ἄλλη τὴν πρωϊνὴ ἀπὸ 12-2 ἀπὸ τὶς 6 τὸ βράδυ καὶ πέρα. Σὲ ὅσα μοῦ γράφεις γιὰ τὴ συζήτηση τῆς πρωϊνῆς ἐφημερίδος εἶμαι σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου σύμφωνος. Γιὰ τὸ βιβλίο ποὺ λὲς ἔχω μόνο μιὰ ἀντίρρηση καὶ συμφωνῶ μὲ τοὺς ἄλλους, τοὺς ἐπικριτές: Τὴν εἶπα σὲ καὶ στὸν κ. Μ. προφορικά, ἀφοῦ διάβασα τὸ βιβλίο του. Ὅλα τὰ πράγματα λέγονται. Ἀλλὰ γιὰ νὰ πιάσουν τόπο πρέπει νὰ εἰπωθοῦν μὲ τὸν τρόπο τους. Τὸ ὕφος του ἦταν κουραστικὸ καὶ οἱ ἰδέες του δὲν ἐκφράζονται μὲ τρόπο ἐπαγωγό!

∴ Διωρθώθηκε ἡ διεύθυνσή σου ΕΛΕΥΘ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΧΡ. ΡΟΜΠΗ γιὰ τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ἀγαπητὲ ΝΙΚΟ ΜΙΧ. ΠΕΤΡΟΜΕΛΙΔΗ καὶ εὐχαριστοῦμε τὸ θεῖο σου ποὺ στὸ σύστησε. Ἡ «προαιρετικὴ εἰσφορὰ» δὲν εἶναι ὑποχρεωτική. Μπορεῖ νὰ στείλη κανεὶς ὅ,τι θέλει. Μικρὸ ἢ μεγάλο ποσό!... Φθάνει νὰ ἀντέχη ἡ... τσέπη του.

∴ Πολὺ καλά. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΜΒΥΣΙΔΗ. Ὁ προϊστάμενος τῆς διεκπεραιώσεως θὰ σοῦ γράψη καὶ ἰδιαιτέρως.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΓΛΑΡΟ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ. Θὰ προσπαθήσω νὰ αὐξήσω τὸ τιρὰζ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ποὺ ἀρχίζουν τὰ σχολεῖα..

∴ Πῆρα ὅλες σου τὶς συνεργασίες, ἀγαπητὲ ΓΙΑΝΝΗ ΓΟΥΣΕΤΗ καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Μπορῶ νὰ σὲ βεβαιώσω πὼς συμπατριῶτες σου παίρνουν μέρος στὶς πεννουανίες. Γιὰ τὰ ἄλλα ὅμως ποὺ μὲ ρωτᾶς δὲν ἔχω δικαίωμα νὰ σοῦ ἀπαντήσω. Αὐτὰ εἶναι μυστικὰ τῶν ἰδίων καὶ ἐγὼ δὲν ἔχω κανένα δικαίωμα νὰ τὰ ἀποκαλύψω. Καλὰ μάλιστα θὰ κάμουν οἱ φίλοι μου νὰ μὴ μὲ ρωτᾶν τέτοια πράγματα.

∴ Ἐν πρώτοις, φίλε μου ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΕ, πῆρα τὸ ποίημά σου

καὶ ἐπὶ πλέον τὶς σπαζοκεφαλιές σου. Διάβασα καὶ τὶς παρατηρήσεις σου. Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ συμφωνήσω μαζί σας πὼς ὁ χῶρος ποὺ πιάνουν οἱ σελίδες «Π ε ν ν ο μ α χ ι ῶ ν» καὶ «Ὁ ἀ ρ χ ι σ υ ν τ ά κ τ η ς ἀ π α ν τ ᾶ» εἶναι πάρα πολὺ μεγάλος. Σὲ πληροφορῶ πὼς εἶσαι ὁ μόνος ποὺ διαφωνεῖς καὶ γιὰ τὴ μία σελίδα τῶν ἀθλητικῶν. Ἀλλά, στὸ περιοδικό μας αὐτό, ποὺ κολακεύομαι νὰ πιστεύω, εἶναι τὸ καλλίτερο ποὺ ὑπάρχει στὴν Ἑλλάδα, καμμιὰ ἀπολύτως σελίδα δὲν διατίθεται ἄσκοπα. Καὶ «Ὁ ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ» ἐκπληροῖ ἕνα μεγάλο προορισμό! Πάντως σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς παρατηρήσεις σου καὶ εἶμαι εὐτυχὴς γιατὶ ἔχεις τὸ θάρρος τῆς γνώμης σου καὶ διατυπώνεις μὲ τόση παρρησία τὶς ἀπόψεις σου. Καὶ καθὼς βλέπεις σοῦ ἀπαντῶ. Καὶ γιὰ ρώτησε τὸν ἑαυτό σου τί θὰ σκεπτόσουν ἢ τί θὰ ἐδοκίμαζες ἂν δὲν σοῦ ἀπαντοῦσα;

∴ Γιατί ἀγαπητή μου ΡΟΥΚΕΤΤΑ δὲν μὲ εἰδοποιοῦσες ἐγκαίρως ὅτι δὲν ἔχεις πάρει τὸ κάλυμμα; Ἔδωσα ἐντολὴ ἀμέσως στὴ διεκπεραίωση.

∴ Ποιός ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΟΠΑΝΑ σοῦ εἶπε πὼς μᾶς πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλὸ μιὰ τέτοια ἰδέα πὼς θὰ μᾶς «ἔτρωγες τὰ λεφτά»; Οὔτε σκεφθήκαμε ποτὲ τέτοιο πρᾶγμα. Γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση.

∴ Σοῦ ἀλλάξαμε τὴ διεύθυνση ἀγαπητέ μου ΓΕΩΡΓΙΕ Α. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΙΑ.

∴ Πρῶτα - πρῶτα εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ ΚΟΥΦΑΚΗ γιὰ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης σου καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς σου στὸ περιοδικό. Μὲ ρωτᾶς ἀκόμη: Ἡ μαγεία εἶναι ἀλήθεια; Πρέπει νὰ πιστεύωμεν στὶς διάφορες μάγισσες ἢ ὄχι;». Σοῦ ἀπαντῶ ἀπερίφραστα: «Ὄχι, ὄχι, ὄχι». Ἡ «μαγεία καὶ τὰ παρόμοια» εἶναι μιὰ ἀγυρτεία. Οἱ ἄνθρωποι ὀφείλουν νὰ μὴ χάνουν τὸν καιρό τους μὲ τὶς ἀνοησίες αὐτές. Ἡ μόνη ἀλήθεια εἶναι ὁ Χριστιανισμός: Καὶ ὁ Θεὸς μᾶς φωτίζει σὲ ὅλα ὅταν ἔχουμε καθαρὴ συνείδηση καὶ παίρνουμε γιὰ πρότυπο διαγωγῆς μας τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Τὶς «μάγισσες» μποροῦμε μόνο νὰ τὶς μεταχειριζόμαστε στὰ... παραμύθια. Καὶ πραγματικὰ σὰν... παραμύθια ποὺ εἶναι ἐκεῖ ἔχουν τὴ θέση τους.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ἀγαπητὲ ΗΛΙΑ ΠΑΓΙΟ γιὰ τὶς ἀθλητικές σου πληροφορίες.

∴ Πῆρα ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΣΟΥΚΗ τὶς 25.000 δραχμὲς γιὰ τὶς δυὸ συνδρομὲς κλπ. Γιὰ τοὺς συλλόγους θὰ δῇς διευθύνσεις στὸ περιοδικό τακτικό. Παρακολούθησε καὶ διάλεξε. Γράψε τους καὶ αὐτοὶ νὰ ἐπικοινωνήσουν μαζί σου.

∴ Πολὺ μὲ συγκίνησες ἀγαπητέ μου ΤΙΜΟΛΕΩΝ . ΛΑΓΟΥΜΙΩΤΗ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ σὲ βεβαιῶ πὼς θὰ σταθῶ πάντα στὶς ἐθνικὲς ἐπάλξεις.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ νὰ ἐξετάση τὸ ζήτημα καὶ νὰ σοῦ γράψη ἰδιαιτέρως ὁ προϊστάμενος τῆς διεκπεραιώσεως.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Κωστάκη Μπάμνιου, Γιάννη Γουσέττη, Γιώργου Τσιφλόγλου, Ἀνδρέα Θεοδωρίδη.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Γεωργίου Γκανάτσα, Ἰωάννη Σιάχου, Ἀθ. Πίτσα, Ι. Σ. Μιάρη (θὰ σταλῆ τὸ τεῦχος), Γιώργη Τσιφλόγλου, Κων. Χατζῆ, Ἀνδρέα Θεοδωρίδη, Λάμη Γουνόπουλου.

∴ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ μικρή μου φίλη ΝΙΚΗ ΗΛ. ΠΟΛΙΤΗ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά.

∴ Καὶ πάλι σοῦ ἐπαναλαμβάνω ἀγαπητὲ ΛΑΖΑΡΕ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ πὼς ἔχεις ἄδικο νὰ παραπονιέσαι. Μιὰ φορὰ ποὺ παραπονιέσαι σὲ παρακαλῶ θερμὰ νὰ ἔχης ὑπ' ὄψη σου ὅτι κανένα ἀπολύτως δὲν ἀδικοῦμε. Οὔτε σοῦ εἴπαμε ποτὲ πὼς τὰ ποιήματά σου ἐγκρίθηκαν.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ καλὲ φίλε ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΥΡΟ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν νέων συνδρομητῶν ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΥΤΡΑ καὶ Κων. Τσίπκου.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες σου καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀγαπητέ μου φίλε ΓΙΩΡΓΟ ΜΠΑΡΜΠΕΡΟΠΟΥΛΕ καὶ σ' εὐχαριστῶ. Οἱ «Ἄθλιοι» εἶναι μυθιστόρημα ποὺ τὸ παραξένουν δημοσιεύσει. Καὶ τὰ παιδιὰ τὸ ξέρουν «ἀπ' ἔξω κι' ἀνακατωτά».

∴ Πολὺ μᾶς συγκίνησαν, ἀγαπητέ μου φίλε, ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ οἱ εὐγενικές σου κρίσεις γιὰ τὸ περιοδικό μας. Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι τὸ περιεχόμενο τοῦ περιοδικοῦ μας ἔχει τόση ἐπίδραση στὶς ψυχές σας.

∴ Παράπονα λοιπὸν ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ γιατὶ δὲν σοῦ δημοσιεύω τὰ ποιήματά σου. Ἀλλά, βρὲ παιδί μου, τὸ ποίημά σου ἔχει καὶ ἀρετὲς ἀλλὰ καὶ κάτι ποὺ δὲν δικαιολογεῖται. Νομίζει κανεὶς πὼς γράφεις κάποιο ποίημα ποὺ ἔμαθες ἐδῶ καὶ χρόνια καὶ τὸ γράφεις ἄσχημα. Μοῦ γράφεις τὴ λέξη «ἀπόνα» ποὺ σημαίνει «ἀπὸ ἕνα», μοῦ γράφεις τὴ λέξη «σὴ γνώμην» ποὺ σημαίνει «συγγνώμην» καὶ κατόπι μοῦ γράφεις καὶ τοὺς στίχους:

«Σὲ κάτι βράχια σταχτερὰ
ποὔχει φωλιὰ ὁ γλάρος
μ' λίγες πέτρες μιὰ φορὰ
κτίστηκ' ἕνας φάρος».

Τὸ «Μ' λίγες» δὲν πάει: Χρειάζεται καὶ γιὰ τὸ στίχο «μὲ λίγες» καὶ τὸ «κτίστηκ' ἕνας φάρος» δὲν εἶναι σωστὸ ἀπὸ ἀπόψεως μετρικῆς. Συμπέρασμα: Πολὺ φοβοῦμαι πὼς γράφεις «ποιήματα» ποὺ ξέρεις καὶ τὰ ἀποδίδεις ἄσχημα...

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο κι' εὐγενικό σου γράμμα φίλε ΓΙΩΡΓΟ ΜΥΤΟΥΔΗ.

∴ ΧΡΙΣΤΟ ΦΥΣΕΚΗ: Μοῦ γράφεις γιὰ τὸ 29 τεῦχος. Ἀλλὰ ποῦ νὰ στὸ στείλω; Δὲν μοῦ γράφεις διεύθυνση. Στὸ γράμμα δὲν ἦταν οἱ 1000 δραχμές. Γράψε μου ξανὰ καὶ τὴ διεύθυνσή σου

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ. Ἔλαβα τὶς 3000 δραχμὲς γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά. Δὲν κατάλαβα ὅμως τί θέλεις νὰ πῇς μὲ αὐτὸ τὸ «ἂν καὶ δὲν εἶμαι καὶ τόσο εὐχαριστημένος»;

∴ Πῆρα Ι. Χ. Τ. (Γρεβενὰ) τὸ γράμμα σου καὶ τὶς σπαζοκεφαλιές. Τί θέλεις νὰ κάνω ὅταν ὑπάρχουν παιδιὰ ποὺ ἀντιγράφουν καὶ τὰ σκίτσια; «Τὸ νησὶ τοῦ μυστηρίου» δημοσιεύτηκε στὸ περιοδικό μας πιὸ πλῆρες ἀπ' ὅ,τι δημοσιεύτηκε πρὸ ἐτῶν στὴ «Διάπλαση τῶν παίδων». Ἦταν σχεδὸν πιστὴ μετάφραση. Παραλείψαμε μόνο μερικὰ ἀνιαρὰ πράγματα ποὺ θὰ κούραζαν τοὺς ἀναγνῶστες μας. Γιὰ νὰ γράψη κανεὶς στὴ Βασίλισσα εἶναι ἀρκετό Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν Φρειδερίκην. Ἀθήνας

∴ Πολὺ καλὰ ΚΩΣΤΑΚΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ.

∴ Ὄχι ΝΙΚΟ ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΕ. Δὲν ἀφήνουμε κανένα γράμμα χωρὶς ἀπάντηση. Θὰ σοῦ ἀπαντήσαμε ἐφόσον λάβαμε τὸ γράμμα σου. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν νέων συνδρομητῶν

∴ Πῆρα τὸ σκίτσο σου ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΡΑΜΠΟ·Ι·ΤΗ.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΤΑΜΠΙΑΤΕ τὸ τεῦχος. Δυστυχῶς τὸ χιλιάρικο δὲν ἦταν μέσα στὸ γράμμα.

∴ Ἐν τάξει ΔΑΜ. ΤΡ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΕ. Πῆρα τὴ συνεργασία σου γιὰ τὰ ἀθλητικά.

∴ Ὁ φίλος μου ΓΙΩΡΓΟΣ μοῦ γράφει ἀπὸ τὴ Δήμητρα - Ζίγνης καὶ μοῦ στέλνει τὶς συνδρομὲς τῶν ΑΣΗΜΑΚΗ ΤΣΑΟΥΣΙΔΗ καὶ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΤΡΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ. Τὸν εὐχαριστοῦμε. Ἀλλὰ γιατὶ δὲν μᾶς γράφει τὸ ἐπώνυμό του; Πῶς θέλει νὰ μαντέψουμε ποιὸς Γιώργος μᾶς γράφει ἀπὸ τὴν Δήμητρα. Νὰ ψάξουμε τὶς κάρτες τῶν συνδρομητῶν; Ναί! Μὰ δὲν μοῦ εἶναι εὔκολο.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ ΑΝΤ. ΚΥΡΜΙΖΑΚΗ.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες ΔΟΥΛΗ ΔΟΥΛΟΥΔΗ.

∴ Λαβαίνω ὑπὸ σημείωση τὴν ὑπόδειξή σου ΡΟΥΝΤΗ γιὰ τὴ φιλοτελικὴ στήλη. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ ἄλλα.

∴ Διεβίβασα τὴν ἐπιστολή σου στὸν Μπάρμπα Μῆτρο ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ. Πῆρα ἀθλητικὰ κλπ. Γράψαμε συνδρομητὴ τὸν ΠΟΛΥΖΩΗ ΘΕΟΛΟΓΑΚΗ καὶ σ' εὐχαριστοῦμε. Εἶναι ντροπὴ αὐτὸ ποὺ γίνεται γιὰ τὸ ταχυδρομεῖο. Νὰ κάμης ἀναφορὰ ἀπὸ ἐκεῖ γιὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ καλύμματος.

∴ Εὐχαριστῶ ΜΑΚΡΙΔΗ ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ (Βυρώνεια) γιὰ τὴν ὄμορφη ἐπιστολή σου καὶ σὲ συγχαίρω πραγματικὰ γιὰ τὴν τάξη μὲ τὴν ὁποία μοῦ τὰ στέλλεις. Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ νέο συνδρομητή.

∴ Σοῦ στέλλω ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ ΝΤΑΡΑΚΛΙΤΣΑ τὰ πρῶτα 12 τεύχη τοῦ πρώτου τόμου. Πρέπει ὅμως νὰ πάρης καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἀπαραιτήτως.

∴ Πολὺ καλὰ ΩΡΑΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΑΝ. Δημοσιεύω καὶ τὶς ἀγγελίες σου. Ἀλλὰ σὲ χρεώνω μὲ 3.800 γιὰ ἀγγελία καὶ δικαίωμα ἐγκρίσεως.

∴ Εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΗ γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῆς νέας συνδρομῆς.

∴ Πολὺ καλὰ ΜΙΚΡΕ ΠΛΟΙΑΡΧΕ. Ὅλα θὰ γίνουν.

∴ Ἔχει καλῶς ΣΑΒΒΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ. Ἐλπίζω πὼς μιὰ μέρα θὰ μπορέσης νὰ γράφης κάτι τὸ πολὺ καλό. Πρὸς τὸ παρὸν «Τὸ κόλπο τοῦ στρατιώτου» εἶναι γιὰ τὸ καλάθι τῶν... ἀχρήστων. Δὲν θέλω μ' αὐτὸ νὰ σὲ ἀπονοητεύσω. Σοῦ λέω εἰλικρινά: Γράφε καὶ σχίζε πρὸς τὸ παρόν. Καὶ θὰ γράψης κάποτε κάτι καλλίτερο.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΣΙΑΝΤΗ, ΓΙΑΝΝΗ ΓΟΥΣΕΤΗ.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΑΝΤΩΝΙΕ ΚΑΡΥΔΗ.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση νὰ ἐξετασθῇ ἡ περίπτωσή σου ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΙΓΚΟ.

∴ Κάθε φύλλο ΜΙΧ. ΚΟΥΡΚΟ τοῦ 1951 ἔχει 1.000 δραχμές.

∴ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΚΑΡΑΝΤΖΑ. Ἂν τὰ πήραμε πρέπει νὰ σοῦ ἀπαντήσαμε.

∴ Ὁ φίλος μας ΝΙΚΟΣ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗΣ μᾶς
γράφει ἀπὸ τὴν Κύμη ὅτι τὸ σκίτσο τοῦ Ἀλεξ.
Σπυράκη «Γαλήνη» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ 37ο τεῦ-
χος εἶναι ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὰ Νεοελληνικὰ Ἀναγνώ-
σματα τῆς Δ' τάξεως π. τ. Γυμνασίου (ἔκδοση
1950, σελ. 200). Λυπᾶμαι πολύ. Ντρέπουμαι γι'
αὐτὰ ποὺ γίνονται ἀπὸ τοὺς φίλους μου νὰ μοῦ
στέλνουν ἀντιγραφές.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικές σου πληροφορίες φίλ ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗ.

∴ Πολὺ καλὰ ΖΗΝΩΝ ΣΓΟΥΡΑΚΗ. Θὰ διορθοῦν σύμφωνα μὲ τὶς ὑποδείξεις σου.

∴ Διεβίβασα ΝΙΚΟ ΝΑΝΟ στὴ διεκπεραίωσ γιὰ νὰ γίνη ἡ διόρθωση σύμφωνα μὲ ὅσα μᾶς γράφεις.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ ΧΡΙΣΤΟ ΣΑΜΑΝΙΔΗ τὸ τεῦχος. Εὐχαριστῶ.

∴ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΣΧΟ (Ἔδεσσα) ἔδωσα αὐστηρὴ ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση νὰ ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα.

∴ Τὰ πῆρα ὅλα ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΔΙΚΑΙΟ (Αἰθαία Θουρίας). Γιατί μοῦ στέλνεις τὶς 2.000 δραχμές. Γιὰ προαιρετική; Τὴν κατεχώρησα ἐκεῖ.

∴ Γιατὶ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ σὲ γράφαμε συνδρομητὴ ἀπὸ 1ης Μαΐου. Τώρα γράψτε μας. Θέλετε ἢ δὲν θέλετε ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου.

∴ Θὰ σοῦ ἀπαντήσουμε γιὰ ὅλα ΧΡ. ΠΑΝΤΟΥΡΗ. Μὴ μοῦ ζητᾶς μόνο ἐπιστροφὴ χειρογράφων.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῇ ἡ περίπτωσή σου ΣΩΤΗΡΗ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗ.

∴ Πολὺ καλὰ ΚΩΝ. Β. ΚΑΡΑΣΤΑΘΗ. Θὰ γίνῃ ἡ διόρθωση.

∴ Θὰ εἶδες νομίζω ΤΑΠΕΙΝΕ τὴν ἀπάντησή μου στοὺς «Ἀπάχηδες». Ἂς εἶναι αὐτὴ καὶ ἀπάντηση πρὸς ὅσα μοῦ γράφεις μὲ τόση ὀδύνη γιὰ τὴν ἀποχώρηση τῶν φίλων μας ἀπὸ τὶς «Δάδες». Μὴν τὰ παίρνεις τοῖς μετρητοῖς. «Παιδιὰ εἶναι». Τὸ καλὸ εἶναι νὰ φροντίζουν οἱ νέοι νὰ ἔχουν κάμει ὅσο τὸ δυνατὸν λιγώτερα πράγματα στὴν παιδική τους ζωὴ ποὺ νὰ τὰ θυμοῦνται καὶ νὰ κοκκινίζουν.

∴ Καὶ τὰ μὲν τεύχη ΒΑΣΙΛΗ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΕ θὰ σοῦ σταλοῦν. Ἀλλὰ διαρκῶς ἀπαντῶ στοὺς φίλους μου. Δὲν ἀφήνω κανένα χωρὶς ἀπάντηση. Ἀλλὰ κάθεστε καὶ μὲ ρωτᾶτε γιὰ τὶς τιμὲς τῶν φύλλων. Δὲν ὑπάρχει φύλλο ποὺ νὰ μὴν ἀπαντῶ σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα. Λοιπὸν ἄλλη μιὰ φορὰ γιὰ νὰ περνάη ἡ ὥρα: 1000 δραχμὲς τὰ τεύχη τοῦ 1951 2000 τὰ τεύχη τοῦ 1950. 24.000 δραχμὲς ὁ δεμένος τόμος τοῦ 1950· 45.000 ὁ δεμένος. Σύμφωνοι;

∴ Πολὺ μᾶς συγκίνησε ἡ ὄμορφη ἐπιστολή σου ΓΙΩΡΓΟ ΒΟΥΡΛΟΥΜΗ. Εὐχαριστοῦμε.

ΧΡΙΣΤΟ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΑΚΗ καὶ

∴ Πήραμε ΧΡΙΣΤΟ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΑΚΗ καὶ τὰ ἄλλα ποὺ μᾶς ἔστειλες. Σὲ χρεώσαμε 4.600 γιὰ τὶς ἀγγελίες.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Φώτη Τερ Βογιατζῆ, Γιώργου Τσιφλόγλου, Σταύρου Γρ. Τερζῆ καὶ Δημήτρη Καλτσούλα (εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ὡραία καὶ εὐγενικὴ ἐπιστολή του), Μυρσίνης, Γιάννη Τσιμπλιάρη, Χαραλάμπους Μπαλτᾶ, Γιάννη Σ Γουσέτη, Βασιλείου Ἀγγελοπούλου.

∴ Ναί. Ὁ Ἀόρατος Τοξότης ἀνήκει σὲ ἄλλον ἀπὸ καιρὸ ΜΑΡΙΕ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΑΔΗ. Ζήτησε κάποιο ἄλλο.

Προαιρετικὲς εἰσφορὲς

Ἐλάβαμε τὶς παρακάτω προαιρετικὲς

εἰσφορές :	5.000
Νίκη Ἠλ. Πολίτη	3.000
Ἰωάννης Παπαθεοδώρου	3.000
Γεώργιος Λιτσεσελίδης	2.000
Δημοσθένης Δικαῖος	5.000
Ἠλίας Γρ. Ζερβούλης	3.000
Ἐλεύθέριος Μητρολιὸς	2.000
Παναγιώτης Καμβυσίδης	1.000
Ἠλίας καὶ Ἀπ. Χουλιάρας	6.000
Σακέλλης Κόνσολας	

Ἔγκριση ψευδωνύμων

Ἐρυθρόλευκος, Πλάτων, Φασαρίας, Μυστηριώδης Νέος, Ἀσμοδαῖος, Ἀγωνίστρια, Ἄλκηστις, Λάκης Λάδαρης, Σπίθα, Κωστῆς Θωμᾶς, Κοσμοκράτωρ, Ἠπειρωτικὸς Παλμός, Ντὶκ Γιὸς τοῦ Ἀράχθου, Ἠπειρωτικὸς Πειρατής, Ἀπο-Σάντ, Ὡραία τοῦ Πέραν, Μαῦρος Νησιώτης, Καρακληρωμένος Ἱππότης, Λουκᾶς Νησιώτης, Καραμπέτ, Ὀλύμπιος, Δαίδαλος.

Κ α λ ὴ Π α ν α γ ί α.— Στὴν Παιδόπολη μας ὅλα τὰ παιδιὰ μὲ ξεχωριστὸ ζῆλο φροντίζομε τοὺς κήπους μας. Ἡ κάθε ὁμάδα ἔχει καὶ ἀπὸ ἕναν μεγάλο κῆπο. Τὰ παιδιὰ τῆς κάθε ὁμάδας φροντίζουν τοὺς δικούς τους κήπους.

Γ. ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ

Πεννομαχίες

Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμές 2.000. Δημοσιεύσεως άγγελιών μέχρι 30 λέξεων : 100 δραχμές ή λέξη. Γιά κάθε λέξη πέραν άπό τίς 30 : 500 δραχμές).

798) Πρωτομπαίνοντας στην κίνηση χαιρετώ Φιλιπ καὶ συμβουλεύω τους Εὐάγγελον Παναθ. καὶ Βαρώνον Μυνχάουζεν νὰ συμμαζευτοῦν.
Ἐρυθρόλευκος

799) Στὸν ἀγαπητὸ Ἄλκη (625)
Εἶσαι ἄξιος ἐπαίνου
γιὰ τὴν τόση εὐφυΐα
— στὸ πεζὸ καὶ εἰς τὸν στίχο —
δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία.
Πριλλάντης

800) . . . Ψέμματααα!!!
Πριλλάντης

801)—Λόδ μὴ Πάνε Μαλεβὲ
εἶσαι ἄγνωστος σὲ μέ.
Πριλλάντης

802) — Ταπεινὲ (616) ἔγραψα στὸ σύλλογο.
Πριλλάντης (Πρελλούντιος)

803)—Φρέντ Σαίξπηρ, ἄϊ ρόοντ.
Πριλλάντης

804) Χαιρετῶ ὅλους - ες. Ζητῶ ἀλληλογραφία. Γράψατε: Προύσσης 55, Πάτραι.
Μάρκο Πόλο

805) Κ. Διαβολάκι κάνεις λάθος. Νομίζεις πὼς εἶμαι ἀπὸ τὴν Ὀλυμπία; Ἂν μπορῆς βρές με.
Ἄγνωστος «Χ»

806) Ἀντιχαιρετῶ Γ. Σκερπάνι, Τζιτζιφρίκο. Μην εἶσαι φλύαρος.
Ἴκαρος

807) Μ. Φοίβο πολὺ ζόρικος μᾶς ἦλθες.
Ἴκαρος

808) Θερμοαντιχαιρετῶ Καλονιατοπουλο, (λυποῦμαι, ἀδυνατῶ), Ἀετιδέα, Δικηγόρο Νεολαίας, Γλωσσοκοπάνα ντροπή γιὰ τὴν (422-34). Ἀντιγράφεις τὶς ξένες ἀγγελίες. Λυποῦμαι.
Δροσοσταλίδα

809) Λευκὴ Κόμησσα, Ἑλληνοπούλα, Ντολορες θερμοαντιχαιρετῶ. Περιμένω γρήγορα. Γειά - χαρὰ Ντόρα, Γαλάζια Ραψωδία, Σκαλιστῆρι, Νηρεα, Ἔλσα.
Δροσοσταλίδα

810) Δὲν πειράζει Ντολορές (ἂν καὶ μ' ἀρέσουν οἱ ἄγγελοι, καὶ μάλιστα οἱ... γαλάζιοι). Πρωτοπούλα ἀλληλογραφοῦμε; Πρωτογράψε. Δυὸ Ἀπάχηδες, τόπο νὰ περάσω. Ἀσφαλῶς εἶσαι ὁ Π. Παρών. Ἔ;
Δικηγόρος τῆς Νεολαίας

811) Ἀπὸ τὴν ὄμορφη Σπάρτη στέλνω θερμὸν ἀντιχαιρετισμὸ στούς: Λευκὴ Κόμησσα (πατριώτισσες;), Νίκο Σαλονικό, Ὕπερο. Χαιρετῶ ἐγκάρδια Τζίλη, Μ. Μαυρογένους, Ξανθὴ Κατάσκοπο, Ὑπερήφανη Μακεδονοπούλα. Ἀλληλογραφοῦμε; Πρωτογράψτε.
Δάφνη τοῦ Εὐρώτα

812) Φίλοι κι' ἐγὼ μαζί σας. Σᾶς θερμοχαιρετῶ. Στοὺς Κατίγκω, Πίκο, Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα στέλνω ἕναν θερμὸ Μανιάτικο χαιρετισμό. Λουλούδι τῆς νιότης γειά σου.
Φλοῖσβος Εὐρώτα

813) Εἶμαι ἀνυπόφορος, Ντολορὲς (606) μὲ τὴν ζέστη; Ἄλλοτε διάβαζέ με μέσα στό...ψυγεῖο!
Ἐξάψαλμος

814) "Ὅλο ρωμαντισμὸ ὁ σύλλογος «Ταπεινολύχναρο!!!» καὶ τὰ μέλη του. Γελάστε: Ἑκατομμάτης Ἄργος! Ἀνεμοδαρμένο κῦμα! Κυκλαδίτικος φάρος! Χαχαχά!
Ἐξάψαλμος

815) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους-ες. Ἰδιαιτέρως Ζιζάνιο, Ροζάνα, Σκαλιστῆρι.

816) Ἀκριβῶς Ταπεινέ. Θἄθελα μάλιστα νὰ προσχωρήσω στὸ σύλλογό σας. Γράψτε.
Ρούντης

817) Μεγάλο κατόρθωμα ποὺ μὲ ξέρεις Αὐγερινέ. Χαχαχά!
Ρούντης

818) Καζανόβα (ἂν καὶ δὲ σὲ ξέρω) γειά σου. Τὸ ἴδιο και γιὰ τούς: Βοιωτό, Ἴκαρο καὶ Νεραϊδόπαιδο.
Ρούντης

819) Νίκος Φωτεινὸς = Ἀξημέρωτος οὐρανός. Γλωσσοκοπάνα = Σκορδοκοπάνα.
Σκαλιστῆρι

820) Θανάση Μπέμπη θὰ σοῦ γράψω.
Σκαλιστῆρι

821) Θὰ τοὺς φᾶμε τοὺς Παναθηναϊκοὺς ἔτσι Α. Διαβολάκι Θ. Μπέμπη κ.τ.λ. Προσέξετε τὸν Μυνχάουζεν λέει ψέμματα.
Σκαλιστῆρι

822) Εἶσαι... (Φ. Δόξης).
Σκαλιστῆρι

823) Ἀνίκητος = ζηλεύων Σκαλιστῆρι.
Σκαλιστῆρι

824) Ζητῶ σύλλογον πρὸς ἐγγραφήν.
Σκαλιστῆρι

825) Χαιρετῶ τοὺς πεννομάχους.
Ἀσμοδαῖος

826) Γάτε Ἀγκύρας, Σαίξπηρ, θέλω συνεργασία καὶ προσχώρηση.
Ἀσμοδαῖος

827) Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους - ες. Γράφτε: Σ. Π. Ζαχαριάδην, Κοραῆ 14, Χίον.
Ἀσμοδαῖος

828) Ἀστὴρ Θριάμβου = γιὰ τὶς σάπιες ντομάτες.
Ἀσμοδαῖος

829) Δυὸ Ἀπάχηδες = μ' ἕνα μουστάκι...νά!
Ἀσμοδαῖος

830) Κηδεία. —Ἀπέθανε σήμερον ἐκ νόσου κουταμάρας ὁ διάσημος κτηνίατρος Τζιτζιφρίκος. Καλοῦνται ὅπως προσέλθωσι εἰς τὴν κηδεία τοῦ μεγάλου κτηνιάτρου πάντες οἱ συμμετέχοντες στὴν χαρὰ τῶν τεθλιμμένων. Θερμὰ συγχαρητήρια.
Ἀνίκητος

831) Δυστυχῶς Κ. Διαβολάκι πρόλαβε ἄλλος καὶ σὲ ἔκανε... κολοβό. Τί ἀστεῖο! Τὸ Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι χωρὶς οὐρά. Χά!... χά!...
Ἀνίκητος

832) Γ. Ἀγιάννης, Ἴκαρος, Μέλισσα = δραπέται φρενοκομείου. Ὀκεϊ Ἀτρόμητε (γινόμαστε σύμμαχοι;)
Ἀνίκητος

833) Θεάματα. — Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι = ἡ ζωή μου κινδυνεύει. Ἴκαρος = ὁ κωφάλαλος.
Ἀνίκητος

834) Ὅλοι οἱ Μακεδόνες πρέπει νὰ ἑνωθοῦν σ' ἕνα μεγάλο Μακεδονικὸ σύλλογο. Νῖκο Σαλονικιὲ ἀνάλαβε. Μακεδόνες ἀφῆστε τοὺς ἄλλους συλλόγους καὶ ἐνταχθῆτε σ' ἕνα Μακεδονικὸ σύλλογο. Ρούντη, Αὐγερινὲ ἐμπρός. Μακεδόνεεες ἑνωθῆτε.
Ἀφρολουσμένος Θερμαϊκὸς
Μακεδὼν

835) Χαιρετῶ θερμὰ τὸν Μακεδονικὸ σύλλογο Ἀνίκητοι Ἥρωες καὶ τάσσομαι στὸ πλευρό τους. Χαιρετῶ ἐπίσης τὶς Δάδες, Φέν, Τός - τὸ καὶ Θρῦλο.
Ἀφρολουσμένος Θερμαϊκὸς
Ὁ ἀλληλογραφῶν μὲ ὅλους

836) Δαφνομήλη γράψε λάθος.
Τζὼν Σίλβερ

837) Ντολορὲς συλλογὴ καταστατικῶν κάνεις; Ροδόπουλε γιὰ κηδεία τὰ θέλεις τὰ λουλούδια; Γουλιέλμε Τέλλε νὰ χαίρεσαι τ' ἀγγλικά σου, ἀλληλογραφῶ κινεζιστί, γράψε πρῶτος.
Λάκης Λαβέρης

838) Φίκη ἔγραψα. Περιμένω γράμμα σου. Εὐχαριστῶ.
Γιὸς τῆς Λέσβου (Πρωτοπόρων)

839) Ζήτω ὁ ἀήττητος πρωταθλητὴς μας «Ὀλυμπιακός. Κάτω ὁ «Παναθηναϊκός».
Γιὸς τῆς Λέσβου (Πρωτοπόρων)

840) Ρούντη ἐν τάξει· πεννομαχοῦμε; Ζ. Ρενουάρ, κι' ἐγὼ εἶμαι μπογιατζῆς. Συμμαχοῦμε;
Ἄλκηστης

841) Γλωσσοκοπάνα θέλεις νὰ σοῦ προμηθεύσω καμμιὰ λίμα; (γιὰ τὴ γλῶσσα σου φυσικά). Χαιρετῶ Ν. Σαλονικιό, Αὐγερινό, Ἀετιδέα.
Ἄλκηστης

842) Τέλ. ἌγρΑς, Γάτος ἈΓκύρας, Μυσ. ΣκΑ. ἸΠπότης, ΛωποδύτΗς Φάντασμα. Ὁ σύνδεσμός μας Ἀνίκητοι Ἥρωες.

843) Δυστυχῶς εἶναι κομμένα
κι' ὅλα εἶναι μαραμένα Ἄλκη.
Τέλλος Ἄγρας
(Πρόεδ. Ἀνικήτων Ἡρώων)

844) Ζητῶ ἀλληλογραφία ἀπὸ τούς: Ἄλκη Ροδόπουλο, Βέρθερο καὶ Δροσοπηγή.
Τέλλος Ἄγρας
(Πρόεδ. Ἀνικήτων Ἡρώων)

845) Γειά - χαρὰ Βέρθερε καὶ Ντολορές. Γράψτε.
(Γ. Γραμ. Ἀνικ. Ἡρώων)
Γάτος τῆς Ἀγκύρας

846) Σαίξπηρ πάρε τὰ μπαοῦλα σου ἀπὸ τὸν σύλλογό μας.
Τσακιτζῆς
(Ταμ. Ἀνικήτων Ἡρώων)

847) Σαίξπηρ Γκρέτα = Σκουριασμένα σίδηρα.
Τσακιτζῆς
(Ταμ. Ἀνικήτων Ἡρώων)

848) Φάρε Ἀρετῆς δέξου ἕνα Αἰγιώτικο καρδιόβγαλτο χαιρετισμό.
Ζελίνα
(Ἀντιπρόσωπος Πρωτοπόρων στὸ Αἴγιο)

849) Αἰγιῶτες - ισσες σπεύσατε νὰ προσχωρήσετε στοὺς «Πρωτοπόρους».
Ζελίνα

850) Προσχωρῶ στὸν ὑπερσύλλογο ΔΑΔΕΣ, ὑπόσχομαι δράση.
Κύκλωψ

851) Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι περιμένω τὴν ἐπιθετική σου ἐπιστροφή. Δυὸ Ἀπάχηδες = Ψωχοπαθεῖς. Ρούντης = Ὑπερήφανος (641).
Αὐγερινὸς

852) Ν. Σαλονικὲ μένω στὴ Θεσσαλονίκη. Ταπεινὲ πάντα περιμένω γράμμα σου. Ἴκαρε, γράψε πρῶτος
Αὐγερινὸς

853) Ἀρτανιάν, Μάριε ὁλόθερμα ἀντιχαιρετῶ. Ἕνα θερμὸ χαιρετισμὸ στούς: Ἀτρόμητη, Δροσοπηγή, Εὔζωνα.
Αὐγερινὸς

854) Παρουσιάζομεν ἀπὸ σήμερα τὸν σύλλογο «Ἐλεύθερα παιδιά» ὅσοι θέλετε ἐγγραφῆτε.
Ἀπόλλων πρόεδρος ἐλευθέρ. παιδιῶν

855) Ἐγγραφῆτε γρήγορα στὸν σύλλογο τῶν ἐλευθ. παιδιῶν γιατί διαδίδουν τὸ περιοδικό μας.
Ἀπόλλων πρόεδρος ἐλευθ. παιδιῶν

856) Ἀποχωρῶ ἀπὸ τοὺς πρωτοπόρους «Λευκάδος» διότι γίνομαι πλέον κάτοικος Ἀθηνῶν. Μένω ὅμως πρωτοπόρος.

Γλάρος τοῦ Ἰονίου πρωτοπόρων

857) Μυρσίνη, θερμὰ εὐχαριστῶ (δέχεσαι ἀλληλογραφία; ἂν ναί, πρωτογράψε, μέσῳ περιοδικοῦ).

Γλάρος τοῦ Ἰονίου πρωτοπόρων

858) Μετὰ ἀπὸ διάφορες δουλειὲς ποὺ μὲ παρέσυραν μακρυὰ ἀπὸ την στήλη μας, ξανάρχομαι, χαιρετώντας τὸ Ἀγνὸ Χωριατόπουλο, Γυιὸ τῆς Λευκάδος καὶ ὅλους τοὺς πρωτοπόρους.

Γλάρος τοῦ Ἰονίου πρωτοπόρων

859) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνησι, χαιρετῶ ὅλους. Ἰδίως τὰ πατρινόπουλα - ες.

Ντὶκ Σὰντ

860) Προσοχή, προσοχή!!!
Ζήτω ἡ ΑΕΚ.

Ντὶκ Σὰντ

861) Δέχομαι ἀλληλογραφία μέσῳ περιοδικοῦ.

Ντὶκ Σὰντ

862) Ἀλληλογραφῶ μ' ὅσους ἀγαποῦν τὴ θάλασσα.

Ντὶκ Σὰντ

863) Τώνη Γιούλη γράψε πρῶτος ἐὰν θέλῃς μέσῳ περιοδικοῦ καὶ σὺ Σταυραετὲ Χαλκιδαῖος εἶσαι; Ἄλκη Ροδόπουλε εἶσαι ἀπὸ τὴ Χαλκίδα;

Ρουκέττα

864) Τώνη Γιούλη (705) ἔκανε λάθος μεγάλο ὁ Δ. Μαγκλιβέρας — τὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ παιδὶ — ποὺ σὲ δέχτηκε στὴ Φ.Ε.Ν.! Δυστυχῶς!
Ὅσο γιὰ τὰ «ἁγιόπαιδα» καλὰ θὰ ἔκανες νὰ δῇς στὸ «Ἑλληνόπουλο» παλιὲς ἀγγελίες τῆς Φ.Ε.Ν. Σύμφωνοι;
Χριστιανόπουλο, (692) εὐπρόσδεκτη ἡ συμπαράστασή σου.
Δροσοπηγή, Δίκαιε, Σ. Σμπυράκη, ἀπήντησα.

Ταπεινὸς (Πρόεδρ. ΔΑΔΩΝ)

865) Τώνη Γιούλη δὲν σὲ τιμᾶ ἡ (705). Κρῖμα ποὺ ἀνήκεις στὴ Φ.Ε.Ν.

Κατεπάνω (ΔΑΔΩΝ)

866) Εἶναι ἄσχημο τὸ ἀστεῖο σου Τ. Γιούλη (705). Λίγο φιλότιμο;... Δὲν ἔπρεπε...

Ρεμῆς (ΔΑΔΩΝ)

867) Πολὺ ὑποτιμητικὴ γιὰ σένα ἡ (705) Τ. Γιούλη! Κρῖμα...

Ἄγγελος Φωτὸς (ΔΑΔΩΝ)

868) Χαιρετῶ: Φάρο Ἀρετῆς, Ἐξάψαλμο, Τος - τό.

Μπούλης (Ἀνεξάρτητος)

869) Εὐάγγελε Παναθηναϊκέ, σοῦ ἄρεσε τὸ 2—1;

Μπούλης (ΑΕΚ)

870) Εὐχαρίστως, Ἀετιδέα. Πρωτογράψε. Φεγγαρόλουστη, προτιμῶ τοὺς «ΔΑΔΕΣ». Ἀντιχαιρετῶ Ἀφρολουσμένο Θερμαϊκό. Εἴμαστε συμπολίτες.

Ρούντης

871) Μπαίνω στὴν κίνηση τοῦ Περιοδικοῦ καὶ χαιρετῶ φίλες καὶ φίλους. Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλες - ους. Γράψετε: Ριρίκα Ν. Σουργᾶ, Δαμάστα (158) Μαλεβυζίου.

872) Ἔλσα, σᾶς ἔγραψα γράμμα μέσω περιοδικοῦ καὶ περιμένω ἀπάντηση ἀμέσως.

Μικρὸς Πλοίαρχος

873) Ἀγαπητές: Γκρέτα, Ντολορές, ἀλληλογραφοῦμε; Ἂν δέχεστε γράψτε μέσῳ περιοδικοῦ.

Ρόδινο Μπουμπούκι

874) Θεάματα: Ἀετιδεὺς τὸ Σπουργιτάκι, Μαντὼ Μαυρογένους ὁ Ἀπένταρος.

875) Μπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους -ες. Ἰδιαιτέρως τοὺς Πειρατὰς καὶ Κουρσάρους.

Μαῦρος Πειρατὴς

876) Κάπταιν Μπλοῦντ συμμαχοῦμε;
Δὲν μοῦ λὲς Φ. Δόξης τὸ στεφάνι τὸ κάνεις μὲ λουλούδια ἀπ' τὸν σκουπιδοντενεκέ;

Μαῦρος Πειρατὴς

877) Τὸ 1—0 Ε. Παναθηναϊκὲ σὲ διαψεύδει. (610) Β. Μυνχάουζεν ἡ ὁμάς τοῦ θρύλου σου (ΑΕΚ) ἡττήθη μὲ 4—2 χά χά...

Θανάσης Μπέμπης

878) Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι ἂν δὲν συμφιλιωθῇς μὲ τὸ Σκαλιστῆρι θὰ σὲ προδώσῃ. Μοῦ εἶπε τὰ ἀρχικά σου (Ν. Μ.). Πρόσεξε.

Θανάσης Μπέμπης

879) Σᾶς παρουσιάζω το ΠΕΙΡΑΧΤΗΡΙ.
Ἀναστημα: Λιλλιπουτειον. Προσωπον: Ὠχρόν. Κεφαλή: Ελαφρῶς φαλακρα. Μυαλο: Λίαν βλακῶδες.

Πανύψηλος Κοτρίδης

880) Θεωρῶ καθῆκον ἱνα ειπω ακόμη οτι αναλαμβανω να αλληλογραφῶ με οσους επιθυμουν και νὰ γινουμε φιλοι.
Γραψε: Ἐλ. Χριστουλάκην, Νιππος Αποκορωνου, Χανιά - Κρήτης.

Ρομπεν τῶν δασων

881) Ἐγὼ ὁ «Ἀόρατος Τοξότης» του 36ου τευχους ερχομαι τώρα με το ψευδωνυμο

«Ἀόρατος»

882) Γεώργιε Μακρή ἀκομα δεν βρῆκες ψευδωνυμο; Πάρε και άλληλογραφουμε μεσῳ περιοδικου.

«Ἀόρατος»

883) Μπαίνοντας στην κινηση χαιρετῶ ολους - ες. Ἰδιαιτερως το Κεφαλλωνιτικο Διαβολακι και όλους τους Βολιώτας.

«Ἀποκληρωμένος Ἱππότης»

884) ΑΓΓΕΛΙΑ: Ἀσθενεῖ βαρέως ὁ Β. Πομερσυ. Ζητειται πεπειραμένος κτηνιατρος.

«Ἀποκληρωμένος Ἱππότης»

885) Εὐριπε... ποιός νίκησε στη μάχη
ας το πουν οι... «πεννομαχοι».

Ἄλκης Ροδόπουλος

886) Μέλισσα, Δροσοπηγη και Καλέ μου Διγενη
ἡ δική σας καλωσυνη, ω βαθεια με συγκινει!

Ἄλκης Ροδόπουλος

887) Πρωτομπαινοντας στην πεννομαχόστηλη μας, χαιρετω ολους - ες. Δεχομαι αλληλογραφια μεσῳ περιοδικου με ὅλους - ες.

Λουκάς Νησιώτης

888) Ὅλα τὰ μέλη τοῦ συλλόγου πρέπει να λάβουν μέρος στὸ διαγωνισμο μας «Γιατι είμαι στους πρωτοπόρους».

Α. Ἥρωας

889) Τὸ παράρτημα μας έχει να παρουσιάση τη μεγαλύτερη δραση: Μουσικη, διαλέξεις, λογοτεχνικές συγκεντρωσεις, εκδρομές, μορφωτικοί περίπατοι κλπ.
Πρωτοποροι Γιαννιτσῶν, τὴν 1η τοῦ Ὀκτώβρη ἡ 3η Λογοτεχνικη συγκεντρωση. Μη λείψη κανεις.
Προσχωρωντας στους πρωτοπόρους κανετε ένα βῆμα στὸν πολιτισμό.

Ἄγνωστος Ἥρωας
(Πρ. Πρωτοπόρων Γιαννιτσῶν)

890) Ἀπάχηδες, ἡ στάση σας μᾶς γέμισε λύπη...
Φοινιξ μὲ χαρὰ δεκτὸς στὶς «ΔΑΔΕΣ» (472). Μέλισσα (761) εὐχαριστοῦμε θερμά!. Δίκαιε (767) ἀντιχαιρετῶ. Φοίνικα (Γρεβενὰ) ἔλαβα γράμμα σας. Στέγε Ἄστεγε, γιὰ τοὺς ἐπαίνους (794) εὐχαριστοῦμε. Βαρωνε Μυνχάουζεν, Βοιωτέ, Σ. Ἄστεγε, φοῖνιξ, Μέλισσα κλπ. γνωστοποιήσατέ μας διευθύνσεις σας ἢ γράφτε στὴν γνωστὴ διεύθυνση τῶν «ΔΑΔΩΝ» (Στήλη συλλόγων, τεῦχος 38ον).

Ταπεινὸς
(Πρόεδρ. «ΔΑΔΩΝ»)

891) Ἀπάχηδες, ἡ ἀποστασία σας προξενεῖ θλίψη...

Κατεπάνω («ΔΑΔΩΝ»)

892) Ἡ ἀπόσχισή σας, Ἀπάχηδες, εἶναι ἕνα στίγμα! Ντροπή...
Ἀντιχαιρετῶ Αὐγερινόν.

Ρεμῆς («ΔΑΔΩΝ»)

893) Εὐχόμεθα νὰ γίνετε καὶ... δεκανεῖς ὅταν... φορέσετε τὸ χακί (!).
Ἀπάχηδες. Συλλυπούμεθα γιὰ τὴν ἀποστασία.

Ἄγγελος Φωτὸς («ΔΑΔΩΝ»)

894) Ἀξιοθρήνητοι (672) εἴσαστε Ἀπάχηδες. Εἰλικρινὰ σᾶς λυπᾶμαι. Μᾶς ἱκανοποιεῖ Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι (684). Τί θάλεγες γιὰ δυὸ γραμμές; — Ἀντιχαιρετῶ Ἥρωα, Θρῦλο, Ἀεκτζῆ, Γουλιέλμο Τέλλο. — Δηλαδή; (744), Ταπεινέ. — Γιατὶ ἡ προσπάθεια δυσφημήσεως, Ἄλκη Ροδόπουλε (752); Οἱ «Πρωτοπόροι» ὅ,τι ὑπεσχέθηκαν τὸ ἔκαναν καὶ μὲ τὸ παραπάνω. — Ἀετὲ Βάλτου ἐστάλησαν. — Πάνε Μαλεβέ, γιατί δὲ γράφ[εις]; Τόσο γρήγορα μᾶς ξέχασες;

Φάρος Ἀρετῆς
(Πρόεδρος «Πρωτοπορων» καὶ τῆς Ἐπιτρ. Κρίσ[εως])

895) Τ. Γιούλη, ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴ γν[ωρι]μια μας.

«Πιτσιρίδ[ονάκι]»

896) Οσοι είναι Παναθηναικοί νὰ σηκώσουν τὰ χερια τους. Βρε παιδια, σιγα, τι γίνεται ἐδῶ; Ὅλοι εσεις; Και συ ο μικρος στὸ βαθος; Πω! Πω! Καζουρα στους Ὀλυμπιακοαεκτζῆδες.

«Πιτσιρίδ[ονάκι]»
(ΠΑΟ)

897) Ὅλοι οι πεννομάχοι μὲ ένα σταυρὸ στὸ χερι να εκδιωξωμε απο τις πεννομαχίες τὸ Κ. Διαβολακι.

«Πιτσιριδονάκι»

898) «Πεννομαχικες φυσιογνωμίες»
3. ΜΑΞΙΜΩ
Δυὸ κοτσιδακια
μυτουλα... στραβή
γατισια... ματακια
και γλωσσα... κολοβή!

(Συνεχίζεται)

Νίκος Σαλον[ικιός]

899) Ο θρυλικος Εαυτούλης μου ἀρχίζει τις εκπληξεις του με τα ΔΩΡΑ που θα μοιραση.

Ἐξάψαλμος

900) Ὅλοι θα λένε: «Τί δῶρο θὰ μοῦ δώση, ἄραγε, ὁ Εξαψαλμος;» Μην αγωνιατε! Ὅλοι θα παρετε.

Ἐξάψαλμος

901) Αναγνωστες τῆς «Παιδοπόλεως» σᾶς κραζω ολους - ες σε συναγερμο! Εγγραφητε στον Σύλλογο της δρασεως και της χαρας.

Φαίδων
(«Νεανικῆς Προσπάθειας»)

902) Α. Τοξοτη, Π. Καρπαθοπούλα, είμαστε πατριωτες. Κ. Διαβολάκι (683) δύο αρνήσεις = μια καταφασις. Δυο απαχηδες = δυὸ παραστρατημένοι.

Ὑπερο[χος]

903) Ζ. Ρενουάρ, ἀλληλογραφοῦμε; Ἀναγέννηση, στειλατε καταστατικο μεσῳ περιοδικοῦ.

Ὑπερο[χος]

904) Ἱπρώτη φορὰ ἱμπαίνω στὴν πεννοϊμαχοκίνηση, χαιρετισμενος ἔνομαι.
Α. Ροιοοπουλε, μεγγαλο - μαγάλο κεφάλι ἔνεσαι μπέ! Ἱμπραίβο παιντί μου!

Καραμπέ[της]

905) Παροιμίαι: Δυὸ Ἀπάχηδες:
«Νὰ εἶχαν οἱ κουρούνες γνώση
να σᾶς δίνανε καμπόση».
Κεφ. Διαβολακι:
«Λίγα λόγια καὶ δεμένα
γιὰ νὰ εἶναι κερδισμένα».

Ἄλκηστης

906) Μπαίνω στὴν κίνηση μὲ φούρια. Γειὰ χαρὰ σὲ ὅλους - ες. Θέλω ἀλληλογραφία. Χαιρετῶ ἰδιαιτέρως την Περήφανη Καρπαθοπούλα.

Ὀλύμπιος

907) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ χαιρετῶ ὅλους - ες. Προσχωρῶ εἰς τὸν ὑπερσύλλογον ΔΑΔΕΣ.

Δαίδαλος (ΔΑΔΩΝ)

908) Ἀπάχηδες, προσοχὴ στὸν Σ. Κραταιό. Ἂν θέλετε νὰ μὴ τὸν χάσετε ψοφᾶ γιὰ ἀξιώματα. Δώσατέ του τὸ ἀξίωμα τοῦ... κολαούζου!

Δαίδαλος (ΔΑΔΩΝ)

909) Σ. Κραταιὸς = μπαρουτοκαπνισμένο ἀντράκι.

Δαίδαλος (ΔΑΔΩΝ)

910) Ἐθεάθη Μὶς ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΝΤΟΛΟΡΕΣ καμαρώνουσα πλησίον τῶν ἐπάθλων τῶν Γ' Παμβοιωτικῶν ἀγώνων σὰν γύφτικο (....)

Βοιωτὸς

911) Χαιρετῶ Χόλλυγουντ, Ὑπερο. Καζανόβας = Ὀμορφόπαιδο. Κορίτσι Νάϋλον νὰ φοβᾶσαι τὴν φλόγα μου μὴν πάρῃς φωτιά.

Βοιωτὸς

412) Βρίσκομαι στὴν Κεφαλλωνιὰ καὶ δὲν μπορῶ νὰ ἀπαντήσω ἀμέσως στοὺς πεννομάχους. Ἂς κάμουν μικρὴ ὑπομονὴ... Θὰ... πάρω λίγη κεφαλλωνίτικη διαβολιὰ καὶ θὰ σᾶς συγυρίσω ὅλους ὅσοι τολμᾶτε νὰ τὰ βάλετε μαζί μου.

Κεφ. Διαβολάκι

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Δυὸ φορὲς ἂν ξεφωνήσης
τόπο φοβερὸ θὰ δῆς
καὶ σκοτάδι θ' ἀπαντήσης
καὶ ποτὲ πιὰ δὲ θὰ βγῆς.

Ρήγ. Κωστόπουλος. Κρέσταινα

2) ΑΙΝΙΓΜΑ

Ἄνθος τ' ἀρσενικὸ
μοσχομυρίζει.
Τρέχει τὸ θηλυκὸ
καὶ σὲ ποτίζει.

Ρήγ. Κωστόπουλος, Κρέσταινα

3) ΤΡΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τὰ ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε σχηματίζουν ἕνα Ἀκρωτήριο τῆς Πελοποννήσου, τὰ δεύτερά τους, Ἑλληνικὸ ποτάμι καὶ τὰ τρίτα τους τὸ ὄνομα μιᾶς Βρεταννικῆς ἀποικίας στὴν Ν. Ἀφρική: 1) Πρωταγωνιστὴς τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης. 2) Χρήσιμο ζῶο. 3) Τὰ ἑξῆς. 4) Τώρα γρήγορα. 5) Γλύκισμα. 6) Πλήξη, στενοχώρια. 7) Ἀνθρακοφόρα περιοχὴ τῆς Γερμανίας.

Γ. Ματαυτσῆς, Βάλτα

4) ΜΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΠΡΑΞΗ

Ὑπάρχει μιὰ πράξη παράνομη, ποὺ ἂν τὴν ἐπιχειρήσετε θὰ τιμωρηθῆτε σύμφωνα μὲ τὸν νόμο. Ἂν τὴν διαπράξετε ὅμως θὰ μείνετε ἀτιμώρητος. Ποιὰ εἶναι ἡ πράξη αὐτή;

5) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ἕναν μεγάλο μουσουργὸ
ἂν ἀναγραμματίσης
τῆς πίστεώς μας σύμβολο
εὐθὺς θὰ σχηματίσης.

Ζήσης Χῶτος, Θεσ)νίκη

6) ΤΡΙΓΩΝΟ

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

Ὁριζόντια καὶ Κάθετα: 1) Πόλη τῆς Κρήτης. 2) Ἱερὸ βουνό. 3) Βιβλικὸ πρόσωπο. 4) Κλωστή. 5) Φωνῆεν.

Ν. Παπαθεοδώρου, Λάρισα

7) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ;

Ποιὸς εἶναι ὁ ἀριθμὸς στὸν ὁποῖο θὰ προσθέσουμε 16, θὰ διαιρέσουμε διὰ 16 καὶ θὰ βροῦμε πηλίκον 16;

Ἀνδρ. Θεοδωσίδης, Δράμα

8) ΚΑΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α	Α
Σ	Σ	Σ	Σ	Σ	Σ	Σ	Σ	Σ	Σ	Σ	Σ	Σ	Σ

Οἱ 14 λέξεις ποὺ θὰ τοποθετηθοῦν καθέτως, ἀρχίζουν ἀπὸ Α καὶ τελειώνουν σὲ Σ. Ἂν ἡ λύση εἶναι σωστή, τότε θὰ διαβάσετε, ὁριζόντια καὶ στὸ μέσον ἀκριβῶς, κάτι ποὺ στὸν τόπο μας κάνει τὰ πρῶτα του βήματα.

1) Δὲν ἔχει παιδιά. 2) Βρίσκεται στὸ παλάτι. 3) Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου. 4) Δὲν παραδέχεται τίποτε. 5) Μεταφορικὸ μέσο. 6) Στενὸ δρομάκι. 7) Δὲν ἔχει πατρίδα. 8) Περιοχὴ τῆς Πελοποννήσου. 9) Ἔχουμε ὅλοι τέτοιες. 10) Τσαρλατάνος, ἀπατεώνας. 11) Μᾶς κουράζει. 12) Ὁλόκληρος. 13) Φυσικότης, ἀφέλεια. 14) Πολὺ καλός.

Ἀλ. Μακρυλάκης καὶ Τ. Ταμίας, Σουφλὶ

9) ΡΟΜΒΟΣ

. = Σύμφωνο.
. . . = Θεά.
. . . . . = Πρωτεύουσα εὐρωπαϊκή.
. . . = Ὁδηγῶ.
. = Φωνῆεν.

Κ. Ἀσημακόπουλος, Κόρινθος

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 39

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1			■			■							
2		■		■				■		■		■	
3								■					
4		■		■		■		■		■		■	
5						■							
6		■		■					■	■		■	■
7							■						
8	■	■		■	■		■			■	■	■	
9								■					
10		■		■		■		■		■		■	
11						■							
12		■		■		■		■		■		■	
13								■			■		

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Νότα. — Γράμμα τοῦ γαλλικοῦ ἀλφαβήτου. — Αὐτὴ ἀσχολεῖται μὲ... μυστήρια πράμματα. 3) Μιαρός. — Μαλακά, τρυφερά. 5) Ρίχνει τὸ ζουνάρι του γιὰ καυγᾶ. — Μουσικὸ ὄργανο. 6) Δεικτικὴ ἀντωνυμία (οὐδ.). 7) Βιβλικὸ πρόσωπο. — Γυναικεῖο φόρεμα. 8) Καλῶς. 9) Συγκεντρώνει πολὺ κόσμο τώρα τὸ καλοκαῖρι. — Ἱδρυτὴς μιᾶς ἱστορικῆς πρωτεύουσας. 11) Μεταφορικά: ἐνθουσιώδης ἔπαινος, ἐγκώμιο. — Δὲν διαφέρει ἀπὸ τρελλή. 13) Ἀπόκρουσις, ἀποκήρυξις. — Ὑποθετικό. — Μόριο.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Ἔχει ὡραία μυρουδιά. — Προξενεῖ θαυμασμό. 3) Τρυφερή, εὐγενικιά. — Ἕνα παιχνίδι ποὺ κατάστρεψε πολὺν κόσμο (αἰτ.). 5) Δηλοῖ συγκατάθεση. — Κοσκίνισμα 6) Σύνδεσμος ἐναντιωματικός. 7) Τὸν ξέρουν καλὰ οἱ ὑπάλληλοι. — Θὰ τὴν βρῆτε στὶς ἀκρογιαλιές. 8) Ρόφημα στὴ γενική. 9) Ἔχει φάει τὰ χρόνια της. — Γυναικεῖο ὄνομα. 11) Δὲν βρίσκεται παντοῦ καὶ πάντοτε. — Εἰδικότης ποδοσφαιριστοῦ. 13) Μικρασιατικὴ πόλη. — Γίνεται ἀντιληπτὸ μὲ τὶς αἰσθήσεις.

ΛΥΣΕΙΣ 38ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΚΛΙΜΑΚΩΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Μ η χ α ν ὴ
ἡ Μ έ ρ ε ς
σ ή Μ ε ρ α
π ο ι Μ ή ν
π ρ ᾶ γ Μ α
ἄ β ρ α ὰ Μ

2) ΔΙΑΓΩΝΙΑΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Α φ ρ ι κ ή
ἄ Ν δ ε ι ς
β ο Δ ε ν ὰ
σ κ ύ Ρ ο ς
λ έ σ β Ο ς
ν έ σ τ ο Σ

3) ΓΩΝΙΑ

ΚΙΡΚΗ
ΠΑΡΟΣ
ΜΙΝΩΣ
ΙΛΙΑΣ
ΑΗΔΩΝ
ΔΑΤΙΣ
ΣΟΦΙΑ

4) ΡΟΜΒΟΣ

Φ
ΣΟΛ
ΦΟΝΟΣ
ΛΟΚ
Σ

5) ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Ζαρκάδι = Ἀρκάδι.

6) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, 2) Φάτνη, 3) Ἡνία, 4) Ὄφις, 5) Νάνοι, 6) Τσάϊ.

7) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Μ
ΚΑΙ
ΚΑΛΟΣ
ΚΟΝΤΑΡΙ
ΣΑΚΧΑΡΙΝΗ

8) ΟΙ ΕΞ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ

ΡΩΜΗ — ΛΟΝΔΙΝΟΝ — ΠΑΡΙΣΙΟΙ — ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ — ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΝ — ΣΟΦΙΑ.

9) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΡΟΝΟΣ — ΘΡΟΝΟΣ — ΟΝΟΣ

10) ΓΡΙΦΩΔΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ

Οἱ Ἀνάργυροι 2. Οἱ ἆθλοι τοῦ Ἡρακλέους 12. Οἱ κεφαλὲς τῆς Λερναίας Ὕδρας 7. Οἱ Μοῦσες 9. Οἱ Χάριτες 3. Τὰ χρόνια τοῦ Χριστοῦ 33.

$2 + 12 + 7 + 9 + 3 = 33.$

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 38

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΦΥΛΛΑ — ΚΡΙΝΑ, 2) ΑΡΑ, 3) ΡΗΤΩΡ — ΛΥΣΣΑ, 4) ΩΡΑ, 5) ΣΩΣΟΝ — ΣΟΦΟΣ, 7) ΤΑΣΙΑ — ΑΙΓΕΣ, 8) ΓΑΡ, 9) ΑΣΤΗΡ — ΤΕΡΜΑ, 10) ΙΣΟ, 11) ΑΘΡΟΑ — ΣΑΝΤΑ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΦΩΡΟΣ — ΤΡΑΤΑ, 2) ΩΤΑ, 3) ΛΩΤΟΣ — ΣΩΤΗΡ, 4) ΟΤΙ 5) ΑΑΡΩΝ — ΑΓΙΑ, 7) ΚΑΛΑΣ — ΑΡΤΟΣ, 8) ΟΧΙ, 9) ΙΩΣΗΦ — ΓΕΡΩΝ, 10) ΟΤΕ, 11) ΑΔΗΣ — ΣΠΑΤΑ.

Ὁ Ἀητός τοῦ Βάλτου

217) Ἡ καρδιὰ τοῦ Βασίλη ραγίστηκε ὅταν εἶδε ἔτσι τὸν ἀρχηγό του. Ρίχτηκε χάμω, ἀνάμεσα στὶς φτέρες κι' ἄρχισε νὰ κλαίη μ' ἀναφυλλητά.

— Οἱ ἄντρες δὲ κλαῖνε, εἶπε ὁ Μιχάλης. Παίρνουν ἐκδίκηση.

Ἦρθαν πολλοὶ ἀπὸ τὰ χωριά, ἔφεραν ζῶα κι' ἡ πομπὴ ξεκίνησε...

Στὸ φτωχὸ νεκροταφεῖο τοῦ Βλάδοβου ἔθαψαν ἀνώνυμα τὸν ἥρωα.

«Τέλλος Ἄγρας», ἔγραφε ὁ ξύλινος σταυρός. Τὸ πραγματικὸ ὄνομα δὲν ἔπρεπε νὰ γνωσθῆ. Κρυφή, ἀνώνυμη κι' ἀνελέητη ἦταν ἡ πάλη.... Κανένας ἐπίσημος δὲν παρευρέθηκε στὴν κηδεία... Μὰ ἡ καρδιὰ τοῦ Ἔθνους ματώθηκε. Χάθηκε ὁ μεγαλύτερος ἥρωας, ἡ ἁγιότερη καρδιὰ τοῦ Ἀγῶνα. Χάθηκε ἕνας ἀπ' τοὺς καλλίτερους Ἀρχηγούς...

218) ἩΜακεδονία σηκώθηκε σύσσωμη νὰ τὸν ἐκδικήση. Τὸ κέντρο κινητοποίησε ὅλα τ' ἀνταρτικὰ σώματα, μ' ἐπικεφαλῆς τὸ Νικηφόρο.

Σκότωσαν τὸ Κασάπτσε, κι' ὅλους τοὺς ἄλλους ποὺ εἶχαν ὑφάνει τὸν ἄτιμο δόλο... Ὁ Ζλατὰν ὅμως εἶχε ἐξαφανισθῆ. Μὰ τὸ λαγωνικό, ὁ Βασίλης, τὸν ἀνακάλυψε κρυμμένο στὸ Βάλτο. Κ.ὶ μιὰ μέρα ὁ Μιχάλης βγῆκε μπροστά του, μέσα ἀπὸ πυκνὲς καλαμιές. Τὸν γονάτισε ἐκεῖ, στὸ βοῦρκο ρίχνοντάς του ἀπὸ τὴν πλάβα.

Ἀπελπισμένα τινάχτηκε ὁ Βούλγαρος, μὰ τὸ πρωτοπαλλήκαρο τοῦ Ἄγρα, τοῦ βύθισε στὸ λαιμὸ τὸ μαχαίρι. Τὰ νερὰ κοκκίνισαν ἀπ' τὸ αἷμα του. Ὁ δολοφόνος τοῦ Ἄγρα εἶχε πληρώσει τὴν ἀτιμία του.

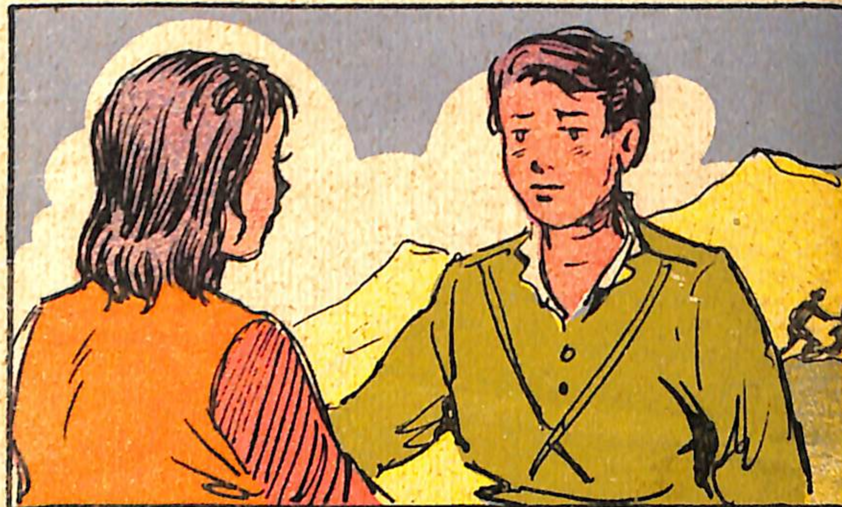

219) Ἕνα καλοκαιρινὸ βραδάκι μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἄντρες, κατέβαιναν κατὰ τὴν ἀκρογιαλιὰ στὴν Κάτω Λίμνη.

Ἦταν ἄρρωστοι, ἰσχνοί, κίτρινοι ἀπ' τοὺς πυρετούς, καὶ τὸ Κέντρο εἶχε προστάξει ν' ἀφήσουν γιὰ λίγο τὸν Ἀγῶνα... Ἕνα νέο ἀγόρι τοὺς ὁδηγοῦσε, ἔχοντας δίπλα του ἕνα κοριτσάκι.

Ἦταν ὁ Βασίλης κι' ἡ μικρὴ Ράϊκα, ἡ Ρηνούλα.

Ὁ θεῖος της εἶχε παντρευτῆ μὲ τὴν κ. Γαλάτεια κι' ἔτσι τ' ὀρφανό, θἆχε τώρα μιὰ στοργικὴ μητέρα... Κατέβαιναν στὴν Ἑλλάδα γιὰ λίγο — διαταγὴ ἀπαράβατη τοῦ «Δεσπότη» — γιατὶ ἡ πληγὴ τοῦ Μιχάλη δὲν εἶχε ἀκόμη θεραπευτῆ κι' οἱ ταλαιπωρίες τὴν εἶχαν ἀνοίξει ξανά.

220) — Μὲ τὸν Ἄγρα, πέθανε κι' ὁ Ἀγώνας, εἶπε ἡ Γαλάτεια, ποὺ ἄφηνε μὲ βαρειὰ καρδιὰ τὴ Μακεδονία.

— Τὸ παράδειγμά του θὰ τὸν φουντώση ξανά, εἶπε τὸ ἴδιο θλιμμένος στὴ θύμηση τοῦ ἀξέχαστου ἀρχηγοῦ κι' ὁ Μιχάλης...

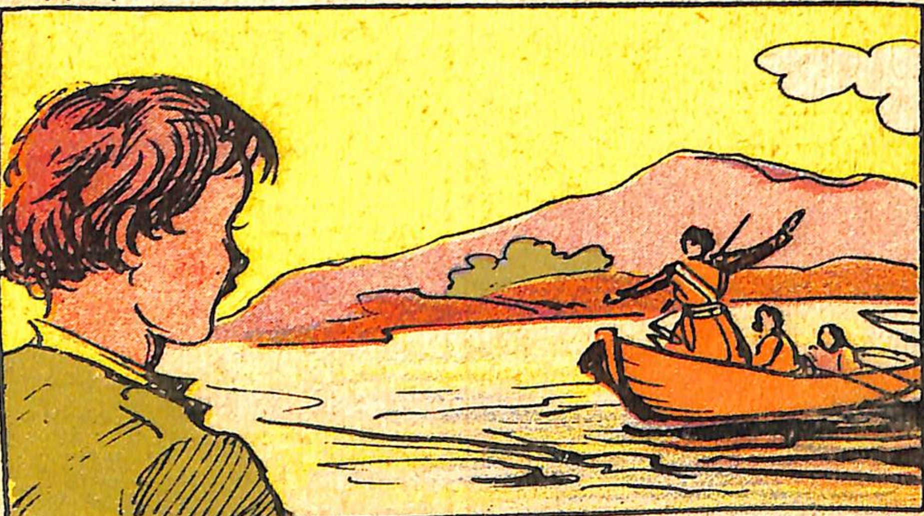
— Θὰ γυρίσουμε γρήγορα Μιχάλη; ρώτησε ἡ δασκάλα.

— Ποιός ξέρει; Μπορεῖ... Μὴν ξεχνᾶς πὼς τώρα ἔχουμε καὶ μιὰ κόρη.

Ἡ ἴδια κουβέντα γινόταν κι' ἀνάμεσα στὸ Βασίλη καὶ στὴ Ρηνούλα.

— Ἔλα μαζί μας, Βασίλη.

— Δὲ μπορῶ, Ράϊκα. Εἶμαι Μακεδόνας ἐγώ, κι' ἡ Μακεδονία δὲ λευτερώθηκε. Ἔχω ὁρκιστῆ.

221) Ἕνας, ἕνας, ἔμπαιναν οἱ ἄντρες στὶς βάρκες. Ὁ Βασίλης βοήθησε τὴν κ. Γαλάτεια ν' ἀνεβῆ. Ὕστερα τῆς ἔβαλε στὰ γόνατα τὴ Ρηνούλα.

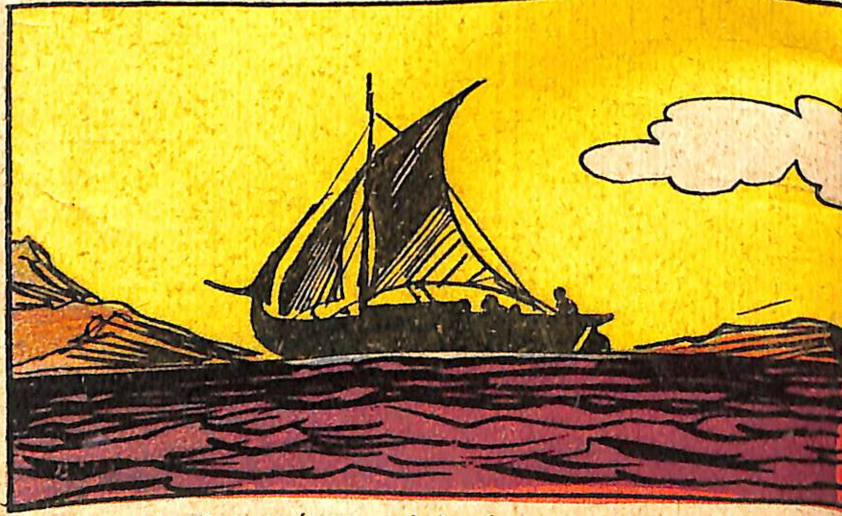
— Πήδα γρήγορα κι' ἐσύ, Βασίλη, τοῦ εἶπε ὁ Μιχάλης.

— Δὲ θἄρθω, εἶπε τ' ἀγόρι.

— Σοῦ δίνω τὸ λόγο μου, πὼς θἄρθοῦμε πίσω μαζί, εἶπε ὁ φίλος του. Ἔλα τώρα. Ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ ξεκούραση.

— Ὁ Ἀγώνας δὲν περιμένει, Μιχάλη. Ἕνα καΐκι ἔρχεται ἀπόψε μὲ καινούργιους ἀντάρτες. Θὰ τοὺς προσμένω ἐδῶ.

— Δὲν πέθανε ἡ ψυχὴ τοῦ Ἄγρα! εἶπε συγκινημένη ἡ κ. Γαλάτεια.

222) Ἡ Ρηνούλα κρεμάστηκε στὸ λαιμό του.

— Θἄρθω πίσω κι' ἐγώ, Βασίλη. Θὰ σπουδάξω δασκάλα, σὰν τὴν κ. Γαλάτεια, γιὰ νὰ μαθαίνω στὰ σκλαβωμένα παιδιὰ τῆς Μακεδονίας πὼς εἶν' Ἑλληνόπουλα.

— Ναί, μικρούλα μου, Ράϊκα, θὰ σὲ περιμένω, εἶπε τ' ἀγόρι.

Οἱ βάρκες ξεκίνησαν μέσ' στὴ νύχτα...

Σὲ λίγο, ἀκούστηκε ἕνα σφύριγμα μακρυνό.

— Τὸ καΐκι μὲ τοὺς καινούργιους ἀγωνιστές, εἶπε ὁ Μιχάλης.

Ὁ Ἀγώνας δὲ σταματοῦσε...

ΤΕΛΟΣ